

MAYDAY

Block, H. Thomas

1

Let 52 společnosti Trans-United, odrážející se od sytější modrého horizontu stratosféry, mířil na západ, směrem k Japonsku.

Dole viděl kapitán Alan Stuart trhlinami v souvislé oblačnosti pruhy sluncem zalitého Pacifiku. Nad sebou měl jen stratosféru - prázdnotu bez vzduchu, bez slunce a bez života. Od křídel se bez přestání neviditelně šířila nárazová vlna, vytvářená nadzvukovou letovou rychlostí obřího letadla, a neslyšitelně dopadala do vln uprostřed Tichého oceánu.

Kapitán Stuart přešel pohledem po přístrojích. Ze San Franciska vzletli před dvěma hodinami a dvaceti minutami. Straton 797 udržoval stabilní rychlost 1500 kilometrů za hodinu. Oba zdvojené inerční navigační přístroje ukazovaly, že let 52 přeletěl hranice oblasti vyznačené na první mapě. Nízkofrekvenční přístroj Omega tento údaj potvrdil. Stuart sroloval mapu východního Tichomoří a zasunul ji zpět do pouzdra. Vyjmul mapu přiléhající oblasti a znovu se podíval na elektronický ukazatel polohy. 161 stupňů 14 minut západní délky, 43 stupňů 27 minut severní šířky, 3300 kilometrů západně od Kalifornie, 2400 kilometrů severně od Havajských ostrovů. "Blížíme se k cíli," prohlásil.

První důstojník, druhý pilot Daniel McVary, se na něj podíval: "Za hodinu bychom měli přistát v Chicagu." Stuart se kysele ušklíbl: "To sis splet mapu, Dane." V pilotní kabině neměl smysl pro humor. Rozvinul novou mapu, zachycující podmínky pro létání ve velkých výškách nad středním pásmem Tichého oceánu, položil si ji na klín a zkoumal ji s rozvláchnými gesty člověka, který má víc času než povinností. Na mapě byly zaneseny pouze údaje o zeměpisné délce a šířce. Let 52 dávno opustil končiny, kde mohli kartografové něco zakreslit. Letěli zhruba v devatenáctikilometrové výšce, ale přesto nebylo na jejich trase možné zahlédnout ani stopu po pevné zemi. Kapitán Stuart se obrátil na prvního důstojníka McVaryho: "Máš v pouzdře taky čtvrté a páté pásmo?"

"Samozřejmě. Nejnovější úpravy taky." McVary zívlnal a začal se protahovat.

Stuart kývl hlavou. V duchu zabloudil domů do San Franciska. Včera dopoledne odpovídal v televizi na otázky. Měl z toho interview obavy a hlavou se mu honily útržky rozhovoru, jako by si je okamžitě po pronesení přehrával ze záznamu.

Jako obyčejně měl redaktor větší zájem o straton než o pilota, ale na to byl kapitán zvyklý. V hlavě mu ožívaly obvyklé fráze. Straton 797 je úplně jiný než starý britsko-francouzský concord. Dosáhne stejné výšky jako concord, ale má o něco nižší rychlost. Jenže je na první pohled mnohem praktičtější. Konstrukteři stratonu měli k dispozici převratné objevy, k jakým došlo v aerodynamice v sedmdesátých letech, a proto se nesoustředili na rychlost, ale na prostor. Na luxus spojený s ekonomickým provozem.

Letoun pojme 40 cestujících první třídy a 285 turistické třídy. V interview nezapomněl uvést, že pilotní kabina a salónek první třídy jsou umístěny na horní palubě. V salónku je bar s klavírem. Až na něj jednou přijde slabá chvilka, klidně jim řekne, že je tam taky krb a bazén. Když Stuarta nic lepšího nenapadlo, pokaždé se uchyloval k bombastickému stylu reklam. Straton 797 se pohyboval rychleji než Slunce. A o něco málo rychleji, než Země rotuje kolem své osy.

Při cestovní rychlosti blížící se 1600 kilometrům za hodinu by let 52 měl přistát v Tokiu v 7.15 místního času, ačkoli ze San Franciska startoval v 8 hodin ráno. Tak to chodilo normálně, ale dnes měli zpoždění. Odlet ze San Franciska se opozdil o třicet devět minut, protože v hydraulickém systému číslo 3 došlo k menšímu úniku kapaliny. Zatímco mechanikové vyměňovali vadný ventil, kapitán Stuart s osádkou studovali letový profil

stanovený počítačem. Dostali nejnovější údaje o směru a síle větrů v příslušné výšce a Stuart je použil k úpravě letového plánu. Rozhodl, že poletí jižně od normální dálkové trasy, aby se vyhnuli nejnebezpečnějším hlášeným protivětrům.

Let by se tím jen nepatrně prodloužil a měl by trvat šest hodin a dvacet čtyři minuty. Přesto to byl trhák, voda na mlýn sdělovacích prostředků. Přeletět sedm časových pásem včetně mezinárodní časové čáry za dobu kratší, než normální člověk stráví v zaměstnání. Div našeho století!

Ale zároveň z toho šel strach. Stuart si vybavil, jak se kdysi v rozhovoru pro nějaký časopis vyjádřil naprosto upřímně. Poctivě vypočítal technické problémy spojené s létáním ve výšce 19 000 metrů. Nezamlčel ani subtilní účinky otravy ozónem a periodické zvyšování úrovně radiace vyvolávané slunečními skvrnami. Novinář něco jakžtakž pochopil, něco přehnal a výsledkem byl článek, nad nímž by se podělal strachy i pilot kosmické lodi Apollo. Stuart se pro svou upřímnost dostal na kobereček k šéfpilotovi. Od té doby byl s upřímností konec.

"Včera dopoledne jsem zas dělal šaška v televizi."

McVary si ho změřil. "Opravdu? Proč jsi nic neřekl? Ne že by se mi chtělo vstávat tak brzy . . ."

Carl Fessler, třetí muž, který seděl za piloty u konzole palubního mechanika, se zasmál. "Proč se vždycky vrhají na vás, kapitáne?"

Stuart pokrčil rameny. "Nějakej blbec v propagaci si vzal do hlavy, že jsem atraktivní. A já bych zatím radši prolít tisícem bouřek, než trčel jednou před kamerou."

McVary přikývl. Alan Stuart byl každým coulem ukázkový typ kapitána, prošedivělými vlasy počínaje a ostrými puky na kalhotách konče. "Mě by nějaká televize nerozházela."

Stuart zívá. "Zmíním se o tobě v propagaci." Rozhlédl se po kabině. Fessler, sedící za McVarym, vyplňoval žurnál - palubní deník - údaji, které přečetl na přístrojové desce palubního mechanika. McVary se znovu nepřítomně zahleděl do prázdna před sebou. Bylo vidět, že se zabývá svými soukromými záležitostmi.

Obvyklá letová rutina zahalila osádku jako modrý závoj. Blues uprostřed modří Tichého oceánu. Bezvětří, jak tomu říkali starí mořeplavci, jenomže tohle letadlo neuvízlo v bezvětří jako jejich lodě. Řítilo se vpřed rychlostí blížící se rychlosti vypálené střely. Přesto neměli tři piloti momentálně co dělat. Devatenáct tisíc metrů nad zemí se jich počasí netýkalo, vznesli se vysoko nad ně. Před hodinou přeletěli nad oblastí bouří. Některé z obrovských kumulů se tyčily tak vysoko, že se osádka i cestující - pokud je to zajímalo - měli na co dívat. Ale v téhle výšce nebylo stopy po sebemenší turbulenci. Stuart by dal všechno za to, aby se letadlo aspoň trochu zhouplo, stejně jako se řidič dálkového nákladáku řítícího se po nekonečném pruhu asfaltu těší na sebemenší hrbol. Znovu se podíval předním ochranným sklem. Venku viděl jedinou věc, ale ta ho zato nepřestávala přitahovat zaoblenou čáru horizontu, oddělující Zemi od stratosféry a kosmu.

Automatický pilot neslyšně prováděl drobné opravy, aby udržel naprogramovaný kurs. Stuart lhostejně položil dva prsty pravé ruky na řízení. Naposledy řídil straton ručně pár minut po startu a na ruční řízení dojde až při přistávacím manévru nad tokijským letištěm.

Carl Fessler zvedl hlavu od deníku a odstrčil ho stranou. "Tohle papírování mi leze na nervy!"

Stuart se odtrhl od horizontu a změřil si palubního mechanika. "Dám krk za to, že by se našlo dost mladých pilotů, kteří by se porvali o tvé místo. Rádi by si koupili i barevný tužky, a za své." Stuart se sice usmíval, ale na tónu bylo znát, že to myslí vážně. Tihle mladíci mu neseseděli. Měli flek, na kterém se jim dařilo dvacetkrát líp než na předcházejících, a přesto si pořád stěžovali. Napadlo je vůbec, že před třiceti léty musel Alan Stuart začínat u nakládání zavazadel, a cesta, na jejímž konci usedl do pilotního křesla, nebyla žádná procházka? Jsou zkažení, řekl si Stuart v duchu. Bavit se s nimi je ztráta času. "Jestli se při přistávání v Tokiu dostanem do monzunu, tak si, Carle, zasloužíš svou dnešní mzdu."

McVary zavřel Playboye a uložil ho zpátky do cestovní brašny. Čtení nebylo povoleno a Stuart si zase začínal hrát na kapitána. "Je to tak, Carle. Jestli ti začne blikat nějaká kontrolka, nebudeš vědět, čím jseš."

Fessler pochopil, odkud vítr vane. "Máte pravdu, je to prima flek." Pootočil se s křeslem dopředu. "Do té doby se můžeme klidně pokoušet o kvíz. Nevíte, pánové, jak se jmenuje hlavní město Ruandy?"

McVary se ohlédl přes rameno. "Já se radši zeptám na něco tebe. Která letuška po tobě jede?" Fessler zbystřil pozornost: "Která?"

"Na to se ptám já." McVary se usmál. "Podívej, zazvoníme si na letušky, a jestli ti osud přivede tajnou citelku, kývnu hlavou. A když ne, tak ti jich zbyde ještě deset včetně stevarda." Znovu se zasmál a podíval se po kapitánu Stuartovi, aby se přesvědčil, v jaké je náladě. Starý pán se tvářil spokojeně. "Dáte si taky něco, kapitáne?"

"Ale jo. Třeba kávu a nějaký zákusek." "Já si dám kafe," ozval se Fessler.

McVary zvednul sluchátko palubního telefonu a stiskl tlačítko.

Letušky Sharon Crandallová a Terri O'Neilová byly v kuchyňce první třídy vedle hlavní kabiny. Když se rozblikalo světélko, Terri O'Neilová zvedla sluchátko. Chvilí si s McVarym šuškala, pak zavěsila a obrátila se na Sharon Crandallovou.

"Chtějí zas kafe. Divím se, že už dávno nezhnědli z těch kvant, co do sebe lejou."

"Spíš se nudí," poznamenala Crandallová.

"Tím hůř. Už mě přestává bavit dělat jim šaška a štvát se nahoru pokaždý, kdy se páni piloti potřebují rozptýlit." O'Neilová popadla tácek se zákuskem a nalila tři šálky kávy.

Crandallová se usmála. Terri vždycky na něco nadávala. Dnes přišla na řadu cesta do pilotní kabiny. "Skočím tam sama, Terri, potřebuju se protáhnout. Brzy budu muset nastartovat do dolní kabiny a pomáhat Barbaře Yoshirové." Kývla směrem k nákladnímu výtahu vedoucímu k dolní kuchyňce. "Není tam k hnutí."

"To teda není. Dej si pauzu. Protáhnout se potřebuju spíš já. Sleduj mý boky."

"Fajn, tak jdi sama." Letušky se na sebe usmály. "Já tu zatím sklídím," řekla Crandallová.

Terri O'Neilová zvedla podnos, vyšla z kuchyňky a ušla pár kroků k točitému schodišti. U paty schodiště počkala, než se dolů sešourá starší, elegantně oblečená dáma.

"Promiňte, že mi to trvá tak dlouho," omlouvala se. "Nespěchejte, je dost času," chlácholila ji O'Neilová, přestože si v duchu říkala, že by sebou baba mohla taky trošku hodit.

"Jmenuji se Thorndikeová," představila se dáma automaticky, jak byla zvyklá ze starých časů, a vůbec nebrala na vědomí, že moderní cestování takovou zdvořilost už dávno nevyžaduje.

"Líbí se mi váš klavírista. Hraje slušně," pokračovala stará dáma. Pod schody se zastavila, aby si mohla popovídat.

O'Neilová nasadila úsměv a opřela si podnos se zákuskem a kávou o zábradlí. "Máte pravdu, je docela dobrý, ale znám i lepší."

"Opravdu? Pak doufám, že jednoho z těch lepších uslyším, až se budeme vracet."

"Doufám, že se vám vaše přání splní."

Stará dáma konečně ustoupila z cesty a letuška se mohla začít plahočit do schodů. K O'Neilové doléhaly útržky melodie "Jak ten čas letí", která přehlušovala normální zvuky letícího letadla. Při každém kroku se vyzpěvování odvážanějších cestujících ozývalo hlasitěji. Když O'Neilová vyšla po schodech nahoru, zamračila se. Kolem klavíru stáli tři pánové a drželi se za lokty. Zatím ovšem zpívali tiše. Ale ze zkušenosti věděla, že muži, kteří se za střízliva chovají neskrývaně družně, začnou nejvíc hulákat, jakmile se stříknou. Alkohol v nich zatím probudil irské tenory. O'Neilová věděla, že jejich chvíle přijde co nevidět, protože za pár minut měla otevřít bar. Říkala si, že by bylo lepší, kdyby v letadle byl staromódní salónek, a ne tenhle létající noční podnik.

"Ahoj," pozdravila O'Neilová mladého pianistu. Nemohla si vzpomenout, jestli se jmenuje Hogan nebo Grogan. Byl pro ni stejně příliš mladý. Propletla se po tlustém koberci kolem

hrstky cestujících až k pilotní kabině. Oběma rukama udržovala podnos v rovnováze a špičkou lodičky "zat'ukala" na laminátové dveře. Viděla stín. Někdo v kabině se sklonil k úzkému průzoru ze zrcadlového skla, jímž bylo vidět pouze ven, aby se přesvědčil, kdo klepe. Carl Fessler odemkl dveře a O'Neilová vstoupila do kabiny.

"Vaše káva, panstvo!"

"Moučník je pro mě, Terri," prohlásil kapitán Stuart. Všichni si vzali plastické šálky a letuška podala kapitánovi tácek se zákuskem. Všimla si, že Fessler a McVary se po sobě dívají jako dva spiklenci, kteří si předávají smluvené znamení. O'Neilová pochopila, že druhý pilot cosi hraje s mechanikem a že ona sama je součástí jejich hry. Jako malí kluci! Když všichni zabručeli, že děkují, O'Neilová odešla z pilotní kabiny a zavřela za sebou dveře.

Kapitán Stuart se na kávu se zákuskem těšil jako na nějakou mimořádnou událost - milník na nudně rovné dálnici uprostřed pouště. Pomalu snědl moučník, potom se rozvalil v sedadle a popíjel kávu. Ze všech tří mužů v kabině si jen on, Stuart, pamatoval, že veškeré jídlo a pití se kdysi podávalo na opravdovém porcelánu. Příbory tenkrát bývaly stříbrné a chuť jídel tolik nepřipomínala umělou hmotu. Dokonce i vůně dnešních jídel byly jen slabou imitací arómat, jaká pamatoval z dob, kdy sloužil jako mladý druhý pilot. Tehdy pilotní kabina voněla úplně jinak. Pravou kůží, hydraulickou kapalinou a starými cigaretami - kdepak sterilní zápach akrylových barev nebo syntetických materiálů!

Alan Stuart se dal do vzpomínání. U společnosti Trans-United sloužil už dvacet osm let. Tichý oceán přeletěl nejméně tisíckrát. Milión mil měl za sebou dřív, než rychlost proudových letadel vyřadila toto měřítko z provozu. Teď už ztratil přehled o tom, kolik hodin, kilometrů nebo přeletů má za sebou. Povzdech si, napil se z plastického šálku. "Zajímalo by mě, kde kupujeme tohle mizerný kafe," ulevil si nahlas, ale spíš pro sebe.

Fessler se k němu otočil. "Jestli je to další otázka do kvizu, tak odpověď zní: "Z Brazílie." Stuart nereagoval. Během několika vteřin se v duchu s potěšením vrátil ke vzpomínkám, od nichž se sám vyrušil. Proudová dopravní letadla. Ovšem, moderní proudová dopravní letadla, především nadzvuková, nelétají ani zdaleka tak často, jak se od nich očekávalo. Spíš budí větší zájem diváků. Stala se z nich naprosto pasivní záležitost a tak to zůstane, dokud k něčemu nedojde.

Za starých časů bývalo víc práce, ale taky víc legrace. Člověk měl spoustu času při přestávkách v Sydney, Hongkongu nebo v Tokiu. Ve stratonu si pilot někdy sedí v sedadle devatenáct kilometrů nad zemí a pozoruje z ptáčích perspektiv tratě, na kterých lítal jako mladý kluk. Na různých decádách: DC-4, DC-7. Přes Pacifik to trvalo šestadvacet hodin. Stuart věděl jistě, že tehdy býval život sice jednodušší, ale zato mnohem zajímavější než dnes. Carl Fessler t'ukal tužkou na ukazatel celkové teploty draku. Začínal vyplňovat další požadované údaje do nekonečné řady prázdných kolonek, které měly být zaplněny číslicemi označujícími výkon letadla. Všechny možné údaje, které budou brzy vloženy do počítačů letecké společnosti a nikdo o nich zřejmě už neuslyší.

Ručička na ukazateli celkové teploty draku ukazovala 87 °C, blížila se tedy červené rysce označující 92 °C. Provozní limity ve výšce 19 000 metrů vždycky závisí na teplotě a tlaku, uvažoval Fessler. Materiál, jímž je pokryt povrch stratonu, nesmí překročit předepsanou teplotu. Kdyby to bylo nutné, Fessler se obrátí na kapitána a ten sníží rychlost letounu. Prostředí, v němž letí, je i tak dost nepřátelské. Nesmí se dráždit. "Jak se jmenuje hlavní město Japonska?" zeptal se, aniž zvedl hlavu od svého papírování.

McVary se ohlédl přes rameno. "Hora Fudži, třeba?" "Skoro ses strefil," ozval se Fessler. "Ale ne docela, tam bys těžko přistával." Fessler zaznamenal poslední údaje do deníku, zvedl hlavu a zadíval se předním oknem ven. Hned za sklem a slupkou z hliníkových a titanových slitin, které tvořily trup stratonu, proudil vzduch tak prudce, že okamžitě rozžhavl nejméně na 79 °C všechno, čeho se dotkl. Skutečná teplota atmosféry však klesla na 20 stupňů pod nulou. Vzduch byl tak řídký, že se už nedal nazývat vzduchem. Necelá desetina kilogramu na

čtvereční centimetr - jen patnáctina normálního tlaku u mořské hladiny. Obsah kyslíku klesl pod jedno procento. Taková atmosféra byla v každém případě nedýchatelná, protože tlak nestačil na to, aby vháněl i to nepatrné množství kyslíkových molekul do plic. Stratosféra je stratosféra, říkal si Fessler. Když ho před pěti léty přijímali, nebyla o letech ve stratosféře řeč. Ale přesto se v ní ocitl.

McVary se najednou vztyčil v sedadle a odložil šálek s kávou. "Kapitáne, co má být tohle?" Ukázal dopředu vpravo. Na obzoru se objevila nepatrná tečka, zrcadlící se ve skle předního okna pilotní kabiny.

Stuart se také narovnal na sedadle a naklonil se ke sklu. Fessler odložil tužku i šálek na desku palubního mechanika a otočil se s křeslem, aby také mohl sledovat, co se děje.

Všichni upřeně pozorovali tečku, která se objevila na pravé straně ochranného skla.

Pohybovala se po dráze, která se křížila s jejich letovou trasou, zřetelně s ní svírala ostrý úhel. Pomalu se zvětšovala, ale zatím nikoho neznepokojovala. Nehrozilo - alespoň prozatím - nebezpečí kolize.

McVary se trochu uklidnil. "Určitě to je stíhačka. Nějaký erární kovbojíček se předvádí."

Stuart přikývl. "Máš pravdu." Sáhl do brašny a vyndal dalekohled. Osvědčená značka Bausch und Lomb, koupil si ho před léty v Německu. Vozil ho s sebou jako hračku. Pokud letěl tak nízko, že bylo něco vidět, rád pozoroval lodě, letadla a vzdálená pobřeží. Už dávno chtěl dalekohled z brašny vyřadit, ale ze sentimentality a ze zvyku pořád odkládal penzionování starého kamaráda. Zaostřil. "Není nic vidět."

"Třeba je to raketa," ozval se McVary. "Střela s plochou dráhou letu." Býval pilotem ve vojenském letectvu a mozek mu dosud fungoval, jak byl vycvičen.

Fessler se napůl vztyčil vedle své přístrojové desky. "Myslíš, že by ji vystřelili do téhle výšky?"

"Neměli by," odpověděl mu McVary. "Aspoň ne v oblasti civilních leteckých tras." Zamyslel se a pak dodal: "Dneska jsme se odchýlili dost daleko na jih."

Stuart se znovu pokusil zaostřit dalekohled. "Ztratilo se to . . . Moment . . . Už to mám . . ."

"Dá se poznat, co to je, kapitáne?" zeptal se McVary a na hlase mu bylo znát lehké znepokojení.

"Vypadá to legračně. V životě jsem nic podobného neviděl. Asi to bude nějaká raketa, ale nevím to jistě." Podal dalekohled McVarymu. "Podívej se sám."

Bývalý stíhač uchopil dalekohled. I bez něj už viděl, že se předmět přiblížil. Pouhému oku připomínal tmavý úlomek kovu, odrážející se od modré oblohy. McVary zvedl dalekohled k očím a zaostřil. Ten předmět mu něco silně připomínal, ale nemohl si vybavit co. Bylo těžké odhadnout, jestli je velký nebo malý, ale instinkt mu napovídal, že bude spíš menší. "Něco malého," řekl nahlas. "Při té rychlosti a v téhle výšce to musí být něco vojenského."

Fessler přistoupil blíž k oknu. "Vojenského? Naše nebo cizí?"

McVary pokrčil rameny, ale pozoroval dál. "Nejspíš vojenského letectva Mart'anů, Carle. Jak to mám ksakru vědět?" Předklonil se ještě víc. Ve zlomku vteřiny se ho zmocnil iracionální pocit, že možná sleduje první salvu atomové války. Konec světa. Ale ne. Je to moc malé, letí to nízko a směřuje to do otevřených prostorů Pacifiku. "Měla by to být proudová stíhačka . . . ale . . ."

"Jestli se přiblíží, tak uhnem," prohlásil Stuart. Ale změnit kurs nadzvukového dopravního letadla není žádná legrace. Při běžné cestovní rychlosti by mu trval obrat stratonu skoro čtyři a půl minuty a během této doby by letoun urazil 108 kilometrů. Při ostřejší zatáčce by cestující byli vystaveni nesnesitelné odstředivé síle. Stojící by byli sraženi na podlahu. Sedící by se nemohli pohnout. Stiskl tlačítko ovládající v kabině pro cestující světelné nápisy PŘIPOUTEJTE SE a oběma rukama popadl řízení. Levý palec si přichystal nad tlačítko, jímž se vypínalo automatické řízení. Změřil si předmět na obzoru a pak svou osádku. V pilotní kabině došlo k dramatické změně atmosféry. Tak to chodí. Buď není do čeho píchnout, nebo

se všichni div nepřetrhnou. Střelil okem po palubním mechanikovi, který pořád ještě stál u okna. "Fessler, kdo dělal partnera Cary Grantovi ve filmu Sever k severozápadu?"

"Nevím." "Tak si sedni a dělej to, co umíš." Provedu!"

Na kapitánově čele se objevily drobné kapičky potu. "Budu obracet," řekl, ale pořád ještě nestiskl na řídicí páce tlačítko, jímž se vypínal automatický pilot. Alan Stuart - stejně jako většina pilotů dopravních letadel - nerad měnil kurs, rychlost nebo výšku, nebylo-li to absolutně nutné. Vrhout se bezhlavě do zbytečných únikových manévru, to byla záležitost pro nějakého zelenáče.

Čtvrtá bytost v pilotní kabině - automatický pilot - dál udržovala kurs a výšku Stratonu 797. Předmět bylo už zřetelně vidět. Stuartovi začalo svítat, že ta záhadná střela neprotíná dráhu, kterou letí straton. Nezmění-li oba letící předměty kurs, neznámý předmět proletí bezpečně před stratonem. Kapitán Stuart uvolnil prsty na řízení, ale zůstal v pohotovosti, aby mohl uhnout k severu, kdyby předmět změnil směr. Podíval se na hodinky, na kterých měl pořád sanfranciský čas. Bylo přesně 11 hodin.

McVary mezitím v dalekohledu poznal, jaký předmět mají před sebou. "Krucifix!" Na hlase mu byl znát údiv i strach.

Kapitán Stuart náhle pocítil dávno zapomenuté, ale přesto důvěrně známé sevření v žaludku. "Cože? Co to je".

"To není raketa," odpověděl McVary. "To je terč. Cíl pro ostrou střelbu!"

V 10.44 sanfranciského času kormidelník atomové letadlové lodě Chester W. Nimitz upravil kurs o tři stupně vpravo. 2000 yardů za zádi Nimitzu plul křižník Belknap provázený torpédoorci Coontz a Nicolas. Jejich kormidelníci provedli příslušné úpravy kursu. Flotila udržovala kurs 135 stupňů a plula vpřed rychlostí 18 uzlů. Lodě majestátně brázdily vody uprostřed Tichého oceánu 900 námořních mil severně od Havajských ostrovů. Dopolední nebe bylo jasné a vzduch hřál. Předpovědi počasí na nejbližších třicet šest hodin nepočítaly se zásadnějšími výkyvy.

Randolf Hennings, kontraadmirál ve výslužbě, stál na sedmé palubě nástavby. Henningsův modrý civil c odrazil od tropických uniforem důstojníků i mužstva. S oranžovým průkazem na klopu, který mu dovoľoval vstup do všech lodních prostor, si nepřipadal důležitější ale naopak nejistější.

Z ochozu za lodním můstkem měl z výšky sedmého poschodí ničím nerušený výhled na letovou palubu. Přesto uhýbal pohledem od operační činnosti na palubě k mužům, kteří stáli na svých stanovištích na zaskleném můstku pár kroků od něho.

Kapitán Diehl seděl na koženém otáčecím sedadle a sledoval průběh ranního zaměstnání. V této chvíli hovořil s palubním důstojníkem poručíkem Thompsonem a s dalším poručíkem, kterého Hennings neznal. Kormidelník stál u kormidla a pečlivě sledoval kurs Nimitzu.

Horečná činnost, která vládla na palubě během ranních cvičných manévru, poněkud povolila. Hennings napočítal na pravoboku vzadu šest letadel. Jedno po druhém mizely v hangárech dolní paluby, kde je čekala údržba. Na kontrolním panelu v operační kajutě bylo vidět, že ve vzduchu zbývá poslední letadlo. Navy 347. F-18. Pilot poručík P. Matos. Start: 10.27, 23. června. Speciální test. Předpokládaný návrat: 13.00.

Hennings nesnášel výraz "speciální test", protože se příliš blížil pravdě a o pravdě se nesmí hovořit otevřenou řečí. Raději by byl četl něco ještě běžnějšího, třeba "mimořádný výcvik". Hennings samozřejmě Věděl, proč je tento test tajný, přestože mu o něm nikdo neřekl ani slovo. Věděl, že je to kvůli nejnovější smlouvě o omezení taktických zbraní, kterou schválil Kongres a podepsal prezident. Dnešní tajný test zahrnuje první zkoušku vylepšené střely typu Phoenix. Její dolet byl zvýšen na dvojnásobek, to je až na 480 kilometrů, a byl do ní zabudován nový radarový samonaváděcí systém. To vše mimo jakoukoli pochybnost narušovalo ustanovení smlouvy. Kdyby se však tato zbraň osvědčila, významným způsobem by zvrátila rovnováhu v leteckých soubojích.

Hennings si uvědomil, že před ním stojí mladý praporčík, salutuje a cosi mu říká. Podíval se na modrobílou jmenovku mladého důstojníka. "Co se děje, pane Philipsi?"

Praporčík spustil pravou ruku. "Promiňte, pane admirále, ale komandér Sloan žádá, abyste za ním přišel do kajuty -E-334."

Hennings kývl hlavou. "V pořádku. Doved'te mě tam."

Hennings se protáhl za praporčíkem průvlakem a sestupoval dolů po kovových schůdkách. Oba mlčeli. Na palubě O-2 ve velitelské věži zahrnuli do dlouhé šedé chodby, podobné tisícům jiných, po nichž admirál během své činné služby na lodích kráčet. Od jeho časů došlo na lodích k neuvěřitelnému množství technických inovací, ale stará zásada lodních stavitelů, že forma se má podřizovat funkci, neplatila nikde naléhavěji než právě na válečné lodi. A ze způsobu, jakým jsou lodě konstruovány, dýchalo na admirála cosi důvěrně známého a uklidňujícího. Přesto mu cosi v nitru říkalo, že se všechno podstatně změnilo. "Sloužil jste někdy na nějaké starší lodi, pane Philipsi?"

Praporčík se podíval přes rameno. "Ne, pane admirále. Nimitz je první loď, na kterou jsem byl přidělen."

"Umíte si představit, jak tyhle chodby vypadaly, než přišla klimatizace?"

"Umím, pane admirále." Praporčík se prudce zastavil a otevřel dveře označené E-334. Byl rád, že má dědka z krku, že už nebude muset poslouchat bláboly o korábech ze dřeva a chlapech ze železa. "Admirál Hennings, pane komandére."

Hennings vstoupil do menší šedivě natřené kajuty, přeplněné elektronickými přístroji. Dveře se za ním zavřely.

Před konzolí seděl námořní poddůstojník. Nad ním stál komandér James Sloan a díval se mu přes rameno. Když Hennings vstoupil do kajuty, Sloan zvedl hlavu. "Vítám vás, admirále. Sledoval jste start?"

"Jistě. Když jsem přišel na můstek, zrovna připoutávali F-18 ke katapultu. Dělá to na člověka dojem." "F-18 lítá jak namydlený blesk. Okamžik, prosím, pane admirále." Sloan se naklonil nad elektronického specialistu námořního poddůstojníka Nelsona Moriartyho a něco mu řekl, ale tak tiše, že mu Hennings nerozuměl.

Hennings okamžitě poznal, že Sloan není ve své kůži. Určitě došlo k nějaké technické závadě. Přesto měl Hennings dojem, že se mu nedostalo vojenské zdvořilosti podle všech pravidel. Rozhodl se však, že věc přejde bez poznámek. Být v záloze koneckonců znamená být v záloze. Na palubu Nimitzu přišel s jediným cílem, aby spojeným náčelníkům štábů přivezl výsledky "speciálního testu". Měl osobně dopravit neadresovanou a nepodepsanou dokumentaci, obejít normální služební postup a ještě si vrýt do paměti všechno, co není možno svěřit papíru. Stal se z něj posel. Do samotného provádění testu se nechtěl dát zatáhnout.

Staří známí ve Washingtonu mu tuto úlohu poradce občas svěřovali, aby mu udělali radost. Stejně neměl co dělat. Tentokrát si ale říkal, proč vůbec byl doma, když mu telefonovali. Henningsovi začalo svítat, že všechna ta snadná posláná na exotických místech i všechny ty "konzultační poplatky" byly jen návnadou, na níž měl uváznout pro případ, že by jeho staří známí potřebovali, aby za ně tahal kaštany z ohně. Že by na to tentokrát došlo? Hennings pokrčil rameny. Stejně je to jedno. Kamarádům je dlužen přátelskou službu, tak ji budou mít. Komandér Sloan ukazoval na přístrojovou desku nad konzolí. Moriarty něco zahuhňal. Sloan zavrtěl hlavou. Opravdu nebyl ve své kůži.

"Nějaké potíže, komandére?"

Sloan zvedl hlavu a pokusil se o úsměv. "Jako vždycky . . . nic vážného, pane admirále." Na vteřinu se zamyslel a pokračoval: "Jeden vysokofrekvenční kanál do San Diega nefunguje. Nechápu proč." Podíval se na panel, jako by to byl námořník, který dezertoval z lodě.

"Budeme mít zpoždění?"

Sloan si v duchu řekl, že asi ano, ale zároveň se rozhodl, že to nemůže říci nahlas. "Ne, zřejmě ne. Spojíme se prostřednictvím Pearl Harboru. Pouhá technická maličkost." Znovu udělal pauzu a odhadoval, kolik z obsahu jeho slov Hennings chápe. "Tenhle krok můžeme v konečné instanci vypustit. To, co potřebujeme, funguje bezvadně."

"Výborně. Zítra ráno mám být na poradě."

Tohle Sloan znal. Proslavené snídane u spojených šéfů štábů, kde dědkové se zakaleným zrakem obražejí list od golfových výsledků k nukleární katastrofě stejně snadno, jako pianista přechází od jedné melodie populární hudební směsi ke druhé.

"Mám zamluvenou letenku z Los Angeles na dnes večer. Z letadlové lodě musím vystartovat nejpozději, v 16.00."

"Úkol bude zakrátko splněn."

"Prima. A můžete mi už konečně prozradit, proč jste mě sem pozval, komandéře?" Mluvil jako vždy tónem gentlemana, jenom slova zněla trochu ostřeji.

Sloan se na vteřinu zarazil. "Neposlal jsem . . . totiž, myslel jsem, že byste tu rád byl."

"Tohle," Hennings ukázal rukou po kajutě, "tohle mi nic neříká. Spíš od vás potřebuju ústní a písemné hlášení o výsledcích ukončeného testu. Když ale chcete, abych tu byl s vámi, zůstanu." Posadil se na otáčecí sedadlo.

"Děkuji vám, pane admirále, budu rád." Sloan se neodvážil ze sebe vysoukat ani o slovo víc. Zacházel s admirálem od jeho příchodu na palubu neoficiálně, ale teď mu Randolph Hennings pro případ, že by snad zapomněl, dal na srozuměnou, jaké má vlivné přátele. Kromě toho si vybavil starou námořnickou připověďku, že každý admirál umí být svině.

Hennings pozoroval, jak se Sloan hrabe v nějakých papírech, a přitom si poprvé uvědomil, že ho tu chce mít, aby si z něj udělal spoluviníka na testu té rakety. Henningsovi svitlo, že se dopouští něčeho nezákonného. Ale už bylo pozdě, nemohl cuknout. Hennings pustil znepokojující myšlenky z hlavy a přinutil se myslet na jiné věci.

Sloan se mezitím obrátil k elektronice. Soustředěně hleděl na panel, ale ve skutečnosti se usilovně snažil vybavit si všechno, co věděl o Randolphu Henningsovi. Byl nasazen za II. světové války a v Koreji. Kolegové ho považovali za příjemného člověka, ale u admirálů, aktivních nebo vysloužilých, člověk nikdy neví. Dovedou se změnit stejně prudce jako počasí v Severním Atlantiku. O Henningsovi bylo známo, že má dost vytrvalosti na to, aby své úkoly splnil, ale ne zase tolik, aby ohrožoval nadřazené. A právě nadřízení, kteří to dotáhli až na samý vrchol, teď vybrali Henningse pro toto nejožehavější poslání. Hennings je prototyp spolehlivosti a diskrétnosti. Sloana napadlo, že vysloužilý admirál Hennings udržuje kurs a rychlost stanovenou jinými jako nějaký člun, doslova vcucnutý do brázdy za bitevní lodí. Přesto s ním musí počítat. Sloan se obrátil zpátky k Henningsovi. "Dal byste si kávu, pane admirále?"

"Ne, děkuji."

Sloan se pořád ještě nedokázal soustředit na elektroniku, místo toho mu hlavou táhly politické implikace testu. Napadlo ho, že požádá admirála o informace, ale včas se zarazil a řekl si, že by to byla chyba. Stejně Hennings nebude vědět o moc víc, než ví on, Sloan.

"Pane komandéře, spojení do Pearlů nefunguje." "Cože?" vyštěkl Sloan na elektronického specialistu.

"Závada může být třeba u nich."

"Jedině tak. Asi máte pravdu." Sloan si změřil Henningse. Admirál neklidně bubnoval prsty po opěradle sedadla. Soustředěně sledoval dálkopis, který zaznamenával běžné údaje o počasí.

Poddůstojník Moriarty se ohlédl po Sloanovi a zeptal se: "Mám to zkusit dál?"

Sloan si zapálil cigaretu. Teď se musí rozhodnout jako velitel. V žaludku se mu ozvala kyselina, v tu chvíli věděl, proč důstojníci mívají žaludeční vředy častěji než mužstvo.

Uvažoval. Všechny položky testu se blížily ke stanoveným pozicím. Odklad by znamenal

zmatek na několik hodin. Hennings musí zítra ráno předložit hlášení v Pentagonu. Kdyby hlášení obsahovalo pouze větu "Speciální test byl odložen", komandér Sloan by se neprezentoval v příznivém světle. Lidé stojící za testem by mohli ztratit nervy a jednou provždy jej odvolat. Ještě horší by bylo, kdyby si řekli, že nervy ztratil on. Řekl si v duchu, jestli by se neměl poradit s Henningsem, ale to by byla taktická chyba.

"Pane komandéře," ozval se elektronický specialista s rukou přichystanou nad sadou spínačů na konzoli.

Sloan zavrtěl hlavou. "Vykašlete se na to, Moriarty. Pust'te věc z hlavy. Držte se testovacího plánu. Nemůžeme už ztrácet čas běžnými prkotinami. Odešlete souhlas k odpálení a pak si vyžádejte hlášení od poručíka Matose."

Námořní poddůstojník Nelson Moriarty se obrátil ke svým přístrojům. Začínal tušit, že něco není v pořádku, ale protože předtím sloužil na ponorkách, neměl dostatečné znalosti a zkušenosti, aby si dokázal v hlavě srovnat, co na tomto testu vybočuje z mezí normálu. Aniž mu to někdo musel říkat, sám poznal, že se právě díky své neinformovanosti zbavil ponorky, která mu začínala lézt na nervy, a dostal se na Nimitz, kde mu služba připadala snesitelnější. Kromě toho věděl, že žádost o přeložení ke středomořské flotile bude kladně vyřízena, dokáže-li držet jazyk za zuby.

Sloan několik vteřin sledoval přístroje a pak se podíval po Henningsovi. Starý admirál soustředěně sledoval dálkopis a tvářil se neproniknutelně, jako by se mávnutím proutku změnil v orientálce. "Hned to bude, pane admirále."

Hennings zvedl hlavu a přikývl.

Sloanovi blesklo hlavou, že admirál chce jako on sám vejít do oficiálních dějin tím, že oficiálně neřekne nic nahlas.

Ozval se poddůstojník Moriarty. "Poručík Matos je na příjmu. Krouží v sektoru dvacet tři."

"V pořádku. Oznamte mu, že brzy dostaneme zprávu o cíli."

"Provedu." Sloan v duchu odhadoval, jak dalece je do téhle záležitosti namočen a co by mu mohlo eventuálně hrozit. Všechno začalo už před měsícem normálním příjmem dvou střel typu Phoenix na palubu letadlové lodě. Podepsal jejich převzetí. Pak přišlo kapitánu Diehlovi běžnou cestou z Pearlů hlášení, že na palubu Nimitzu se dostaví admirál Hennings a provede inspekci testu se střelami vzduch-vzduch. Na tom ještě nebylo nic mimořádného, ale úplně běžná praxe to taky nebyla.

Potom došla běžná instrukce pro cvičné zkoušky se střelami. Z normálu vybočoval pouze příkaz, aby postup a vzdálenosti odpovídaly novým parametrům, jaké stanovil výrobce vylepšené verze Phoenixu, označené AIM-63X. V tom okamžiku si Sloan uvědomil, že na nejvyšších místech došlo ke spiknutí - moment, to není správný výraz . . . došlo k iniciativě . . . iniciativě na nejvyšším stupni velení, u spojených náčelníků štábů. Rozhodli se, že budou tajně ignorovat ustanovení smlouvy o omezení zbraní. A osud rozhodl, že technickým důstojníkem pověřeným provedením testu se stal právě Sloan. Do roka z něj bude kapitán . . . anebo skončí ve vězení válečného námořnictva v Portsmouthu. Znovu si změřil Henningse. Proč v tom asi jede?

On, Sloan, se mohl ze všeho vyvlíct, stačilo požádat o dovolenou na břeh. Ale dědkové z Pentagonu splnili úkol na jedničku, když prozkoumali jeho osobní materiály. Na první pohled poznali hazardního hráče. Po šíji se mu spustil tenounký pramínek potu a Sloan doufal, že si ho Hennings nevšiml. "Ještě zhruba deset minut, pane admirále." Sloan stiskl tlačítko na konzoli a digitální hodiny začaly svůj countdown.

Odpočítávání času před startem Sloana doslova fascinovalo, ale zároveň pocítoval cosi jako strach. Sledoval, jak se údaje blíží ke konci. Využil zbývajících čas k tomu, aby znovu probral vlastní motivy a posílil svou odhodlanost. Aby si všechno zracionalizoval. Vylepšený Phoenix je neocenitelná zbraň pro případ války. Jeden utajený test šéfům štábů ukáže, jak by střela účinkovala v bojových podmínkách. Pak ať si politikové dál žvaní o odzbrojení. Americké letectvo by mělo pro strýčka příhodu eso v rukávě. Ostatně při prudkém vývoji moderní techniky je sebemenší ulitá karta esem. Víc ani nemůže nikdo žádat. A vlastně ani víc není zapotřebí. Ještě devět minut.

Komandér Sloan si nalil kávu z kovové termosky ve tvaru džbánu. Podíval se na Henningse. Admirál nebyl ve své kůži. Bylo mu to vidět na očích, stejně jako už několikrát den předtím. Ví snad Hennings něco, co Sloanovi zůstalo utajeno?

Sloan došel ke vzdálenějšímu konci konzole a podíval se na přístroje. Ale myslel jen na Henningse. Hennings se tváří, jako že ho zkouška nezajímá. Že ho nezajímá on, Sloan, ale to není normální, protože Hennings o něm má určitě podat hlášení s podrobným vyhodnocením jeho osoby. Sloan na chvíli pocítil, jak se ho zmocňuje dávno zapomenutá hrůza mladého, začínajícího praporčíka, ale rychle ji setřásl. Ostřílený důstojník se dokáže ze všeho vysekat. Když bude třeba, využije Henningsův odstup ve svůj prospěch.

Hennings najednou vstal a přistoupil ke Sloanovi. "Pane komandéře, budete mít hotové vyhodnocení, hned jak zkouška skončí? Nebo budete muset ještě něco zpracovávat?"

Sloan přikývl. "Jen vyplním nějaké formuláře týkající se kvality." Poklepal na hromádku papírů ležících na konzoli. "Nejvýš půl hodinky."

Hennings pokýval hlavou. Kajuta ztichla, bylo slyšet jen elektronické přístroje.

Randolf Hennings bloudil nepřítomným pohledem po zařízení těsné kajuty. Funkce těchto přístrojů pro něho nebyly úplným tajemstvím. Některé poznával a u některých, které mu připadaly tak trochu povědomé, se dohadoval, k čemu asi mohou sloužit, jako člověk, který se po sto letech spánku probudil rovnou do jednadvacátého století.

Zamlada se svých palubních techniků a důstojníků vyptával na všechny možné věci. Ale s ubíhajícími léty mu smysl odpovědí, které mu tito mladí lidé poskytovali, čím dál víc unikal. Musel sám sobě připomenout, že patří do úplně jiné éry této civilizace. Jako kluk ještě jezdil v bryčce tažené koňmi. Starší bratr mu zemřel na obyčejnou infekci, kterou dostal do nohy. První elektrické světlo spatřil v deseti letech. Rádio uslyšel až v patnácti. První auto, jaké měl, byl ford model A. Otec, který jezdil skvěle na koni, se nikdy nenaučil řídit auto. Během krátkého časového období zaznamenala civilizace neuvěřitelný pokrok. Spousta lidí si řekla, že taková rychlost pro ně není. Z jiných se naopak stali kormidelníci a navigátoři. A kromě nich existují lidé jako on, kteří se ocitli na velitelském stanovišti a přitom nechápou, ani co kormidelníci a navigátoři dělají, ani kam směřují.

Admirál přistoupil k jedinému kulatému okénku v kajutě a vytáhl zatemnění. Tiché moře mu uklidnilo rozbouřené myšlenky i rozjitřené svědomí. Vybavil si, jak se před léty rozhodl, že si své podřízené vyhodnotí podle osobních vlastností a podle toho bude důvěřovat i jejich technickým znalostem. Lidé ano, v těch se vyznal. Lidé se z generace na generaci zas tolik nemění. Jestli ve svých šedesáti sedmi letech ještě za něco stál, tak to bylo hlavně proto, že dokázal pochopit tento vůbec nejsložitější stroj. Viděl svým bližním do duše i do žaludku. Ted' prohlédl komandéra Sloana a vůbec se mu nelíbilo, co spatřil v jeho psychice. Poddůstojník Moriarty se otočil. "Pane komandére." Ukázal na expresní dálnopis. Sloan přistoupil k přístroji a vytáhl zprávu. "Je to dobré, pane admirále."

Hennings spustil zatemnění a obrátil se ke komandérovi.

Sloan četl údaje nahlas. "Všechny prvky testu na místě. F-18 na místě, C-130 taky.

Potřebujeme už jen pokyn k odpálení." Podíval se na digitální hodiny, odpočítávající čas před startem. Pět minut. .

Hennings přikývl. "Dobře."

Sloan se naposledy zamyslel nad jedinou věcí, kterou si před vydáním rozkazu nemohl vyjasnit. Kdyby test nebyl tajný a kdyby odklad neznamenal případné odvolání zkoušky, kdyby toto odvolání neznamenal potenciální oslabení v budoucí válce a kdyby mu nešlo o další postup, kdyby si ho Hennings pořád tak neprohližel těma svýma šedýma očima a kdyby ty pitomý digitální hodiny nedobíhaly ke konci odpočítávání . . . pak by třeba . . . třeba by i počkal. čtyři minuty.

Expresní dálnopis začal znovu tisknout. Sloan sáhl po krátké zprávě a vytrhl ji z přístroje.

Přečetl si ji potichu, 3 usmál se a pák ji přečetl nahlas. "C-130 vypustilo cvičný cíl, který podle posledního pozorování udržuje stabilní kurs. Cíl dosáhl dvojnásobné rychlosti zvuku a momentálně se nachází ve výšce 19 000 metrů." Podíval se na digitální hodiny. , Během dvou minut třiceti sekund mohou vydat poručíku Matosovi rozkaz, aby vyhledal cíl a podle uvážení jej sestřelil."

"Dáte si ještě něco k pití?"

"Ne, děkuji. Radši počkám." John Berry položil prázdnou skleničku a zvedl hlavu k letušce. Dlouhé tmavé vlasy jí povívaly kolem límečku a ramen bílé blůžičky. Měla úzké boky, útlý pas a mejkap prakticky nepoužívala. Připomínala modelku z brožurek, jaké si dávají tisknout tenisové kluby. Berry s ní od startu mluvil už několikrát a ted', když měla podávání přesnídávky za sebou, se znovu objevila v blízkosti jeho sedadla. "Nemáme tu moc narváno," ozva(se Berry a gestem ruky přešel poloprázdnou přední část Stratonu 797.

"Tady ne. Spíš vzadu. Jsem ráda, že na mě vyšla služba v kabině první třídy. V turistické je nášvih."

"V Tokiu vrcholí sezóna?"

"Asi ano. Možná že zrovna pořádají speciální exkurze do fabrik na tranzistory." Zasmála se vlastnímu vtipu. . "Cestujete obchodně, nebo soukromě?"

"Tak i tak. Soukromě se mi líbí cestovat obchodně." člověk se může prozradit v nejméně očekávaném okamžiku. Ale pro Johna Berryho tento okamžik nepřišel neočekávaně. Mladá letuška měla všechno, co Jennifer Berryová neměla. Dokonce se zdálo, že není ničím z toho, čím se paní Barryová po svatbě stala. "Jmenujete se Sharon?" Ukázal na letuščinu jmenovku.

"Ano. Sharon Crandallová. Jsem ze San Franciska." "Já jsem John Berry. Z New Yorku. Letím do Tokia, kde mám jednání s firmou Kabushi Steel. A potom s nějakou v Nagasaki. Fabriky na tranzistory mě nezajímají. Lítám do Japonska dvakrát za rok. Šéf mě vysílá, protože jsem nejvyšší. Japonci rádi zdůrazňují svou odlišnost od Západu. Z malých obchodních zástupců jsou celí nervózní."

"Opravdu?" Zadívala se na něj tázavě. Pak se usmála. ,Tohle jsem ještě neslyšela. Neděláte si ze mě náhodou blázný?"

"Určitě." Zarazil se. Vyschlo mu v hrdle. Pouhá představa, že by tuhle dívku pozval, aby se posadila vedle něj, ho lehce znervózňovala. Přestože si chtěl jen s někým popovídat. Zkrátit si dlouhou chvíli. Na okamžik se uvolnit a dělat, že to, co za sebou zanechal v New Yorku, vlastně neexistuje.

Chapadla Jennifer Berryové dosáhla až sem. Její přítomnost sahala přes celý kontinent i přes oceán. Představa protivné manželky, která si pořád na něco stěžuje, tížila Johnu Berrymu myšlenky jako olovo. Kromě toho mu stále nešly z hlavy jejich dvě dospívající děti - dcera a syn. Rok od roku se mu stále víc a víc vzdalovaly. Jediným rodinným poutem, které jim zbývalo, bylo společné jméno. A pak už jen společné bydlení a rodinné dokumenty. Zkrátka právní svazky a závazky.

Zbytek toho, čemu se momentálně dalo říkat "jejich společný život", byl, alespoň pro Berryho, jen takový krutý vtíp. Nekřesťanský drahý dům v Garden City, který odjakživa nesnášel. Snobský venkovský klub. Přiblblá parta na bridž. Povrchní přátelství. Drby o sousedech. Koktajly, bez nichž by celé Garden City muselo už dávno spáchat masovou sebevraždu. Marnost. Blbost. Nuda. Kam přišlo všechno to, na čem mu dřív záleželo? Na dobré časy se už skoro nepamatoval. Doby, kdy si s Jennifer celé noci měli o čem povídat, než se i z milování stala běžná povinnost jako z čehokoli jiného. Výlety, při nichž s dětmi přespávali pod stanem. Dlouhé nedělní snídaně. Basebal na dvorku. Připadalo mu to jako život nějaké cizí bytosti, který se odehrál strašně dávno.

John Berry v poslední době myslel čím dál víc na minulost. Začínal v minulosti žít. Když uslyšel v rádiu písničku z padesátých let, začalo se mu stýskat po rodném Daytonu v Ohio. Ze starých černobílých filmů nebo televizních seriálů se ho zmocňovala taková nostalgie, že mu to div neutrhlo srdce.

Zvedl hlavu k mladé ženě, která stála nad ním. "Nedala byste si se mnou skleničku něčeho dobrého. Já vím. Jste ve službě. Tak aspoň kolu!" Berry ze sebe chrлил větu za větou. "Budu vám povídat o japonských obchodnících. O japonských zvycích. Rozšíříte si obzor.

Informace z první ruky. Důležité věci, které byste měla znát pro případ, že byste někdy chtěla pracovat v mezinárodní obchodní společnosti."

"Určitě," souhlasila. "Hrozně ráda si to poslechnu, ale musíte pár minut počkat. Než uklidím zbývající tácky. Nejvýš deset minut." Sharon Crandallová sebrala Berryho podnos a pár dalších. Usmála se na něj, když kolem něj procházela k nákladnímu výtahu do zadní části kabiny první třídy.

Berry se otočil a sledoval, jak vešla do výtahu. Výtah byl úzký, sotva se tam se všemi tácky vešla. Za několik vteřin zmizela za zasunovacími dveřmi a odjela do kuchyňky, umístěné na dolní palubě pod kabinou první třídy.

John Berry chvíli seděl a o samotě se snažil soustředit rozprchlé myšlenky. Potom vstal ze sedadla a protáhl se. Prohlédl si prostornou kabinu první třídy. Potom se podíval na dva obrovské motory upevněné pod pravým křídlem stratonu. Spolkly by celého skymastera. Na ex, blesklo mu hlavou.

Jeho firma - Taylor Metals - měla pro obchodní zástupce čtyřmístné letadlo typu Cessna Twin Skymaster a létání byl jeden z posledních koníčků, který si Berry dosud uchoval.

Myslel si, že létání má dost společného s jeho ostatními problémy. Kdyby byl pobyt na pevné zemi líp snášel, nevyužíval by každé příležitosti a nevznášel by se do nebe.

Berry se otočil a podíval se do zadní části kabiny. Zjistil, že toalety první třídy jsou volné. Mrkl na hodinky. Než se Sharon vrátí, stihne se opláchnout a učesat.

Když šel k toaletám, znovu se podíval z okna. Obrovské rozměry a síla motorů mu vyrážely dech. Tentýž pocit v něm vyvolával prázdný prostor kolem letadla. Nevšiml si ale, že neletí sami. Nevšiml si nepatrné tečky na horizontu, která se ke stratonu prudce blížila.

Poručík Peter Matos lehce svíral pravou rukou řídicí páku stíhačky F-18. Přidal trochu plyn. Oba motory

General Motors okamžitě zvýšily výkon. Matos ve stíhačce válečného námořnictva pomalu opisoval široké kruhy ve výšce 17 000 metrů. Udržoval stálou rychlost mírně pod hranicí jednoho machu. Nespěchal a létal v nepopsatelných křivkách nad částí mezinárodního vzdušného prostoru, jemuž vojenský kód jeho vlasti říkal operační sektor R-23. Čekal na pokyn z Nimitzu, který se hlásil jako Homeplate, domácí meta v basebalu. Měli zpoždění, a zrovna když se začínal divit, co se děje, ve sluchátkách zapraskalo a Matos uslyšel začátek instrukcí. Předával je poddůstojník Nelson Moriarty, kterého Matos znal od vidění. "Navy tři-čtyři-seďm, zde Homeplate, přepínám." Matos stiskl tlačítko vysílání na řídicí páce. "Rozumím, Homeplate. Tři-čtyři-seďm. Mluvte, přepínám." Zrovna začínal nový kruh na klidné obloze nad Tichým oceánem.

Hlas elektronického specialisty se zřetelně rozléhal kajutou E-334. "Cvičný cíl byl vypuštěn. Předpokládáme, že do vašeho operačního prostoru pronikne během dvou minut. Operační podmínky se mění na foxtrot-alfa-whisky."

"Rozumím, Homeplate. Opakuji: Foxtrot-alfa-whisky." Matos pustil tlačítko a zároveň přitáhl řídicí páku. Foxtrot-alfa-whisky. Odpálit podle vlastního uvážení. Cíl, zásah a zničení cíle uvidí pouze na radarové obrazovce, ale v Matosovi se přesto probudil dravčí instinkt a srdce se mu rozbušilo. F-18 zúžila kruh, a jakmile stíhačka ve zbývajících částech kružnice zvýšila rychlost, Matos pocítil rostoucí odstředivou sílu. Vyrovnal stíhačku směrem na severovýchod a znovu přidal plyn. Připadal si jako rytíř ženoucí se tryskem na bitevní pole.

Peter Matos, podobně jako většina příslušníků ozbrojených sil, kteří se nenarodili v kontinentální části USA, byl ještě věrnější, patriotičtější a zapálenější než praví Američané. Pozoroval to hned od začátku. Kdekoli vlála vlajka amerických ozbrojených sil - v Německu, v zóně Panamského průplavu, na Filipínách nebo Guamu - mladí lidé se k ní všude hrnuli. Kromě toho existovali bývalí kubánští důstojníci, Mexičané, Kanaďané a mnozí další, pro něž nebyly ani americké ozbrojené síly pouhou vojenskou mašinérií, nutnými výdaji, institucí, které je třeba odvádět daně, ale ne vlastní syny. Pro lidi jako Pedro Matos, kterému jeho vlast Porto Rico nabízela jen nejhorší bídu, se vojna stala domovem, rodinou, partou kamarádů, celým životem.

Matos vykonával přesně své povinnosti, studoval příručky, dával si pozor na to, co říká, nikdy neměl , konflikty s nadřízenými, vlastní názory projevoval nahlas, pouze byl-li na ně tážán, a všechny rozkazy prováděl bez váhání a s nadšením. Navenek se tvářil, že je všechno v pořádku, ale v duchu se modlíval ke svatému Jeronýmovi, aby ho nikdo nepředběhl při povyšování. Stačil jediný chybný krok, a celá vojenská kariéra by byla v háji.

Moriartyho hlas ho vytrhl z rozjímání. "Navy tři-čtyři-seďm, zachytil jste cíl?"

Matos se podíval na obrazovku radaru. "Zatím nic, Homeplate."

"Rozumím, Navy. Průběžně nás informujte." "Okamžitě, jak něco zjistím." Matos nespustil oči z obrazovky, ale v duchu se začal znovu zabývat důležitějšími problémy. Věděl, že výsledky dnešního testu rozhodnou o průběhu celého jeho dalšího života. Zkouška je tajná. Tohle mu řekli nahlas. Kromě toho je nezákonná. To si už musel domyslet sám. Jenže si nemohl domyslet, proč si k odpálení rakety vybrali zrovna jeho.

Nové střely AIM-63X Phoenix visely v závěsnících na břiše jeho stíhačky F-18. Pro tuto zkoušku byly vybaveny cvičnými hlavicemi z nerezavějící oceli a titanu. Za cíl sloužila maketa nadzvukového vojenského letadla, odpálená stovky kilometrů odsud z turbovrtulového letounu C-130 Hercules, patřícího válečnému námořnictvu. Kdybych teď měl ostré střely, napadlo Matose, mohl bych je klidně odpálit na útočící bombardér Tupolev nebo na čínský MIG-21.

Matos se podíval na obrazovku radaru. Cíl pořád nikde. Dnešní úkol stanovil, že má prověřit odpálení na maximální vzdálenost. Normální rozsah radaru 320 kilometrů zvýšili na 480 kilometrů. Odpálená střela Phoenix nevyžaduje obvyklé další navádění na cíl. Měl naříděno odpálit první střelu, počkat, až nabere stabilní kurs, pak odpálit druhou, provést obrát o 180

stupňů a maximální rychlostí zmizet z bojové oblasti. Nový samonaváděcí systém navede střelu na cíl. Než nepřítel zjistí, že byl napaden, stíhačka dávno zmizí. Matos ale nevěděl jistě, jestli mu toto vylepšení jednoznačně vyhovuje. Nový systém nevyžaduje takovou osobní šikovnost jako řízení střely z F-18 a kromě toho . . . člověk může . . . docela zbaběle, utéct . . . jako malý kluk. A nebude mít sebemenší možnost uvidět zásah. Jenomže do toho všeho mu vlastně nic nebylo.

Soustředil se na sledování radaru. Na okraji obrazovky se vynořila řada elektronických rozprasků. Stiskl tlačítko na řídicí páce. "Homeplate. Tři-čtyři-seďm hlásí předběžné zachycení cíle." Jeho hlas zněl chladně, skoro lakonicky. Musel se usmát, když si vzpomněl, jak včera večer viděl v kině film, v němž němečtí a japonští piloti křičeli v letadlech do rádia, až se hory zelenaly, ale angličtí a američtí piloti se tvářili znuďně, i když se jim letadlo rozpadlo a trosky litaly nad hlavou. Brali to sportovně. "Rozuměli jste, Homeplate?"

"Rozumím, tři-čtyři-seďm. Předběžné zachycení cíle. Pokračujte. Konec."

Poručík Matos stiskl tlačítko na přístrojové desce a zvedl hlavu k procesoru odpalovacího zařízení. Elektronický symbol se obloukem blížil k blikání cíle. Matos několik vteřin sledoval obrazovku. Vtom se na ní objevilo další blikání. Matos zamrkal překvapením. Podíval se lépe. Druhý cíl byl menší a světélkoval slaběji. Nacházel se přímo za prvním cílem. Klamný odraz, napadlo Matose. Stačí, když se porouchá tranzistor nebo dioda. Nebo se o desetinu stupně přehřívá. Určitě to bude něco podobného. Měl s poruchami elektroniky své zkušenosti. Stejně jako většina pilotů jeho jednotky. Říkají jim duchové nebo andělíčci. Falešné odrazy. Ozvěny. Odrazy. Paprsky odražené jinými radarovými přístroji. Nebo od hladiny moře. Přízraky, které nejsou o nic hmotnější než mračno výparů.

Matos stiskl tlačítko na přístrojové desce. Knoflíkem si vyladil obraz. Zadní cíl pomalu mizel. Pak se úplně ztratil. Vypadalo to, jako by splynul s původním silnějším blikáním, které určitě signalizovalo cíl. Stiskl tlačítko rádiového vysílání. "Homeplate, zde Navy tři-čtyři-seďm. Cíl na obrazovce dobře viditelný. Vzdálenost 460 kilometrů. Konec."

Moriartyho hlas zněl fádně, neutrálně, jako hlas všech vojenských spojařů. "Rozumím, tři-čtyři-seďm." Matos chvíli váhal. Napadlo ho, jestli by neměl hlásit odraz, ale pak si řekl, že je to zbytečné. Jestli o něčem nechťej slyšet, pak to jsou především neexistující "problémy". Podíval se na obrazovku radaru. Cíl jako na dlani. Odjistil pojistku a zvedl víčko chránící spoušť odpalovacího zařízení. Přitiskl prst na spoušť. Chystal se odpálit nejdelší let střely vzduch-vzduch v dějinách. Stiskl tlačítko vysílání. "Odpaluji číslo jedna." Vteřinu počkal, hluboce se nadechl a stiskl spoušť.

Střela AIM-63X Phoenix opustila závěsníky pod stíhačkou F-18. Chvíli se zdálo, že střela spí, protože elektronické zpoždovací zařízení fungovalo tak, aby se střela vyhnula jakémukoli možnému dotyku s Matosovým letounem. Když uběhla příslušná doba, v útrokách střely se indukovalo napětí jediného mikrovoltu. Proud proběhl bludištěm drátů a spojů a dosáhl svého cíle - příslušné selenoidy se aktivovaly a zapálily motor rakety. Z trysky Phoenixu vyrazil oranžový plamen. Během několika sekund dosáhla střela rychlosti, jakou se pohybovala F-18.

Matos sledoval, jak střela odletěla. Chystal se zopakovat tentýž postup, kterým by odpálil druhou střelu. Mrkl ale na obrazovku radaru. Cíl se znovu rozestoupil do dvou teček. Dva cíle! Matos stiskl tlačítka ovládající ladění. Nic se nezměnilo. Stiskl je ještě jednou a zase nic. Ježíšikriste! Jsou to dva různé cíle! Ale samonaváděcí systém střely už nemohl ovlivnit. Problém řešil i samonaváděcí systém Phoenixu. Elektronický odraz dvou různých cílů postavil střelu před dilema. Proud napětí se přidržel logiky a pravidel priority, o kterých bylo před léty rozhodnuto v jisté konferenční místnosti vzdálené tisíce mil, a také si vybral rozhodnou cestu.

Střela AIM-63X mírně upravila vlastní kurs. Zamířila k většímu z obou cílů.

John Berry si prohlížel obličej v zrcátku na toaletě první třídy. Prstem si prohrábl šedivé pramínky v hnědých vlasech. Pod očima se objevilo pár vrásek. Přesto vypadal na svých jedenačtyřicet let dobře.

Některé ženy, s nimiž se stýkal ve venkovském klubu nebo v zaměstnání, o něm říkaly, že je zajímavý, citlivý a solidní. Věděl, že čekají na jeho první krok, ale nějak se pro podobná sbližování nedokázal nadchnout. S jedinou výjimkou. Šlo o jistou pracovníci obchodního oddělení, a skončilo to katastrofálně.

John Berry si vzpomněl na svého otce, což se mu v poslední době stávalo čím dál častěji. V jedenačtyřiceti letech měl otec manželku, která se v něm viděla, čtyři hodné děti, svou církev, svou obec, svou vlast, svůj malý podnik, pro který by se byl roztrhal. Jenže to bylo v jiných dobách a možná skoro v nějaké jiné zemi. John Berry nic z těchto věcí v životě neměl a v jedenačtyřiceti letech je už mít nemohl. Přesto však existovalo východisko. Mohl se rozejít s Jennifer a začít znovu. V tom případě by měl alespoň naději. Přemýšlel o tom pokaždé, když létal ve skymasteru. Ale cosi mu říkalo, že to nikdy neudělá.

Berry si v hlavě znovu probral rozhovor, který měl před chvílí s letuškou. Proč to vlastně udělal? Kdo vlastně je tahle Sharon Crandallová? Před hodinou neměl tušení, že existuje. Stejně mu s jeho problémy nepomůže. Přesto si však připadal méně odcizený a díky kontaktu, který s ní navázal, pocítoval silněji, že přece jenom patří k ostatním lidem.

Někde na okraji zorného pole se mu rozblikalo světélko. Trvalo chvíli, než si uvědomil, že se nad dveřmi rozsvítil signál prikazující, aby se cestující vrátili do kabiny. Berry jako zkušený pasažér věděl, že v kabině zároveň svítí nápis nařizující, aby se cestující připoutali. připadalo mu to neobvyklé, protože let probíhal hladce. Jiné letadlo asi upozornilo na nějaký vzdušný proud, napadlo ho. Neuvedomil si, že straton je jediné dopravní letadlo, jaké létá na téhle trase a v téhle výšce. Měl v hlavě jen Sharon Crandallovou. Když se cestující mají připoutat, bude pravděpodobně sedět u svých kolegyní. Potom bude muset chystat oběd. Čert aby to vzal! Začal si mýt ruce, pomalu a důkladně.

Poručík Peter Matos sledoval obrazovku radaru a doufal, že druhý cíl přece jen zmizí. Věděl, že bude muset podat hlášení. Na hodinách na přístrojové desce blikaly sekundy. Čekají na tvé hlášení, Matosi. Nerozhodně přitiskl prst na tlačítko vysílání. "Homeplate, zde Navy tři-čtyři-seadm."

"Mluvte, tři-čtyři-seadm," ozval se Moriarty.

"Mám . . . mám potíže s identifikací cíle. Odkládám odpálení druhé střely. Zůstávám na příjmu pro opravy." "Rozumím. Konec."

Matosovi vyschlo v hrdle. Vyhnul se řešení problému. Lhal. Ale kdyby došlo k nejhoršímu, to druhé letadlo už nezachrání ani pánbůh. Kdyby to ale na druhé straně byl jen obyčejný elektronický odraz, nebylo proč hlásit víc, než právě udělal. Potíže s identifikací cíle. Na Nimitzu už určitě mají nervy v kýblu. To chce klid, Petře.

Podíval se na obrazovku a doufal, že se mezitím všechno vyřešilo. Ale pořád viděl dva velké cíle. Menší zkřížil dráhu většímu a zmizel z obrazovky směrem na jihozápad. Silnější rozprasky udržovaly svůj dosavadní kurs. Znovu si vybavil, že výsledek je předem jasný, i kdyby větší cíl zahájil úhybné manévry. Naváděcí systém střely AIM-63X si už vybral větší cíl - vybral si jej, aby jej zničil. Phoenix se na cíl zavěsí jako dravec, vrhne se po něm, bude ho pronásledovat a nakonec do něj zatne pařáty. Nic jiného nedokáže. Byl vytvořen jen pro tento účel.

Co to ale může být, ten druhý cíl? Kdo v něm je? Vtom jako by dostal ránu pěstí do čela. Nemůže to být nic jiného než ten Hercules C-130. Ježíšikriste, napadlo ho, určitě jsem se dopustil navigačního omylu. Je to moje vina. Moje vina!

Matos se obrátil k inerčnímu navigačnímu přístroji, umístěnému na levé straně v kabině stíhačky F-18. Vyt'ukal několik příkazů. Pod koženou leteckou rukavicí se mu potila ruka. Spletl si tlačítko, musel všechno smazat a začít znovu. Dopříc! Calmante! Zatímco zápolil s navigačním přístrojem, paměť se mu rozběhla nepříjemným směrem. Vzpomněl si, jak v sedmnácti letech jel ve svém prvním autě, ve Fordu 71. Vzadu seděla maminka, tatínek a babička Matosová. Sestra seděla na předním sedadle vedle něho. Odbočil špatně z dálnice. Sestřenici Dolores už oddávali a on ještě bloudil se svou rozzuřenou rodinou neznámými uličkami v severní části Miami. Otec na něj zavrčel skrz sevřené zuby: Es tu culpa, Pedro.

Sklonil hlavu k navigační obrazovce. Potvrdila, že jeho pozice je správná. Aby si byl naprosto jistý, zopakoval proceduru ještě jednou. Tentýž výsledek. Pozice je správná. Byl tam, kde měl být. Alespoň podle přístrojů. Co tedy může být ten druhý cíl?

Podíval se na obrazovku radaru. Střela Phoenix zanechávala na zelené obrazovce nepatrnou, přízračně bílou stopu a nezadržitelně mířila k vytčenému cíli. Matosovi tento pohled pokaždé připomněl video hry. „Je to hra. Nic než hra, rozhodl se v duchu. Zakalkulovali do hry další prvek a chtějí si ověřit, jak bude reagovat. Velký bílý cíl na zelené obrazovce není letadlo vezoucí lidská těla plná krve. Je to jen elektronický odraz. Přízrak. Hercules nebo cvičný cíl. Měl o tom ale podat hlášení. Testovali i jeho - a on zklamal. Zkompromitoval se. Je s ním konec.

Nespouštěl oči z obrazovky Všechno bylo jasné. Zapadalo to do sebe. Až na jednu věc.

Phoenix sledoval větší cíl a Phoenix přece nebude sledovat pouhý elektronický odraz!

Vzdálenost mezi dravcem a kořistí se snížila na necelých 180 kilometrů. Střela letěla rychlostí tří machů a každou sekundu urazila téměř 1800 metrů.

Matos chtěl stisknout tlačítko vysílání, ale pak si to rozmyslel. Lámal si hlavu a snažil se přijít záhadě na kloub. Mohl by se hercules odchýlit od svého kursu? Co když mám poruchu na navigačních přístrojích? Uvědomoval si, že by z právního hlediska byl zodpovědný, i kdyby měl vadné přístroje. Omyl jeho letadla se rovnal omylu jeho kapitána. Je to nespravedlivé, ale efektivní. Tento systém vede odpovědné činitele k tomu, aby pečlivě sledovali všechny drobné detaily. Nerozlišuje mezi kapitánem Nimitzu, který má výtlak 91 000 tun, a velitelem námořního letounu, který váží pouhých 30 000 kilogramů. Elektronické přístroje mohou zklamat, ale žádný navigační přístroj nebude stát vedle pilota na lavici obžalovaných před vojenským soudem. Jestli vypálil střelu proti letounu hercules a dokáže, že měl závalu na navigačních přístrojích, nebude sice postaven před vojenský soud, ale s kariérou u námořnictva bude konec. Uvědomil si, že kariéra lidí v herculesu, k nimž směřuje jím odpálená střela, bude ukončena ještě dříve a rychleji.

Přílbu mu naplnil zvuk vlastního dýchání a pod přetlakovou kombinézou ho zaléval pot.

Pravou rukou křečovitě tiskl řídicí páku. Levou ruku zaklesl do hrany přístrojové desky a prsty se přitom dotýkal ovládačů plynu. Přestal se zajímat o ověřování na obrazovce radaru. Obrázek, který měl, byl naprosto přesný.

Jakmile se vnitřně smířil s nejhorším, poznal, že nervové napětí povoluje. Nepřítomným pohledem sledoval obrazovku radaru a potom, poprvé od okamžiku, kdy odpálil střelu, vyhlédl z bubliny chráněné slupkou plexiskla do světa, v němž letěl. Es tu culpa, Pedro. Je to tvoje chyba, Petře. Položil prst na tenké plexisklo. Jedenapůlcentimetrová vrstvička ho dělila od mrazivého vzduchoprázdna.

Z ochablosti ho probudila jiskřička naděje. Ještě zbývá stéblo, jehož se nechytil. Podíval se na přístrojovou desku. Rychle nastavil radarové modulátory a namířil střelku na obrazovce na cíl. Za pár vteřin se na obrazovce objevily nové údaje. Cíl se pohyboval ve výšce 19 000 metrů. Letěl rychlostí 1500 kilometrů za hodinu.

Matos se usmál. Poprvé od okamžiku, kdy vystartoval z paluby Nimitzu. Žádný turbovrtulový hercules by nemohl letět ani poloviční rychlostí. Takhle rychle dokáže letět

málokterý letoun. Supersonické lety ve velkých výškách jsou doménou střel, speciálních pohyblivých terčů, nejmodernějších stíhacích bombardérů a výzvědných letounů. Kdyby se takové naše letadlo vyskytovalo v daném prostoru, musel by o něm vědět - pokud by se ovšem neodchýlilo od svého kursu. Zbývají tedy dvě možnosti: Za prvé je to nepřátelský letoun a v tom případě sice nedostane metál za jeho sestřelení, ale taky nebude potrestán. Všechno se zaretuše a ostatní důstojníci na palubě se budou v duchu užírat závistí. Nebyl by to první podobný případ.

Druhá možnost je ovšem mnohem pravděpodobnější. Dráha, jakou zaznamenává cíl na jeho obrazovce, se velice blížila plánované trase letícího cíle. Hercules určitě vypustil dva cíle, buď naschvál, anebo omylem. Určitě to tak je. Matosovi se ulevilo. Kariéra v námořnictvu se ještě dá zachránit. Musí však okamžitě podat hlášení Nimitzu. Podat vysvětlení. Pořád ještě může znovu zachytit druhý cíl, odpálit raketu, udělat čelem vzad a ztratit se ,z parády. Podíval se na obrazovku radaru. Vzdálenost mezi Phoenixem a cílem se rapidně zmenšovala. Dvacet pět kilometrů, dvacet kilometrů, deset kilometrů. Pak se střela spojila s cílem a oba předměty splynuly v jeden. Matos kývl hlavou. Střela se osvědčila. Aspoň tohle je teď jasné. Ale pořád nebylo jasné, co vlastně zasáhl.

John Berry přitiskl zátku jen napůl, napustil si plné umyvadlo a pak nastavil kohoutky tak, aby se přítok vody rovnal odtoku. Odepnul si hodinky a položil je na hliníkovou poličku. Čas se ve stratonu nezpозdřoval tak nepříjemně jako v konvenčních proudových letadlech, ale Berry cítil, že hodinky, které má v těle, nejsou úplně v pořádku. Čas je opravdu relativní. Tělo se řídilo časem z New Yorku, hodinky měl nařízené podle času v Kalifornii, ve skutečnosti se nacházel v jakémsi neznámém časovém pásmu, kterému se říká samojsko-leutské, a brzy přistane v Tokiu, kde mají zase úplně jiný čas, Jenomže doma se mu čas vlekl, prakticky se nehýbal z místa, hodinu po hodině, den po dni, týden po týdnu. Tím však nepřestával stárnout - proces stárnutí se touto zdánlivou nehybností ve skutečnosti urychloval. Relativní. Jasné jakoacka. Sehnul se nad umyvadlo a začal si šplíchat vodu na obličej.

Střela Phoenix provedla drobnou korekci a navedla se na takový kurs, aby zasáhla pravou stranu trupu zhruba uprostřed, kousek před náběžnou hranou křídla. Někde v hloubi elektronických obvodů, sensorů, mikrokomputerů Phoenixu - na místě, kde sídlily její nedokonalé schopnosti úsudku a argumentace - tam někde si střela možná uvědomila, že se povedla a slouží svému účelu. A jelikož neznala strach, váhání, ani pud sebezáchovy, vrhla se zvýšenou rychlostí střemhlav po své kořisti, a tak odsoudila ji i sebe k zániku.

Muž ve středních létech, který seděl v řadě I S na sedadle A, si zapaloval doutník a přitom se náhodou podíval z okna. Zpozoroval stříbrnou tečku, vzdálenou nejméně dva kilometry. Nedůvěřivě zamrkal. Teď už se z tečky stal basketbalový míč a přiblížil se na pár centimetrů k oknu. Než mozek stačil předat signál k té nejprimitivnější reakci, například aby se sehnul nebo vykřikl, stříbrná koule proletěla oknem a strhla s sebou kus trupu a jeho hlavu i s hrudí. Phoenix se zabořil do zbývajících dvou sedadel B, C této řady a roztrhal na kusy matku i dceru, které tam seděly. S částí svého příšerného nákladu přeletěl uličku, vnikl do prostřední řady sedadel, smetl sedadla D, E, F, G i s cestujícími, přeletěl levou uličku, strhl s sebou sedadla H, J, K s dalšími třemi cestujícími, prorazil levou stranu trupu a nahromaděnými troskami vyletěl do prázdného prostoru.

Okamžitým zničením stěny trupu bylo rozdrceno napadrt' všechno, co se připletlo Phoenixu do cesty, co bylo přímo za ním v jeho stopě a ještě metr na obě strany. Sedadla i s cestujícími se proměnila v nepopsatelnou změť materiálu a jejich okamžitý rozpad nadělal z lidí a zařízení, které bylo v jejich dosahu, pokroucené a potrhané trosky.

Síla nárazu a zpomalení způsobily, že ve třetí řadě sedadel už Phoenix začal klesat. Ocas se mu zvedl do výšky, a když se dral levou stěnou trupu ven, vyrval v ní otvor, který byl přes dva metry vysoký a metr osmdesát široký. Potom vypadl do prázdného prostoru a strhl s

sebou spoustu kovu a lidského masa. Protože se jeho energie vyčerpala, Phoenix ještě chvíli pokračoval v letu, ale pak vyhasl. Začal klesat, bezvládně roloval a nakonec z výšky devatenácti kilometrů dopadl do Tichého oceánu.

První zvuk, který John Berry uslyšel, bylo nejasné dunění, jako by někdo převrátil vysokou polici s rolemi plechu. Cítil, že letadlo lehce nadskočilo. Než stačil zvednout hlavu od umyvadla, ozvalo se svištění, jako kdyby někdo otevřel okno ve vlaku metra, řítícího se nejvyšší rychlostí. Prudce se vztyčil a ztuhl. Chvíli trvalo, než smysly dokázaly zpracovat všechny podněty. Letadlo udržovalo rychlost i směr, voda z kohoutku vytékala dál, světla svítila a svištění se mezitím ztišilo. Všechno mu připadalo skoro normální, ale něco mu - ozval se v něm pilotní instinkt - přece jen říkalo, že letí v letadle odsouzeném k zániku. Za tenkou přepážkou prudce unikalo otvory vyrvanými v trupu stratonu obrovské množství vzduchu, v němž byl v kabině udržován normální atmosférický tlak. Všechny menší a neupevněné předměty na palubě - skleničky, podnosy, klobouky, noviny, aktovky - začaly okamžitě létat po kabině a buď se někde zaklesly, anebo byly vymrštěny ven.

Cestující se chvíli nedokázali pohnout, protože vůbec nechápali, co se děje. Na nic podobného nebyli duševně připraveni. Normální reakce jako výkřiky, bušení srdce, stoupající hladina adrenalinu, rvačky nebo útěk se nedostavily. Cestující prostě zůstali bez hnutí sedět a, ohlušení zvukem unikajícího vzduchu, ani nehlesli.

Unikající vzduch nabíral tempo podobně jako rostoucí přílivová vlna.

Proud vytrhl z náruče nic nechápající matky nemluvně a smýkl jím o hlavy sedících cestujících a pravým otvorem ho vyvrhl do propasti vzduchoprázdna. Kdosi pronikavě vykřikl.

Tři děti, které cestovaly bez doprovodu v řadě 13 na sedadlech H, J, K blízko pravého otvoru, se nepřipoutaly, a teď je popadl skučící víchř a vyhodil je z letadla, přestože křičely strachy. Mezitím už cestující začali křičet, protože si uvědomovali všechny hrůzy, které kolem sebe viděli a slyšeli. V řadě 16 blízko uličky seděla na sedadle D asi šestnáctiletá dívka. Sedadlo utrhlo hned první náraz střely a teď se převrhlo i s ní, přestože k němu byla připoutána a ještě se křečovitě držela opěradla. Bezpečnostní pás povolil a sedadlo odjelo uličkou. Dívka, zbavená opory, byla neviditelnou obrovskou silou vláčena mezi sedadly. Dlouhé blondáté vlasy se jí uvolnily a proudící vzduch z ní strhl sukni i blůzičku. Pokoušela se vzdorovat neviditelné síle, která se jí zmocňovala, a v očích přitom měla hrůzu. Řítící se vzduch ji strhával k zejícímu otvoru a ona se mohla bránit pouze tím, že se snažila zachytit prsty o koberec.

Ale její křik neslyšeli ani cestující, kteří byli vzdáleni pouhých pár centimetrů od míst, kde sváděla zoufalý zápas. Zvuk unikajícího vzduchu byl tak hlasitý, že se už nedal chápat jako zvuk, ale spíš připomínal pevný předmět, který buší do cestujících na sedadlech. V kabině to začalo vypadat jako na jevišti při nějakém příšerném krváku.

Mnoho šroubů, které až do té chvíle udržovaly poškozená sedadla na místě, začalo povolovat. Několik řad sedadel za sebou se uvolnilo a udeřilo jako obléhací beran do řad před nimi.

Některé se přitom převálily přes sedadla, která jim stála v cestě, a kutálely se k otvorům v trupu. Řada čtyř sedadel, k nimž byli připoutáni cestující, se vzpříčila v menším otvoru, jímž střela vletěla dovnitř, zhruba v místech, kde bývala sedadla A, B, C patnácté řady, částečně otvor zakryla, a tím zvýšila tlak na větší otvor na opačné straně. Na levé straně se začaly hromadit řady utržených sedadel, jedna přes druhou, jako výsadkáři, kteří se nemohou dočkat seskoku a nervózně se shluknou na jednu hromadu.

Přiletěla další řada, uvolnila zácpu a všechna sedadla, jedno po druhém, vyletěla ven i s připoutanými cestujícími, kteří mohli jen bezmocně křičet, kopat a mávat rukama.

John Berry, který nemohl tušit, co se děje za přepážkou, stiskl kliku toalety a vzal za dveře. Nešly otevřít. Zkusil to znovu, tentokrát zabral vši silou, ale laminátové dveře nepovolily, přestože bylo vidět, že západka funguje. Zapřel se oběma nohama o zárubeň, popadl oběma

rukama kliku a trhl dveřmi opravdu vší silou, jakou v sobě sebral. Dveře se přesto nepohly ani o milimetr. Vyděsilo ho to a zároveň zmátlo. Několikrát zvonil a čekal, že mu někdo přijde otevřít.

Zatímco z turistické kabiny stratonu vzduch už unikl, v kabině první třídy a v salónku na horní palubě ještě fungoval přetlakový systém letadla, který doslova vmáčkl vzduch do prostorů, odkud nemohl tak prudce unikat - do pěti toalet s dveřmi, které se otvíraly dovnitř. Vháněný vzduch vnikal do toalet normálními větracími otvory, a přestože trochu unikal spárami dveří, celkový výsledek byl pozitivní. Patery laminátové dveře, které se otvíraly dovnitř, byly prakticky zapečetěny dodatečným tlakem patnácti dekagramů na čtvereční centimetr, takže na ně doléhal celkový tlak skoro dvou tun.

Sedmery dveře toalet, které se otvíraly ven, byly vyrvány a vtaženy do vzduchoprázdna a za nimi následovali jejich klienti, bez milosti vysmýkáni k zejícím otvorům.

V salónku na horní palubě tlak strhl skleničky a láhve s nápoji k šachtě točitého schodiště vedoucího dolů ke kabině první třídy. Tlak vytrhával cestujícím z rukou knihy, časopisy i noviny a vrhal je do víru unikajícího vzduchu. Všechny nepřípevněné předměty ze salónku zakroužily schodišťovou šachtou jako tornádo.

Cestující, kteří se rozhodli, že zůstanou v salónku, přestože zazněl signál, aby se připoutali, teď s hrůzou a úžasem sledovali, jak jsou všechny neupevněné předměty strhávány do sílícího víru trosek kolem schodiště.

Klavírista Eddie Hogan zrovna hrál "Podzimní listí" a vtom ho proud vzduchu zničehonic strhl pozpátku ze stoličky na níž předtím seděl, jako by spolkl lineál. Stolička měla také speciální bezpečnostní pás, ale Hogan se ho neobtěžoval použít. Byl po hlavě stržen dolů ze schodů, proletěl hlavní kabinou a skončil v prázdnotě za pravým otvorem.

Slepec, který seděl blízko klavíru, znovu a znovu vykřikoval, aby mu někdo prozradil, co se děje. Chtěl se vytrhnout ze sevření bezpečnostního pásu a přitom svíral vodítko psa, který se chtěl vytrhnout jemu. Vypadalo to, že zlatohnědý lovecký pes se mu chce vymknout silou, na jakou nebyl zvyklý. Křičel na psa: "Shannon! Shannon!! Nech toho!" Fenka jen skučela a zatínala drápy do měkkého koberce. Vtom vodítko prasklo, psa strhl vítr a odnesl ho do kabiny první třídy, kde se jeho bezduché tělo zakleslo pod prázdné sedadlo.

Hrstka cestujících, bezpečně připoutaných k sedadlům, mezitím sledovala, jak se klavír i sedátko pod nápojem maelströmu pohnuly v úchytech, ale přece jen vydržely. Všichni na horní palubě jakoby na povel propadli hysterii.

Dole v kabině první třídy předměty ze salónku prořezávaly svištící vzduch a dopadaly jako kladiva a nože na hlavy i na ruce, které se je snažily chránit. Mračno trosek proletělo závěsem do turistické kabiny a přidalo se k dalším nespočetným předmětům, které se po hlavě řítily do vakua, jako by prázdno mohlo být naplněno nebo uspokojeno tím, že mu bude obětováno dostatečné množství předmětů a lidí.

V turistické kabině statný muž, připoutaný k jednomu ze zadních sedadel, křičel, div si nestrhal plíce. Zuřivě nadával té vichřici, létajícím předmětům i osudu, který se proti němu spíkl a hned při prvním letu ho posadil zrovna do tohoto letadla. Viděl, jak unikající vzduch vytáhl jeho polooblečenou manželku z toalety, jejíž dveře se bohužel otvíraly ven, sledoval, jak s ní smýkal k otvoru, a když ho mýjela, vnímal, jak ho volá jménem a přitom se k němu obrací vyděšeným, nevěřícím pohledem. Prudce si odepnul pás a vyskočil ze sedadla. Napůl se vznesl s roztaženými rukama a nohama a v letu narážel na hlavy sedících. U pravého otvoru jeho mohutné tělo vletělo do změti pokrouceného duralu, který mu rozřízl hrdlo a ukrojil levou paži a pak ho unikající vzduch vyvrhl z útrob zvracejícího stroje.

Na otevřených toaletách vytékala voda z kohoutků a ze splachovadel do prostoru, v němž prudce poklesl tlak. Obrovské nádrže, střeva dodávajícího letadla, začaly chrlit svůj obsah zpátky odpadovými rourami a toaletami.

V kuchyňkách popraskaly vodovodní ventily, voda naplnila dřezy a pak přetékala na podlahu. Dveře příborníků a ledniček se zotvíraly a obsah vyletěl do chodbiček a do kabin. .

V přetlakových zavazadlových prostorech pod podlahou kabin popraskaly všechny spreje a vychrlily svůj obsah do zavazadel. Psi a kočky, cestující v klecích pod svými majiteli, hrůzou lomcovali mřížemi.

Dveře pilotní kabiny, otvírající se ven, chvíli odolávaly náporu. Držely na zámku a na hliníkových závěsech, ale rozdíl mezi tlakem v pilotní kabině a v dolní kabině byl tak velký, že nakonec povolily a vyvrátily se do horního salónku první třídy.

Kapitán Stuart uslyšel, jak dveře povolily. Všechny neupevněné předměty v pilotní kabině - mapy, tužky, kávové šálky, brigádyrky a blůzy uniform - zničehonic vzlétly, shlukly se v otevřených dveřích, proletěly salónkem a zmizely na schodišti. Stuarta neznámá síla srazila zpátky do sedadla. Ruce mu přitom vyletěly nad hlavu a náramkové hodinky se utrhly ze řemínku. Kapitán strhl paže dolů a počkal, až první nápor vzduchu pomine. Seděl bez hnutí a pokoušel se uklidnit prudké bušení v hrudi. Ovládl splašené myšlenky a snažil se zrekonstruovat, co se během několika posledních okamžiků přihodilo. Vybavil si, že před pouhými několika vteřinami ucítil mírný náraz, jako by do stratonu cosi vrazilo, ale neměl tušení, co to mohlo být. Věděl pouze, že automatické řízení funguje a letadlo je plně ovladatelné. Podíval se po McVarym a pak se obrátil na Fesslera. "Co se děje?" zařval.

McVary beze slova sledoval přístroje před sebou. Fessler hleděl na vyražené dveře a nereagoval. "Musíme dolů!" nařídil Stuart a prudkým pohybem vypnul přívod paliva do všech čtyřech motorů, potom vypnul automatické řízení a doslova si lehl na řídicí páku. Ale neuvěřitelně vysoká cestovní rychlost a setrvačnost podstatně zpomalily počáteční sestup. Pomalu klesali a Stuart přitom sledoval výškoměr. 18 000 metrů. Od nárazu uplynulo padesát sekund.

Stuart přešel pohledem přístroje. V pilotní kabině bylo zatím všechno v pořádku až na to, že ztratili většinu vzduchu. Nejdřív kapitána napadlo, že se třeba uvolnily dveře v trupu. Podíval se na příslušné kontrolky. Ukazovaly, že všechny dveře jsou zavřené. Nebo snad prasklo vadné sklo v okně? Ne. Na to byla dekomprese příliš prudká. A co ten náraz? Že by bomba? Určitě to byla bomba, řekl si. Co se asi děje vzadu?

Stuart se znovu podíval na výškoměr v kabině - diferenční manometr, který ukazoval tlak v kabině přepočtený na odpovídající výšku. Ručičky výškoměru se zvedly jako u rozbitých hodinek. Tlak v kabině, který normálně odpovídá výšce 3000 metrů, vystoupil na hodnotu odpovídající výšce 5700 metrů. Ztrácíme tlak. Musíme udržet tlak. Ztráceli umělou atmosféru, kterou si s sebou přivezli - atmosféru, jaká je běžná na zemi a do této chvíle jim umožňovala žít ve výšce 19 000 metrů - a která jim teď unikala do stratosféry, zřejmě nějakou velkou dírou.

Stuart porovnal údaje na obou přístrojích. Výškoměr ukazoval, že straton stačil sestoupit teprve do 16 500 metrů. Diferenční manometr ukazoval, že v kabině je umělý tlak odpovídající výšce 9000 metrů, ale ručička prudce stoupla na 10 500 metrů. Stuart odhadl, že se umělá atmosféra rozplyne dřív, než straton stačí sestoupit do výšky 15 000 metrů. Potom se údaje na obou výškoměrech vyrovnají. Stratosféra pronikne až do kabiny.

Stuart začínal pocít'ovat závrat'. Podvědomě znovu zapnul automatické řízení. Ruka mu těžce dopadla na automatický selektor sestupu, nastavil jej na maximální rychlost klesání a svěřil letadlo počítači, který jej měl nechat klesnout co nejrychleji a přitom zachovat bezpečnostní parametry. Opřel se o sedadlo. V hlavě mu pulsovala prudká bolest. V čelních dutinách. Vzduchové bublinky v lebce se nemohly přizpůsobit prudké změně tlaku v kabině. Začal krváčet z nosu. Červený potůček mu stékal na bílou košili. V plicích už neměl skoro žádný vzduch. Připadal si jako vypumpovaný. Ruce i nohy měl studené a přitom mu nebylo jasné, jestli je to způsobeno ztrátou krve nebo ochlazením v kabině.

Čtyři motory stratonu nasávaly a stlačovaly řídký vzduch stratosféry a přitom na plné obrátky vháněly stlačený vzduch do proražené kabiny. Jak letadlo klesalo, vzduch nepatrně houstl a přetlakovému systému se dařilo vhánět do letadla hustší vzduch. Ale Alan Stuart tušil, v tuto chvíli vlastně už věděl, že je to marné. Vzadu musí být díra jak vrata a obyčejná aritmetika říká . . . hlavu už bolestí skoro necítil . . . na to stačí algebra . . . Máme-li v nádobě deset litrů vody a za sekundu odtéká dole jeden litr a každých pět sekund přitéká shora půl litru, za jak dlouho . . . moc dlouho. V hlavě mu praskalo, až přestal vnímat všechno kromě bolesti. Kapitán Stuart pomalu otočil hlavu k McVarymu. McVary si nasadil kyslíkovou masku a volal rádiem o pomoc na mezinárodní tísňové frekvenci. Stuart zavrtěl hlavou. "Zbytečně se namáháš," ozval se tiše, ale zároveň sáhl po masce, nasadil si ji a pevně utáhl popruhy. Ohlédl se po Fesslerovi. Fessler se zhroutil na přístrojovou desku před sebou. Z nosu, uší a úst mu tekla krev.

McVary pořád vysílal tísňový signál, přestože už napůl ztratil řeč i schopnost uvažovat. Když otvíral ústa, zhluboka vdechoval kyslík. V ústech se mu přitom hromadila krev a musel ji .polykat.

McVary věděl, že kyslíková maska sama nestačí. Bez příslušného tlaku, který vhání kyslík do plic a umožňuje jim dýchat, je to všechno na nic. Nouzová kyslíková láhev v pilotní kabině, umístěná za Fesslerovou přístrojovou deskou, mohla klidně zůstat doma v San Francisku. Takhle jim stejně není k ničemu. Pouze vojenský přetlakový oděv - vlastně astronautický skafandr - jaký nosíval na vojně, by dokázal vyvinout na tělo takový tlak, který by mu umožnil dýchání. Ale i kdyby ho měl, stejně by se do něj nestihl převléci.

Pan McVary, který zamlada proletěl šestačtyřicetkrát bez jediného škrábnutí uličkou protiletadlových děl mezi Haifongem a Hanojí, zničehonic dostal větší strach než ve válce. Jak se to mohlo stát? Dopravní letadla přece neměla podléhat okamžité a naprosté dekompresi jako bojové letouny po zásahu. Možnost prudké dekompresce byla tak nepatrná že ji inženýři, kteří navrhovali straton, prostě nebrali v úvahu. Mezi jednotlivými prostory v trupu nebyly žádné vzduchotěsné dveře ani tlakové přepážky připomínající vodotěsné komory na lodích nebo vzduchotěsné prostory moderních vzducholodí. Takováto bezpečnostní opatření by byla v letadle příliš těžká. A nákladná. S kompletní dekompresí se prostě nepočítalo. Ale teď k ní došlo! Jak? Přemýšlel, jestli by vzduchotěsné přepážky nějak pomohly. Hlavou mu bleskla představa Titaniku. A vzducholodi Hindenburg. Letounu DC-10 s problémy kolem upevnění motorů. Zázraky techniky . . . s každou poruchou se počítá . . . pouze kombinace těch nejméně obvyklých okolností . . . hlava mu třeštila a v hlubinách těla se ozýval chlad, který ho mrazil v kostech jako nikdy předtím. Dan McVary věděl, že umírá. Kapitánu Stuartovi se všechno rozmazávalo před očima. Sklonil hlavu až těsně k digitálním hodinám. Od nárazu uplynulo něco přes minutu. Straton byl řízen automaticky a prudce klesal. Kapitán si přečetl, že rychlost sestupu dosáhla 3500 metrů za minutu. Právě klesli pod 16 000 metrů. Tlak v kabině odpovídal výšce 13 500 metrů. V žádném případě se jim nepodaří sestoupit včas do výšky, kde by kyslíkové masky mohly zachránit někoho z těch, kdo si je ještě dokážou nasadit. Do přirozeně dýchatelné atmosféry sestoupí až několik minut po tomto limitu. Zavrtěl hlavou. Se všemi je konec.

Stuart uvažoval, jestli by neměl promluvit k cestujícím palubním rozhlasem. Ale nedokázal se k tomu přimět. Říkal si, že by cestující asi neslyšeli a hlavně nechápali, co jim říká. Na palubě nebude čas na ceremonie známé z pomalu se potápějících parníků žádné dramatické projevy, žádné rozvláčné loučení s blízkými, žádné přípitky na rozloučenou. V letadle je čas pouze na několik okamžiků hrůzy a pak následuje konec.

Když se vnější a vnitřní tlak v turistické kabině skoro vyrovnal, hukot větru a unikajícího vzduchu se podstat. ně ztišil. Lidé by se už navzájem slyšeli, ale prakticky nikdo nepromluvil. Většina cestujících ze všech sil vdechovala kyslík z masek, které se uvolnily ze závěsů nad

sedadly. Dýchali zhluboka, ale mátko je, že se nedostavuje známý pocit pořádného nadechnutí.

Kabina ztuhla chladem, což jen prohlubovalo důsledky šoku a nedostatku kyslíku. Na stropě se objevily vrstvy kondenzované vlhkosti. Byly to normální palubní výpary, které vytekly na povrch v důsledku sníženého tlaku v kabině. Cestující s obavami sledovali tvořící se mraky, nevěděli, odkud se berou ani co si o nich mají myslet.

Někdo zakřičel "Hoří!" a několik lidí zaječelo hrůzou, ale většina cestujících zůstala zticha. Přijímali novou anomálii apaticky, protože už byli příliš otupělí a desorientovaní na to, aby dokázali reagovat. Mrak zaplavoval kabinu jako mlha přístavní město a zahaloval mlčící lidi do amorfního šedivého příkrovu. V kabině zářakem svítila světla, která prorážela mrakem jako bludičky. Na stěnách a na oknech se začaly tvořit mrtvolně bílé krystalky ledu. Kolem levého otvoru v trupu se na okamžik rozpoutala sněhová vánice.

V kabině se ztratila vlhkost, atmosféra vyschla. Vlhká byla jen pára stoupající od úst dýchajících, kteří dosud žili, a krev, vytékající z otevřených ran umírajících. Krev i dech krystalizovaly, a jakmile se dotkly mrazivého povrchu, vytvářely červené nebo bílé ledové plochy.

Když se hluk unikajícího vzduchu ztišil, bylo víc slyšet hukot čtyř motorů a svištění proráženého vzduchu v atmosféře. Tyto nové zvuky pronikly do kabiny a přehlušily tlumené sténání raněných.

Mrtvé a raněné nikdo nepočítal, většina zbývajících se neprobrala ze šoku. Ale zdálo se, že nejhorší už mají za sebou. Letadlo letělo dál a alespoň na první pohled nebylo vidět, že by se rozpadalo. Když se začal projevovat nedostatek kyslíku, cestujících letu 52 se zmocnil zvláštní klid, příjemná ochablost, připomínající účinky alkoholu nebo utišujících léků. Bolest v očích a uších nezmizela, ale nebyla už tak palčivá.

Kapitán Stuart přitiskl tvář k palubní desce. V kabině byla tma, ale přesto viděl, že kontrolky přístrojů fungují. Svítily jako umírající slunce v nějaké vzdálené galaxii, a přesto se zdálo, že ze sebe nevydávají světlo. Zkontroloval oba výškoměry. Letoun sestoupil do výšky 15 300 metrů. Tlak v kabině odpovídal také výšce LS 300 metrů. Diferenční manometr ukazoval nulu. Vnější se prostoupil s vnitřkem.

Automatický pilot vedl letadlo co nejrychleji a přitom nejbezpečněji do hustší atmosféry ve výšce 9000 metrů, kde je vnější tlak už dostatečně vysoký a kyslíkové masky mohou účinně fungovat. Rychlost sestupu závodila s postupujícími fyziologickými následky anoxie - nedostatku kyslíku v organismu - a anoxie byla rychlejší. Stuart věděl, že se nedá nic dělat. Všechny údaje - rychlost letu, výška, rychlost sestupu, rychlost poklesu tlaku - si mohl spočítat předem. A taky je znal dřív, než vešel do pilotní kabiny svého prvního stratonu. Proč ta blbá díra nemůže být menší . . .

V salónku první třídy si John Thorndike, už starší pán, rozepnul bezpečnostní pás a prudce vstal. V hrudi se ozval známý pocit a cestující sáhl do kapsy po krabičce s lékem. Zbledl, a když mu vypovědělo srdce, zmodral. Zakymácel se ze strany na stranu, padl přes servírovací stůl a přistál na klíně své manželky, která se nezmohla ani na výkřik hrůzy.

V turistické kabině a v kabině první třídy začali umírat starší lidé. Jedni vydechli klidně, druhí se bránili chroptěním, když jim srdce a plíce postupně vypovídaly službu.

Všude v letadle začali umírat lidé, nejdřív starší a ti, kteří měli zdravotní potíže. Přestávali jim fungovat plíce, srdce se zastavovala, cévy praskaly a v lebkách a tělesných dutinách se hromadila vytékající krev, která působila mnohem bolestivější smrt. V tělesných dutinách vznikaly bubliny stlačeného vzduchu a lidé si škrábali obličej nebo hrud', protože se podvědomě snažili dostat k příčinám bolesti.

Všichni do jednoho, mladí i staří, zdraví i nemocní, se nadměrně potili, pocit'ovali závrat', všechno se jim rozplývalo před očima a bylo jim špatně od žaludku. Mnozí se zadusili vlastními zvratky, protože nedostatečně okysličované mozky a svaly nereagovaly na dávicí

reflex. Plet' jim zbledla nebo zmodrala. Střeva i žlázy vypouštěly svůj obsah. Kdyby fungovalo dýchání a s ním spojený čich, všichni by se zalkli puchem, kterým se kabina naplnila. Stále víc cestujících se přestávalo snažit dýchat kyslíkovými maskami, ale mnozí se ještě zoufale snažili a mlčky proklínali zdánlivou příčinu svého utrpení. Ale přívod kyslíku neselhal. Kyslíkové molekuly proudily do masek a v jakémsi krutém žertu zakroužily kolem obličejů a pak se rozplynuly v řídkém ovzduší.

V zamrzající turistické kabině, kde každý viděl otvory v trupu, proudilo dovnitř sluneční světlo dírou obrácenou k jihu a matně osvětlovalo spoušť a roztrhaná těla, která po sobě zanechala řízená střela.

Ale teď si už všichni, kdo byli ještě schopni myšlenek, uvědomovali, že se dusí. Venku přesto viděli oběma trhlinami nekonečnou oblohu, temně modrou bez jediného mráčku, zalitou sluncem. Vypadala hojivě a kouzelně, ale ve skutečnosti byla hrobem podobně jako mořské dno.

Kapitán Stuart už skoro ztratil vědomí. Otočil hlavu vpravo. McVary pořád seděl vzpřímeně a hleděl nepřítomně před sebe. Také pootočil hlavu a s podivným výrazem v očích se podíval po Stuartovi. Stuart se odvrátil a ohlédl se přes rameno. Fessler ležel v kaluži krve a nehýbal se. Krvácení však zřejmě ustalo.

Stuart ztratil cit v prstech a nohy i ruce měl jako z olova. Mozek jako by se oddělil od těla a vznášel se volně v prostoru.

Mozkové buňky odumíraly, ale jediná zářící myšlenka, připomínající vzdálený maják, začínala být kapitánovi v zešeřelé pilotní kabině stále jasnější. Od té doby, co začal létat na stratonech, mu nešla z hlavy myšlenka na dekompresi, k níž může dojít ve značných výškách. Pro tuto eventualitu si vypracoval reakci, která se mu vryla do mozku natolik, že dosud nezhasla nebo se nepomátla jako všechno ostatní. Věděl, že musí vypnout automatické řízení a převést letadlo do prudkého klesání.

Konečně mu to všechno došlo. Rozsvítilo se mu v hlavě. Když všichni rychle nezemřou a někdo bude schopen rozumného počínání, až letadlo klesne do výšky, kde se dá normálně dýchat, dotyčný určitě sebere dost rozumových schopností na to, aby s letadlem někde přistál. Znovu si změřil McVaryho. Je mladý a zdravý. Dýchá zhluboka kyslík. Mozek mu může zůstat aspoň napůl v pořádku. Takový idiot je dokáže zachránit před smrtí a odsoudí je k pobytu na místech věčného zatmění a k onomu stavu, kterému se říká živoření, v němž přežijí jako němé, slepé, ochrnuté, poloblbé trosky. Vzpomněl si na svou rodinu, na ženu a děti. Proboha ne! Jenom to ne!

Stuart napřáhl ruku směrem k vypínači automatického řízení na řídicí páce. Nešlo to. McVary to snad dokáže znovu zapnout. Kapitán pohnul rukou směrem ke své přístrojové desce a našel, co hledal - hlavní vypínač automatického řízení neměl duplikát na desce druhého pilota. Položil ruku na ochranný kryt a odsunul jej. Prsty nahmataly mrňavý čudlík.

Kapitán zaváhal. Pud sebezáchovy - sebezáchovy za každou cenu - začínal vítězit nad rozumem. Musel však jednat rychle. Rychle! Jednat, ale jak? Pokoušel si vybavit, jak by měl jednat, pak se mu na zlomek sekundy rozsvítilo a stiskl vypínač. Tlačítko držel v nové pozici. Jasně si vzpomínal, že selenoid byl zkonstruován tak, že se musí použít značná síla k vypnutí auto . . . auto čeho? Čeho?

Kapitán Alan Stuart se napřímil na sedadle a zadíval se předním oknem před sebe. Zamračil se. Bolela ho hlava. Něco mu bzučelo v mozku. Káva. Brazílie. Musel si zaletět do Brazílie pro kávu. Usmál se. Po bradě se mu spustil tenký pramínek slin.

Automatický pilot řídil straton během naprogramovaného nouzového sestupu. Jeho elektronická paměť ani momentální reakce vůbec nebyly ovlivněny nedostatkem kyslíku. Při plnění svých lidských úkolů se vůbec neohlížel na důsledky anoxie. Je sice pravda, že mladý muž, který automatické řízení zkonstruoval, jednou prohlásil, že náhlá a naprostá dekomprese ve výšce 19 000 metrů může přivolat selhání autopilota. Ale tento mladý muž už autopiloty

nekonstruoval a jeho - jak to nazvali vedoucí pracovníci projektu straton - "sebedestruktivní reakce" nepatřila do repertoáru, jakým disponoval autopilot. Autopilot dovedl a dokázal klesnout do výšky 3300 metrů, kde je vzduch teplejší a dá se dýchat, a pak by straton řídil po normální letové trase až do Tokia. Tohle dovedl a kromě toho spoustu dalších věcí.

Nedokázal by však s letadlem přistát.

Na Johna Berryho také pomalu doléhal vliv řídnoucího ovzduší. Začal se nadměrně potit. Příšerně ho bolela hlava a pocíťoval závrat'. Sedl si na mísu a počkal, až se mu udělalo trochu líp.

Znovu vstal a trhl dveřmi. Pořád se jimi nedalo pohnout. Na nový pokus se necítil dost silný. Podíval se na hodinky, které předtím odložil na poličku. 11.04. Od okamžiku, kdy ucítil náraz, uplynuly pouhé dvě minuty. Ta doba mu ale připadala mnohem delší.

Berry začal mlátit do dveří. "Otevřte! Otevřte ty pitomý dveře! Nemůžu ven!" Položil ucho na dveře. Z kabiny k němu doléhaly neobvyklé zvuky. Znovu zabušil na dveře a potom se sesunul podél přepážky na podlahu. Chtěl se ještě pokusit otevřít dveře, ale pak si řekl, že musí počkat a sebrat síly.

John Berry si uvědomil, že by se při nouzovém přistání na moři nedostal do záchranného člunu. Utopil by se i s letadlem. Rukama si přidržel třetici hlavu, předklonil se a zvracel na podlahu. Na mísu nedbal. Narovnal se, několikrát se zhluboka nadechl, ale zavalila ho závrat', připomínající obrovskou vlnu. Chtěl si umýt ruce a ústa, ale vzpomněl si, že voda v kohoutku došla. Proč?

Měl pocit, že se na toaletě stmívá, a sám se cítil slabší. Uklouzl na podlaze. Do bezvědomí upadal pomalu a přitom se celý uvolnil. Pocíťoval zvláštní euforii a řekl si, že smrt nebude tak zlá. To si ostatně myslel vždycky. V paměti se mu vynořovaly útržky vzpomínek.

Vybavil si dětství, což ho nepřekvapilo, a dokonce si vzpomněl i na vlastní děti, trochu se mu ulevilo, jelikož předtím na ně nemyslel příliš něžně. Vzpomněl si i na Jennifer, viděl ji takovou, jaká bývala kdysi. Zavřel oči a propadl se do temnot.

Ventilace vháněla do uzavřeného prostoru toalety nepřerušný proud stlačeného a ohřívaného vzduchu. Tlak sice unikal spárami ve dveřích, ale přece jen pomalu, tak pomalu, že se v místnosti udržoval slušný tlak odpovídající tlaku ve výšce 9000 metrů.

John Berry ležel zkroucený na podlaze a nepravdělně dýchal. Dalších pět minut pobytu v podmínkách odpovídajících výšce 9000 metrů by mu způsobilo trvalé a nenapravitelné poškození mozku. Ale autopilot vedl straton dolů, a to velmi rychle.

V turistické kabině, v kabině první třídy, v salónku první třídy a v pilotní kabině upadali cestující i osádka letu 52 společnosti Trans-United jeden po druhém do milosrdného spánku. Množství kyslíku přiváděného do jejich mozkových buněk pokleslo na příliš dlouhou dobu.

V 11.08 dopoledne, šest minut poté, co střela Phoenix proletěla trupem Stratonu 797, sestoupilo letadlo do výšky 5400 metrů. Autopilot tento údaj zaregistroval a začal letadlo postupně vyrovnávat z nouzového sestupu. Ovládače brzdících štítů se automaticky zatáhly a zároveň začalo pomalé, ale vytrvalé zvyšování přívodu paliva do všech čtyřech motorů.

V pilotní kabině ležely tři bezvládné postavy, připoutané k sedadlům. Obě řídicí páky se zároveň posouvaly a křídélka prováděla drobné, ale časté opravy. Letadlo letělo bezvadně.

Ale nebyl to žádný bludný, pardon, létající Holanďan, byl to moderní letoun, jehož autopilot převzal velení, přesně jak to měl naprogramováno. Všechno by tedy mělo být v pořádku, přinejmenším v nejbližších fázích letu.

Jakmile sensory v elektronických obvodech autopilota zaregistrovaly náležitou výšku, vyrovnaly obří letadlo, navedly je na letovou výšku 3300 metrů a nastavily úspornou rychlost 600 kilometrů za hodinu. Přetlakový systém se automaticky vypnul, protože letadlo kleslo do hustší atmosféry. Svěží větřík naplnil kabinu letu 52 společnosti Trans-United čistým pacifickým vzduchem.

Několik minut po vyrovnaní letadla se první cestující začínali probírat z nepřírozeného spánku.

3

Poručík Peter Matos udržoval stíhačku F-18 na přímém a pravidelném kursu. Proti své vůli stiskl tlačítko vysílání. "Homeplate, zde Navy tři-čtyři-seđm. Zkušební střela pravděpodobně zasáhla cíl." Nepouštěl tlačítko vysílání, aby se mu Nimitz neozval dřív, než bude na kontakt duševně připraven. Hlavou se mu honily protikladné názory. Pořad ještě není všechno v pořádku. Nakonec pustil tlačítko. Kanál se uvolnil a Matos se ocitl na příjmu.

"Rozumím, Navy tři-čtyři-seđm. Také jsme zaznamenali zásah." Radiostanici obsluhoval poddůstojník Nelson Moriarty. Matos věděl, že letadlová loď má zařízení schopné monitorovat střelu a že námořníci v kajutě E-334 sledovali přístroj, který zaznamenal prudké ukončení vysílání z AIM-63X v okamžiku, kdy střela zasáhla cíl a vysílač byl zničen nárazem.

Navy tři-čtyři-seđm, zde Homeplate."

Tentokrát Matos slyšel ve sluchátkách hlas, který nemohl patřit nikomu jinému než komandéru Sloanovi. Na lodi sice používali speciální kodér, který měl znemožnit identifikaci jejich hlasů každému, kdo by eventuálně odposlouchával hovory na tomto kanálu, ale hluboký a odměřený Sloanův hlas bylo přesto možné jasně rozeznat. Matos si uvědomil, že ztuhl, jako by Sloana potkal na chodbě někde v podpalubí Nimitzu.

"Zachytili jsme rozporné signály," ozval se Sloan. Matos vycítil ve Sloanově hlase rostoucí vztek. V životě neměl s nadřazeným osobní konflikt, ale spousta jiných pilotů ano. O Sloanově zuření kolovaly na lodi historky. Jen klid, řekl si Matos v duchu. Ten spodní tón zavínil obyčejný elektronicky odraz. Drž se svého úkolu.

"Naše monitory potvrzují vaše hlášení o zasažení cíle, ale přitom máme na obrazovkách pořád ten cvičný cíl," pokračoval Sloan. "Signál je stejný jako předtím. To je v rozporu s údaji Phoenixu. Máte bojový prostor v dobrém radarovém záběru?"

Matos se sesunul do sedadla, pokud mu to dovolovaly kožené popruhy padáku. Najednou v něm byla malá dušička a v ústech pocítil pachut' žluči, stoupající až ze dna žaludku.

"Kristepane, Panenkomarijá!" Olízl si rty, odkašlal si a pak teprve stiskl tlačítko vysílání.

"Rozumím, Homeplate. Zde Navy tři-čtyři-seđm. Zaměřuji se na kritický prostor. Čekejte." Jenže James Sloan vůbec neměl v úmyslu dát se odbýt, byt' i jen na okamžik, nějakým podřízeným. Ve sluchátkách se ozval jeho rozkaz: "Tři-čtyři-seđm, ověřte radarem, co se stalo s Phoenixem. Zkušební střela zřejmě selhala dřív, než zasáhla cíl. Tím by se vysvětlilo, proč pořád zachycujeme signál cvičného cíle."

"Rozumím, Homeplate." Ale Matos věděl, že Phoenix zasáhl nějaký cíl. Sledoval přece signál na obrazovce. Kromě toho věděl, že palubní radar Nimitzu nemohl sledovat oblast, v níž došlo k zásahu. Letadlová loď plula stovky mil za vlastní stíhačkou F-18, takže dosah jejích radarů nemohl zachytit oblast, kde se konal test. Elektronická monitorovací zařízení mají omezený dosah. Námořníci v elektronické kajutě dokáží ze svých přístrojů vyčíst maximálně, že testovaná střela přestala vysílat rádiové signály. Cvičný cíl však z nepochopitelných důvodů i nadále vysílal hlasitý a jasný signál.

Matos se sehnul nad radarovou obrazovkou. Krátkou dobu po zachycení udržoval cvičný cíl pravidelný kurs. Matos otočil dvěma přepínači a pak vyladil obrazovku radaru. Na vertikálním snímáči se teď dala současně sledovat ztráta výšky cíle i Phoenixu. Za cílem světélkoval chabý radarový odraz, zachycující zbytky střely AIM-63X. Bylo jej vidět asi půl minuty a Matos Je sledoval, dokud zbytky nezmizely pod hladinou oceánu. "Homeplate, zde tři-čtyři-seđm. Testovaná střela dopadla do oceánu. Sleduji cvičný cíl. Mám ho na

vertikálním snímači. Klesá. Nynější výška zhruba 15 000 metrů. Rychlost sestupu 3600 metrů za minutu."

"O. K.," ozval se Sloan, "v pořádku. Naše přístroje zaznamenávají cíl ve výšce 19 000 metrů. Vysílací zařízení cíle bylo zřejmě poškozeno nárazem. Třeba se Phoenix o cíl jen otřel." Bez bojové hlavičky by střelu zničil pouze přímý čelní zásah. "Sledujte dál cíl a my budeme považovat palubní monitory za vyřazené z činnosti."

"Rozumím." Ale Matose trápila jiná věc. Cíl neklesal příliš prudce. Jeho stíhačka mohla ve střemhlavém letu vyvinout vyšší rychlost než padající cíl. Předmět, který měl být zničeným a bezmocně padajícím cílem, se nechoval, jak měl.

Nemám všechny údaje, napadlo ho. Nevychází to, jelikož nemám všechny potřebné informace. Když do počítače nacpeš voloviny, vylezou ti zase voloviny, říkalo se při hodinách výpočetní techniky v Pensacole. Nevyvozuj předčasně dalekosáhlé závěry. Emoce přenech civilistům. Vojenský specialista si vždycky nejdřív shromáždí potřebné údaje. Technika je skutečně věda, která má hlavu neustále otočenou dozadu. Až uspořádají a vyhodnotí veškerou dokumentaci, zjistí, proč tenhle test probíhá tak prapodivně.

Matose přestaly trápit nepříjemné předtuchy. Na mechanické práci je cosi, co uklidňuje a ukolébává. Dokud se bude řídit zavedenými postupy, nemá se proč bát. Signály na radarové obrazovce se znovu proměnily ve figurky ve hře a celý test začal připomínat partii elektronického šachu.

Při nárazu došlo k deformaci cíle, napadlo Matose. Zohýbal se tak, že klade velký čelní odpor. Zploštil se v jakýsi kovový padák a dosáhl maximální rychlosti. Stávají se přece mnohem horší věci. Matos si říkal, že Sloanova teorie, podle níž se střela o cíl pouze otřela, bude zřejmě správná. Tím by se dalo vysvětlit, proč cvičný cíl nepřestává pravidelně vysílat na Nirtii naváděcí signál.

"Vertikální snímač ukazuje výšku 7500 metrů," hlásil

Matos. Situace se uklidnila a všechno začalo do sebe zapadat. "Šest tisíc metrů. Cíl padá třicet osm stupňů vpravo od původního kursu před zásahem. Ověřuji . . ."

Matos okamžitě ztuhl, protože na ukazateli došlo k nové změně - nové změně kursu. To bylo do té míry neobvyklé, že se nová změna nedala zatajit. "Homeplate . . . rychlost, jíž cíl klesá, se snížila." Matosovi přeskočil hlas. „Dva tisíce čtyři sta za minutu. Už jen tisíc osm set. Devět set. Ve třech tisících metrech cíl přechází do vodorovného letu!"

Chvilí bylo ticho, ale pak se prázdnotou ve sluchátkách rozlehl Sloanův hlas. "Navy tři-čtyřicet, nemám představu, co se tam stalo, ale pro vás bude lepší, když to zjistíte. A fofrem!" O tónu, jímž Sloan promluvil, ani o jeho úmyslech nemohlo být sebemenší pochybnosti.

"Rozumím, Homeplate. Přiblížím se k cíli a všechno ověřím vizuálně." Matos přidal plyn. F-18 vyrazila tak prudce, že ho náraz srazil na sedadlo. Zamířil s letounem k cíli na radarové obrazovce. Vířil v něm roj nejrůznějších pocitů, ale zatím jej ovládal. Veškerou energii soustředil na technický úkol - zachycení cíle, pohybujícího se po radarové obrazovce.

"To je pěkné, pane komandéře. Co se tam ksakru stalo" Randolph Hennings si neodpustil drobnou dávku admirálského vzteku. Na poslušného poslíčka si hrál už příliš dlouho. Žert vzal fakt, že je v záloze. Henningsův vrozený sklon velet - uložený několik let i s uniformou ve skříni s naftalínem - se znovu hlásil o svá práva. Sloan přestával být pánem situace.

Henningsovi se komandér James Sloan nelíbil od chvíle, kdy si podali ruku na uvítanou. Na tom člověku je něco až příliš vychytralého a vypočítavého. Neprojevil sebemenší známku srdečnosti. Tváří se, jako by celý svět byl stvořen jen kvůli nějakému komandérovi Sloanovi.

Sloan na admirálovu poznámku nereagoval. "Převzmem to osobně," oznámil poddůstojníkovi a Moriarty okamžitě beze slov opustil kajutu. "Určitě se nic zvláštního nestalo," odpověděl konečně Sloan a obrátil se k admirálovi. "A kdyby snad ano, bude lépe, když o tom budeme vědět pouze my dva. Elektronického specialistu nezavolám zpátky, dokud sami nezjistíme, co se děje."

"V tom případě budeme tři," připomněl mu Hennings. "Nesmíte zapomínat na svého pilota. Ví toho víc, než my dva dohromady. Lítá přímo v příslušném prostoru. A z těchhle krámů si moc jasný obrázek neuděláme." Admirál mávl rukou k elektronickým přístrojům.

"Matos je v pořádku. Dovedu si vybírat lidi. Víím, co komu můžu svěřit."

Randolf Hennings si změřil mladého důstojníka s neskrývaným pohrdáním. Tenhle lidem nevelí. Používá je, řekl si v duchu. Podobné typy se na loď, do osádky ani pro námořnictvo nehodí. "Doufám, že se nebudete divit, až se vám jednou podřízení vzepřou."

"Proč bych se měl divit? To tedy ne. Spíš by mi to vyrazilo dech." Sloan své poznámky okamžitě litoval, věděl, že zašel příliš daleko. Dal se strhnout, protože události se nevyvíjely, jak potřeboval. Vyřčená poznámka zůstala viset ve vzduchu a Sloan by si radši ukousl jazyk. Zbytečně se vydává všanc tomu dědkovi.

Sloan se pokusil omyl napravit. Zazubil se na Henningse a pak se upřímně rozesmál. "Máte pravdu, pane admirále. Občas bývají vzpurní. To se týká všech, jsme přece lidi."

Hennings naznačil souhlas přikývnutím, ale nepromluvil. Nelíbilo se mu, že musí mít se Sloanem něco společného, byť šlo o pouhou maličkost. Stát se to za jeho časů na palubě Johna Hooda, zavolal by si tohohle oficírka do své kajuty a tam by ho mezi čtyřma očima postavil do latě. Drž se svého úkolu, připomněla se Henningsovi celoživotní zkušenost. , "Snažíme se splnit úkol a to není žádné závodění, prohlásil nahlas. Admirál ve výslužbě založil celou svou kariéru v aktivní službě právě na této zásadě. Tušil, že nemá cenu uvádět podřízené do rozpaků. Nejvyšší výkon se z podřízených vyrazí, jedině když mají zájem na výsledcích. Hrozbami se výkonnost nezvýší. Sloan zabručel cosi nesrozumitelného a pak obrátil hlavu k elektronické konzoli. Uměl s přístroji zacházet a teď si všechno v duchu znovu prošel, aby si osvěžil paměť. Sloan se pohyboval rychle a odborně podél řad prepínačů a číselníků, takže připomínal zkušeného chirurga, který provádí potisící běžnou operaci. Hennings ho chvíli pozoroval a pak si povzdychl. Možná že byl k tomu mladíkovi zbytečně kritický. Sám už asi stárne. Dneska jsou jiné časy. Za všechno zodpovídá Sloan. Podrývat komandérovu sebedůvěru nebo mít výhrady vůči jeho postupu, tím by neprospěl nikomu a námořnictvu ze všech nejméně. Každý kapitán si má hledět vlastní lodi a neradit druhým. "Ještě pár minut, pane admirále." Sloan si uvědomoval, že admirál je rozladěný. I s tímto faktorem musí počítat. V první řadě musí úspěšně dokončit test, ale za druhé si to u starého admirála nesmí úplně rozlít to je také důležité. Začátek nebyl dvakrát šťastný, takže se bude muset trochu snažit, aby si to u dědka kapánek vyžehlil. Když zkouška dopadne dobře, bude mít o to lehčí práci. Společný úspěch lidí nejsnáz sblíží.

Hennings se opřel o konzoli. Nepřítomně hleděl přes kajutu na zavřené dveře, za nimiž byla chodba vedoucí k průvlaku.

Sloan se přistihl, jak nervózně bubnuje prsty po ochranném skle hodin zavěšených na panelu. Změnil pozici. Tiše si odkašlal. Jestli všechno půjde dobře, mohou být během hodiny hotovi. "Už to nemůže trvat dlouho," řekl nahlas, jen aby přerušil trapné ticho. "Matos by měl v těchto chvílích navázat vizuální kontakt s cílem."

První pohled na cíl připadal Matosovi naprosto běžný - uviděl černou tečku, nehybně trčící na modré obloze. Neměl po ruce nic, co by mohlo posloužit jako měřítko, takže nemohl odhadnout skutečnou velikost cíle.

Cíl udržoval pravidelný kurs 342 stupně. Během klesání postupně snižoval rychlost a v tomto okamžiku letěl rychlostí 600 kilometrů za hodinu. Protože F-18 letěla třikrát rychleji, zbývající vzdálenost se rychle zmenšovala. Stíhačka brzy dostihne cíle.

Matos sledoval cíl radarem i ochranným sklem kabiny. Když navázal vizuální kontakt, nespouštěl cíl z očí. "Navy tři-čtyři-seďm, navázal jsem vizuální kontakt," hlásil rádiem.

"Rozumím," potvrdil příjem Sloan, a na hlase mu bylo znát, že začíná být netrpělivý a podrážděný. Matos přešel nevyslovenou výčitku mlčením. Přestal se zabývat Sloanem a

soustředil se výhradně na splnění úkolu, který měl před sebou. Nedat se strhnout emocemi, to je jediný správný přístup v každém vědeckém oboru.

Matos ubral levou rukou plyn. Začal snižovat rychlost, aby, až se přiblíží k boku cíle, letěl stejnou rychlostí. Tím se vyhne prudkému předstížení cíle. Létání ve formaci je pořád ještě činnost, při níž záleží především na praxi, zručnosti a vrozených reakcích. V rejstříku moderního stíhacího pilota je to jedna z položek, o níž ještě nerozhodují tranzistory. Peter Matos vynikal ve skupinovém létání při vysokých rychlostech. Často zůstal daleko vzadu za svou letkou, ale pak prudce vyrazil a značnou rychlostí se zasunul do přidělené šterbiny. "Husarský kousek," chválili ho kamarádi rádiem, ale dojem dokázal udělat na každého. Matos byl prostě skvělý pilot. Ale dnes měl smůlu. Cíl se nepřibližoval. Matos se přepočítal. Začal příliš brzy snižovat rychlost. Stovky jemných vláken, která dohromady spřádala pilotovy podvědomé reakce, se pomíchaly. Něco nebylo v pořádku. Matos se odtrhl od černé tečky na obzoru a podíval se na radarovou obrazovku.

90 kilometrů. Kristepane, blesklo mu. Jak to, že je pořád rak daleko? Matos se podíval předním oknem kabiny. Přidal plyn a vzdálenost se změnila. Černá tečka nebyla žádný cvičný cíl. Na to byla moc velká. Proto se zmýlil při úpravě rychlosti a proto ho zklamal vlastní postřeh. V duchu čekal třímetrovy předmět a podle toho vykalkuloval i jeho rychlost. Vzdálenost se zmenšovala a cíl se adekvátně zvětšoval. Byl obrovský. První rozlišovací znamení, které se dalo identifikovat, byla horizontální čára vedená kolmo na střed podlouhlého předmětu. Křídla! Potom se zřetelně vynořila ocasní část. Matosovi ten pohled vyrazil dech. Měl před sebou letadlo. Obrovský proudový letoun!

A dopravní k tomu! Ani na zlomek vteřiny nepochyboval, že zasáhl právě tento cíl. Letadlo působilo strašidelným dojmem, asi jako opuštěná loď" na širém moři. Mrtvoly ve vodě. Přiblížil se těsně k letadlu a už nic nevnímal ani na nic nemyslel.

Matos letěl vedle obrovského trupu. Nápis Trans-United se k letadlu vůbec nehodil. Zářivé barvy - zelená, modrá a žlutá. Živé barvy na mrtvole letadla.

Straton 797 připomínal ducha ze záhrobí, jako by samotný letoun tušil, co ho postihlo a kdo za všechno může. Přední část měl trochu zvednutou. Ze čtyř motorů se valily nepřetržitě proudy spálených plynů. Letoun udržoval výšku 3300 metrů a rychlost 600 kilometrů za hodinu. Matos si domyslel, že letoun je řízen vlastním počítačem.

Matos se ještě víc přiblížil. Prohlédl mohutný levý bok trupu a okamžitě našel, co hledal. Otvor. Černou šmouhu na stříbrné ploše, připomínající zlověstnou skvrnu na rentgenovém snímku. Oblétl letadlo a prohlédl si pravou stranu. Otvor, jímž střela vyletěla, byl jako u běžných průstřelů těla mnohem větší. Obrovský, roztřepený, ošklivý na pohled. Roztřásl se mu ruce a vzápětí kolena. Prudce zvedl hlavu a podíval se ze své vzduchové bubliny do nebe nad sebou. "Ježíšikriste! Panebože!"

Dlouho se na straton nevydržel dívat. Ale nakonec se musel přemoci a prozkoumat jej bez emocí. Za okny nebylo vidět jediného cestujícího. Když míjel řadu otvorů zakrytých plexisklem, nesledovaly ho žádné oči, přestože pouhých deset metrů od něho by měli sedět lidé. Neletěl kolem dopravního letadla poprvé a věděl, že by měl vidět lidi. Matos přidal plyn a dostal se se stíhačkou na úroveň pilotní kabiny obřího letadla. Ale v kabině taky nic. Nikde ani človíčka. Ani osádka, ani cestující. Nikdo katastrofu nepřežil.

"Tři-čtyři-sedm!" rozlehlo se ve sluchátkách a Matos leknutím nadskočil na sedadle. Sloan se ozval nečekaně a to Matosem trhlo. "Jste tam? Co se sakra děje?"

"Já . . . Homeplate . . ." Matosův palec se zaklesl do tlačítka vysílání. Zůstal se stíhačkou pozadu a letěl kousek za kormidly dopravního letadla. Horní část obrovského trupu vrhala stín přes jeho kabinu. Zespodu působil Straton 797 nesmírně obrovským dojmem, Matosova stíhačka F-18 se vedle něj ztrácela jako kapka v moři. Matosova stíhačka vypadala ve srovnání s mamutem, který se vznášel nad ní, jako dětská hračka.

Přesto se stala nepředstavitelná věc. Matosova hračka zničila obrovské dopravní letadlo. Výsledek vidí jasně před sebou, o tom nemá cenu uvažovat ani pochybovat. Obličej měl zalit potem a oči slzami. "Homeplate, zasáhli jsme dopravní letoun. Straton 797. Společnosti Trans-United."

Nimitz na hlášení nereagoval.

4

John Berry ležel v bezvědomí na podlaze toalety první třídy ve Stratonu 797. Dýchání, předtím nepravidelné a trhané, se vrátilo k původnímu rytmu. Ležel bez hnutí, jenom levá ruka se mu chvěla. Vědomí se prodíralo vrstvami neklidných snů, vyvolaných nenormálním spánkem. John Berry se probouzel. Pomalu a nepostřehnutelně, jako mizí ranní mlha. Otevřel ztěžklá víčka. Váhavě se rozhlížel po místnosti a nechápal, kde vlastně je. Zpočátku si nedokázal vybavit nic kromě vlastní totožnosti.

John Berry se pokusil zvednout z podlahy, kde ležel celý pokroucený, ale svaly ho neposlouchaly. Nemám sílu, řekl si. Byla to jeho první racionální úvaha. Zůstal ležet a shromažďoval energii, aby dokázal vstát. Přitom mu padl pohled na lesklý předmět ležící nadosah. Byly to jeho hodinky. Sáhl po nich. 11.18. Paměť sebou trhla a všechny popraskané střepy zapadly, kam patřily. Nejdřív si vzpomněl, kde vlastně je, a potom, jak se tam dostal. Uvědomil si, že ležel v bezvědomí čtrnáct minut. Dekomprese, blesko mu hlavou. Někde se otevřely dveře. Nebo vyletělo okno. Takové věci se stávají. Četl o nich v časopisech. Ale letíme. Smysly mu napovídaly, že straton letí pravidelnou rychlostí v horizontální poloze. Z poškozeného letounu k němu doléhalo uklidňující pulsování, nesoucí se z pracujících motorů. Vědomí, že posádka řídí letoun, ho uklidňovalo.

Berry se zachytil umyvadla a přitáhl se. Pomalu se postavil. Nohy se mu pořád ještě třásly a pocít'oval závrat'. Matně si vzpomínal, že zvracel, a v koutě opravdu našel důkaz. Ale celkově se začínal cítit lépe. Podíval se na sebe do zrcadla. Vypadal docela slušně. Pod očima měl sice kruhy, ale zato žádné tržné rány ani modřiny. Oči měl zrudlé a usazené.

Berry se několikrát zhluboka nadechl a prudce zavrtěl hlavou, aby se mu v ní rozjasnilo. Pocít'oval něco jako příšernou kocovinu ale rozdíl byl v tom, že tenhle pocit rychle ustupoval. Určitě budu v pořádku, ujist'oval se v duchu. Dekomprese působí pouze na přechodnou dobu. Nezanechává trvalé poškození. Je to stejné, jako kdyby se musel probrat po spoustě vypitého martini. Kdyby to přehnal s pitím, bylo by to asi horší. Mezitím se začínal cítit skoro normálně.

Berry sáhl na kliku. Zkusil za ni vzít, protože si vybavil, jak se předtím nemohl dostat ven. Ale přetlakový systém stratonu se automaticky vypnul, jakmile let 52 sestoupil do výšky, kde se dá normálně dýchat a větráky už na toaletu nevháněly uměle stlačený vzduch. Berryho překvapilo, že dveře okamžitě povolily. Otevřel a vešel do kabiny cestujících.

John Berry neměl sebemenší apriorní představu o tom, co má v kabině očekávat. Zatím se v úvahách nedostal tak daleko, ale podvědomě asi tušil jen drobné odchylky od normální situace. Jakmile si uvědomil, co před sebou vidí, instinktivně sebou trhl dozadu a zády narazil na laminátovou stěnu. Příšerný výhled mu projel mozkem a z hloubi duše se mu dral výkřik pravěkého člověka. Nahlas však nevydal sebemenší zvuk.

Obraz dokonalé zkázy. Nejhorší to bylo v přední části turistické kabiny, pouhých sedm metrů od místa, kde stál. Tohle místo neustále přitahovalo jeho pohled a upoutávalo pozornost. Příčka oddělující kabinu první třídy od turistické části byla vyrvána, takže byla vidět celá část stratonu určená pro cestující.

Nepravidelným otvorem v levé straně Stratonu 797 viděl Berry křídlo a pod ním modré vlny Tichého oceánu. Na tři metry od trhliny ležela hromada neidentifikovatelných trosek. Jak si tu haldu prohlížel, rozeznával jednotlivé předměty, opěradla, sedadla a příruční zavazadla.

Přejížděl pohledem po té spoušti a snažil se přijít na kloub tomu, co má vlastně před sebou. V trupu letadla zely dvě díry. Otvor v pravém boku byl podstatně větší a měl nepravidelnější okraj než díra na levé straně. V obou otvorech trčely uvolněné kusy plechu, které neustále vibrovaly v proudícím vzduchu. Byl to podivný doprovod vytí větru. Nikde žádná stopa po požáru. Ale John Berry si nedovedl spojit zkázu, kterou viděl, se žádnou konkrétní příčinou. Nezkušeným pohledem nedokázal identifikovat jednotlivé kousky skládačky a vydedukovat z nich logické důvody.

Berrymu začalo svítat, že kaluž pod změtí trosek je opravdu krev. Okamžitě ho polil pot. Mezi pokrouceným materiálem rozeznal kusy roztrhaných těl, části rukou a nohou. O hranu trhliny se zachytil znetvořený lidský trup.

Pod hromadou trosek se cosi pohnulo. Nějaká žena. Uvízla pod troskami. Berry se k ní vrhl, ale vtom víru hrnoucím se otvorem dovnitř, pohnul hromadou kovu.

Berry na místě ztuhl. Ženin obličej, který vypadal netknutě, se otočil na stranu. Zpod světlých vlasů trčel zakrvácený pahýl šíje.

Berry se odvrátil. Hrdlo se mu sevřelo a začala naprázdno dávit. Srdce se prudce rozbušilo. V první chvíli se mu zdálo, že znovu omdlí. Zavřel oči a přitiskl se zády k přepážce.

Když se uklidnil, podíval se do přední části kabiny. Na první pohled tam všechno vypadalo normálně, jen kyslíkové masky se uvolnily z přihrádek nad sedadly a bezmocně se klátily ze strany na stranu. V rozích trčely uvízlé aktovky a části oděvů. Nejvíce ho však upoutal fenomén, který bil do očí svou nepřítomností: život. Cestující seděli na sedadlech bez hnutí, jako figuríny připoutané ve výkladu k sedadlům v maketě letadla.

Berry došel ke svému sedadlu. V řadě před ním seděl muž, s nímž předtím vyměnil pár přátelských vět. Vzpomněl si, že se představil jako Pete Brandt a je z Denveru. Berry ho uchopil za zápěstí a snažil se nahmatat puls. Nic. Přiložil dlaň k Brandtovým ústům, ale dech necítil.

Berry se rozhlédl kolem a všiml si, že cestující v sousedních pěti řadách nemají nasazený kyslíkové masky. Z neznámých příčin se na těchto místech masky neuvolnily z přihrádek nad sedadly. Berry se podíval na své bývalé sedadlo. Masky nikde. Bylo by po mně, napadlo ho.

Odvrátil se a podíval se na opačný konec kabiny. Tam měla většina cestujících masky nasazené na obličej. Berry došel rovnou do řady, kde seděl postarší pán s pokročilou pleší. Když nastupovali do letadla, zdvořile si navzájem kývli na pozdrav.

Berry věděl své dřív, než mu položil ruku na hrudník. Stačilo se podívat na bledou, voskovou plet' a strnulý výraz v obličej a hned poznal, že jeho známý je mrtev. Přesto měl nasazenou masku a Berry cítil, že kompresor do ní plastikovou hadicí nepřetržitě vhání proud životodárného vzduchu. Proč tedy vlastně zemřeli?

Berry se obrátil k dalšímu muži. Jmenoval se Isac Shelbourne a cestoval s manželkou. Berry znal tohoto slavného klavíristu od vidění a poznal ho, když čekali v hale. Doufal, že si s ním během letu pohovoří.

Ted' položil ruku na Shelbournovo rameno. Klavírista se pohnul. Žije, zajásal v duchu Berry s novou nadějí. Slyšel, jak Shelbourne pod maskou mumlá cosi nesrozumitelného, rychle mu ji strhl.

Popadl Shelbournu oběma rukama za ramena a zatřásl jím, "Proberte se," zakřičel. Znovu jím zatřásl, tentokrát silněji. Shelbourne měl otevřené oči, ale pohled v nich byl nepřítomný. Oči mimovolně slzely a mrkaly. Z koutku úst tekly sliny. Z hrdla se mu draly zvuky, ale bylo to samé nesrozumitelné chrčení.

"Pane Shelbourne!" Berry vykřikl a z rozléhajícího se hlasu zněla zlá předtucha. V jediném otřesném okamžiku pochopil, jak nenapravitelně je Isac Shelbourne postižen.

Berry se rozhlédl po kabině. Začínali se probírat další cestující a u všech se projevovaly tytéž příznaky jako u Shelbourny: nesouvislá řeč, křečovitě stahy svalstva a ztráta schopnosti

racionálně myslet. Poškození mozku. To příšerné pomyslení Berryho doslova omráčilo. Pustil člověka, kterého se pokoušel přivést k životu.

John Berry udělal několik kroků z místa, kde předtím zůstal stát jako opařený. Všechno ho děsilo a zároveň se mu to hnusilo. Všichni cestující v kabině zřejmě měli poškozené mozky. Uvědomil si, že to mohl způsobit delší nedostatek kyslíku. Nasadit si kyslíkovou masku zřejmě nestačilo. Matně si vzpomínal na jakýsi článek, v němž se psalo o poměru mezi tlakem a procenty kyslíku. Vystoupí-li letadlo nad jistou výšku, nestačí už ani čistý kyslík. Bez tlaku není možný přívod, tak nějak to v článku stálo. Kladl si v duchu otázku, jestli to připadá v úvahu i při letové výšce, v níž se pohybuje straton. 19 000 metrů. Samozřejmě že ano. Nedá se nic dělat. Letěli přece ve stratosféře.

Pochopil, že všichni, které zastihl bez kyslíkové masky, jsou mrtví a ti, kteří si ji nasadili, sice přežili, ale jako pouhé trosky s poškozeným mozkiem. Jak to, že on sám žije a je schopen racionálně uvažovat, když přece kyslíkovou masku neměl? Proč má mozek v pořádku. Napadlo ho, že poškození mozku se třeba projevuje postupně. Možná že se začne projevovat nedostatek kyslíku a v hlavě se mu všechno pomate.

Devětkrát sedm je šedesát tři, počítal v duchu. Newtonův první zákon se týká těles v klidu. Ověřil si, že mu mozek funguje. Nešlo o pouhé zdání. Dospěl k závěru, že poškození mozku se neprojevuje postupně. Věděl to naprosto jistě. Přesně řečeno, měl pocit, že to ví. Někteří cestující vstávali ze sedadel. Jedni se sotva drželi na nohou, druzí se na první pohled pohybovali normálně. Ale když si je prohlédl pozorněji, zjistil, že výmluvným znamením jsou poznamenáni i ti, kteří si uchovali normální kontrolu nad svalovou koordinací. číselo jim to z očí.

Berry se uhnul z cesty mladíkovi ve studentském věku, který se k němu blížil uličkou. Chlapec několikrát klopýtl. Minul Berryho, udělal dalších pár kroků, najednou se toporně napřímil a padl na podlahu. Svíjel se v křečích. Asi epileptický záchvat. Berry si vzpomněl, že by měl něco udělat, aby chlapec nespokl vlastní jazyk, ale nedokázal se pohnout z místa. Odvrátil se a přitom si připadal znechucený a bezmocný.

Uličkou se pomalu ploužila dívka, které mohlo být tak nejvýš dvanáct let. Vynořila se nepozorovaně ze zadní části kabiny. Dívala se stranou, ale Berry přesto poznal, že má v očích jiný výraz. Na obličeji jí bylo vidět, že se bojí a že chápe hrůzu kolem v plném rozsahu. Obrátila se na Berryho.

"Slyšíte mě, pane? Chápete, co říkám?" Její hlas zněl ochable a v obličeji byla celá uplakaná. "Ano." Na nic moudřejšího se nezmohl.

Chvíli se na sebe upřeně dívali. Byl to okamžik, jaký se vryje hluboko do paměti. Vtom dívce svítl a pochopila, že Berry dopadl jako ona, a ne jako ostatní. Neohrožoval ji. Rozběhla se k němu, položila si hlavu na jeho hrud' a rozplakala se.

"Neboj se, všechno dobře dopadne," chlácholil ji Berry. Těmi slovy však uklidňoval spíš sebe než ji. Poprvé od chvíle, kdy se probрал, se trochu poddal vlastním emocím. Zaplat'pánbůh, říkal si v duchu a potlačoval slzy vděčnosti za tento malý zázrak. Děvče plakalo, ale už ne tak usedavě. Svíral v náruči její drobné, napnuté tělo.

Zatímco se zabýval výhradně dívkou, nestačil si všimnout, že několik cestujících vstalo a zamířilo k nim. John Berry objímal dívku, která se k němu uprostřed přední kabiny tiskla, a zatím se kolem nich utvořil kruh mlčících cestujících.

Komandér Sloan se nemohl vzpamatovat z hlášení, které mu podal rádiem jeho pilot. Hleděl na tyčící se panel s elektronickými přístroji, jako by čekal řešení situace od spínačů a měřidel. Na konzoli však mohl najít nejvýš neutrální údaje o frekvencích a síle signálů. To, co Sloan potřeboval vědět, mohl zjistit pouze z jediného stroje.

"Matosi, nemůže to být omyl?" zeptal se Sloan. Svíral přitom potícíma se rukama mikrofon. Do jeho normálně strohého hlasu se vplížil nový tón, takže hlas zněl v obvyklém prostředí cize.

Stíhačka F-18 zatím nereagovala. Komandér James Sloan stál uprostřed ticha v elektronické kajutě a přitom si najednou uvědomil, že má strach. Na tento pocit nebyl zvyklý a také se v životě málokdy dostával do situace, v níž by jej zažil. Jenomže tentokrát podlehl příliš prudkému vývoji událostí. "Matosi," ozval se znovu, "nespěchejte s ověřováním situace. Všechno si pořádně prohlédněte. Musíte mít absolutní jistotu."

Randolf Hennings, kontraadmirál ve výslužbě, který od chvíle, kdy Matos podal první znepokojující hlášení nepromluvil, přistoupil ke konzoli. Hennings se sklonil k radiostanic. Slyšel, jak mu vlastní srdce hlasitě bije, a věděl, že Sloan je určitě také slyší.

Ale James Sloan neposlušal. Na světě ho momentálně zajímaly pouze věty, které uslyší z reproduktoru. Na nic jiného nebyl naladěný.

"Vím to naprosto jistě, pane komandéře," ozval se Matos.

Sloan zbledl. Zbytek hlášení k němu pronikal jakoby filtrem vlastních rozvířených myšlenek.

"Mám letadlo přímo před sebou. Jsem necelých dvacet metrů za ním. Jde o Straton 797 společnosti Trans-United. V levém boku má asi metrovou trhlinu a naproti je další. Pravá je větší- asi tak třikrát nebo čtyřikrát větší. Osádku ani cestující není vidět."

Sloan stál se zavřenýma očima a oběma rukama se opíral o konzoli. Takový strach zažil naposledy jako malý kluk. Všechny svaly v těle se mu napnuly. Chtělo se mu utéci, vyrazit z kajuty a zmizet. Hrozně rád by se byl poddal hrůze, která na něho doléhala.

"Co teď" uděláme?" zeptal se nakonec Randolf Hennings, ale jeho chabý hlas skoro nepřerušil ticho v kajutě. "Co můžeme dělat? A co. bychom měli dělat?"

Sloan pomalu otevřel oči, otočil hlavu a tvrdým pohledem si změřil Henningse. Stařecký hlas mu pomohl překonat nejhlubší citovou krizi, jakou kdy zažil. Málem se přestal ovládat.

Komandér se znovu zmačkal a v jeho výrazu i vystupování se zase zračila stará známá železná vůle.

"Co navrhuje, pane admirále?" zeptal se Sloan. Chtěl starého pána vyprovokovat. Hennings se zatvářil

překvapeně Sloan nedbale mávl rukou. "Co kdybychom udělali výlet do podpalubí?"

"Můžeme se zamknout třeba do basy. Anebo radši do důstojnické klubovny. Visí tam na stěně dva nádherné ceremoniální meče. Mohli bychom je sundat a každý se jedním rozpárat." Hennings reagoval nesrozumitelným zvukem, který měl vyjádřit jeho překvapení.

Sloan neuhnul očima před Henningsovým upřeným pohledem. "Podívejte se, admirále," pokračoval, "musíme se na situaci dívat reálně. Musíme přesně zvážit, jak na tom jsme. Nechceme se přece ukvapit a provést něco, čeho bychom pak litovali. Něco, čím bychom poškodili pověst válečného námořnictva."

Sloan doufal, že nezašel příliš daleko. Nebo že se neukvapil. Neměl jinou možnost. Nemít tu Henningse, nemohl by průšvih vůbec zатуšovat. Sloan podobnou situaci už jednou zažil. Jeden jeho pilot se spletl a potopil mexický rybářský člun. Hlavní odpovědnost však ležela na Sloanovi, takže neváhal a vyrazil věc vyřídit. Tenkrát na to stačil jeden let vrtulníkem a hromádka yankejských zelených papírků. Jenže tentokrát jde o víc. O mnohem víc. Ale přesto se všechno ještě dá zachránit.

"Nevím, kam tím míříte. Co vlastně chcete dělat?" zeptal se nakonec Hennings.

Sloan se posadil na sedadlo před konzolí. Vyndal si cigaretu. Pomalu si zapálil a pak zhluboka vdechl kouř. Otočil se s křeslem k Henningsovi a pohodlně se opřel.

"Nejdřív si seřadíme nejnaléhavější věci," prohlásil Sloan. Mluvil pomalu, odměřeně a pečlivě volil slova. "Nikdo nechtěl, aby k téhle věci došlo. Byla to náhoda, nic víc. Jen sám pánbůh ví, jak se to mohlo stát. V příslušné oblasti neměl být žádný civilní letecký provoz. Osobně jsem to ověřoval, naposled dneska ráno."

Sloan se odmlčel. Podle předpisů v případě, že by na poslední chvíli došlo ke změnám, měl všechno ověřit znovu. Zkoušel to, ale nedostal spojení normálními kanály a dokonce ani záložním. Pravděpodobnost, že by nějaký let změnil kurs během nepatrného intervalu, kdy

nemohl navázat spojení, byla prakticky zanedbatelná, Dalo by se říci vyloučená. A přesto se to stalo! blesklo Sloanovi hlavou. Tenhle omyl ve výpočtech odbyl pouhým pokrčením ramen a pak se znovu věnoval Henningsovi. „Nedokážu pochopit, jak se tam to letadlo mohlo dostat. Měli jsme smůlu, ale pořádnou!

"My? Smůlu?" divil se Hennings. "Co s vámi sakra je? A co to civilní letadlo? Vždyť mělo určitě na palubě lidi. Ženy a děti." Starý admirál zrudl a ruce se mu chvěly. Hlas zaburácel kajutou, až se třásla a vypadala menší, než ve skutečnosti byla. Henningse najednou zaplavil nepříjemný pocit, že je v pasti. Malá kajuta plná elektronických zařízení ho dusila, zoufale se potřeboval nadechnout vzduchu na horní palubě.

James Sloan klidně seděl. Pořád se tvářil stejně neurčitě. "Máte pravdu," souhlasil, "je to tragédie. Ale my za to přece nemůžeme." Sloan udělal dramatickou pauzu, aby jeho slova stačila vyvolat náležitý dojem. Znovu si dal pořádného šluka. Věděl dobře, že za všechno alespoň částečně může. Ale o to teď nešlo.

Hennings si Sloana změřil nedůvěřivým pohledem. "Doufám, že nenavrhujete, abychom dělali, jako že se nic nestalo?" Admirál si v duchu začal klást otázku, jestli to má Sloan v hlavě v pořádku. U některých lidí dokazují duševní chorobu pouhé šílené představy.

"Musíme těm lidem pomoci."

Sloan se naklonil k Henningsovi. "V tom je právě ten zakopanej pes. V letadle žádní lidé nejsou."

Mezi oběma důstojníky zavládlo mrtvé ticho. Na digitálních hodinách se střídaly číslice, ale čas se nehýbal z místa. Nakonec admirál zavrtěl hlavou. Nechápal, jako je to možné. "Ale vždyť je to dopravní letadlo," namítl. "Společnost Trans-United. Musí tam přece být cestující. A taky osádka."

"Ne, pane admirále. Už tam nejsou." Sloan pečlivě volil výrazy. "Nárazem střely došlo k poškození trupu, v němž fungoval přetlakový systém. Ve výšce 19 000 metrů nemohl nikdo přežít. Všichni jsou mrtví, pane admirále. Do jednoho."

Sloan se znovu opřel o sedadlo a sledoval, jak starý pán v duchu zpracovává informace, které mu poskytl.

Jakmile se mu rozjasnilo v hlavě, Sloan okamžitě pochopil, že otvor způsobil v letadle dekompresi. p dekompresi ve výšce 19 000 metrů nemůže nikdo přežít. Henningsův výraz se změnil. Místo šoku vyjadřoval utrpení. "Říkáte mrtví? Víte to jistě?" zeptal se. "Naprosto." Sloan udělal příslušným gestem křížek nad všemi cestujícími. Ale v duchu si uvědomoval, že z ryze technického hlediska je třeba vzít v úvahu jistou možnost přežití. Ale kdyby se svěřil nahlas se svými pochybami, nahlodil by tím vlastní rozhodnost a sám by si podkopal základy vlastního plánování. Chápal, že Hennings se potřebuje chytit nějaké záminky, aby mu pomáhal celou záležitost zатуšovat. Vycítil, že dědek záminku potřebuje. Sloan mu rád vyhoví. Stejně jsou v tom letadle všichni mrtví, a když ne, tak za chvíli budou. Stalo se to a nedá se beztak nic dělat. Člověk musí zachránit vlastní kůži. A samozřejmě výsledek celého testu.

Sloan se naklonil k Henningsovi. "Matos bude mlčet jako hrob. Stejně v tom jede s námi. Když ze sebe uděláme mučedníky, nikomu tím nepomůžeme. Byla to prostě nehoda. Kdyby vyšlo najevo, jak to vlastně bylo, poškodili bychom pověst celého námořnictva."

Sloan si odkašlal. Znovu udělal pauzu a snažil se odhadnout, jak Hennings reaguje. Zatím ho měl Sloan v hrsti. Admirál přikývl na souhlas. „Dobrá pověst válečného námořnictva byla jeho slabá stránka. Tohle si musím zapamatovat, blesklo Sloanovi hlavou. Třeba se mi to bude hodit, zrovna teď“, když začíná jít do tuhého.

"Největší šanci budeme mít," pokračoval, "když necháme Matose napumpovat druhou střelu do . . . cíle. Řídí ho automatický pilot. Z bezprostřední vzdálenosti by to Matos mohl napasovat rovnou do pilotní kabiny stratonu. Pak už by se letadlo nedalo ovládat." Chtěl říci, že by pilot letadlu zasadil ránu z milosti do týla, ale ovládl se. "Letadlo prostě zmizí. Beze

stopy. Zničením zmizí uprostřed Tichého oceánu. Mohli to způsobit teroristé, mohla vybuchnout bomba. Mohly se projevit důsledky konstrukční vady. A my budeme z obliga." "To teda ne!" zařval Hennings a praštil pěstí do konzole. "Mluvíte jako cvok. Nebo zločinec. Musíme jim pomoci. Třeba ještě žijou. To nikdo neví. Možná že vysílali tísňový signál. Nejsme do toho zasvěceni jenom my tři. O té záležitosti už určitě ví kdekdo." Hennings ukázal na radiostanici.

"Mýlíte se, pane admirále." Rozhovor se začal měnit ve výměnu názorů a to se Sloanovi docela hodilo do krámu. Nečekal, že by se s Henningsem dohodl jen tak bez konfliktu. Hennings zatím pořád hovořil a uvažoval a to bylo dobré znamení. Sloan si tedy musel dát pozor na vhodnou formulaci vlastních myšlenek, to bylo všechno.

"Těmito dvěma přístroji monitorujeme oba mezinárodní tísňové kanály," prohlásil Sloan a ukázal na dva radiopřijímače umístěné v horní části konzole. "Vůbec se neozvali. To víte sám. Naše odposlouchávací služba dole na palubě O-1 zachytí okamžitě veškerá hlášení o potížích, v nichž se octnou plavidla i letouny v celém operačním dosahu. Kromě toho dostáváme také průběžné hlášení. O lodích, které nabírají lehce vodu, nebo o letadlech, u nichž se projeví menší poruchy přístrojů nebo součástí. Kdyby z letadla vysílali tísňový signál, je prakticky vyloučeno, aby o tom naše odposlouchávací středisko nevědělo. Službu konající důstojník by mě o takovém případě bezodkladně uvědomil."

"Ale co ti lidé?" namítl Hennings. "Nemůžeme je pokládat za mrtvé. Nesmíme je připravit o poslední šanci."

"Vyloučeno. Žádnou šanci nemají. Matos hlásil, že se v letadle nic nepohnulo. V pilotní kabině taky nikoho neviděl. Může se k letadlu přiblížit na patnáct šestnáct metrů. A když nikoho neviděl, znamená to, že jsou do jednoho mrtví. Zhroutili se na sedadla."

"Když ale . . . já nevím," kroutil se Hennings. Sloanovy věty zněly logicky, ale admirál přece jen na okamžik zapochyboval o komandérově upřímnosti. Hennings chtěl udělat to, co bude nejlepší z hlediska válečného námořnictva. Tahle nehoda je vlastně příšerná tragédie. Ale s tím se, jak správně řekl Sloan, nedá nic dělat. Nic už nedokáže napravit omyly, přehlédnutí ani shody okolností, které tragédii způsobily. A těm lidem už také nic nepomůže. Pošpinit čest válečného námořnictva bylo to poslední, o co admirál stál. Henningsovi kamarádi v Pentagonu by si to odskákali. Admirál věděl, že tentokrát by jim nepomohla ani svěcená, protože test nebyl oficiálně schválen. Navíc si uvědomoval, že by se sám ocitl v nemožné situaci, kdyby pravda vyšla najevo. Hlavou mu vířily obličejové starých známých z ministerstva obrany. Musíme chránit válečné námořnictvo. Musíme chránit živé, pletlo se Henningsovi v hlavě.

"Pane admirále," ozval se Sloan, který vytušil, že nastala chvíle, kdy může starého pána dostrkat k rozhodnutí, k němuž ho celou dobu manévroval, "chápu vaše výhrady. Vaše námitky jsou naprosto oprávněné. Proto chci vše ještě jednou prověřit. Zavolám odposlouchávací středisko, jestli straton opravdu náhodou nevysílal tísňový signál. Matos se ještě jednou podívá na letadlo. A hezky zblízka. Ohlásí-li, že se na palubě nikdo nehýbe, budeme mít jasno a podle toho se zařídíme."

Sloan se natáhl přes stůl po telefonu obstarávajícím přímé spojení s odposlouchávacím střediskem, ale přitom Hennings se probodával pohledem. Potřeboval ze situace vytřískat maximum. Chtěl admirála do komplotu co nejvíc namočit. Potřeboval ho do hry. Pravděpodobnost, že by Matos upozoroval na palubě stratonu sebemenší pohyb, byla nepatrná. Hennings stál strnule, všechny svaly v těle křečovitě napnuté. Sledoval, jak Sloan zvedá sluchátko. Pohledem zabloudil k digitálním hodinám. Půl minuty měl hlavu stejně prázdnou, jako byly prázdné šedivé stěny Nimitzu. Potom se obrátil ke Sloanovi. Všechno mu připadalo jako zastavený loutkový film, který čeká na jeho rozhodnutí. Nakonec Randolph Hennings, kontraadmirál ve výslužbě, téměř neznatelně přikývl na souhlas.

John Berry stál v uličce v přední části kabiny zasaženého letadla a držel v náruči vyděšenou dívku. Kabinou se rozléhal hukot, který vydávaly motory stratonu, i svištění vzduchu hrnouceho se otvory v bocích, ale Berry přesto slyšel, jak dívka usedavě pláče. Ruku měl celou mokrou od jejích slz. Byl ale rád, že ji má vedle sebe. Kdyby byl na tu hrůzu sám, asi by to nevydržel. Lepší malá holka než nikdo.

Když Berry uslyšel tlumený zvuk přicházející z míst za jeho zády, uvědomil si, že jejich okamžik klidu bude přerušen něčím nepředvídaným. Berry objímal dívku, ale otočil hlavu. "Semhle!" zařval a postrčil dívku do prázdné prostřední řady sedadel. Řítil se na ně vysoký svalovec. V očích měl šílený výraz a v napřažené pravé ruce mával uraženým kusem servírovacího podnosu. Lidé, kteří se hnali za ním, se zastavili několik řad od místa, kde stál Berry s dívkou. Tvářili se spíš zvědavě než agresivně. Zastavili se a v němém úžasu sledovali konfrontaci, k níž došlo před jejich očima.

Svalnatý muž nesrozumitelně zařval. Obličej měl zkřivený nenávistí a čelo pokryté potem. V pomateném mozku záhadným způsobem dospěl k závěru, že dívka pláče, protože jí Berry ubližuje. Vzal si proto do hlavy, že děvče zachrání a Berryho zabije.

"Stůj!" vykřikl Berry. Protože se muž nezastavil, Berry se postavil bokem k němu. Přeražený podnos mu proletěl kolem hlavy a nikomu neublížil. Duševně postižený, rozzuřený šílenec nemohl sám stačit na normálního dospělého protivníka. Berry ho zasáhl pravačkou do brady a útočník padl pozadu přes řadu sedadel.

John Berry zůstal stát uprostřed uličky. Pravá ruka ho bolela, až ho v první chvíli napadlo, že si možná zlomil nějakou kost. Chvilí si bolavé místo masíroval a přitom prožíval pocit, jaký už dlouho nepoznal. Byl hrdý sám na sebe. Ubránil přece sebe i děvče.

Berry se výhružně podíval po ostatních cestujících a zvedl obě pěsti. Dával tím najevo vlastní sílu šesti čumilům, kteří stáli blízko něho. Berry by byl nejraději utekl, ale kdyby ho napadli všichni najednou, neměl by sebemenší naději. Byli sice pomatení, ale bylo jich na něj moc. Moc fyzické síly. V duchu se modlil, aby je tím gestem opravdu odradil.

V mozcích cestujících se vyprahlými prostory zasažených nervových buněk občas prodrál potůček rozumného uvažování. Pořád ještě byli schopni pocít'ovat strach, a tak postupně jeden po druhém odešli. Berry děkoval bohu, že neměli tolik duchapřítomnosti, aby se na něho kolektivně vrhli. Zatím tedy byla situace zachráněna.

Berry vzal děvče za ruku a vedl ji k točitému schodišti. "Nestalo se vám nic, pane?" zeptala se dívka.

"Ne." Srdce mu přitom bušilo a hrdlo měl vyprahlé. Prsty mohl ohýbat, neměl tedy nic zlomeného. Musí na sebe dávat pozor. Kdyby ho zranili, nemohl by chránit dívku. Musí co nejdříve opatřit nějakou zbraň pro sebe i pro ni.

Berry se zhluboka nadechl a cítil, že se mu tělo vrací do normálních kolejí. "Musíš mít oči na stopkách. Stačí jediný chybný krok . . ."

"Já vím," ujistila ho.

Mezitím přišli po schodech do horního salónku. Schody jim pod nohama skřípaly.

V salónku byla situace mnohem klidnější. Na první pohled se zdálo, že až na kývající se kyslíkové masky je všechno v pořádku. Ale po několika krocích zjistili, že ani tady není zdaleka všechno, jak má být.

V horním salónku bylo celkem devět lidí a Berrymu se na první pohled zdálo, že všichni spí. Vzápětí si však všiml, že sedí v nepřírozeně napjatých a pokroucených pozicích. V obličejích měli vepsanu smrtelnou hrůzu. Dvě z přítomných lidských bytostí, letuška a starší paní, byly napul při vědomí.

Letuška se opírala o bar a blábolila z cesty. V očích měla šílený výraz a křečovitě tápala rukama po baru, aby udržela rovnováhu. Berry si na štítku přečetl, že se jmenuje Terri O'Neilová. Všiml si jí, když ráno podávala přesnídávku. Před půlhodinkou servírovala v kabině první třídy pokrmy a nápoje, a teď se nemůže udržet na nohou. Berry se odvrátil.

Na opačné straně salónku seděla ta stará paní. Hladila vlasy svému manželovi, který jí padl přes stolek hlavou do klína. Promlouvala na mrtvolu monotónním hlasem. K Berrymu doléhaly útržky jejích zoufalých a zároveň dětsky znějících slov.

Na podkovovité pohovce seděli kolem klavíru tři muži a dvě ženy. Všichni měli nasazené kyslíkové masky a byli zřejmě v bezvědomí. Blízko nich seděl slepec v černých brýlích a paže měl zoufale napřažené, jak se marně pokoušel dosáhnout ke kyslíkové masce, klátící se pouhých pár centimetrů vlevo od něho. Vypadlo to, že je mrtvý.

Asi čtyři metry před nimi byly vyvrácené dveře do pilotní kabiny. Berry viděl, že celá osádka leží bezvládně zhroucená na sedadlech. Šel krok za krokem pomaleji, jako by se bál vstoupit do pilotní kabiny.

Nakonec přece překročil práh. Všichni tři piloti byli v bezvědomí. Seber se, řekl si Berry v duchu. Přistoupil přímo k srdci Stratonu 797. "Tohle je automatické řízení," řekl dívce, která mu pokukovala přes rameno. "Cože? Copak letadlo neřídí pilot?"

"Je to automatika. Jako ve výtahu." Řídící páky se obě zároveň trochu pohnuly. Byla to reakce na nepatrné elektronické pokyny gyroskopického autopilota, které měly udržet letoun v naprogramovaném kursu.

Dívka přikývla, že rozumí. Rozhlédla se po pilotní kabině a uviděla nehybnou postavu Carla Fesslera zhrouceného na přístrojové desce. Slyšela syčení, vyvolávané pravidelným přívodem kyslíku, který ale unikal z uvolněné masky. Přistoupila k palubnímu mechanikovi a celá zaražená si prohlížela jeho bezvládné tělo.

Berry však dívku nevnímal. Fesslerův stav mu byl jasný, jakmile spatřil, že palubní mechanik nemá nasazenou masku. Berrymu však šlo především o kapitána, který měl masku na obličeji. Přistoupil k němu a třásl s ním, aby ho přivedl k vědomí. Na kapitánovi závisel jejich další osud.

Kapitán Alan Stuart sice dýchal, ale byl už v komatu. Berry se s tím musel, ač nerad, smířit. Kapitánovi nebylo pomoci.

Berry se podíval po druhém pilotovi. Byl také v bezvědomí. Berry s dívkou tedy zatím žili, ale uvědomili si, že na palubě nezbyl nikdo, kdo by byl schopen řídit letadlo.

Berry se rozhlédl po pilotní kabině. Stěny kolem sedadel osádky byly plné přístrojů. Některé znal, ale panely a celé řady ukazatelů pro něj byly naprostou záhadou. Rozdíl mezi obrovským proudovým dopravním letounem a jeho soukromým čtyřmístným vrtulovým letadélkem byl stejně propastný jako rozdíl mezi dopravním letadlem a kabinou kosmické lodi Apollo. Společné měly jen to, že létaly v různých oblastech téže oblohy.

Nikdo jiný nebyl k dispozici, ale Berry si přesto uvědomoval, že na řízení tohoto obrovského nadzvukového letadla sám nestačí.

John Berry byl přitlačen zády k nepřekonatelné zdi strachu a zoufalství. Tlak v mozku si však bez jeho vědomí a bez jeho zásahu našel řešení. Zničehonic se změnilo pořadí priorit.

Zajímalo ho bezprostřední přežití - chtěl zůstat naživu alespoň po dobu, jakou odměřovala vteřinová ručička na hodinách v pilotní kabině.

Druhý pilot se pohnul na sedadle a jedna ruka mu spadla z klína. Dopadla jako kámen doprostřed konzole. Berry nedýchal a čekal, co se bude dít. Jestli se ten člověk znovu pohne, může omylem vypnout automatické řízení nebo nepříznivě ovlivnit stabilní letové podmínky. Berry věděl, že nemá sebemenší naději pro případ, kdyby musel v bludišti přepínačů hledat kombinaci, kterou by se chyba dala napravit.

"Rychle mi pomoc. Musíme ho dostat ze sedadla," obrátil se na dívku. Přiblížila se a neobratně popadla pilota za nohy, zatímco Berry zvedal McVaryův bezvládný trup.

"Nesmí se dotknout řízení."

"Nebojte se." Dívka zvedla pilotovy nohy nad prostřední konzoli a Berry vlekl tělo pozpátku.

"Já ho zvednu. Hlídej nohy, aby se ničeho nedotkly." Když měli prostřední konzoli bezpečně za sebou, Berry táhl druhého pilota pozpátku do salónku a přitom mu vlácel nohy po podlaze.

"Je nemocný?" zeptala se dívka. Poznala, že není mrtvý. Dýchal a hlava se mu občas zakývala ze strany na stranu. Oči však zůstaly zavřené.
"Bohužel. Položíme ho tady. Narovnej mu nohy."

Podej mi polštářek." Berry zastrčil polštářek pod hlavu druhého pilota. Zvedl mu víčka. Zřítelnice Berrymu připadaly rozšířené, ale nebyl si tím jist. Obrátil se k dívce. "Možná že se mu udělá líp. Zatím ho pohodlně uložíme. Víc pro něj udělat nemůžeme."

"Podám deku." Dívka ukázala na přikrývku, která uvízla pod blízkým sedadlem.

Berry přikývl. Druhý pilot se z toho ještě může dostat, alespoň natolik, aby Berrymu dokázal pomoci s řízením letadla. Berry si říkal, že by snad Straton 797 dokázal řídit, ale druhý pilot by mu musel všechno vysvětlit. Ale i tak - kdoví . . .

Dívka přinesla přikrývku. Klekla si vedle Berryho uprostřed horního salónku a oba se společnými silami snažili udělat McVarymu veškeré možné pohodlí. Berry se podíval do pilotní kabiny. Bylo mu jasné, že za chvíli mu dívka bude muset pomáhat se zbývajícimi členy osádky. Kapitána v bezvědomí budou muset odnést ze sedadla a tělo palubního inženýra, nejevícího známky života, také nebude moci zůstat v pilotní kabině. Tohle však může pár minut počkat. Mezitím se musí věnovat především druhému pilotovi. Berrymu bylo jasné, že jim může pomoci jedině on.

Berry s dívkou se soustředili na péči o prvního důstojníka Daniela McVaryho a neměli čas si všimat letounu, který se objevil za oknem a letěl ve vzdálenosti necelých dvaceti metrů od místa, kde pečovali o McVaryho.

"Homeplate, v kabině se nic nehýbe." Matos se věnoval řadě oken a zároveň neztrácel ze zřetele požadavky, jaké klade skupinové létání v tak těsné formaci. Obě ruce měl zaměstnány ovládáním plynů řídicí páky, protože neustále musel provádět opravy, by udržel svou F-18 co nejbližší u levého boku stratonu. Letěl trochu výš, než potřeboval, ale vyrovnat stíhačku na úroveň oken stratonu by bývalo riskantní. Obrovská křídla nadzvukového letadla působila, že prostředí za nimi bylo velmi turbulentní. Matos se rozhodl letět v klidnější vrstvě o pár metrů výš.

"Není dobře vidět. V kabině je tma. Ještě se ozvu." Do oken zářilo slunce, jaké svítí nad Tichým oceánem za jasných dnů, takže dovnitř do kabiny nemohlo být při nejlepší vůli vidět. Matos si to už stačil uvědomit. Nejdřív si myslel, že mu pomohou oba otvory v trupu ale přepočítal se. Bylo v nich moc nakupených trosek a také moc stínů. I kdyby někdo na palubě přežil, nemohl by se k otvorům přiblížit. Už samotný vítr by to nedovolil.

Matos věděl, že uvidí pouze lidi, kteří chtějí být viděni. Na palubě Stratonu 797 to znamená, že by se dotyční - pokud někdo na palubě opravdu přežil - museli přitisknout k oknu a teprve pak by je uviděl. Stačilo o krok ustoupit, a už by zmizeli v relativně tmavém vnitřku letadla. Ale určitě by chtěli, aby je někdo viděl. Snažili by se upoutat jeho pozornost. Dávali by Matosovi najevo, že potřebují pomoc.

"Tak dobře, Matosi. V kabině pro cestující se nic nehýbe. Prověřte ještě pilotní kabinu." Ze Sloanova hlasu znovu číselná netrpělivost. Hlas mu zněl rozkazovačně. Většina pilotů na Nimitzu by řekla, že výhružně. Komandér chtěl mít prostě úkol z krku. Matos neměl sebemenší zdání proč. Chvíli se v duchu snažil uhodnout, jaký rozkaz teď přijde. Matos přidal trochu plyn a pomalu se sunul dopředu. Když míjel nejširší část stratonu, zahnul trochu doprava, takže se špičkou pravého křídla přiblížil na pouhé čtyři metry k dopravnímu letadlu.

Když Matos dokončil manévr, náhle cosi upoutalo jeho pozornost. Sledoval sice hlavně bezpečnost vlastního letadla, ale najednou měl pocit, jako by koutkem oka zahlédl jakýsi pohyb. Na palubě stratonu. V pilotní kabině někdo je. Někdo živý, řekl si Matos v duchu. Soustředil pozornost na straton. Pilotní kabina v něm byla poměrně úzká a hodně prosklená, takže bylo dovnitř lépe vidět. Odvrácená strana. Na sedadle druhého pilota.

Na pravé straně pilotní kabiny Stratonu 797 se cosi pohnulo. Alespoň mu to tak připadalo. Ale nevěděl to jistě. Když se podíval pečlivěji, neviděl nic. Nikoho. Jestli někdo zůstal v kabině, určitě se zhroutil pod úroveň oken.

Určitě to byl odraz. Záblesk slunce. Lom světla na skle kabiny. Nikdo nepřežil, říkal si v duchu Matos. Ještě minutu pozoroval straton, potom stíhačku odklonil a poodletěl stranou. Poručík Peter Matos znovu propadl vlastním emocím. "Homeplate. V pilotní kabině nikdo není. Nikdo nepřežil." Matos se sice vši silou ovládal, ale už nedokázal zaujímat chladný postoj odborníka, který je nad věcí. Srdce cítil až v hrdle. Es tu culpa, Pedro. Stíhačka F-18 se vzdalovala od stratonu. Zůstávala pozadu. Přitom mýjela ve vzdálenosti necelých dvaceti metrů okna vedoucí do horního salónku. Peter Matos se ale nedokázal podívat na zničený straton a radši upřeně hleděl do prázdna před sebou.

5

Jack Ferro seděl u dlouhého, funkčně moderního stolu uprostřed místnosti bez oken, kterou zaplavovalo prudké elektrické světlo. Podíval se na nástěnné hodiny - bylo 11.37 - a pak se obrátil na svého asistenta Dennise Evanse, který seděl u menšího stolu a otráveně se přehraboval v jakýchsi papírech. "Za chvíli vyrazím na oběd, Dennisi."

Evans zvedl hlavu. "Prima."

Dispečerské stanoviště společnosti Trans-United na mezinárodním letišti v San Francisku prožívalo svou obvyklou polední nudu. Dopolední starty měli za sebou a na plány odpoledních linek bylo ještě moc brzy. Šest dispečerů si četlo noviny, jejich asistenti se tvářili důležitě a pomocný personál předstíral, že má práce nad hlavu a přitom překypuje elánem. Ferro se protáhl a zívá. Sloužil u společnosti Trans-United osmadvacet let a za tu dobu se vzmohl na dvě věci, po nichž v mládí toužil sloužil výhradně od devíti do pěti a měl na starosti lety přes Tichý oceán. Jenže teď, když se mu obě přání splnila, se začal nudit. Stýskalo se mu po nočních službách a po mnohem rušnějším jihoamerickém oddělení. Tak to v životě chodí.

Ferro mechanicky listoval stránkami Sports Illustrated, a za chvíli časopis odložil. Podíval se na záznamy o stavu přidělených letů. Momentálně měl na starosti pouhé čtyři lety: 243 z Honolulu, 101 z Melbourne, 377 na Tahiti a 52 do Tokia.

Počasí na tichomořských linkách bylo dobré a všechny lety měly slušnou rezervu pohonných hmot. Klid. Ticho po pěšině. Není do čeho píchnout. V takové situaci se často přistihl, že sleduje hodiny.

Ferro začal sbírat papíry ze stolu a chystal se je donést Evansovi. Pohled mu zabloudil k prázdné kolonce v záznamech o stavu přidělených letů. Chvilku pozoroval prázdné rubriky.

"Dennisi." Promluvil hlasem, kterým se za léta praxe naučil přehlušit hluk dálkopisů, aniž jej musel příliš zesilovat. "Dennisi, nezapomněl jsi na nejnovější údaje od dvaapadesátky?"

"Moment." Mladý asistent došel k hromádce hlášení ležících na pultě a prohrábl se v nich.

Pak si je prošel podruhé, tentokrát pomaleji. Zvedl hlavu a zavolal přes celou místnost.

"Neohlásili se. Prošvihli spojení. Máme je zavolat?"

Ferrovi se nelíbilo, že Evans zvolil právě výraz prošvihli spojení. Prošvihnout spojení znamená v leteckém žargonu něco zcela jiného než opozdit se. Ferro se podíval na nástěnné hodiny. Hlášení o pozici a stavu pohonných hmot se opozdilo o pouhých několik minut. Ano, opozdilo. Stejně je to banalita. Bezvýznamné hlášení. Jenže Ferro by za žádných okolností nepředal Evansovi práci, která by nebyla bez jediné chybičky. Jednou před dvaceti léty nechal nedodělanou položku ve výkazu a klidně odešel na večeri. Když se vrátil, bylo dispečerské stanoviště plné vedoucích pracovníků společnosti. Nový Boeing 707 se zřítíl kamsi do Mexického zálivu. Ten večer si poprvé uvědomil, co znamená eufemismus prošvihli spojení. Ferro zabloudil pohledem k nástěnným hodinám a potom zpátky k prázdné kolonce. Nějak se mu to nelíbilo, ale zbytečně se neznepokojoval. "No . . . ještě můžeme počkat." Přečetl si jména jednotlivých členů osádky. Jméno Stuart znal docela dobře, ale jak to u moderních firem bývá, šlo o známost zcela "elektronickou". Známý hlas z telefonu nebo z rádia. Ferro

měl přesto pocit, že dotyčného člověka zná a že na kapitána letu 52 je spolehnout. Ostatní jména uvedená na seznamu osádky Ferro neznal, ale zato věděl, že kapitán má na palubě disciplínu. Ferro se spoléhal na to, že kapitán brzy na omyl přijde a pošle hlášení.

Upozorňovat pilota, a zvláště tak svědomitého pilota, jakým je Stuart, je nejlepší způsob, jak se stát neoblíbeným dispečerem, Jack Ferro vůbec neměl v úmyslu dát si zkazit zbytek služby u společnosti podobnými nepříjemnostmi. To je podobné spíš Evansovi. Zvedl hlavu a změřil si Evanse, který se znovu prohraboval kupou hlášení. "Brzy se ozvou. A když ne . . ." Ferro se zamyslel. Nechtěl, aby někdo slyšel, jak upomínají let 52 0 opožděné hlášení. Pohled mu utkvěl na dveřích malé prosklené místnosti se spojovou technikou, v níž byl umístěn terminál. "Když se neozevou do dvanácti, upomeňte je terminálem."

Evans cosi zabručel. Rádiové spojení funguje rychleji než terminál, ale Ferro vždycky dbal na diskrétnost a zdvořilost. Jestli si pan kapitán sedí na hlavě, tak se mu má zavolat rádiem, a hotovo. Evans odstrčil hlášení a posadil se za svůj stůl.

Ferro znovu zavadil pohledem o prázdnou kolonku a radši ji zakryl listem čistého papíru. "Dneska je venku krásně," oznámil Evansovi. "Určitě pijou kafe a zapomněli na celý svět." Evans, který mezitím začal zpracovávat záznam dalšího letu, zabručel místo odpovědi cosi nesrozumitelného.

Ferro sledoval hodinky. V místnosti se rozhostilo ticho, přehlušované pouze zvuky, které v pozadí vydávaly elektronické přístroje. Ferro soustředěně pozoroval vteřinovou ručičku. Byl na podobné čekání zvyklý, ale přesto se ho vždycky zmocňoval neklid. Podobně jako když jeho žena prošvihla smlouvenou hodinu. Opozдила se. Nebo když to dělala jeho dospívající dcera nebo syn. Ručička se pohybovala, vůbec ne pomalu, dokonce velmi rychle, sekundy se sčítaly do minut, ale čekání se tím vůbec nezkracovalo. takových případech člověk čeká tím úzkostlivěji a hlavou mu táhne všechno možné.

John Berry seděl připoután ke kapitánovu sedadlu ve stratonu. Okny ho zalévalo jasné polední slunce. Stiskl znovu tlačítko příručního mikrofónu a nahlas řekl: "Slyšíte mě? Slyší mě někdo?" Na čele se mu perlil pot a hrdlo měl vyschlé.

Pravou rukou opatrně kroutil ladicím knoflíkem na ovládací desce radiostanice. "Mayday. Slyšíte Mayday? Kterákoli stanice. Slyší někdo Mayday?" Opřel se v sedadle a poslouchal. Poslouchal známé praskání, přerušující šum, které je elektronickým ekvivalentem odkašlání, jímž si lidé pročistí hrdlo, aby mohli promluvit. Ale slyšel jen vytrvalé, ničím nepřerušované šumění hlasů.

Berry se sesul na sedadle. Nechápal, proč ho nikdo neslyší. Jestli se za ty roky létání něco naučil, pak to bylo . jak obsluhovat radiostanici. Bylo to jednoduché, dokonce i ve stratonu. Stanice v dopravním letadle vypadaly skoro stejně jako přístroje, s nimiž se seznámil jinde. Asi se musí provést nějaká speciální maličkost a stanice začnou fungovat. Jenomže jaká maličkost? A proč vlastně? Proč by měly zrovna tyhle stanice být jiné než všechny ostatní. "Nejradši bych se na to . . ." Berry se v duchu ptál sám sebe, jak ksakru může létat, když nedokáže ovládat ani obyčejnou radiostanici.

Zmocňovala se ho touha s někým si promluvit. Nešlo už jen o pouhou potřebu ohlásit neštěstí a požádat o pomoc. Šlo o neodolatelné nutkání slyšet lidský hlas, prostě jej slyšet. Ale minuty ticha utíkaly a Berry začínal ztrácet naději. Propadal střídavě nepřítelosti a apatii. Ruce se mu roztřásl tak silně, že se přestal pokoušet o navázání spojení, zhroutil se na opěradlo a snažil se uklidnit. Podíval se na přístroje. Všechny vypadaly v pořádku, ale po neúspěšném pokusu o navázání rádiového spojení si Berry přestal věřit a říkal si, že nedokáže přečíst údaje ani na obyčejném ukazateli. A přístroje ve stratonu většinou opravdu byly obyčejné, takové, jaké znal z jiných letadel. Jenomže údaje -- o výšce, rychlosti, rezervě pohonných hmot, teplotě motorů - byly mnohem komplikovanější. Zkoušel si představit, že sedí ve skymasteru, a pokoušel se o zjednodušení problémů i rozsahu přístrojových desek do rozměrů, které by dokázal zvládnout.

Zkontroloval rezervy paliva. Zbývá ještě skoro polovina. Nedokázal odhadnout, kolik hodin letu mu zůstává při nynější rychlosti a výšce. Ale brzy si to dokázal spočítat, protože minuty ubíhaly a ručičky se vychylovaly doleva. Sledoval, jak se řídicí páky mírně pohybují - dopředu, dozadu, doleva, doprava. Pedály nožního řízení se také nepatrně pohybovaly. Let probíhal, jak měl.

Vtom si všiml něčeho neobvyklého. Dole vedle levého kolena. Uviděl otevřený kryt a pod ním červený nápis. HLAVNÍ VYPÍNAČ AUTOMATICKÉHO ŘÍZENÍ. Uviděl přepínač směřující do polohy ZAPNUTO. Okamžitě pochopil situaci. Kapitán buď ztratil nervy nebo vědomí dřív, než stihl dokončit svůj poslední zásah do řízení. Berry pokýval hlavou. Ano, je to logické. Jenomže Berrymu nebylo souzeno, aby se ze všeho dostal tak snadno. Alespoň zatím ne. Sáhl po krytu a zasunul jej zpátky.

Uvědomil si, že dostává oprávněný vztek na osud a na smrt. Musí přežít! Když už ne kvůli něčemu jinému, tak aspoň proto, aby mohl říci vlastní ženě, co si o ní myslí. Nemůže po sobě zanechat nevyřízené účty. Sáhl dolů po mikrofonu. „Mayday Mayday, vy hajzlové! Odpovězte na Mayday!”

Začal střídat frekvence, postupně přepínal z frekvence společnosti, na niž byla naladěna kapitánova stanice, na dva mezinárodní tísňové kanály. Když přepnul na mezinárodní kanály, uvědomil si, že musí používat všeobecně srozumitelné výrazy. Ušetří si tím zbytečné vysvětlování v případě, že se mu podaří navázat spojení. "Mayday! Mayday! Mayday! Mayday!" Čekal na odpověď, ale žádná zase nepřišla.

Ze zoufalství začal na všech čtyřech stanicích v pilotní kabině přepínat frekvence nazdařbůh, jak ho napadlo. "Mayday. Mayday. Mayday. Mayday."

Přeladil zpátky na frekvenci společnosti Trans-United. "Zde Trans-United, let . . ." Jaké číslo letu vlastně máme? Záleží na tom? Pokoušel se vybavit si, co měl na palubním lístku, ale marně. "Zde Straton 797 společnosti Trans-United letící do Tokia. Mayday. Slyšíte Mayday? Trans-United, zde Straton 797 letící do Tokia, došlo k nehodě. Slyšíte?" Znovu čekal a znovu se nikdo neozval.

Všiml si, že se kontrolky vysílání rozblikaly pokaždé, když stiskl tlačítko vysílání. Podle zvuku z reproduktorů umístěných v pilotní kabině se dalo soudit, že radiostanice fungují. Ale z neznámých důvodů nevysílají do éteru. V duchu si říkal, že nějaká součástka, dejme tomu anténa, musí být poškozena. Předtím doufal, že se někomu z osádky podařilo vyslat tísňový signál, ale teď tomu už nevěřil. Chyba při vysílání není v něm, tím si byl už jist. Všechny stanice nastavili na vysílání ještě sami piloti. Radiostanice prostě nefungují, s tím se nedá nic dělat. Tísňový signál nebyl odeslán a taky odeslán nebude.

A bez radiostanice není možné s letadlem přistát. Berrymu se dokonce trochu ulevilo.

Zodpovědnost za řízení a přistání tak obrovského letadla byla nad jeho síly. Ale žít přesto chtěl. Odhodil mikrofon a zahleděl se na jasnou oblohu, která je ze všech stran obklopovala. Pozemské problémy teď viděl v náležité perspektivě. Jestli se někdy vrátí do New Yorku, určitě bude schopen změnit spoustu věcí. A také to opravdu udělá. Jenomže k podobným závěrům jistě dospěje každý, kdo se ocitne tváří v tvář smrti. Ještě jedna životní šance.

Jenomže v praxi se spíš nic nezmění, když člověk dostane novou příležitost. Přesto se nechtěl jen tak vzdát, lehnout si a čekat, až zemře. Tohle přece dělá celých posledních deset let. Bude si všechno muset ještě promyslet. Ale až později.

John Berry se obrátil a vyraženými dveřmi se podíval do salónku. Dívka - jmenovala se Linda Farleyová - seděla v klubovce a tiše plakala.

Berry se zvedl z kapitánského sedadla a odešel do salónku. Kapitán s druhým pilotem leželi blízko klavíru, kam je s dívkou odvedli, položili na pohovky a přikryli.

Mrtvola palubního mechanika byla opřena o vnější .r přepážku a trup s hlavou měla přikryty plédem.

Berry se zadíval na letušku, která se, jak si přečetl na štítku, jmenovala Terri. Seděla na menší pohovce a něco si nesouvisle blábolila sama pro sebe. Po obličejí si rozmazala krev a sliny. Tváří se sice mírně, ale musím si dát pozor, aby nezačala zuřit. V žádném případě ji nesmím pustit do pilotní kabiny, kde by mohla napáchat nenapravitelné škody, říkal si v duchu.

Berry si všiml, že stará paní přestala blábolit se svým mrtvým manželem, skrčila se za klubovku, občas vystrkovala hlavu za opěradlem a vydávala podivné kvokavé zvuky. Obličej měla také samou krev a sliny. Manželova mrtvola pořád ležela přes koktejlový stůl, jen se trochu posunula. Berry se v duchu ptal, jestli už tuhne.

Pět cestujících rozesazených na podkovovité pohovce se ještě neprobralo. Jedné z cestujících, pěkné mladé ženě, se z hrdla draly divné zvuky a Berry si v duchu říkal, jestli se právě jim neříká smrtelný chropot.

Salónek páchl močí, výkaly a zvratky. Berry zavřel oči a dlaně si přitiskl na spánky. Bolest hlavy vyvolaná nedostatkem kyslíku ještě úplně nepřešla a teď se mu navíc začínalo chtít zvracet.

Otevřel oči a znovu si prohlédl hrůzu, která ho obklopovala. Pořád si říkal, že ty lidi pomatenost přejde, že není nenapravitelná. Ale teď si byl prakticky jistý, že tomu tak není. Svět se mu ostrou a neodvolatelnou dělicí čarou rozestoupil na Nás a na Ně.

Berry přistoupil k dívce a vzal ji kolem ramen. Jeho dceři bylo asi tolik let, když se začali navzájem vzdalovat a odcizovat. Jenomže to se dělo kdesi na pevné zemi. Tady patřily dospělému všechny staré výsady. "Budeš se muset uklidnit a pomáhat mi."

Dívka si utřela oči a přikývla.

Berry došel k baru, vyndal plechovku koka-koly a otevřel ji. Prohrabal hromadu trosek pod barem a vytáhl miniaturní lahvičku Johnnyho Walkera s červenou nálepkou. Otevřel ji a přihnul si. Potom donesl dívce kolu. "Tumáš."

Dívka si plechovku vzala a napila se. "Děkuji." Berry poklekl k McVarymu a zvedl mu víčka. Mírně rozšířené zřítelnice. Dech pravidelný, ale mělký. Zvedl hlavu k dívce. "Pohnul se vůbec?"

Dívka přikývla. "Jednou otevřel oči. Něco říkal, ale nerozuměla jsem mu." Ukázala na Stuarta. Tenhle sebou vůbec nepohnul.

Berry se věnoval Stuartovi. Krev a zvratky mu zaschly na obličejí a vytvořily jakýsi strup. Berry zvedl kapitánovi víčka. Zřítelnice byly úplně rozšířené. Pokožka byla vosková a dýchání nepravdivé. Bylo jasné, že kapitán umírá.

Berry se zvedl a podíval se na McVaryho. Kdyby se druhý pilot probral a měl všech pět pohromadě, ještě by mohli mít šanci. Letadlo se dá řídit. Potřebují pouze člověka, který to dokáže. Berry si v duchu řekl, že by to snad dokázal, ale někdo by mu musel vysvětlit, co má dělat. Bud' někdo rádiem, kdyby je dokázal uvést do chodu, anebo druhý pilot, pokud by se probral. Bez pomoci mu nezbyde nic jiného než celé hodiny za plného vědomí čekat na blížící se smrt. Skoro záviděl ostatním. "Slyšíte?!"

Berry se prudce otočil k dívce, ale hned zatajil dech a pozorně poslouchal.

"Na schodech," zašeptala.

Berry přikývl, že rozumí. "Ticho!" Točité kovové schodiště vedoucí dolů do kabiny první třídy se zřejmě uvolnilo. Berry si vzpomněl, že skřípalo, když po něm šel. A teď skřípalo znovu.

Očima zoufale prohledával salónek. "Našla jsi něco, čím bychom se mohli bránit?"

"Zapomněla jsem na to."

Berry mezitím začal zřetelně vnímat kroky na schodišti. Blížily se pomalu a váhavě. Říkal si, že to snad bude pouze jeden cestující, ale nemohl se na to spoléhat.

Rychle prošel celý salónek a hledal cokoli, čím by se mohl bránit. Barové stoličky byly přimontovány k podlaze, rozházené lahvičky z baru byly miniaturní a přísady do míchaných nápojů byly v malých plechovkách, kterým se sundal celý vršek, aby nebylo třeba zdržovat se s otvírákem. Plechovka s porcovanými citróny byla v kuchyňce. Nůž nikde. Krucifix, aby to . . ." Pohled mu sjel na podlahu. Prakticky všechny nepřipevněné předměty byly strženy do schodišťové šachty. Zoufale hledal aspoň aktovku, deštník nebo hůl toho slepce, ale věděl předem, že se snaží marně. Kroky se rozléhaly hlasitěji.

Dívka pronikavě vykřikla.

Berry se podíval na schody a uviděl temeno jednoho z cestujících. Zařval na dívku: "Běž do pilotní kabiny a nehni se odtud. Mazej!"

Oběhl schodiště a poklekl ke Carlu Fesslerovi. Stáhl z mrtvolý opasek a omotal si jej kolem pravé ruky, která ho ještě bolela od úderu, jímž zlikvidoval útočnicka v dolní kabině. Konec s přezkou nechal volně viset.

Berry se prudce zvedl a přistoupil k zábradlí, lemuujícímu ústí schodišťové šachty. Podíval se dolů. Do obličeje mu hleděl statný muž. "Stůj!"

Muž se zastavil.

Berry si všiml, že muž položil dlaň na podlahu salónku, pouhých pár centimetrů od jeho bot. Ustoupil o krok. "Zpátky" Zařval a zvedl ruku s opaskem. Muž váhal.

Berry věděl, že dokud bude stát na tomhle místě, dokáže všechny vetřelce udržet v šachu.

Nahoru se nedostane ani noha. Jenomže tu nemůže stát donekonečna. Blesklo mu, jestli by toho chlapa neměl kopnout do obličeje. "Řek jsem dolů!"

Muž ustoupil o několik kroků. Podíval se na Berryho nechápavým pohledem. Otevřel ústa, vydal slabý zvuk a pak se srozumitelně zeptal: "Kdo vlastně jste?"

Berry se opřel o zábradlí a pečlivě si prohlédl mužův obličej. Na bradě a na bílém límečku měl zaschlé zvratky. V očích však měl živý výraz. Žádná krev na tváři, žádné sliny v koutku úst. "A kdo jste vy?"

"Harold Stein." "Odkud jste?" " Cože?"

Kde bydlíte?"

Muž sestoupil ještě o schod níž. "Kde je pilot? Byt jsem na toaletě, když . . ."

"Tak odpovíte mi, nebo ne! Řekněte mi svou adresu!"

"Chatham Drive, Bronxville." "Jaký den je dneska?"

Úterý. Ne, počkejte středa. A kdo jste vlastně vy? podívejte se, copak nechápete, co se s námi stalo? Kde je pilot?"

Berry cítil, že se mu rozbušilo srdce, a málem se rozplakal. Tak už jsou tři, kteří tu hrůzu přežili! "Jste v pořádku?"

,Podle mě ano." Steinovi začínalo svítat. "Ti lidé dole . . .

"Já vím. Pojd'te nahoru. Pojd'te nahoru, pane Steine."

Harold Stein váhavě vykročil.

Berry ustoupil. Odmotal si opasek z předloktí a nacpal si ho do kapsy u kalhot. "Pojd'te.

Rychle." Ohlédl se po třech mužích a dvou ženách sedících na podkovovité pohovce. Někteří se zrovna začínali hýbat. "Rychle!"

Stein vyběhl do salónku. "Proboha, co . . ." "Ted" není čas. Vy náhodou nejste pilot?" "Ne. Proč já? Já jsem redaktor."

Berry si říkal, že už ho žádná smůla nemůže překvapit, ale přesto ho bodlo u srdce. Chvíli si Steina zkoumavě prohlížel. Je mu tak přes čtyřicet. Má sílu. Vypadá inteligentně. Snad bude k něčemu dobrý.

Stein soustředěně pozoroval dveře do pilotní kabiny. "Prosím vás, co se stalo s pilotem?"

Berry ukázal palcem přes rameno.

Stein si pořádně prohlédl celý salónek. "Ježíšmarjá, to snad není možný!"

"Klid, pane Steine. Pust'te to z hlavy. Musíme se dohodnout, jak se zachráníme."

"Zachráníme," pokýval hlavou Stein. Zatím mu došlo nejvýš deset procent všeho, co se stalo. Věděl, že se stalo vážné neštěstí, ale až do této chvíle byl přesvědčen, že osádka je na svých místech. Podíval se do pilotní kabiny a uviděl, že se řídicí páka pohybuje. "Kdo . . . ?"

"Autopilot."

Co se stalo?"

Berry pokrčil rameny. "Možná nějaká bomba." Ale dva otvory v trupu mu nepřipadaly jako od bomby a navíc neslyšel nejdřív explozi. Rovnou hukot unikajícího vzduchu a ostatní zvuky neštěstí. "Viděl jste něco? Nebo slyšel?"

Stein zavrtěl hlavou.

Oba muži nemotorně postávali uprostřed salónku a nevěděli, co mají dělat dál. Obrovský rozsah a nečekaně rychlý průběh katastrofy jim doslova vyrazil dech. Potřebovali, aby se situace alespoň na chvíli stabilizovala. Aby se dokázali sebrat. Nakonec promluvil Stein.

"Takže jsme zbyli sami dva?"

Berry se obrátil k pilotní kabině. "Pojď už ven!" Dívka vyběhla z kabiny a přivinula se k Berrymu který ji paží přitiskl k sobě, jako by se s ní chlubil shromážděnému příbuzenstvu. Berry vnímal, jak se dívka celá třese. Sklonil k ní hlavu a chlácholil ji. "To je pan Stein. Přišel nám pomoci."

Stein ze sebe vymáčkł nepřítomný úsměv. Očima ještě neklidně bloudil po salónku.

"Já jsem John Berry." Obchodní zástupce podával ruku novému známému.

Stein ji stiskl.

Berry se podíval na dívku. "A tohle je Linda Farleyová."

Dodržovat do detailu zásady společenské zdvořilosti bylo v jejich situaci trochu neskutečné, ale zároveň je to uklidňovalo. Byla to poslední věc, která jim zbývala. Chovat se normálně jako slušní lidé. Když dokážou tohle, zvládnou i rozumné uvažování a udělají, co je třeba.

"Pojďte si sednout." Berry začínal mít k salónku i k pilotní kabině majetnický vztah. Ukázal na podkovovitou pohovku s koktejlovým stolem přímo naproti dveřím vedoucím do pilotní kabiny. "Potřebujete se něčeho napít, pane Steine?"

"Budem si tykat. Já jsem Harold. A něco mi nalej." Berry došel k baru a našel dvě lahvičky whisky Canadian Club a další kolu. Donesl je ke stolku a posadil se. Otevřel si svou lahvičku a napil se. Byl v prostředí, které ho ještě před deseti minutami přivádělo k zoufalství, ale jako každý člověk, který přežil katastrofu, odmítal vnímat zkázu, mrtvé a umírající, na kterých momentálně nezáleželo, a místo toho se soustředil na naléhavé problémy, které před ním vyvstaly.

Harold Stein upíjel whisky a těkal očima po salónku. V rohu vlevo od schodiště leželi u klavíru dva muži v uniformě. Třetí člen osádky ležel u zadní stěny salónku, hlavu a trup měl přikryté plédem. Z baru v protějším rohu zbyla hromádka trosek. Přímo naproti Steinovi stála další podkovovitá pohovka. Na ní seděli připoutáni tři muži a dvě ženy. Občas sebou křečovitě škubli. Když pozměnili polohu, vytvořili nový obraz, pokaždé grotesknější než ten předešlý. Stein se odvrátil a soustředil se na skupinu klubovek u levé stěny. Muž se slepeckými brýlemi zůstal sedět ve ztuhlé pozici člověka, který se marně snaží dosáhnout k visící kyslíkové masce. Starší pán naproti ležel přes stolek a byl zřejmě také mrtvý. Starší žena, která jevila nejsilnější známky života, se schovávala za křeslem, v němž původně seděl její manžel, občas vystrkovala hlavu a pofňukávala. Mladá letuška, která byla také při vědomí, ležela stočená do klubíčka u koktejlového stolku a plakala. Na modrém plyšovém koberci se povalovaly součásti oděvů a různé věci patřící k zařízení salónku. "To je hrůza!" "Nesmíme podléhat citům. Těchhle," Berry ukázal na hrůzy v salónku, "si nemusíme všimnout . . . pokud ovšem . . . nezačnou být . . . nezvladatelní."

"Máš pravdu." Na Steinovi bylo znát, že o něčem přemýšlí. "Snad bychom měli . . . pomoci těm lidem . . . zpátky dolů."

Berry přikývl. "Určitě. Jenom nás znervózňují, ale já nevím, co s nimi udělat. Já . . . ale stejně by to bylo těžké. Zatím je necháme, kde jsou."

"Tak dobře."

Berry se předklonil. "Kde jsi byl, když . . . vyletěl ten vzduch?" Berry se začínal pít po odpovědích na naléhavé otázky. Říkal si, že když přijde na to, co se stalo předtím, určitě přijde i na to, co mají dělat dál.

Už jsem ti to říkal. Byl jsem na toaletě." Dívka odložila kolu. "Já taky, pane Berry."

Prima " řekl Berry. "V tom to bude. Já byl taky na toaletě. Udržel se tam vyšší tlak. Omdleli jste přitom?"

Oba přikývli.

"Nevadí. Ale teď" jsme v pořádku. Cestující, kteří si nenasadili masku, zemřeli. Kdo si ji nasadil, buď umřel, anebo . . . no . . . má poškozený mozek."

Stein se předklonil a zeptal se tichým hlasem: "Poškozený mozek?"

"Samozřejmě. Aspoň to tak vypadá, nebo snad ne?" "Ale . . . ano . . . manželka . . . a dvě děti . . ." Stein si položil hlavu do dlaní.

Berryho vůbec nenapadlo, že by Stein mohl cestovat s rodinou. Cestoval už tolik let sám, že si zvykl myslet pouze na sebe. Dokonce i doma už uvažoval jenom za sebe a o sobě. Události se hrnuly tak prudce, že neměl čas pomyslet na samozřejmé souvislosti, dokonce ani pokud šlo o Lindu Farleyovou. Ta přece nejspíš musela mít doprovod. "Nezlob se, Harolde.

Neuvědomil jsem si . . ." Viděl, že Stein se od něho odvrací a dívka ho následuje. "Počkejte.

Já jsem pilot a trochu se v letadlech vyznám. Následky . . . nedostatku kyslíku jsou jen přechodné. Nechtěl jsem říci poškození mozku, prostě jsem se přeekl. Myslím, že dokážu přistát i s tímhle letadlem a pak budou všichni zase v pořádku. Lékaři jim pomůžou. Ale teď" mi musíte pomáhat abychom se všichni vrátili domů. Co vy na to?" Obrátil se na dívku, která se znovu rozplakala. "Letěl s tebou někdo, Lindo? No tak. Nadechni se zhluboka a odpověz mi."

Linda Farleyová si utřela slzy. "Ano, maminka. Byly jsme . . . hledala jsem ji. Jenže pak šlo všechno tak rychle . . ."

"Určitě se jí nic nestalo. Kde seděla?" Jakmile otázku vyslovil, okamžitě svých slov litoval. Ale přesto mu cosi říkalo, že by to měl vědět.

"Uprostřed kabiny. Asi dost blízko té díry." Oči se jí znovu zalily slzami. Pochopila, co to znamená.

Berry se odvrátil od svých nových známých a utkvěl pohledem na obraze, který visel na stěně blízko klavíru. Daliho slavné dílo Vytrvalost paměti. Bizarní seskupení roztavených hodinek, rozhozené po neskutečné krajině. Jestli se někdy obraz hodil k místnosti, v níž visel, byl to právě tenhle výtvar, který stál přímo před ním. On sám měl v hlavě jen snahu osobně přežít.

Byl vděčný, že má aspoň v tomhle výhodu proti ostatním. Jestli se z toho nakonec dostane, bude jediný, koho tragédie nepoznamená. Až se trochu zastyděl při pomyšlení, že na tom třeba bude lépe než předtím. Ale na palubě je skoro tři sta padesát lidských bytostí. Oficiálně se vlastně - jak si vzpomněl -- říká duší. Zní to divně. A většina těchto duší zemřela nebo právě umírá. Za jeho vzkříšení zatraceně vysoká cena! Pokud se z toho ovšem dostane se zdravou kůží.

Berry se podíval po Steinovi. Tvářil se nepřítomně. Zřejmě ho tížilo pomyšlení na nejbližší příbuzné, kteří sedí s poškozenými mozky necelých třicet metrů odtud. Berry se v duchu ptal, jak by se asi sám zachoval v podobné situaci. Na zlomek vteřiny si v hlavě doslova vykouzlil představu Jennifer a obou dětí. Ale tato představa splývala s mnoha dalšími, takže si nedokázal udělat přesný obrázek o vlastních pocitech.

Berry se přesto pokusil zjistit, jak na tom vlastně je. Mnohokrát si v duchu říkal, že bude lepší nechat všechno plavat a počkat, až dojde palivo, ale zároveň se ujišťoval, že by měl zkusit s

dopravním letadlem bezpečně přistát. Podíval se po Steinovi a po dívce. Vzpomněl si na ostatní cestující dole v kabině a vybavilo se mu slovo euthanasie.

Berry si uvědomoval, že pulsování motorů ho ukolébává do pocitu falešné jistoty, do letargie, která vede k tomu, že nehne prstem, dokud se neoctne tváří v tvář bezprostřednímu nebezpečí. Ale každá uplynulá minuta zkracuje čas, kdy se letadlo udrží ve vzduchu. Napadlo ho, jestli opravdu zbývá dost pohonných hmot, aby mohl přistát. Při letu v nižších polohách spotřeba paliva přece prudce stoupá. Snad by mohl se stratonem přistát na mořské hladině. Jestlipak má straton v ocase podobný vysílač tísňového signálu jako skymaster? A když ano, bude schopen provozu? Kdyby tam vysílač byl a fungoval, nakonec by je mohla zachránit nějaká loď. Nebyl si však jist, jestli by se oni tři dokázali sami dostat z letadla dřív, než se potopí. A což teprve ostatní? Kdyby se případně někomu podařilo opustit letadlo, jak dlouho by asi musel plavat v oceánu v záchranné vestě? Vybavovaly se mu samé příjemné představy jako úžeh, dehydratace organismu, bouře nebo žraloci. Jestli něco nepodniknou, můžou se rovnou považovat za odepsané, to je jasné. Jen bůh ví, proč dostali šanci, příležitost k záchraně. On, Stein a dívka. Rychle vstal. "Tak začnem. Nejdřív to nejnaléhavější. Najděte všechny ostatní, kteří neutrpěli . . . dekompresí. Pane Steine . . . totiž Harolde . . . seběhni dolů do kabiny a poohlédni se tam."

Stein se podíval do schodišťové šachty. Vyhlídka, že se má vydat mezi tři stovky duševně narušených a potenciálně nebezpečných cestujících, ho dvakrát nelákala. Nepohnul se z místa.

Berry si to rozmyslel. "Tak dobře. Zůstaň tady." Došel do pilotní kabiny, popadl mikrofon palubního rozhlasu a stiskl tlačítko. Uslyšel známé hučení a zhluboka se nadechl. "Dobrý den. Mluví váš kapitán . . ." Jeho vlastní hlas se rozléhal až do salónku a schodištěm k němu doléhala ozvěna reproduktorů z dolní kabiny. "Je-li na palubě někdo, kdo . . . kdo . . ." Dopříc, jak to říct. Kdo nebyl zasažen dekompresí, kdo se cítí v pořádku a kdo je schopen rozumně uvažovat, ať se prosím dostaví do salónku první třídy." Ještě jednou zopakoval hlášení a vrátil se do salónku.

Berry se Steinem se postavili k zábradlí nad schodištěm, dívali se dolů a poslouchali, co se bude dít. Někteří cestující se, když uslyšeli Berryho hlas, probrali z apatie a vydávali podivné zvuky - vřeštěli, skuhrali, sténali a vrčeli. Z nejvzdálenějšího koutu kabiny doléhal až k nim do salónku pronikavý, ječivý smích. Stein se celý otřásl a křečovitě vrtěl hlavou ze strany na stranu. "Proboha ne!"

Čekali, ale nikdo se neobjevil.

Berry přistoupil k Steinovi a položil mu ruku na rameno. "Nemůžeme se na nic spoléhat. Třeba někdo někde uvízl nebo se strašně bojí. Budeš muset sejít dolů."

"Ani za nic, dolů mě nikdo nedostane," bránil se Stein tichým, ale rezolutním tónem.

Berry se kousl do spodního rtu. Uvědomil si, že se s Haroldem Steinem nesmí zdržovat. Jinak by na něj soustředil veškerou pozornost a připravil by se o cenný čas. Je to pochopitelné, ale teď na to opravdu není kdy a nemůže si dovolit podléhat normálnímu soucitu. "Steine, mně je úplně jedno jestli tam chceš nebo ne. Já tady nehodlám zdechnout. A tohle děvče taky ne. Ted' se nebudem bavit o tom, co kdo chce. Důležité je, co musíme. Musím vědět, jestli se v tomhle pitomém letadle najde ještě někdo, kdo by nám moh pomoci. Musíme najít lékaře nebo dalšího člena osádky. Nebo třeba dalšího pilota."

Berry se otočil a kývl směrem k prázdné pilotní kabině. Vztekal se doopravdy, ale vrstva hněvu byla tenká jako čerstvý nátěr. Při pohledu na prázdnou kabinu ho zamrazilo v páteři. Násilím setřásl pocit hrůzy a obrátil se zpátky ke Steinovi. "Vem si tenhle pásek. Najdi si cokoli co se dá použít jako zbraň. Třeba se nám to bude hodit. Lindo, ty zůstaň v salónku a postarej se o ty lidi. Hlavně támhle o druhého pilota. Chápeš, co chci?"

"Ano." "Kdyby někdo začal dělat něco . . . divného, zavolej mě. Budu vedle v kabině.

Rozumíte mi oba? Lindo? Harolde?"

Stein přikývl, ale bylo vidět, že váhá. Napůl věřil, že se mu rodina uzdraví, a napůl uvěřil i tomu, že Berry dokáže řídit letadlo. "Přivedu sem rodinu. Budu radši, když budou tady. Brzy se z toho dostanou, přesně jak jsi říkal."

Berry zavrtěl hlavou. "Líp je jim tam, kde jsou. Sem je vezmeme až později, až trošku přijdou k sobě." "Ale..."

"Nezlob se, ale nejde to jinak. A teď už prosím tě běž. Mám v pilotní kabině spoustu jiných starostí."

Stein se ohlédl do prázdné pilotní kabiny. "Budeš zkoušet rádio? Pokusíš se navázat spojení . . .?"

Přesně tak. Jdi už dolů. Kabinu přenech mně." Harold Stein se pomalu zvedl, popadl opasek a omotal si ho kolem předloktí. "Myslíš, že jsou moc . . . nebezpeční?"

Berry se rozhlédl po salónku. "O nic víc než tihle."

Odmlčel se. Nemůže Steina nechat odejít jen tak. Někdy se lhát musí. Někdy člověk lže, protože to jinak nejde, "Bud' opatrný. Jeden na mě dole zaútočil. Lidi reagují na nedostatek kyslíku různě. Mozek je přece jen komplikovaná věc . . . tak si dej pozor. Na všech stanovištích letušek a stevardů jsou telefony. Kdybys mi něco chtěl, zavolej, snad budou fungovat."

Dobře." Berry se obrátil na podpatku a rychle odešel do pilotní kabiny.

Stein sledoval, jak se Berry posadil na kapitánovo sedadlo. Pak se podíval na dívku, zmohl se na úsměv a pomalu začal sestupovat po schodech.

Berry by byl v prvním hnutí nejraději vypnul automatického pilota a sám se chopil řízení. Jen na pár minut, aby si ověřil, jaké to je. Vzít osud do vlastních rukou. Podíval se na vypínač na řídicí páce a napřáhl ruku. Snad by na řízení obřího dopravního letadla stačil. Ale kdyby se mu řízení vysmeklo z ruky, už by je nedokázal zvládnout, to věděl předem. Ale nakonec bude muset stejně převzít řízení - až dojdou pohonné hmoty. Potom už nebude mít co ztratit, až se bude pokoušet přistát břichem na hladině. Proč by si to tedy nezkusil rovnou? Položil prst na vypínač automatického řízení. Ne. Až potom. Stáhl ruku zpátky.

Přemýšlel o možnosti přistát na hladině oceánu. Kdyby nic jiného, měl by přinejmenším provést obrat o 180 stupňů dřív, než se dostanou mimo oblast teplých vod uprostřed Tichého oceánu. Podíval se na panel mezi sedadly pilotů a našel černý regulátor automatického řízení. Položil na něj prsty, zhluboka se nadechl a pootočil jím o necelé dva centimetry vpravo.

Straton pomalu sklonil pravé křídlo, levé zdvihl a celé letadlo se naklonilo. Jakmile se letadlo naklonilo k jedné straně, Berry zažil známý pocit v kalhotách. Při téhle rychlosti by obrat o 180 stupňů trval dost dlouho, ale Berry nechtěl zatím manévr doopravdy provádět. Nejdřív si bude muset všechno pořádně srovnat v hlavě. Mezi piloty platí stará zásada, že se kurs nemá měnit bez pádného důvodu. Podíval se na ukazatele paliva. Vody oceánu pod nimi jsou zřejmě pořád dost teplé, aby mělo cenu přistát na hladině. A tento stav ještě nějakou dobu vydrží.

Berry byl rád, že regulátor automatického řízení reaguje na jeho pohyby. Na další pokusy neměl momentálně odvahy. Obrátil regulátor o necelé dva centimetry zpět do původní polohy a straton se vyrovnal. Berry se podíval na magnetický kompas a viděl, že kurs letadla se blíží 330 stupňům. Opět pohnul regulátorem a vrátil letoun do původního kursu 325 stupňů a znovu jej vyrovnal.

Opřel se o sedadlo. Ruce se mu chvěly a tep se zrychlil. Pár vteřin trvalo, než se uklidnil. Nejdřív se chtěl znovu pokusit navázat rádiové spojení, ale pak si řekl, že stanice jsou určité vyřazeny z provozu. Další neúspěch by mu psychologicky nepomohl a kromě toho na ně nechtěl raději příliš spoléhat. Na rádio se může vykašlat. Bude-li muset řídit straton, bude to muset zvládnout sám, jestli ovšem Stein nepřivede pořádného pilota. Ale Berry s touto alternativou příliš nepočítal.

Stein se zastavil pod schodištěm a snažil se orientovat v šeru, které vládlo v kabině připomínající obrovskou jeskyni. Cítil, jak se letadlo naklání, a vyděsil se, že se zřítí. Vzápětí se však vyrovnalo. Berry převzal řízení. Steinovi se trochu ulevilo a čekal, až si oči zvyknou na temno, které ho obklopovalo.

Uprostřed kabiny první třídy byly pouhých pár kroků od schodiště umístěny toalety. Stein přistoupil k boční stěně a ohlédl se dozadu do turistické kabiny. Všechny přepážky zmizely, takže bylo vidět, jak je straton obrovský. Řady sedadel za sebou jako v kině. Okny pronikaly dovnitř pruhy světla, v němž se tetelil prach. V nejširší části trupu se od jedné trhliny ke druhé táhl mnohem širší světlý pruh a vzduch ženoucí se kolem otvorů v trupu podivně hučel. V kabině vanul příjemný větrík, který pomalu rozptyloval zápach výkalů a zvratků. Tlak vnějšího ovzduší a přívod kyslíku se téměř vyrovnaly a ustálily.

Většina cestujících seděla na sedadlech bez hnutí, jako by také dosáhli vnitřní rovnováhy. Počátečními výbuchy vyčerpali svou energii a teď seděli se zavřenýma očima, křídově bílé obličejy měli ochablé, často zamazané od krve a od zvratků. Asi deset cestujících pořád ještě rámusilo a ze zadní části kabiny doléhal příšerný smích. Několik mužů a žen jakoby v transu bloumalo sem a tam v uličkách mezi sedadly. V kabině to vypadalo jako v blázinci zkříženém s jatkami. Jak, ptal se v duchu Stein, který byl věřící, mohl bůh něco takového připustit? Proč dal bůh člověku schopnost vznést se tak vysoko do nebe a tam ho takhle opustil? A proč jeho osobně ušetřil? Ale ušetřil ho doopravdy?

Stein pozoroval obličejy nejbližších cestujících. Ani v jednom se nejevily sebemenší známky duševní normálnosti. Nadechl se a popošel o pár kroků dál do uličky. Sebral veškerou duševní sílu a podíval se na čtyři sedadla v prostřední části, kde předtím seděl s rodinou. Obě dcery, Debbie a Susan, se na něj usmívaly ústy celými od krve. Manželka nedávala najevo, že by ho vnímala. Zavolal ji jménem. "Miriam. Miriam!" Vůbec nezvedla hlavu, ale zato ji zvedlo mnoho jiných cestujících.

Stein pochopil, že je hluk probouzí k aktivitě. Zůstal bez hnutí stát a za chvíli se znovu obrátil k manželce a dcerám. Rozplakal se. Ustoupil a opřel se zády o stěnu toalety. Měl pocit, že omdlí. Několikrát se zhluboka nadechl. V hlavě se mu vyjasnilo a postavil se na vlastní nohy. Pochopil, že je vyloučeno, aby prošel kabinou po celé délce. Pět minut počká a vrátí se nahoru. A vezme s sebou rodinu.

Vtom si začal uvědomovat zvláštní vjem, jakousi mírnou vibraci. Obrátil se a položil dlaň na přepážku. Vibrace přicházely z uzavřeného prostoru a neustále sílily. Bylo to rytmické bzučení elektromotoru pracujícího na nízké obrátky. Vzpomněl si, že k toaletám přiléhá šachta výtahu vedoucího do kuchyněk. Rychle oběhl toalety a zůstal stát před malými kovovými dveřmi. Motor se zastavil. Když se klika pohnula, ustoupil o krok dozadu. Dveře se otevřely.

Před Steinem se objevily dvě mladé ženy. Letušky

Jedna byla vysoká bruneta, druhá orientální typ. V úzké kabině výtahu musely stát těsně vedle sebe. V obličejích se jim zračila čirá hrůza. Oči měly zarudlé a uslzené, na modrých kabátcích měly rozmazané zvratky. "Jste v pořádku? Chápete . . . co vám říkám?"

"Kdo jste vy?" zeptala se tmavovlasá letuška. "Co se vlastně stalo? Omdlely jsme dole v kuchyňce. Už je všechno v pořádku?"

Stein nevěděl, jestli se má smát nebo brečet. Rychle přikývl. "Ale ano. Určitě. Jste v pořádku. Nemusíte se bát."

"Co se stalo?" zeptala se letuška podruhé.

Došlo k nehodě. V letadle jsou dvě díry. Nastala dekomprese. Několik lidí zůstalo trčet na toaletách. A dveře toalet vydržely obrovský tlak," reprodukoval popaměti informace, které mu sdělil Berry. "Dolní kuchyňka to zřejmě taky vydržela."

"Otevřely se někde dveře?" zeptala se letuška s orientálními rysy.

"Ne. Spíš vybuchla bomba." "To je hrůza!"

Sharon Crandahová vystoupila z výtahu a protáhla se kolem Steina. Obrátila se a podívala se do kabiny. "Ježíšmarjá, to se mi snad zdá! To je hrůza! Barbaro! Barbaro!"

Barbara Yoshirová vyběhla z výtahu a postavila se vedle kolegyně. Vykřikla a dlouhý výkřik právěké hrůzy se jí okamžitě zalkl v hrdle, protože omdlela a zhroutila se Steinovi do náruče. Sharon Crandallová si zakryla tvář dlaněmi a rychle, křečovitě dýchala. Potom se prudce obrátila ke Steinovi. "Co piloti? Co dělají? Piloti?!"

"Jsou mrtví. Vlastně . . . jsou v bezvědomí. Ale jeden cestující je taky pilot. Pojd'te. Musíme odtud."

"Co se stalo těmhle lidem?"

"Mají poškozené mozky, co jiného, ksakru! Nedostatkem kyslíku. Každou chvíli můžou začít zuřit. Tak dělejte!"

Různými uličkami se k nim přibližovalo asi deset cestujících. Další se pokoušeli vstát z blízkých sedadel, ale bezpečnostní pásy jim v tom zabránily. Ale pomocí metody pokus-chyba nebo že si snad matně vzpomínali, jak se to dělá, se některým přece jen podařilo rozepnout pásy a vstát. Další už kráčeli uličkami. Hned vedle Steina se vztyčil vysoký muž. Stein se přestal ovládat. "Tak sakra hoďte sebou. Běžte první!"

Crandallová přikývla a vyrazila po schodech nahoru. Stein vlekl Yoshirovou ke schodišti. Najednou se na blízkém sedadle vztyčil muž a zastoupil jim cestu. Stein ho volnou rukou odstrčil a cestující se odpotácel a přitom se trhaně otáčel kolem své osy jako porouchaný gyroskop.

Stein, vlekoucí omdlelou letušku, stoupal po schodech velmi pomalu. Někdo ho sledoval. Někdo ho popadl za kotník. Uvolnil se kopnutím a hnál se po točitém schodišti nahoru tak prudce, že nahoře málem povalil Crandallovou. "Ježíšikriste!" Položil Yoshirovou na koberec a doslova se pověsil přes zábradlí. Zezdola se na něj šklebilo několik pitvorných tváří. Zdálo se mu, že mezi nimi zahlédl i temeno manželčiny hlavy, ale nevěděl to jistě. Popadal dech a srdce mu bušilo až v krku. "Jděte pryč! Zmizte!"

Sharon Crandallová se rozhlédla po salónku. "Panebože, to je něco strašného!"

Stein se postavil ke schodům a kolem předloktí si omotal opasek. "Zůstanu tady. Vy běžte do pilotní kabiny."

Berry se ohlédl a zavolal. "Pojd'te sem!"

Ale Sharon Crandallová se věnovala další kolegyni, ležící s roztaženými nohama na koberci. "Terri!" Doběhla k letušce a klekla si vedle ní. "Jsi v pořádku, Terri?"

Terri O'Neilová široce rozevřela oči a snažila se obrátit pohled do míst, odkud k ní doléhal hlas. Byla to podvědomá reakce na zvukové dráždění. Rozumové uvažování se rozplynulo v řídkém ovzduší ve výšce 19 000 metrů. Pohled na Sharon Crandallovou jí nic neříkal.

Vzpomínky na tisíce hodin, které spolu prožili v letadlech, se vypařily z mozku jako voda z kotle, pod nímž se topí.

"Terri!" Sharon vzala kamarádku za ruku.

"Nechte ji plavat!" zařval Berry. "Pojd'te radši sem!" Sharon se podívala do pilotní kabiny a uviděla, že na

kapitánově místě sedí neznámý muž. Ale jeho hlas už někde slyšela. Byl jí povědomý, ale v šoku se jí myšlenky rozbíhaly. Nereagovala na Berryho výkřiky, obešla schodiště a přistoupila ke Stuartovi a McVarymu, jejichž bezvládná těla ležela blízko klavíru. "Pane kapitáne!"

Stein sledoval, jak se z hlavní kabiny vynořil muž a pustil se po schodech nahoru. Za ním se objevil další a po něm žena. Za chvíli se k nim sunul celý zástup cestujících na nejistých nohou. "Běžte dolů! Slyšeli jste, dolů!"

"Ááá!" Stein se pevně chytil zábradlí a kopl prvního muže do hlavy.

Muž se zhroutil na kolena, převrátil se na záda a srazil celý zástup klátících se postav dolů.

Linda Farleyová si klekla vedle Sharon Crandallové. "Je jim moc špatně. Pokoušela jsem se jim pomoci." Sharon se podívala nepřítomným pohledem po dívce, potom po muži u zábradlí a nakonec po bezvládném těle Barbary Yoshirové. Vstala, došla k baru a vyndala brašnu s první pomocí. Vyjmula ampuli čpavku, rozlomila ji a přidržela Barbaře Yoshirové u nosu. "No tak!"

Yoshirová otevřela oči. Crandallová jí pomohla, aby se mohla posadit.

Obě letušky si padly do náruče. Crandallová chlácholila Yoshirovou, která začala vzlykat.

"No tak, Barbaro. Všechno je v pořádku."

Stein se po nich podíval. "Běžte do pilotní kabiny a zkuste mu pomoci, jestli můžete."

Crandallová pomohla kolegyni na nohy a vedla ji do kabiny. "Nevšímej si těch lidí. Je jim trochu špatně. Pojd'. Musíme do pilotní kabiny."

Berry se rychle ohlédl. "Vyzná se některá z vás tady v kabině?"

"Myslela jsem, že jste pilot," odsekla Crandallová. "To taky jsem," prohlásil Berry. "Ale tohle letadlo neznám. Když mi trochu pomůžete, určitě ho zvládnou. Máte vůbec představu, jak je to s řízením?"

"Ne," přiznala se Crandallová. Posadila Yoshirovou na Fesslerovo místo. Obě zpozorovaly na mechanikově konzoli krev, ale nic neřekly. "S piloty je to moc špatné, že?"

"Dostanou se z toho."

"Nám nemusíte lhát," upozornila ho Crandallová, "Mají poškozené mozky. Druhý pilot se z toho možná dostane, ale není to jisté. Snad by si mohl uchovat tolik rozumu, aby nám dokázal pomoci."

Crandallová zvažovala situaci a vteřiny se jí přitom vlekly jako roky. McVary se jí líbil. Vlastně jí byli sympatičtí všichni tři. A teď jsou mrtvi stejně jako letušky a stevardi, s nimiž strávila tolik hodin a dní ve službě. Osádky letadel se o neštěstích moc nebavily, ale o důsledcích dekomprese ve značných výškách přece jen cosi zaslechla. "Jak se to vlastně stalo?"

"Nevím. Stejně na tom nezáleží, nebo snad ano?" "Ne." Berry se obrátil a podíval se po Barbaře Yoshirové. "Jste v pořádku?"

"Ano. Už se cítím líp."

Berry pokýval hlavou. Měl pocit, nic víc než pouhé instinktivní tušení, že letuška bude od této chvíle klidná. Bylo příjemné takovou věc vědět, a v podstatě ani nezáleželo na tom, jestli je to pravda nebo ne. Sám kvůli sobě už potřeboval zaznamenat první body celkového skóre.

"Vy se tu taky nevyznáte?"

Yoshirová zavrtěla hlavou. "Většinou se zdržuju dole v kuchyňce. Pod hlavní kabinou."

Crandallová podotkla. "Chodila jsem do kabiny často, ale nikdy jsem si řízení moc nevšíkala." "Třeba toho víte víc, než sama tušíte. Posad'te se." Sharon Crandallová se posadila na sedadlo druhého pilota. "K ničemu to nebude."

Berry si zpočátku nevybavoval nic konkrétního, ale jakmile letušku uviděl z profilu, okamžitě ji poznal. Byl rád, že měla štěstí. Připomněl si jejich poslední rozmluvu dole v kabině.

Připadalo mu sice, že spolu mluvili před sto léty, ale přesto ho vzpomínka na chvíli potěšila a teď byl rád, že může navázat hovor, kde předtím skončil. "Pamatujete se na mě?"

Změřila si ho. "Aby ne. Jste ten obchodní zástupce, s kterým jsem se chtěla posadit na skleničku." Crandallová se na chvíli odmlčela. "Nejste žádný pilot."

Ano, jsem ten obchodník. Ale kromě toho lítám." "A s čím, prosím vás?"

"Jak kdy. Tohle letadlo taky zvládnou." Najednou dokázal všechny uklidňovat, jako by to dělal odjakživa. Možná že se tvářil příliš sebejistě. V duchu si říkal, že je klid přejde, až uvidí, jak se pokouší zvládnout řízení dopravního letadla. "Kde jste byly, když došlo k dekompresi?"

Tentokrát odpověděla Yoshirová. "Dole v kuchyňce."

Berry kývl hlavou. "Určitě se tam udržel vyšší tlak. My tři jsme trčeli na toaletách."

"To nám říkal ten druhý pán. Možná že tam budou další," usoudila Yoshirová.

"Máte pravdu. Proto jsem poslal Steina dolů." Berry ztišil hlas. "Má tam ženu a dvě děti. Ta dívka se jmenuje Linda Farleyová. Její matka seděla hned vedle díry v trupu. Já jsem John Berry."

"Barbara Yoshirová. Sharon už znáte." "Znám," souhlasil Berry.

"Podívejte," prohlásila Crandallová, "nejlepší bude, když zavoláte dispečink Trans-United. Dají vám kurs, kterého se budete držet, a pak vás navedou na přistání."

Nebyl zvědav na to, aby mu radila, že má použít radiostanici. "Máte sice skvělý nápad," řekl nahlas, "jenomže stanice nefungují."

V pilotní kabině zavládlo dlouhé ticho. Nakonec je přehlušil Berry. "Víte, co udělám?"

Obrátím a budu se držet kursu přibližně na Kalifornii. Když vydrží palivo, rozhodneme se, jestli se pokusíme přistát na zemi, anebo jestli s tím plácnem do vody někde u pláže. Třeba se mi někdo v rádiu ozve, až se dostaneme blíž. Co vy na to?" Obě letušky mlčely.

Barbara Yoshirová vstala. "Jdu se podívat dolů, jestli tam náhodou nezůstal někdo . . . normální."

"Ted" bych tam nechodil," namítl Berry.

"Nejradši bych tam nešla, to mi můžete věřit, pane Berry. Ale letěli s námi dva piloti aerolinek, tak se musím přesvědčit, jestli jsou živi a v pořádku. Pořád ještě jsem ve službě a mám povinnosti vůči cestujícím."

Berry se nedal nachytat na možnost, že by letuška našla profesionální piloty, kteří se vyznají v řízení stratonu. "Cestující jsou nebezpeční."

"Já taky. Umím judo a karate. Mám černou šerpu, Kromě toho bych řekla, že těžko dokážou koordinovat vlastní pohyby."

"Jsou jich tři stovky."

Crandallová se obrátila na sedadle. "Nechod" tam, Barbaro."

Kdyby šlo do tuhého, tak se okamžitě vrátím." Berry si ji úkosem změřil. "Stein s vámi jít nemůže. Musí hlídat u schodiště, aby nám sem nikdo nelezl."

"Nepotřebuju, aby mě někdo vodil za ručičku." Berry kývl. "Jak myslíte. Hlaste se pravidelně ze stanovišť stevardů. Kdybyste se neozvala . . . přijdem si pro vás, bude-li to ovšem možné."

"Fajn." Letuška rychle vyšla z pilotní kabiny. Berry řekl Sharon Crandallové. "Ta si ale troufá." "To tedy určitě. O karate nebo judu toho ví asi tolik co já. Stydí se, že omdlela, a teď" se před námi chce vytáhnout. Ale ti dva piloti by tam měli být. Doufám, že budou v pořádku."

"Já taky."

Zkoušel si představit, jak Jennifer dělá něco nesobeckého, ušlechtilého. Málem vyprskl smíchy. Pane bože, dej, ať se můžu vrátit a říct jí do očí, co si o ní myslím, říkal si v duchu.

Crandallová uchopila mikrofon druhého pilota a neohrabaně jej zvedla k ústům. "Párkrát jsem do toho mluvila." Stiskla tlačítko. "Zde Trans-United, let 52, volám dispečerské stanoviště. Slyšíte mě? Přepínám." Oba čekali v mrtvolném tichu pilotní kabiny.

Berry se podíval na letušku, která seděla s hlavou na stranu a čekala, až se obvyklým způsobem ozve dispečer. "Nechte toho."

Letuška odložila mikrofon.

Minuty se vlekly. Najednou zabzučel palubní telefon. Sharon Crandallová se vrhla po sluchátku na konzoli. "Barbaro!" Chvilí poslouchala. "Dobře. Bud' opatrná. Ozvi se do tří minut. Zlom vaz." Položila sluchátko a řekla Berrymu. "Oba jsou mrtví. Řídíte vy."

Crandallová si vybavila ustanovení z vládní příručky. Podle předpisů by měla převzít velení ona, vlastně spíš Barbara Yoshirová. Barbara byla služebně nejstarším členem osádky, který zůstal naživu. Ale copak na tom záleží? Barbara jako Sharon. Nesmysl. Ani jedna ani druhá nepřipadá v úvahu.

Berry se ze všech sil ovládal. "Dobře. Budem se tedy držet téhle kabiny. Mají tu třeba nějaké zařízení pro vysílání tísňového signálu? Co je tohle?"

Podívala se na červené tlačítko, na které ukazoval, a zavrtěla hlavou. "Nevím."

Berry si řekl, že ji raději nechá v klidu sedět, třeba si časem na něco vzpomene. V duchu si pilotní kabinu rozdělil na šest částí a začal metodicky zkoumat první, vlevo dole. Bral přepínač po přepínači, tlačítko po tlačítku, ukazatel po ukazateli. Některá zařízení znal, ale celou řadu dalších viděl poprvé. Začal si vrývat do paměti, kde jsou umístěny jednotlivé přístroje a ovládací zařízení.

"Co třeba dálnopis?" ozvala se letuška. "Cože?"

"Dálnopis? Zkoušel jste ho?" "Nevím, o čem mluvíte."

"O dálhopisu přece. Tadyhle o tom!" Letuška ukazovala na klávesnici, umístěnou pod radiostanicemi mezi oběma sedadly pro piloty. "Viděla jsem, že ho často používali. T'ukali na téhle klávesnici. A také přicházela různá hlášení." Ukázala na malou video obrazovku, umístěnou uprostřed spodní části panelu.

Berry si prohlížel to zařízení. Všiml si ho už předtím, ale považoval je za jednu z mnoha řad knoflíků, které neuměl použít. Napadlo ho, že obrazovka bude patřit nějakému zvláštnímu typu radaru. Začínalo mu svítat. Nemohl si vzpomenout, jak se přístroj jmenuje, ale věděl, že o něm kdesi četl. Jedna z posledních novinek. Diskrétní dálhopis, schopný odesílat hlášení jednotlivým letadlům. Zatím jej zavedly jen některé letecké společnosti, aby jejich letadla mohla udržovat vzájemné spojení. Spojení, to je ono. Těm zařízením se říká terminály. Zeptal se Crandallové.

"Umíte s tím zacházet?"

"Ne. Ale myslím, že stačí t'ukat, jako když píšete na stroji. Zkusíme to." Na hlase jí bylo znát, že je vzrušená. "Dělejte. Nemáme co ztratit. Když je to zapnuté, rozsvítí se zelená kontrolka. Tady je. Tady to musí zeleně svítit."

Berry si prohlédl klávesnici. Napřáhl ruku a zkusmo stiskl tlačítko s nápisem VSTUP. Zelená kontrolka se rozsvítila. Stiskl tlačítko označené VYSÍLÁNÍ a na klávesnici vyt'ukal tři písmena.

SOS

Podíval se na obrazovku. "Neměli bychom vidět zprávu, kterou odesíláme?"

"Měli." Nic nevidím. Nejradši bych do toho kop. A do celého tohodle letadla!"

"Myslím, že nejdřív se to má nat'ukat, a teprve potom stisknout tlačítko vysílání."

"Tak dobře." Berry stiskl tlačítko označené VÝMAZ. "Uvidíme, co to udělá." Znovu vyt'ukal SOS. Natáhl ruku a stiskl tlačítko VYSÍLÁNÍ. Oba se podívali na obrazovku. Stálo tam SOS. Bílým hranatým písmem, jaké je běžné na počítačích.

Sharon unikl slabý výkřik. "Zvládli jsme to! Popadla Berryho ruku a stiskla ji.

Berry se usmíval. "Taky že jo. Zvládli jsme to. Na mou duši, zvládli!" Ale v duchu si Berry říkal, že takový nápis na obrazovce dohromady nic neznamena. Je třeba se přesvědčit, jestli byl signál ze stratonu opravdu vyslán a jestli jej někdo zachytil. Musí tedy počkat, jestli se na obrazovce objeví odpověď.

Berry si byl jist, že terminál nemůže zároveň vysílat a přijímat. Proto odolal pokušení začít znovu vysílat a raději čekal na odpověď. Jestli tenhle stroj funguje, tak na druhé straně budou mít vytištěnou zprávu, která na rozdíl od hlášení vysílaného rádiem počká, až si ji někdo přijde přečíst. Berry se v duchu ptal, jak často asi kontrolují stav obrazovky.

Straton 797 letěl přes Tichý oceán. Udržoval pravidelný severozápadní kurs a minuty přitom ubíhaly.

John Berry pochopil, že tohle je jejich poslední naděje na záchranu. Obrátil se k Sharon Crandallové a poznal na ní, že je jí všechno jasné jako jemu. "Můžu vás pozvat na skleničku? Ukázal dozadu k baru.

"Ne. Ted' ne. Když tak později. Skočte si tam, jestli chcete, já zatím pohlídám obrazovku."

"Nemusím pít." Přejel pohledem obrazovku a pak se vrátil k přerušené debatě. "Mám vám vyprávět o japonských obchodnících? Nebo o japonských zvycích? Je to moc zajímavé."

Podívala se mu do očí. "Určitě," řekla nepřesvědčivým tónem a nutila se přitom do úsměvu. Vtom se podívala na obrazovku a nepodařený úsměv jakoby mávnutím zmizel. Až na jejich SOS, vytištěné v pravém horním rohu, zůstávala obrazovka zlověstně prázdná.

6

Poručík Matos se sice ne díval přímo na straton, ale přesto měl naprosto přesný dojem, že se letadlo na okamžik vychýlilo z kursu a vzápětí se vrátilo do původního směru. Podíval se pozorně, ale straton letěl rovně. Zkontroloval si údaje na vlastním magnetickém kompasu. Pořád 325 stupňů. Straton se tedy neodchýlil z kursu. Něco se mu zdálo. Protřel si oči. Začínala se hlásit únava.

Stíhačka F-18 se držela za obrovským dopravním letadlem a udržovala si odstup asi devět set metrů. Matos cítil, že straton za sebou zanechává turbulence, a proto stíhačku trochu zvedl. Poslední pokyny z Nimitzu mu připadaly zvláštní. Zvláštní i pro zvláštní situaci, v níž se dnes ocitli. Navy tři-čtyři-sedm. Držte se za letadlem. Mimo dohled osádky i cestujících. Nepokoušejte se, opakují, nepokoušejte se navazovat spojení se stratonem. Potvrďte příjem. Matos potvrdil příjem, držel se instrukcí a na nic se neptal. Kdyby se cítil pevnější v kramflekách, byl by požádal o různá vyjasnění. Ale protože figuroval jako numero uno na Sloanově proslulé listině průserářů, ocitl se v takovém psychickém stavu, že byl na komandérovi naprosto závislý a nedokázal se vzepřít. Cokoli Sloan řekl, bylo pro Matose svaté. Sloanovo šílenství v sobě opravdu mělo jakousi metodu, jak by řekl Hamlet. Matos už dokázal rozeznávat ve Sloanově hlase jednotlivé odstíny, přestože komandérův hlas před vysíláním do éteru prošel kóděrem a v jeho přijímači byl znovu modulován. V posledních Sloanových instrukcích se navíc objevil nový tón, který Matos nemohl přehlédnout. Hlas nezněl nepřátelsky ani stroze. Spíš skoro jako by neupřímně chlácholil. Jako by říkal, No dobře, Petře, sice jsi to zvorál, ale když budeš dělat, co ti nařídím, tak to všechno dáme do pořádku.

Jenže jak může někdo, dokonce i komandér Sloan, dát do pořádku takovýhle průšvih? Matosovi došlo, když měl konečně čas se trochu zamyslet, že nejde jen o jeho kariéru. Bylo přirozené, že za daných podmínek zatím přemýšlel jen o sobě. Teď konečně pochopil, v jaké situaci se ocitl. Průšvih až na půdu. Řetězec odpovědnosti sice začínal u něho, ale stejně si to odskáče každý, kdo měl tu smůlu, že se dostal do elektronické kajuty. Nakonec se projeví v Pentagonu, na ministerstvu námořnictva, obrany a možná dokonce až v Bílém domě. At' už byl test střely zakázané novou smlouvou o omezení taktických zbraní schválen na jakékoli úrovni, odskáčou si to všichni, kdo jsou do skandálu namočení. No es tu culpa, Pedro. Matos sice plně nechápal, kdo test nařídil ani jak ilegální tento krok byl, ale přesto zkoušku v podstatě schvaloval. Představoval si, že by se ocitl před nějakou vyšetřovací komisí - v Senátě, ve Sněmovně reprezentantů nebo třeba na ministerstvu obrany. V tom případě by svou činnost hájil jako morálně oprávněný krok, diktovaný požadavky národní bezpečnosti. Osobní rozhodnutí překračující rámec všech smluv. Nikdy by neřekl, že pouze prováděl rozkazy. Tak se chovají zbabělci. Zahaloval se do pláště vlastence a mučedníka. Až by ho senátoři začali bombardovat otázkami, ukázal by jim, z jakého těsta vlastně je. Vojenské námořnictvo by užaslo nad jeho loajálností. Na Sloana by udělal dojem obhajobou nadřizených. Peter Matos měl pocit, že konečně přišla jeho chvíle.

"Navy tři-čtyři-sedm."

Sloanův hlas vytrhl Matose ze snění. "Rozumím." "Podejte hlášení o situaci."

"Rozumím. Sleduji straton. Nic nového." "Rozumím. Konec."

Matos se podíval na straton. Je to jeho vina, ale ne docela. Někdo na letadlové lodi přehlédl trasu, kterou straton poletí. Udělali si střelníci z celé oblohy. Jenže někdo měl ověřit, jestli bude čistý vzduch.

Ale Matosovi začínalo docházet, že komandér Sloan myslí na něco jiného, na něco, co nebude vyžadovat ani mučednictví ani vyšetřování. Protože Sloana znal, věděl, že když se pokusí vžít do komandérova myšlení, dokáže odhadnout, co mu nadřízený v příštím hlášení nařídí. Ale sám nedomyslel do důsledků, co je podle tohoto způsobu uvažování nutné udělat se stratonem.

Znovu si prohlédl poškozené letadlo. Tímhle kursem doletí někam do Severního ledového oceánu, a jestli nevysílali Mayday a jestli nikdo z Nimitzu nepodal hlášení . . . Proč vlastně všechno hlásil? Udělal pěknou blbost.

Zkontroloval si stav pohonných hmot. Už nebude moci zasažený letoun dlouho sledovat. Přesto věděl, že mu Sloan nařídí právě tohle. Bude se muset držet stranou, dokud se jeho osud jednoznačně nerozhodne.

Ve sluchátkách zapraskalo a Matos cítil, jak mu celé tělo tuhne. Odkášlal si a čekal na rozkaz.

"Navy tři-čtyři-sepm, zde Homeplate." Komandér Sloan mluvil chladným, vyrovnaným hlasem. Mluvil do mikrofону a přitom koutkem oka pozoroval Henningse. "Jaký je stav stratonu?"

"Stav nezměněn."

"Rozumím. Zůstaňte na příjmu. Dostanete rozkaz pro další postup."

"Rozumím." "Konec." Sloan odložil mikrofon a řekl Henningsovi. "Tak, pane admirále, konec řeči. Nařídím poručíku Matosovi, aby vpálil druhou střelu do pilotní kabiny stratonu. Dospěl jsem k závěru, že na palubě nezůstal nikdo živý. Kdyby pilot žil, byl by dávno změnil kurs." Udělal pauzu a snažil se z Henningsova výrazu vyčíst, co si admirál myslí. "Můžeme uvést další argument, který oba uznáváme a který nám nebude znepříjemňovat život." Znovu se odmlčel a pak promluvil tónem, jakým se obvykle mluví o obyčejných každodenních záležitostech. "Víte, že námořnictvo je povinno potápět poškozené lodě, které ohrožují plavbu. Uznávám, že analogie kulhá, ale to letadlo s mrtvolami na palubě plavbu vlastně také ohrožuje. Momentálně je ve výšce a v oblasti, kudy probíhá letecký provoz . . . a . . ." To je absurdní."

Sloan navázal na přerušenu větu. "Také by se mohlo zřítit na nějakou loď". Mohlo by dokonce proniknout do oblasti ruského poplašného systému. Uznávám, že nemáme precedent, ale můžete dát krk za to, že kdyby k něčemu podobnému došlo, jak letectvo tak námořnictvo by daly povel k sestřelení takového létajícího vraku. Musíme ho sundat tak, abychom z toho neměli průšvih. Hned. Protože to letadlo ohrožuje plavbu." Sloan zopakoval svou formulaci, jelikož doufal, že staré známé fráze vykonají své.

Hennings nereagoval, ale v ošlehaném obličejí se mu mihl záblesk citu. Vzpomněl si na událost, kterou zažil jako mladý praporčík na začátku druhé světové války. Sloužil tehdy na Davisu a zrovna vytahovali z moře osádku těžce poškozeného torpédoborce Mercer. Torpédoborec se nehýbal z místa a hořel, ale nechtěl se potopit. Japonci k němu vyslali bitevní loď, křižník a dva torpédoborce. Námořnictvo samozřejmě netoužilo po tom, aby nepřítel vzal do vleku jeho vlastní loď" i s mapami, příručkami, tajnými kódy, nejnovější výzbrojí a dekódovacími zařízeními. Kapitán Davisu John Billings věděl, že na Merceru zůstali ranění a námořníci, kteří uvízli v nejrůznějších prostorách podpalubí. Zachránění členové osádky kromě toho hlásili, že na palubě zůstal kapitán Bartlett, Billingsův spolužák. Hennings viděl jasně, jako by to bylo včera, jak kapitán Billings bez váhání a bez sebemenší stopy citu nařídil dělostřeleckému důstojníkovi: "Potopte Mercera. "

Jenže to bylo za války. Všechno bylo úplně jiné. Přesto však . . . bojovali v jedné válce, a co když budou muset bojovat v další? Jestli straton někdo zpozoruje nebo zachytí na obrazovce anebo jestli se letadlo zřítí poblíž nějaké lodě, tak třeba vrak zachrání. A dojde-li k tomu, okamžitě se zjistí, kdo a jak letadlo poškodil. Vyšetřování nakonec povede na palubu Nimitzu. To má Sloan na mysli, když žvaní o nebezpečí pro plavbu.

A padne-li podezření na Nimitz, nastane peklo. Amerika pere špinavé prádlo před očima veřejnosti. Válečné námořnictvo v tom případě čeká vyšetřování, skandál a nežádoucí publicita. Rusové si budou mnout ruce. Nebudou sice mít důkazy, ale přesto vyrukují s obviněním, že straton byl zasažen novým typem střely, jejíž testování porušilo ustanovení příslušné smlouvy.

Hennings věděl naprosto přesně, jak se zachovají náčelníci štábů, jestli na tohle všechno skutečně dojde. "Proč ho ti dva debilové, Hennings a Sloan, nesundali?" V životě by nic podobného nenařídili, ale mlčky očekávají, že to podřízení udělají. Někdo přece musí udělat špinavou práci a zachránit papaláše nahoře. Zachránit obranyschopnost vlasti.

Sloan si řekl, že dědkovi nechal už dost času na rozmyšlenou. "Pane admirále?"

Hennings se podíval na Sloana. Kdyby mu ten chlap nebyl tak nesympatický nebo kdyby narážka přišla od důstojníka s vyšší morální úrovní, bylo by pro něho snazší souhlasit.

Hennings si odkašlal. "Dejte mi ještě deset minut na rozmyšlenou."

"Pět." Sedm." Sloan nařídil digitální odpočítávací hodiny na sedm minut. Stiskl tlačítko a uvedl je do chodu.

Hennings přikývl. Komandér Sloan neplýtl slovy ani časem. "Můžete se spolehnout, že Matos ne . . ." "Uvidíme. Ale divil bych se, kdyby sám nedospěl ke stejnému závěru. Vyznám se v Matosovi líp než on sám, i když jsme toho spolu moc nenamluvili. Matos chce být vždycky v nějaké partě." Sloan se posadil a začal cosi psát. "Zrovna si pro něj píšu rozkaz a byl bych rád, kdybyste mi pomohl s formulací. Na tom, co mu řeknem a jak to řeknem, bude zatraceně záležet."

"Podívejte se, pane komandéře, když jste přesvědčil mě, tak toho chudáka pilota přesvědčíte taky. S tím vám nemusím pomáhat." Randolph Hennings se obrátil zády ke Sloanovi a zvedl zatemnění na okně kajuty. Díval se na moře. V duchu se ptal, jaké síly osudu se proti němu spikly a donutily ho udělat takovou špinavost, když už je tak starý. Slušná léta, dobrá léta mu ve srovnání s tímhle připadala zanedbatelná. Vzpomněl si na straton. Kolik lidí mohl mít na palubě? Tři sta? Ted" už jsou určitě mrtví. A jejich rodiny se nikdy nedozvědí, co se s nimi stalo. Randolph Hennings jim našel správný hrob. Budou ležet v oceánu, kde skončilo už tolik jeho vlastních kamarádů a kde by chtěl spočinout i on sám.

Jerry Brewster postával s rukama v kapsách v malé místnosti, v níž byla umístěna komunikační technika společnosti Trans-United. Čekal na pětisetmilibarovou mapu počasí v Tichomoří, kterou právě tiskl rozmnožovací stroj. Byl u společnosti zaměstnán jako asistent dispečera a práce v místnosti spojové techniky bylo to jediné, co se mu na zaměstnání z duše protivilo. Světlo tu bylo příliš ostré, hluk příliš silný a kromě toho nehybný vzduch příliš páchl chemikáliemi, používanými v rozmnožovacích zařízeních.

Nová mapa byla hotova. Brewster netrpělivě čekal, až uschne, pak ji teprve bude moci vytáhnout z tiskárny. Jack Ferro si vyžádal nejnovější údaje o teplotě ve středních výškách a Brewster mu chtěl výsledky předložit ještě před obědem. Brewster zásadně nechal všeho, jestliže ho Ferro o něco požádal. Brewsterovi byl starý pán sympatický, vždycky byl ochoten poradit nebo pomoci mladému, začínajícímu kolegovi.

Brewster opatrně vytáhl čerstvě vytištěnou mapu a zvedl ji. Držel ji dvěma prsty a zamířil ke dveřím. Vtom se za ním ozval zvonek. Jeho tenký hlásek se nesl z nejzastrčenějšího kouta místnosti a přehlušoval hluk ostatních elektronických zařízení. Byl to signální zvonek terminálu. Zaposlouchal se. Terminál mezitím dotiskl nové hlášení. Byla to mimořádně stručná zpráva - pouhých pár písmen nebo číslic - a Brewster okamžitě věděl, co si o tom má myslet. Další porucha. Zas nějaký blábol. Útržek špatně zpracované zprávy, určené nějaké jiné společnosti. Poslouchal, jestli stroj začne znovu tisknout.

Společnost Trans-United investovala astronomickou sumu do nejnovějšího terminálového zázraku. Vybavila jím sice všechna svá letadla, ale terminálový komunikační systém, jak se oficiálně říkalo, "nepřekonal jisté technické potíže". Brewster tomu soukromě říkal bordel.

Zkomolená hlášení. Fráze nebo písmena, která se objevovala na několika stránkách za sebou. Údaje, které k sobě nepatří nebo jsou uvedeny v obráceném pořadí. Člověk by se tomu klidně smál, kdyby pořád nemuseli volat údržbáře, aby ten krám dali jakžtakž do pořádku. Naštěstí používali systém výhradně pro běžné a vedlejší komunikační účely jako třeba údaje o počtu jídel, rozpis služeb pro osádky nebo další spojení cestujících. Většina zaměstnanců však zařízení nepoužívala ani na tyhle drobnosti. A Brewster osobně je nepoužíval vůbec.

Znovu vykročil ke dveřím. Pach chemikálií ho dráždil v nose a oči mu slzely. Chtěl být co nejdřív na čistším vzduchu dispečerského stanoviště, aby unikl z dosahu dráždivých látek. Otevřel dveře, ale pak zaváhal. Sledování terminálu patřilo k jeho služebním povinnostem. Já bych do toho. Přibouchl dveře a došel přes celou místnost k terminálu. Přečetl si vytištěnou zprávu.

SOS To bylo všechno. Nic víc. Bez identifikačního kódu, bez bližších údajů. Brewstera ta zpráva zarazila a zároveň namíchla. Co to ksakru zas má být? Nějaká finta? Fór? Žádný dopravní pilot na světě by přece nevyslal SOS, kdyby se ocitl ve vážném nebezpečí. Zastaralý signál, pocházející ještě z dob parníků. To je přece totéž, jako kdyby někdo ohlásil probíhající pokus o znásilnění slovy "panenská čest vážně ohrožena". Kdo by bral takový žvást vážně?

Brewster sroloval mapu a zastrčil si ji pod paži. Sledoval terminál před sebou. Ne, to není možné. Pilot dopravního letadla by vysílal signál mayday na speciálním tísňovém kanálu. A použil by jednu ze čtyř radiostanic. Určitě by nevysílal tenhle zastaralý signál na elektronické hračky. I kdyby došlo k nejhoršímu a všechny čtyři radiostanice vysadily, což je skoro vyloučeno, stejně by odeslal celý signál včetně identifikačního kódu. Takže se jedná buď o další technickou závadu na terminálu anebo o pilotův trapný pokus o vtip. Pěkně blbý vtip. Pilot dobře ví, že jeho fórek skončí v místnosti spojové techniky, která patří společnosti Trans-United.

Brewster si řekl, že vtípek byl adresován jemu, a rozzuřil se. Vytrhl zprávu z terminálu a držel ji před očima.

SOS

Debilové! Zasloužili by, aby to na ně píchnul. Nevěděl, jestli by se eventuálně dalo zjistit, které z jejich letadel anonymní hlášení odeslalo. Je to hloupost a nezodpovědnost a pilot, který signál vysílal, by si to v případě vypátrání odskákal. Ale taky to může být porucha zařízení. Proč si pálit prsty? Kdyby případ ohlásil, osádky by mu to nezapomněly. A to by třeba mohlo negativně ovlivnit jeho služební postup. Ferro mu vždycky radil, aby nad osádkami držel ochrannou ruku, že se to nakonec vždycky vyplatí. Brewster byl rád, že se hlášení nedostalo do rukou Evansovi. Zmačkal zprávu vytištěnou terminálem, hodil ji do koše a vyšel z místnosti.

Jack Ferro si všiml, že Brewster vychází z místnosti spojové techniky. "Jerry, můžeš mi už přihrát ty údaje o středních výškách?"

Brewster se po něm podíval přes celou místnost. "Hned to bude, pane Ferro. Ještě pár minut." Mrkl na nástěnné hodiny. Za tři minuty dvanáct. Oba přijdou pozdě na oběd. Rozbalil mapu, rozložil ji na stole, zatížil ji v rozích, popadl tužku a pustil se do přenášení příslušných údajů o teplotě na čistý list papíru.

John Berry nespouštěl oči z otáčivého kódového selektoru na terminálu. Rozhodl se, že musí změnit kód a zkusit znovu vysílat. Tentokrát delší zprávu. SOS, které odeslal jen tak bez přemýšlení, bylo příliš stručné. Určitě příjemce spíš zmátlo. Bude muset postupně zkusit všechny kanály a na každém vysílat úplnou zprávu, počkat na odpověď, a když nepřijde, zkusit další kanál. Někde na opačném konci druhý terminál vytiskne jeho slova. Až odvysílá signál na všech kanálech, začne je znova kanál po kanálu monitorovat. Bude to sice rána naslepo, ale všechno je lepší než čekat se založenýma rukama. Prsty už pomalu samy začínaly t'ukat. "Asi zkusím další kanál. Co tomu říkáte?"

Sharon Crandallová se podívala na prázdnou obrazovku. "Počkejte ještě pár minut. Vzpomínám si, že piloti čekali na odpověď" deset minut, i víc."

"Proč?" "Tímhle se nikdy nevysílá nic závažného. Zpráva se otiskne v místnosti spojové techniky. Mají tam záznam, a to je všechno."

"Byla jste někdy v místnosti spojové techniky v San Francisku?"

"Jen jednou. Chodila jsem s jedním pilotem. Vzal mě tam a ukázal mi terminál, čerstvě vytištěné meteorologické mapy a podobné věci."

"To mohlo být zajímavé. Kde vlastně ta místnost je? Myslím, kde je v budově umístěna?"

"Hned vedle hlavního dispečerského stanoviště." "Mívá tam někdo službu?"

Zamyslela se. "Ne. Páchnou tam chemikálie z tiskáren. Kdo potřebuje, přijde si pro svou věc a zase odejde."

Berry kývl. "Fajn. Budeme tedy muset počkat, až tam někdo přijde a všimne si našeho hlášení. Kde stojí terminál?"

"Uprostřed místnosti. Je to tam mrňavé. Nemůžou zprávu přehlédnout."

"Fajn. Doufám, že máte pravdu."

Crandallová si připadala provinile, přestože nevěděla proč. Snažila se soustředit se na panel. Třeba přijde na něco lepšího. Nápis nad řídicími pákami a ukazateli jí připadaly záhadné. RMI. LOM. AS. GT. "Tuhle. Víím, na co je tohle. ARZ. Nějaké rádio."

Berry se zmohl na náznak úsměvu. "Jistě. Automatický rádiový zaměřovač. Přijímá signál z letiště, jímž se letadlo navádí na přistání. Třeba se nám hodí později."

"Aha." Zvrátila se zpátky na sedadlo. "Mám starost o Barbaru. Už se dlouho nehlásí."

Berry našel pohledem hodiny v kabině, ale zřejmě byly porouchané. "Kolik je hodin?"

Letuška se podívala na hodinky. "Dvanáct nula šest. Sanfranciského času."

Berry znovu zabloudil pohledem k velkým hodinám. Osm nula šest. O osm hodin méně než v San Francisku. Uvědomil si, že hodiny jsou nařízeny na greenwichský čas a že všechny letecké společnosti používají časové údaje podle tohoto mezinárodně dohodnutého poledníku.

Berry otráveně zavrtěl hlavou. V téhle kabině nalézá samé zbytečné informace. Radiostanice jsou plné frekvencí, na kterých se nedá vysílat. Střelky na kompasech se nehnu z nulové polohy. Na hodinách si přečetl, že v tuto chvíli na opačném konci světa září neony na Piccadilly a v anglických divadlech šly opony právě vzhůru a začínají první jednání dramatu. Všechny ty zbytečné informace mu lezly na nervy. Berry si všiml, že začíná být čím dál tím víc protivný. Musí se sebrat. Zakryl si ústa dlaní a suše si odkašlal, aby si pročistil vyprahlé hrdlo. "Aspoň že máme dobré počasí a do tmy také ještě daleko. Stát se to v noci . . ."

"Máte pravdu," reagovala Crandallová bez nadšení. Oba se propadli do sebe a přestali mluvit. Věděli, že ten druhý je nervózní, ale přesto se nedokázali přimět k tomu, aby se navzájem uklidnili. Berry si v duchu přál, aby Stein mohl přijít do pilotní kabiny. Crandallová zase myslela na to, že by se Yoshirová měla co nerychleji vrátit. Ani jednoho nenapadlo, že by bylo lepší, kdyby k neštěstí vůbec nedošlo. Ani jeden nebyl rád, že ještě žije. Celá existence se jim smrškla na jedinou starost: co si počít.

Berry se nadzvedl na sedadle a ohlédl se do salónku. "Jak to vypadá, Steine?" Nemluvil, ale křičel.

Harold Stein také zakřičel. "Dole je klid. Tady taky. Druhý pilot je na tom pořád stejně."

"Zavolej Barbaru Yoshirovou."

Stein houkl do šachty schodiště a pozorně poslouchal, co se bude dít. Pak se obrátil k pilotní kabině. "Nic. Nehlásí se."

Sharon popadla sluchátko palubního telefonu a zadívala se bezradně na konzoli. "Nevím, které stanoviště mám volat."

"Zkuste kterékoli."

Crandallová zavolala stanoviště 6, umístěné v zadní části trupu, a stiskla tlačítko. Čekala. Nikdo se nehlásil. "Mám zkusit další stanoviště, nebo mám čekat na téhle lince?"

Berry začínal ztrácet trpělivost. "Neotravujte. Jak to mám vědět?"

"Mám o ni strach."

Berry už začínal zuřit. "Já nechtěl, aby tam chodila, to za prvé. Místo aby nám pomáhala, tak ještě komplikuje život." Zhluboka se nadechl.

Sharon Crandallová se zvedla ze sedadla. "Jdu dolů." Berry ji popadl za ruku. "Nikam nepůjdet. Potřebuju vás tady." Berry se jí díval upřeně do očí a ona jeho pohled opětovala. Beze slov začalo být jasno. Od této chvíle poroučí Berry.

Crandallová se pomalu sesula na sedadlo. Nakonec přikývla. "Dobře." Napětí, které mezi nimi do té chvíle vládlo, zmizelo. Najednou si připadala klidná a Berry jí byl blízký. Sama nevěděla proč. Jeho dlaň, v níž pořád pevně svíral její zápěstí, se proměnila v kotvu, která nedovolí, aby z ní prudký příval událostí vyhnal všechny city. Uvědomila si, že uklidňující vliv bude trvat i poté, co Berry její ruku pustí.

"Zkuste ostatní stanoviště," nařídil jí Berry tichým, klidným tónem. "Já mezitím budu zkoušet kanály na terminálu. Třeba se na nás usměje štěstí. Ale musíme mu oba trochu pomoci."

Berry uvolnil prsty, jimiž letušce svíral zápěstí, a natáhl ruku k terminálu na konzoli.

Jack Ferro v duchu uvažoval, jestli má letu 52 poskytnout ještě trochu času. Zeptal se Brewstera. "Jak dneska funguje terminál?"

Brewster zvedl hlavu od meteorologické mapy, "Cože?"

"Terminál? Jak funguje?"

"No," soukal ze sebe, "ani ne. Zrovna přišla nějaká zkomolená zpráva."

"Fajn." Ferro se otočil s křeslem k Evansovi. "Víš co, Dennisi, za deset minut je zavolej rádiem. Ale opatrně. Dávej si bacha na hubu."

"Jako obvykle, šéfe." "Fajn.."

Jerry Brewster zčistajasna odhodil tužku na stůl a odběhl do místnosti spojové techniky.

"Zase ztráta času," bručel si pod vousy. Otevřel dveře, snažil se nevnímat zápach chemikálií, došel doprostřed místnosti a přitáhl si křeslo. Posadil se před terminál. Přesvědčil se, že obrazovka je čistá, a nařídil přístroj tak, aby si automaticky volil kanál, na kterém přišlo poslední hlášení. To blbý SOS. Věděl, že může mít štěstí pouze v případě, že na terminálu v letadle nezměnili nastavení kódů. Brewster položil prsty na klávesnici a vyt'ukal zprávu skoro stejně krátkou, jako byla ta, kterou dostal. KDO JSTE?

Terminál mu zprávu zároveň vytiskl.

Berrymu se zdálo, že ve stroji zachytil sotva postižitelnou pulsaci, a odtrhl prsty od kódového selektoru, jako by byl rozžhavený.

Zvonek ohlašující příjem zprávy dvakrát cinkl. Jeho hlas naplnil pilotní kabinu ve Stratonu 797 jako zvony katedrály Notre Dame vyzvánějící na půlnoční mši.

Sharon Crandallová vyděšeně vykřikla.

John Berry cítil, jak se mu zvedá hrud' a svírá se mu hrdlo.

Na obrazovce terminálu se objevovalo písmeno za písmenem.

Sharon Crandallová popadla Berryho za ruku. KDO JSTE?

Berry div že nevyletěl ze sedadla a nevykřikl: "Kdo sme?" Proti své vůli se musel zasmát. "Já jim ukážu, kdo jsme!" Položil prsty na klávesnici. "Jaké číslo má tenhle pitomej let?"

"Padesát dva. Let 52. Na co čekáte. Dělejte, at' se vám neztratí!" Poprvé od chvíle, kdy všechno začalo, se oči Sharon Crandallové naplnily slzami. Letuška tiše vzlykala. Přitom sledovala, jak John Berry třesoucí se rukou vyt'ukává zprávu.

"Ježíšikriste!" Jerry Brewster se sklonil k terminálu a sledoval, jak tiskne zprávu.

LET 52. NEHODA. MAYDAY. LETOUN POŠKOZEN. RADIOSTANICE MIMO PROVOZ. JSME UPROSTŘED PACIFIKU. POTŘEBUJEME POMOC. ROZUMITE?

Brewster vytrhl zprávu ze stroje a vytréštil na ni oči. Srdce mu prudce bušilo a myšlenky se mu rozbíhaly na všechny strany. Prudce vyrazil ke dveřím, ale po prvním kroku se zarazil a vrátil se k terminálu. Pochopil, že čekají na okamžitou odpověď. Jako každý, kdo se octne v

podobné situaci. Prsty, které ho příliš neposlouchaly, namlátil do klávesnice stručnou odpověď.

LETU 52. SIGNÁL MAYDAY PŘIJAT. ZŮSTAŇTE NA PŘIJMU NA TOMTO KANÁLU.

Brewster stiskl tlačítko vysílání a v duchu se modlil, aby to ta pitomá mašina nějakým rozmarem nepokazila. Počkal, až se zpráva vytiskne, a rozběhl se ke dveřím.

Brewster vtrhl do velkého dispečerského stanoviště jako velká voda a zařval: "Ticho! Všichni poslouvejte! Let 52 má potíže!" Jeho vzrušený hlas prot'al šum přeplněné kanceláře. Všichni jakoby mávnutím zmlkli, bylo slyšet jen vyzvánění telefonu, který nikdo nezvedal.

Jack Ferro vyskočil z křesla tak prudce, že vrazil do stolu, který stál vzadu. "Co se stalo?"

Rychle se blížil k Brewsterovi.

Brewster rozrušeně zamával zprávou. "Tady to máte. Z terminálu."

Ferro mu vytrhl zprávu a rychle ji přešel očima. Pak si odkašlal a zadržávajícím hlasem ji přečetl nahlas. "Mayday . . . Letoun poškozen . . . Radiostanice mimo provoz. To je od dvaapadesátky." Ferro byl na podobné překvapení částečně připraven. Nevyplněná rubrika v přehledu letů mu v podvědomí připadala minutu po minutě zlověstnější. Přesto odkládal spojení, jímž by si zjednal jasno. Bylo přirozené tvářit se, jako že je všechno v pořádku. Přítomní dispečeři si mezitím začali vzrušeně vyměňovat názory a jejich debata přerostla v neuspořádaný sled otázek a nevěřících výkřiků.

Ferro se zeptal Brewstera. "Odpověděl jste jim?" "Jistě. Potvrdil jsem příjem. A řekl jsem jim, aby zůstali na příjmu."

"Fajn. O. K. Správně." Ferro přešel pohledem dispečerské stanoviště. Všichni čekali, co udělá. Byl služebně nejstarší dispečer a navíc měl let 52 na starosti. V každém případě odpovědnost spočívala na něm. Předpisy mluví jasně. Jenomže v praxi je vždycky všechno jinak. Tísňové volání nepřišlo normální cestou, ale bůhvíproč právě terminálem. Nevěděl, co by měl udělat.

Asistent Dennis Evans promluvil bezbarvým, monotónním hlasem, který se k Ferrovi donesl přes všechn hluk, který naplňoval kancelář. "Měli bychom někomu zavolat. Bezodkladně."

Ferro se zamračil. Evans mu sice byl trnem v oku, ale tentokrát měl pravdu. "Tak dobře, Dennisi," nařídil Ferro ostře. "Uvědomíš všechny sám. Vem si příručku nouzových úkonů. Zavolej všechny, kteří jsou tam uvedeni. Řekni jim . . ." Ferro se podíval na zprávu, která se mu chvěla v nejisté ruce. Uvědomoval si, že od této chvíle musí postupovat s největší opatrností. Tisíce lidí, od šéfů Trans-United přes vládní zmocněnce až po sdělovací prostředky, se budou babrat v každé maličkosti, kterou udělají, doslova v každém prdu. Jack Ferro se i s dispečerským stanovištěm zčistajasna ocitl na jevišti. Podíval se na Evanse. Řekni všem, které budeš volat, že ještě nevíme, co se dvaapadesátce stalo. Mluv obecně.

Dvaapadesátka vyslala naslepo zprávu terminálem. Letoun poškozen. Potřebují pomoc. Ale vysílají, tak to třeba nakonec nebude tak zle." Odmlčel se a rozhlédl se po kanceláři. "Kapitán Stuart je nejlepší pilot, jakého máme."

Evans natáhl ruku po telefonu.

"Jdem tam." Ferro ukázal na místnost spojové techniky a první vešel dovnitř.

Ferro se posadil před konzoli terminálu a Brewster se postavil vedle něho. Dispečeři a ostatní personál, celkem dvanáct lidí, se natlačili do malé dusné místnosti a mlčky bojovali o výhodnější místa kolem terminálu.

Ferro si povolil kravatu. "Je kód pořád nastavený?" Brewster přikývl. "Ano, je." V duchu se sám sebe ptal, kdy přijde vhodná chvíle k tomu, aby se přiznal k vlastní nedbalosti.

Jack Ferro t'ukal do klávesnice.

LETU 52. OZNAMTE, K JAKÉ NEHODĚ DOŠLO. JAKOU POMOC POTŘEBUJETE. STAV POHONNÝCH HMOT. UDEJTE POLOHU.

Ferro stiskl tlačítko vysílání a udělal si v křesle pohodlí.

V místnosti by bylo slyšet spadnout špendlík. Někteří si zapálili, pak někdo zakašlal. Padlo několik stručných poznámek, pronesených tichým hlasem.

Zvonek terminálu cinkl a všichni se nahnuli blíž, aby lépe viděli.

Ferro mávl na Brewstera. "Zapněte obrazovku. Já budu u konzole a u tiskárny. Všichni ostatní ustoupí a budou sledovat obrazovku. Potřebuji místo, abych mohl psát na klávesnici." Obrazovka na zadní stěně místnosti spojové techniky se rozsvítila. Na zelené ploše se začala objevovat bílá písmena a terminál zároveň zprávu tiskl.

LET 52. DVA PILOTI V BEZVĚDOMÍ, JEDEN MRTEV. JSEM PILOT AMATÉR. V KABINĚ LETADLA JSOU DVĚ DÍRY. SNAD VYBUCHLA BOMBA. POŽÁR NEVYPUKL. DOŠLO K ÚPLNÉ DEKOMPRESI. MRTVÍ. RANĚNÍ. POSTIŽENÍ VŠICHNI KROMĚ DVOU LETUŠEK, DVOU CESTUJÍCÍCH A MNE. V KABINĚ HLEDÁME DALŠÍ ZDRAVÉ. POTŘEBUJI INSTRUKCE, JAK ŘÍDIT LETADLO. AUTOMATICKÉ ŘÍZENÍ ZAPOJENO. VÝŠKA 3300 METRŮ. RYCHLOST 600 KM/H. MAGNETICKÝ KURS 325. POHONNÝCH HMOT ZHRUBA POLOVINA. POLOHA NEZNÁMÁ.

Dispečeri sledovali bez hnutí obrazovku a četli si zprávu podruhé a potřetí. Každý si v duchu automaticky formuloval předepsané reakce na nouzovou situaci, ale jakmile se objevila věta Dva piloti v bezvědomí, jeden mrtvý, všechny běžné postupy pro nouzové situace ztratily platnost. Skoro všichni let 52 v duchu odepsali.

Ferro zíral nepřítomným pohledem na vytištěnou zprávu. "Bomba. Díry v kabině. Úplná dekomprese. Ježíšmarjá, to je hrůza!" Ferro si uvědomil, že kdyby byl zavolal let 52 a žádal opominuté hlášení o stavu pohonných hmot a celkové situaci, byl by poznal mnohem dřív, že něco není v pořádku. V duchu se ptal, jestli by se tím ovšem něco změnilo. Znovu se podíval na vytištěnou zprávu. "Dekomprese. V takové výšce. Panebože . . . většinou musí být mrtví nebo . . ."

Evans otevřel dveře. "Všechny jsem uvědomil. Johnson se sem už řítí. Řekl jsem jim jen to, co jste nařídil. Záhadná porucha. Možná že to nebude tak hrozné."

"Bohužel je to horší," pronesl Ferro tiše a ukázal na obrazovku.

Evans četl světlé slova. "Ježíšikriste! Jak proboha mohli . . .?"

"Klid," Ferro změnil prudce tón. "Ted" je musíme dovést zpátky na zem. Kdo má nějaký návrh, pánové?" Nikdo nepromluvil.

Brewster si odkašlal. "Můžeme odhadnout jejich polohu?"

"To není špatný nápad," ozval se Ferro. "Mohlo by nám to pomoci. Znáte jejich poslední hlášenou polohu?"

Brewster přikývl. "Známe. Je na posledním hlášení o stavu pohonných hmot a celkové situaci." Podíval se do své složky. "Hlášení je už půl druhé hodiny staré, ale můžu podle toho nového údaje rekonstruovat pravděpodobný kurs a vzdálenost, kterou letadlo mezitím urazilo." Brewster ukázal na obrazovku. "Nebude to sice úplně přesný údaj, ale pořád lepší než nic."

"Pust'te se do toho," nařídil Ferro.

Brewster přikývl a začal si opisovat údaje ze zprávy, kterou v tísní poslal let 52. "Jedna věc je jasná," prohlásil, když byl hotov. "Letí nesprávným směrem." Obrátil se na podpatku a vyšel z místnosti.

"Tohle je dobrý nápad," prohlásil Evans.

"Ovšem," souhlasil ledovým tónem Ferro. Cítil, že už nebude moci dlouho odkládat důležité rozhodnutí. "Asi byste jim měl oznámit, že je třeba obrátit letadlo zpátky," navrhl Evans.

Ferro soustředěně hleděl na vytištěnou zprávu. Na takovou situaci člověk nenajde řešení v příručkách. Za celá léta praxe se s ničím podobným nesetkal. Dokázal přemýšlet pouze o tom, jaké důsledky bude mít situace pro něho osobně, pro straton, pro osádku a pro cestující.

"Ten pilot je obyčejný amatér. Při obrátce by mohl ztratit kontrolu nad řízením." Zabubnoval

prsty po konzoli. "Nemusíme se rozhodovat hned na místě. Můžeme je nechat letět se zapnutým automatickým řízením, dokud si neověříme jejich polohu. Třeba se piloti zatím proberou. Mimochodem, zajímalo by mě, který z nich je mrtvý," dodal.

Evans praštil rukou do konzole. "Jdi do háje, Jacku! Nemáme vůbec tušení, kolik jim zbývá paliva, a navíc víme, že letí nesprávným kursem. Míří někam do Severního ledového oceánu. Možná na Sibiř. Musíme je obrátit dřív, než bude pozdě. Ať to dopadne, jak chce."

Ferro zavrtěl hlavou. "Pilot hlásil, že jim zbývá ještě polovina paliva. S tím klidně přistanou tady anebo na nějakém letišti v Kanadě nebo na Aljašce. Nemáme dost informací a nemůžeme v tuto chvíli přijímat racionálně zdůvodněná rozhodnutí."

"Na to nebudeme mít možná nikdy dost informací. Podívej, Jacku." Evans zmlkl uprostřed věty. Rád si Jacka Ferra ze sportu dobíral. Evanse bavilo vtipkovat na účet starého šéfa, ale teď si uvědomil, že v tomto případě se jedná o život mnoha lidí a že by se sám na podobné rozhodnutí nezmohl a ani nechce být za žádné zodpovědný. Uvědomil si, jak strašná odpovědnost to je, a také mu došlo, že Jack Ferro, jakožto hlavní dispečer, si po celá léta musel být vědom, že jednou přijde den, kdy bude muset spolurozhodovat o osudu letadla, kterému hrozí katastrofa. "Dělej, co uznáš za vhodné, Jacku," řekl Evans mírným tónem. "Ty jsi šéf."

Ferro přikývl. "Potřebuju víc informací." Věděl, že brzy se na scéně objeví nadřízení a mohou položit otázku: Proč jsi je, Jacku, ksakru neobrátil? Ježíšmarjá, vždyť si budou myslet, že jsem lenochod. To by byl můj konec. Ale taky nechtěl vypadat jako člověk, který podléhá prvnímu impulsu. Potřeboval víc údajů. Jaký je ten pilot? Jak vážně je letadlo poškozeno? Kolik paliva ve skutečnosti zbývá? Jakou mají polohu? Podíval se na hodiny. Šéfové tu budou každou chvíli.

Do místnosti se vrátil Brewster. Všichni se na něho obrátili. Začal bez zbytečných úvodů. "Pravděpodobná poloha stratonu je 47 stupňů 10 minut severní šířky a 168 stupňů 27 minut západní délky. Jsou asi 4500 kilometrů odtud. Střízlivý odhad zbývajících letového času dělá 6 hodin a 15 minut. Odhad je založen na posledním hlášení o stavu pohonných hmot a doby, která mezitím uplynula. Během 45 minut doletí na místo, odkud se nebudou moct vrátit na naše letiště. Zbývajících čas závisí také na síle a směru větru. Naštěstí letí rychlostí, při níž je spotřeba paliva nejspornější. Ve vyšších polohách by to bylo ještě lepší, ale to si zřejmě nemohou vzhledem k otvorům v trupu dovolit.

Doufám, že nemají poškozené nádrže. Kdyby ano," Brewster zamával papírem, který držel v ruce, "tak tohle všechno je na hovno."

Ferro se podíval na obrazovku. Poslední zpráva od letu 52 na ní pořád stála, bílá písmena vyleptaná do tmavozelené obrazovky. Slova jako by pulsovala vlastní naléhavostí před jeho očima. Obrátil se ke konzoli a vyt'ukal krátkou zprávu.

DOKÁŽETE NAJÍT VYPÍNAČ AUTOMATICKÉHO ŘÍZENÍ A POUŽÍT JEJ?

Za pár vteřin cinkl zvonek. ANO. Místností se rozlehl vzrušený šum. Ferro t'ukal další dotaz.

DOKÁŽAL BYSTE SI PORADIT, KDYBYSTE ZTRATIL KONTROLU NAD ŘÍZENÍM?

Zvonek zacinkal okamžitě. POCHYBUJI. Ferro se otočil s křeslem a ocitl se tváří v tvář svým podřízeným.

"Co tomu říkáte?"

Ozval se Brewster: "Já bych se s obratem spolehl na autopilota."

Dispečer stojící u dveří poznamenal: "Co když má straton poškozené řídicí plochy"

Ferro vyt'ukal další otázku.

JSOU ŘÍDICÍ PLOCHY POŠKOZENY? Tentokrát zvonek cinkl až za chvíli.

JEDNA DÍRA JE V LEVÉM BOKU POBLÍŽ NÁBĚŽNÉ HRANY KŘÍDLA. DRUHÁ NAPROTI. PRAVÝ OTVOR JE VĚTŠÍ. ZDÁ SE, ŽE ŘÍDICÍ PLOCHY NEJSOU POŠKOZENY.

Jeden z dispečerů si odkašlal. "Nakonec bude muset provést obrát sám. Nemůžeme mu radit, až bude otáčet vypínačem automatického řízení. Jestli se mu řízení vymkne z ruky, nebude čas na nějaké praktické lekce létání, ani kdyby tady s námi seděl šéfpilot."

Několik kolegů přikývlo na souhlas.

Evans promluvil méně pronikavým hlasem. "Myslím, že bude nejlepší, když poletí opačným směrem, až přijdou šéfové. Z toho musíme vycházet. Když nezvládne ten manévr s autopilotem, tak tedy . . ." hlas jako by se mu vytratil a Evans udělal gesto, které až příliš připomínalo letadlo řítící se bezmocně k zemi.

Ferro si změřil všechny přítomné a pak se obrátil k terminálu. Vyt'ukal delší zprávu.

LETU 52. NAVRHUJI, ABYSTE LETADLO OBRÁTIL. NEPOVAŽUJETE-LI TO ZA PŘÍLIŠ NEBEZPEČNÉ, DOPORUČUJI MAGNETICKÝ KURS 120 STUPŇŮ. AŽ PROVEDETE OBRAT, SDĚLÍME VÁM PŘESNĚJŠÍ KURS. OBRAT SVĚŘTE AUTOMATICKÉMU ŘÍZENÍ. NEVYPÍNEJTE JE, POUZE NASTAVTE NOVÝ KURS. ZVLÁDNETE TO? OZNAMTE SVÉ ÚMYSLY.

Dispečeři čekali na odpověď" a mezitím si vyměňovali názory na to, co se na palubě stratonu asi odehrálo. Někdo přinesl mapu Tichomoří a vyznačil na ní poslední hlášenou polohu letu 52. Brewster pak do mapy zanesl nynější odhadovanou pozici. Někteří dispečeři se proti své vůli museli vzdát z místnosti, protože bylo nutné starat se o další lety, a také odpovídali na telefony, které vyzváněly jako splašené. Začali se trousit lidé z jiných pracovišť, ale byli nekompromisně vyhnáni. Let 52 si dával s odpovědí na čas, ale všichni věděli, co všechno musí pilot zvážit, než se s konečnou platností rozhodne. Ferro nervózně bubnoval prsty na konzoli.

Cinkl zvonek, ohlašující očekávanou zprávu, a všichni se jako na povel obrátili k obrazovce.

LET 52. UŽ PŘEDTÍM JSEM VYZKOUŠEL VYPÍNAČ AUTOMATICKÉHO ŘÍZENÍ. PROVEDL JSEM OBRAT O 10 STUPŇŮ A VRÁTIL JSEM SE DO PŮVODNÍHO SMĚRU. ZDÁ SE, ŽE FUNGUJE. NASTAVÍM HO NA MAGNETICKÝ KURS 120 STUPŇŮ. ZAČNU VZÁPĚTÍ.

Stroj přestal tisknout, ale po chvilce pokračoval. DO PROTOKOLU. JMENUJI SE BERRY. JSOU TU SE MNOU LETUŠKY CRANDALLOVÁ A YOSHIROVÁ. CESTUJÍCÍ H. STEIN A L. FARLEYOVÁ.

Ferro si znovu prohlédl poslední dva řádky. V duchu si řekl, že se v nich projevuje přirozená lidská touha oznámit vlastní totožnost, říci nahlas, jmenuji se takhle, a kdyby se se mnou něco stalo, budete aspoň vědět, s kým jste mluvili a kdo všechno tady byl . . . Ferro vyt'ukal krátkou odpověď.

ZLOMTE VAZ.

Komandér James Sloan seděl na hraně otáčecího křesla ve stísněném prostoru, kterému se oficiálně říká kajuta E-334, a připadal si hluboko v útrokách superletadlové lodě Nimitz jako v hrobě. Očima sledoval digitální hodiny, které pomalu odpočítávaly nastavený čas. "Dvě minuty."

Randolf Hennings, kontraadmirál ve výslužbě, stál mlčky na opačném konci místnosti. Soustředěně se díval kulatým okénkem ven a byl významně otočen zády ke komandérovi. Chtěl si užít pár minut klidu, než začne finále. Pozoroval mírné vlnění hladiny. Jenomže dnes měl mysl příliš rozbouřenou, takže ho výhled neuklidnil.

"Poslední minuta," oznámil mu Sloan. Sklonil se nad konzoli a znovu si přečetl pečlivě formulovaný rozkaz, který tam ležel. Byl přesvědčen, že sepsal menší mistrovské dílo v oboru přesvědčovací argumentace. Stimuly a vhodné povědomé fráze by měly vyvolat očekávanou reakci. "Chcete si poslechnout rozkaz, než ho odvysílám?"

Hennings se obrátil. "Ne. Proved'te to sám. At' už máme celou věc z krku."

Sloan mlčel, ale čelil Henningsovi nepřátelským pohledem. Pokoušel se vyčíst, co si jeho protějšek opravdu myslí.

Hennings se přiblížil ke Sloanovi. "Co když váš pilot neprovede rozkaz?" Sám nevěděl, jakou Matosovu reakci by měl osobně raději.

"Hned uvidíme." Sloan se znovu podíval do papíru. Za nynějšího stavu věcí může být obžalován z hrubého zanedbání služebních povinností. Ale když odvysílá tenhle rozkaz a Matos jej neprovede a podá podrobné hlášení, tak z toho upletou pokus o zabití.

Hennings přistoupil ještě blíž ke Sloanovi a podíval se na text rozkazu. "Co když ho nebude považovat za právoplatný Co když podá hlášení . . . na nás oba?"

"To by mohl." Ale Sloan neměl v úmyslu poskytnout Matosovi čas na přemýšlení. Matos uslyší rozkaz a automaticky uposlechně. Tenhle rozkaz zazní ze sluchátek a do Matosova mozku pronikne jako hlas samotného pána boha. James Sloan byl přesvědčen, že dobrého velitele dělá mimo jiné i schopnost promlouvat k podřízeným, jako by nadřízený byl pánbůh. Většina lidí chce stejně slyšet jen to, co mají dělat. Cinkl zvonek a Sloan se podíval na odpočítávací hodiny. Ukazovaly 00.00. Zvedl mikrofon.

Hennings chtěl ještě hrát na zdrženou. "Co když se ten omyl nesprovedí ze světa, když ho utopíme v moři. Mrtví se dovedou vracet."

"Nestrašte mě duchy, pane admirále. Jestli vám dělá dobře, když mě můžete obviňovat, prosím, poslužte si. Mně je to fuk. Potřebuju ten případ uzavřít. Mít ho z krku.

Hennings zrudl vzteky. Jen vědomí, že Sloan má vlastně pravdu, admirálovi zabránilo dát tomu chlapovi náležitou odpověď. Sloan je naprosto nemorální, to je jasné. Ale Henningsovi začalo svítat, že on sám není o mnoho . . . o nic lepší. Admirál dobře věděl, že tentokrát to není stejné jako s Mercerem. Ovšem, obviňovat Sloana je snadné, ale Hennings věděl, že to není všechno. Ne, nebude mu v ničem bránit. Zvedl hlavu. "Spust'te to."

"Rozkaz, pane admirále." Sloan se natáhl přes panel a zapnul vysílač. Zkontroloval výkon a pak si ověřil, zda kódér funguje, jak má. Bez něj by takový rozkaz nikdy nevysílal. Pro všechna elektronická odposlouchávací zařízení na světě bude hlas komandéra Jamese Sloana znít jako nesrozumitelné brblání, jen poručík Peter Matos jej uslyší hlasitě a jasně. "Navy tři-čtyři-sepm, rozumíte Homeplate?" Sloan soustředěně sledoval reproduktor na konzoli a čekal.

Hennings přistoupil blíž a rovněž se pohledem zabodl do reproduktoru.

"Rozumím, Homeplate. Zde Navy tři-čtyři-sepm. Čekám."

Sloan se zhluboka nadechl a odkašlal si: "Poručíku Matosi, zde komandér Sloan." Odmlčel se. "Rozumím, pane komandéře."

"Poradili jsme se s nadřízenými na nejvyšší úrovni a všichni nám radí, abychom podnikli opatření, které bude od vás vyžadovat mimořádné mistrovství a odvahu. Nynější situace se navíc zkomplikovala několika vnějšími faktory, které nemůžeme ovlivnit. Podrobnosti vám sdělím po návratu. Důležité je nové zjištění, že nehoda nebyla v žádném případě způsobena naší vinou. Straton se odchýlil od předepsaného kursu a neohlásil svou polohu. Slyšíte dobře?"

"Slyším výborně. Pokračujte."

"Byli jsme informováni, že je z lékařského hlediska vyloučeno, aby někdo přežil dekompresi ve výšce, v níž k neštěstí došlo. Ted' jde především o to, jak se zbavit poškozeného letounu. Ohrožuje plavbu po moři i letecký provoz, a proto musí být odstraněn. To dokáže provést pouze pilot s vašimi schopnostmi."

Ježíšikriste," zasténal Hennings za Sloanovými zády.

Sloan vyhrkl do mikrofonu: "Čekejte." Obrátil se na sedadle. Změřil si nepřátelsky Henningse, ale byl mu vděčný za přerušení. Krátká přestávka Matosovi jen prospěje.

Hennings se předklonil, skoro až k Sloanovi. "Aspoň byste k němu mohl být upřímný," pronesl Hennings tichým hlasem. "Řekněte mu, že potřebujete zničit nepříjemné důkazy. Řekněte, že potřebujete, aby letoun sestřelil a přesvědčil se, že se vrak opravdu potopil. Taký mu řekněte, že je možné, že na palubě někdo žije a je schopen poslat nouzový signál. Za to vám Matos přece stojí."

Sloan si Henningse změřil chladným, nepřátelským pohledem a cedil slova skrz stisknuté zuby: "Vy jste se zbláznil! Snažím se mu to ulehčit, a ne zkomplikovat. Pravda je to poslední, o co stojí. Pravda je," zavrčel Sloan, "že celý průser zavinił Matos." Obrátil se k mikrofonu. "Tak, poručíku, právě jsme dostali konečné schválení akce." Zvedl papír, na který si předtím napsal formulaci rozkazu, a všiml si, že se mu třesou ruce. "Vypálíte zbývající střelu tak, abyste vyřadil z provozu automatické řízení stratonu. Jelikož cvičné střely nejsou vybaveny bojovými hlavicemi, musíte zasáhnout přímo pilotní kabinu poškozeného letounu. Přesnost zásahu v tomto případě značně přesahuje rámec, v němž jste byl cvičen. Svěřený úkol také nezapadá do běžných služebních povinností. Osud nás všech zde v kajutě i na celé lodi závisí na vás, a proto se modlím za váš úspěch." Sloan se na chvíli odmlčel. "Nespěchejte, ale snažte se provést rozkaz během několika minut. Zlomte vaz, Petře. Potvrďte příjem."

Ve stísněném prostoru kajuty zavládlo ticho. Sloan si přehnaným gestem podržel palec. Henningse napadlo, že nic odpornějšího v životě neviděl. Odvrátil se, odešel zpátky ke kulatému okénku a čekal. Třeba bude mít poručík Matos, kterého vůbec nezná, víc mravní odvahy než oni dva.

V reproduktoru zapraskalo. Hennings se k němu "Rozumím, Homeplate. Chystám se provést rozkaz. Konec."

Sloan se usadil na sedadle. Ze zvyku nastavil odpočítávací hodiny na pět minut.

Peter Matos hleděl nepřítomným pohledem ochranným sklem své F-18. Odpověděl automaticky, bez přemýšlení. Ted" si pomalu začal uvědomovat, co má vlastně provést.

Podíval se na hodiny na konzoli a natáhl ruku po tlačítku vysílání. Na co se ale komandéra Sloana vlastně zeptá? Copak zbyly nějaké nejasnosti? Pokud jde o něho, tak určitě ne. Odtáhl ruku i od tlačítka a lhostejně ji spustil.

Podíval se ven z kabiny. Straton 797 udržoval kurs i výšku s naprostou přesností. S takovou přesností, že ho nemohla řídit lidská ruka. Matos sledoval straton celou minutu. Byl rád, že straton je opravdu řízen počítačovým autopilotem.

Opřel se o sedadlo. Předešlé rozkazy komandéra Sloana vlastně nebyly logické. Matos si byl jist, že Sloan šije nějakou boudu. A v duchu přesně věděl jakou. A teď", když rozkaz skutečně přišel, Matos se vzpíral uvěřit, že je něco takového možné.

Zvážil, jestli zbývá nějaká jiná alternativa. Vlastně žádná, která by mu prošla bez větších nepříjemností. Fakta mluvila jasně, straton ztratil kurs, všichni na palubě jsou mrtví, letoun je svým způsobem nebezpečný a papaláš se rozhodli, že ho má sundat. Jasně jak facka.

Proveďte rozkaz. Oni se o všechno postarají. I o Petra Matose, až splní úkol.

Matos se podíval na ukazatel paliva. Zbývá necelá polovina. Zkontroloval kompas. S každou minutou odkladu se vzdaluje od Nimitzu. Každá minuta odkladu se přičítá k času potřebnému pro návrat. Znovu se podíval na hodiny. Už uplynuly tři minuty. Zoufale potřeboval, aby se té nepříjemné záležitosti zbavil co nejdříve. Potřeboval se vrátit. V duchu se už viděl na lůžku ve své kajutě na Nimitzu.

Přestal si připouštět znepokojivé myšlenky a začal manévrovat stíhačkou, aby se dostal do nejvýhodnější střelecké pozice.

Hlavu měl plnou komplikovaných technických záležitostí, spojených s neobvykle náročným odpálením střely. Z technického hlediska to byl komplikovaný problém. Poškozený straton byl sice stabilní cíl, ale problémy začínaly už s jeho rozměry. Kolik cvičných střel je vlastně třeba na jeho sestřelení? První to sama nedokázala. Co když nebude stačit ani šest dalších. Přitom zbývá jediná. Vybavil se mu býk v aréně, do kterého zabodávají kopí a banderilly.

Střela Phoenix straton zasáhne, to je bez problémů. Navíc by přitom mohla být automaticky řízena. Jenomže musí zasáhnout přesně stanovenou část letounu. Bude muset zamířit sám a také střelu odpálit.

Řešení se mu, když měl čas si všechno rozmyslet, nabídko kupodivu samo. Musí se přiblížit až těsně k pilotní kabině a odpálit střelu z bezprostřední vzdálenosti. Protože nehrozí exploze bojové hlavice, může to provést docela bezpečně. Pak se musí rychle odpoutat a zmizet.

Phoenix zasáhne kurs směrem na střední část cíle. Matos se pousmál. Doběhl konstruktéry té zázračné zbraně. Pilot je tady přece jen pán.

Matos si uvědomoval, že při volbě nejvýhodnějšího úhlu pro odpálení bude muset udělat kompromis. Přibližoval se k pravé straně stratonu. Nepatrný stín stíhačky přeletěl svítivě stříbrný trup obrovského dopravního letadla. Matos se podíval dolů. Normálně by byl nejvýhodnější plný boční výhled na cíl, ale tentokrát bylo jasné, že odpálení z tohoto úhlu by bylo riskantní. Mohl cíl úplně minout, protože střela se přibližuje ohromnou rychlostí a navíc ji musí odpálit ručně.

Zvedl stíhačku nad straton a držel se zhruba 90 metrů za kormidly. Odpálení bude muset provést z pozice dvanácti hodin přímo na kupoli, pod kterou je umístěna pilotní kabina se salónkem. Bude muset zvolit takový úhel, aby střela vnikla stropem do salónku, proletěla pilotní kabinou a vyletěla spodní částí nosu. Tak by zničila všechno v pilotní kabině. Sáhl po ručním zaměřovači umístěném nad stínítkem a nastavil jej do náležité polohy. Podíval se do něj. Nitkový kříž se měnila vzájemná poloha obou letadel.

Matos zkušenou rukou vyrovnal stíhačku a brzy měl cíl pevně v nitkovém zaměřovači a na dostřel. Výdut' salónku a pilotní kabiny zaplnila celý zaměřovač. Střed terče, vyčnívající kupole, se v zaměřovači posouval dopředu a dozadu.

Matos nespustil oči z cíle, sáhl dolů a odjistil pojistný spínač Phoenixu. Posunul ruku stranou a položil prst na spoušť. Zhluboka se nadechl a pomalu posouval řídicí páku F-18 dopředu. Stíhačka se přiblížila k cíli. Střed terče, kterým byla kupole, se nepohnul. Obrovský ocas stratonu se tyčil přímo před ním. Jakmile mine ocas, odpálí střelu. Odhadl, že od ocasu ke kupoli to bude zhruba 180 metrů, a tím získal dobré měřítko vzdálenosti. Přiblížit se těsněji by znamenalo vystavit se létajícím úlomkům. A kdyby se zasažený straton náhodou převrátil na stranu, zvedající se křídlo by mohlo zasáhnout stíhačku.

Matos se podíval do zaměřovače. Deset metrů od ocasu. V životě se nepřiblížil tak těsně k dopravnímu letadlu. Šest metrů. Obrovský straton se pod ním prostíral jako paluba letadlové lodě. Tři metry. Rozeznával nýty na kormidlech. Srdce se mu divoce rozbušilo.

Nos stíhačky F-18 přeletěl nad ocasem stratonu. Střed nitkového kříže v zaměřovači se pevně držel bodu uprostřed kupole. Stříbrný trup se blýskal, až Matos musel přivřít oči. Vydechl všechen vzduch z plic a stiskl spoušť.

John Berry chtěl mít manévry co nejdřív za sebou, ale přesto nic nepodnikl. Kontroloval pohledem přístroje a předstíral, že z nich vyčte něco důležitého.

"Johne?"

"Co je?"

Sharon Crandallová se tvářila vyděšeně. "Stalo se něco?"

Ne. Jenom si musím cosi ověřit." Berry se odmlčel, "Zkus znovu zavolat Barbaru. Měla by vědět, že budeme obracet. Až se letadlo nakloní, určitě by se vyděla. A připomeň jí, ať se drží dál od děr v trupu."

"O.K." Sharon Crandallová zvolila stanoviště letušek umístěné uprostřed trupu a několikrát stiskla tlačítko palubního telefonu. "Nehlásí se," ozvala se třesoucím se hlasem.

"Tak zkus jiné stanoviště."

Crandallová zvolila zadní stanoviště a stiskla tlačítko. Prakticky okamžitě se jí ozval tlumený hlas, přehlušovaný svištěním unikajícího vzduchu a zvukovou kulisou blekotajících hlasů.

"Slyšíš mě, Barbaro. Jsi to ty?"

"Ano jsem na zadním stanovišti," ohlásila se Yoshirová tentokrát zřetelně.

"Jsi v pořádku?" Jsem."

Crandallová se obrátila na Berryho: "Našla jsem ji. Je na zadním stanovišti a naštěstí je v pořádku."

Berry kývl hlavou.

"Barbaro, vrat' se," prosila Crandallová kolegyni. "Ještě pět minut. Musím zkontrolovat poslední toaletu. Nemůžu najít stevarda. Jeffa Pricea. Možná že skočím dolů do kuchyňky." Crandallová se podívala po Berry.

Berry se právě chystal obrátit letadlo. "Tak dobře. Řekni jí, že začínáme obracet. At' zůstane, kde právě je, a vrátí se, až budeme mít obrat za sebou."

Crandallová přikývla a řekla Yoshirové: "Počkej na stanovišti. John obrátí letadlo. Navázali jsme spojení pomocí terminálu. Všechno je v pořádku. Vracíme se domů. Počkej, dokud nedokončíme obrat. A dávej na sebe pozor. Tak ahoj, ano?"

V hlasu Barbary Yoshirové se tentokrát ozýval lehčí tón. "Prima. To je moc prima."

Berry uchopil mikrofon. "Barbaro, to jsem já. John Berry. Jak se chovají cestující?"

Chvilí bylo ticho a pak se znovu ozval hlas Barbary Yoshirové: "Já . . . vlastně ani . . . nevím. Asi . . . je jim . . . líp."

Berry zavrtěl hlavou. Líp jim rozhodně být nemůže a nikdy nebude. Líp v tomto případě znamená hůř. přijdou k sobě fyzicky. A budou nebezpečnější. "Buďte moc a moc opatrná. Brzy se uvidíme."

Fajn... Ve sluchátku cvaklo a v telefonu bylo najednou ticho jako v hrobě. "

Berry a Crandallová se po sobě podívali. Berry se pak ohlédl do salónku. Stein přijal zprávu o navázání spojení pomocí terminálu klidně, dá se říci bez zájmu. Měl v hlavě úplně jiné problémy. "Harolde, Lindo," zakřičel do salónku Berry, "držte se něčeho. Obracíme. Vracíme se do San Franciska. Za pár hodin jsme doma."

Stein vzhlédl od zábradlí a mechanicky mávl rukou. Berry se obrátil dopředu a pečlivě se usadil na sedadle. Natáhl ruku a uchopil ovládač kursu automatického řízení. Vtom jako by se přes pravou stranu ochranného skla mihl stín. Podíval se po Sharon Crandallové, ale ta si ničeho nevšimla. Natáhl krk a podíval se dozadu na kormidla. Nikde nic. Možná že to byl mrak. Jenomže nikde žádné mraky nebyly.

"Co je?"

"Nic." Berry se znovu usadil a položil ruku zpátky na ovládač. "Tak dobře. Poletíme domů." Pomalu, po několika stupních otáčel ovládačem. Obrovské nadzvukové letadlo se naklonilo na pravou stranu.

Na zlomek vteřiny si Matos myslel, že změnu vzájemné polohy obou letounů zavinila jeho stíhačka. Mohlo to způsobit odpálení střely. Ale hned si uvědomil, že nestiskl spoušť dostatečně silně, aby způsobil v elektrickém obvodu kontakt. Kontrolka oznamující odpálení se nerozsvítila.

Obrovský dopravní straton prudce přeletěl napříč zaměřovačem. Matos strhl ruku ze spouště a zvedl oči od zaměřovače. Straton se mírně nakláněl na stranu a vzdaloval se od stíhačky. Turbulence, napadlo okamžitě Matose. Ale ne vyloučeno. Žádná turbulence. Jeho stíhačka přece letí hladce. Ale straton se přesto naklání na stranu.

Podvědomě naklonil vlastní letoun za stratonem a znovu jej zachytil do zaměřovače. Straton letěl pravidelnou rychlostí. Elegantně. Bylo vidět, že ho někdo řídí. Že má přesný cíl. Matos se napřímil na sedadle. Ruka mu těžce dopadla na tlačítko vysílání. "Homeplate! Homeplate! Zde Navy tři-čtyři-sedm. Straton provádí obrat. Je nakloněný." Sledoval dopravní letadlo, které právě začínalo svůj pomalý, dlouhý obrat. "Ted" míří k severu. Obrací se dál. Blíží se k severovýchodnímu kursu. Obrat provádí plynule. Úhel náklonu zhruba třicet stupňů. Rychlost a výška nezměněny." Matos držel tlačítko vysílání, aby nemohl být na příjmu, a neustále hlásil, co dělá straton.

Straton se začal vyrovnávat stejně nenápadně, jako se předtím nakláněl. Matos sledoval, jak se dopravní letadlo vrací do vodorovné polohy. Držel stíhačku zhruba dvacet metrů za zádi Stratonu 797.

Z rychlosti obratu a ze symetrie mezi začátkem a koncem manévru Matos usoudil, že letoun je řízen elektronicky. Pouze počítačem ovládané automatické řízení dokáže tak precizně regulovat rychlost. Matos hlásil rádiem: "Homeplate, straton je pořád řízen automaticky." Věděl však dobře, že kromě autopilota zasáhla do řízení také lidská ruka, to bylo mimo jakoukoli pochybnost.

Matos se podíval nahoru na ruční zaměřovač a pak dolů na odjištěné odpalovací zařízení, jako by je viděl poprvé v životě. Ježíšikriste!

Ruka mu dřevěněla. Uvědomil si, že křečovitě tiskne tlačítko vysílání, jen aby zůstal pánem kanálu, spojujícího stíhačku s Nimitzem. Chápal ovšem, že kanál Sloanovi nemůže blokovat věčně. Znovu se ozval, jen aby zdůvodnil, proč drží prst na tlačítku vysílání, a také aby získal čas na rozmyšlenou. "Obrat byl řízen někým v letadle. Nějaký člověk musí ovládat autopilota. Mohl bych se přiblížit k pilotní kabině a ověřit to." Uvolnil tlačítko.

"Ne!" zařval ve sluchátku Sloan. "Je to rozkaz. Držte se vzadu a sledujte cíl. Dokud vám to výslovně nenařídím, nesmíte udělat nic, čím byste na sebe upoutal pozornost. A nesahejte na tlačítko vysílání, pokud skutečně nevysíláte. Nepokoušejte se mi znovu zabránit v navázání spojení. Rozumíte?"

Matos přikývl, skoro schlíple. "Rozumím. Omlouvám se, byl jsem . . . rozrušený a podvědomě jsem svíral páku . . . Přepínám."

"Rozumím. Sledujete pořád rádiové kanály?"

Matos se podíval na boční přístrojovou desku odposlouchávacího zařízení bylo zapnuté, ale zůstávalo němé. "To je jasné. Na obvyklých frekvencích straton zatím nevysílal."

"O.K., Petře. Sledujte straton, dokud nedostanete další instrukce. Potvrďte příjem."

"Rozumím, sledovat dál straton." "Rozumím, konec."

Matos si olízl popraskané rty a podíval se na kompas. Nezbývalo mu, než aby proti své vůli stiskl tlačítko vysílání. Když komandér řekl ,Konec, znamenalo to ve skutečnosti Nevolejte, ozvu se sám Konec debaty. Ale Matos musel o některých věcech mluvit: "Homeplate." Chvilí se nikdo neozýval. "Co je, Navy?"

"Homeplate, ten, kdo řídí letadlo, ví dobře, co dělá. Straton udržuje pravidelnou rychlost. Nový kurs je 120 stupňů. Míří ke Kalifornii."

Ticho ve sluchátkách připadalo Matosovi nekonečné. "Rozumím. Ještě něco?"

Matos nechápal, co znamená všední tón Sloanova hlasu. Byl by rád věděl, co se právě odehrává v komandérově mysli. Proč si myslí, že všichni na palubě stratonu jsou mrtví?

Matos se neudržel a musel položit otázku, která se sama nabízela: "Homeplate, jednu věc nechápu. Proč se mám držet mimo dohled z jejich pilotní kabiny." Opřel se a čekal, protože nastala dlouhá pauza, kterou ostatně sám předvídal.

Uplynula nejméně minuta a teprve pak ve sluchátkách zapraskalo. "Protože jsem vám to, poručíku, nařídil." Hlas už nezněl neutrálně. Sloan pokračoval: "Jsme namočení až po krk do pěkného průseru. Jestli nechcete zbytek života trávit v Portsmouthu, tak se radši držte dál od jejich pilotní kabiny. Hlavně at' vás nikdo nevidí. A mimochodem, poručíku, o důvodech můžete přemýšlet sám, a až přijdete na něco rozumného, ozvěte se. Jasný?!"

Matos znovu přikývl a upřeně se zadíval na vlastní ruce položené na řídicí páce. "Rozumím." "Homeplate, konec."

Matos odsunul ruční zaměřovač a přiklopil pojistné víčko na spoušť. Opřel se, přímo se zabořil do koženého sedadla a upřeně sledoval straton tak dlouho, dokud se mu nezačal míhat před očima. Zavřel oči a vypnul mozek. Smazal si všechny nepodstatné informace, které se mu v hlavě nahromadily, a vrátil se na samý začátek, k okamžiku, kdy na obrazovce radaru objevil dva samostatné cíle. Pomalu, ale jistě začínal chápat, o co Sloanovi jde. V tu chvíli

věděl přesně, co od něho ještě možná budou chtít. Jen si to přiznej, Petře, řekl si v duchu. Nařídí ti, abys vraždil.

8

Straton se vyrovnal a v kabině všichni cítili, jak se mírně zvýšená odstředivá síla opět zmírnila a nakonec úplně ustala. Pilotní kabina se vrátila do normální polohy a nálady. Berry se usmál na Sharon Crandallovou a ona na něj. "Zvládli jsme to, John. Byl jste senzační. Opravdu, na mou duši."

Berry se proti své vůli zasmál nahlas. "No jo. Tak se tedy vracíme. Řídicí plochy reagují. Můžeme letadlo obracet." Uvědomil si, že má pořád rozesmátý obličej a že určitě vypadá hloupě. Vybavil si přistání, které je čeká, a úsměv ho okamžitě přešel, ani se nemusel moc snažit. Lélat, říkal si v duchu, je totéž jako dělat provazochodce. Sebemenší uklouznutí, a konec. Žádné zkusím to znovu neexistuje. "Musím jim poslat hlášení." Začal t'ukat.

LET 52. OBRAT PROVEDEN. KURS. 120 STUPŇŮ. JAKÉ JSOU DALŠÍ POKYNY?
Stiskl tlačítko vysílání.

Zvonek ohlašující odpověď" cinkl prakticky okamžitě.

„, LETU 52. SKVĚLÁ PRÁCE. ČEKEJTE. UKLIDNĚTE SE. VŠICHNI UDĚLÁME, CO MŮŽEME, ABYSTE SE VRÁTILI DOMŮ.

Berry pokýval hlavou. Domů. Zní to krásně. Ale význam toho slova se každou chvílí mění. "Uklidněte se," přečetl si znova. "Já jsem přece klidný. A co vy?" Sharon Crandallová přikývla. Podívala se úkosem na Berryho. Moc skvělá práce. Zachoval se naprosto chladnokrevně. A kompetentně. Zažila, jak spousta mužů - a byly to výstavní mužné typy - v elektromagnetické bouři skučela na sedadle strachy. Jednou, když letadlo vlétlo do silné turbulence, celý fotbalový tým málem propadl davové hysterii. Podívala se Berrymu přímo do očí. Tohle je vlastně sváteční pilot, obchodní zástupce, který příležitostně létá s podnikovým letadlem, a přesto se zachoval skvěle. Mnohem líp, než ona sama s Barbarou. Najednou měla pocit, že se jí Berry moc líbí. "Nechcete se napít? Vody? Nebo radši něco ostřejšího?"

"Ne, děkuji."

Letuška kývla hlavou. Bezpochyby ji k němu přitahovaly všelijaké mocné síly, ale ona sama - napadlo ji - by se s ním chtěla seznámit i na zemi. "Zavolám Barbaru."

"Jistě. Už se určitě vrací. Zkuste nějaké bližší stanoviště."

"Fajn." Crandallová zvolila prostřední stanoviště letušek a stiskla tlačítko.

Nikdo se neozýval.

Zkusila postupně volat všechna stanoviště včetně kuchyňky na dolní palubě.

Berry se ohlédl do salónku a zakřičel: "Harolde, zavolej Barbaru."

Stein zavolal dolů do kabiny. Narovnal se, podíval se na Berryho a zavrtěl hlavou.

Berry sáhl po mikrofону palubního rozhlasu, ale zarazil se. "Ne. Zbytečně bych je rozrušil."

Nervózně zabubnoval prsty po řídicí páce. "Možná že je na cestě z jednoho stanoviště na druhé. Nebo jede výtahem z kuchyňky. Radši počkáme." Podíval se úkosem po Sharon Crandallové a pak se zahleděl dopředu ochranným sklem. Kdyby byla o trochu starší . . . Ale proč teď myslí na takové věci? Lidé mají prapodivný zvyk dělat si sáhodlouhé plány zrovna ve chvílích, kdy mají myslet na smrt. Jako jeho vlastní otec. Plánoval si, jak založí zimní zahradu, zrovna když umíral na rakovinu. "Sharon, co budete dělat, až to všechno skončí? Budete znovu létat?"

Letuška se mu podívala do očí a krásně se na něj usmála. "Až tohle skončí, John, tak si vezmu týden volna. Možná dva." Zasmála se nahlas, ale pak zvažněla. "Potom se budu normálně hlásit do služby. Když člověk udělá při létání nějakou špatnou zkušenost, tak toho prostě nesmí nechat. Jinak by pořád před něčím utíkal. Kromě toho nevím, co bych ve svém

věku mohla dělat. Kde jinde bych měla tolik peněz jako tady?" Zadívala se na čáru horizontu. "A co vy? Přestanete létat s tou hračkou, kterou má k dispozici vaše firma? Ani nevím, jak se to letadýlko pořádně jmenuje.

"Skymaster. A létat s ním nepřestanu. Určitě ne." "Fajn." Chvíli váhala, potom se k němu naklonila a položila mu ruku na paži. "Myslíte, že přistanete s tímhle obrem?"

Berry se jí zadíval upřeně do očí. Její výraz a gesta hovořily jasnou řečí, která neměla nic společného s vyslovenou otázkou. Přesto na ní nebylo nic vyzývavého. Udělala mu poctivou nabídku. Za pár hodin se třeba octnou živi a zdrávi na pevné zemi. Třeba ale budou mrtví. Přesto její nabídka nepůsobila nevhodným dojmem. "Když mi pomůžete, snad to dokážeme. Co navrhuje?" Berry si najednou připadal trochu nesvůj. Její dotek a nečekané sblížení ho vyváděly z míry.

Sharon Crandallová se pohodlně usadila a dívala se ven bočním sklem. V rychlosti si vybavila, jaké to bylo s jejím posledním dlouhodobějším milencem Nickem, s nímž létala v jedné posádce. Prázdnota, nuda. Sex a televize. Když si nalila čistého vína, musela si sama přiznat, že spolu neměli vůbec nic společného. Když odešel, nepocit'ovala větší prázdnotu ani samotu, než když byl s ní. Odešel, stejně jako přišel. Šedé odpoledne přešlo nenápadně v temnou noc. Ale přesto si pořád připadala osamělá. "Měl byste poslat od každého z nás zprávu někomu doma," řekla Berrymu nahlas. Jen domluvila, začalo jí vrtat hlavou, komu by asi měla sama dát vědět. Nejspíš matce.

Berry zvážil její návrh a řekl rozhodně: "Ne. Nebudeme z toho dělat . . . drama. Doufám, že souhlasíte. Ještě přece nejsme na konci. Ještě nám zbývá trocha času. Později to udělám. Komu byste chtěla . . .?"

Berry v duchu probral několik možných reakcí. Pojistku mám zaplacenou. Takže to peklo nebude tak zlé. Kromě toho si nevzpomínám, že by si Jennifer něco brala k srdci od té doby, co ztratila Bloomindaleovu úvěrovou poukázku. Nahlas řekl: "Letecká společnost určitě všechny příbuzné informuje."

"Máte pravdu." Letuška okamžitě začala mluvit o něčem jiném. "Letadlo vás poslouchá jako hodiny," prohlásila tónem alespoň částečně zasvěceného znalce. "Kormidla pracují, jak mají. A ještě nám zbývá skoro půlka paliva." Kývla hlavou směrem k ukazatelům stavu pohonných hmot.

"Jistě," souhlasil Berry a uvědomil si, že jí tyhle informace sdělil sám před pouhými deseti minutami. "Máte pravdu. Palivo by nám mělo vydržet." Ale věděl, že protivítr nebo špatné počasí by jim mohly snadno udělat čáru přes rozpočet. Pokud jde o kormidlo, měl pouze jedinou jistotu, totiž že dokáže udělat obrát doprava a znovu letoun vyrovnat. O klesání nebo stoupání neměl sebemenší představu.

"Vzpomínám si," pokračovala Crandallová, "jak mi jednou kapitán Stuart řekl, že situace není beznadějná, dokud fungují kormidla a motory mají zajištěný pravidelný přívod paliva."

"Určitě," souhlasil Berry. Při zmínce o Stuartovi se ohlédl. Oba piloti pořád leželi bez hnutí na tlustém modrém koberci blízko piána. Berry obrátil hlavu zpátky a zkontroloval přístroje a automatické řízení stratonu. Všechno bylo v pořádku. Berry vstal. "Mrknu se do salónku, jestli se něco neděje."

"O.K."

"Hlídejte přístroje. Kdyby něco, křičte. "Spolehněte se."

"Kdyby terminál . . ." "Zavolám vás."

"Fajn. A hlavně sledujte automatické řízení." Naklonil se nad ni a jen tak jí položil ruku na rameno. Levou ukazoval na kontrolku. "Vidíte to světýlko?" "Vidím."

"Hlásí vypnutí autopilota. Kdyby se rozsvítilo, tak mě zavolejte, ale okamžitě."

"Rozumím." Obrátila k němu obličej a usmála se. Berry se napřímil. "Fajn. Hned jsem zpátky." Obrátil se na podpatku a odešel ze salónku.

Letuška Terri O'Neilová mezitím začala pobíhat po místnosti. Berrymu se to nelíbilo. Krásná žena, sedící na podkovovité pohovce, si rozeplula bezpečnostní pás a teď stála u kulatého okénka a dívala se ven. Zbývající tři muži a jedna žena zůstali sedět a křečovitě gestikulovali rukama. Jeden muž si rozeplul pás, pokoušel se vstát, ale nešlo to.

Berry viděl, že všichni - jak se vyjádřila Barbara Yoshirová - jsou na tom fyzicky lépe. Duševně začali být zvědavější. Začínali myslet, jenomže mysleli na věci, které nemohly vést k ničemu dobrému. Na zlé a nebezpečné věci.

Straton je, uvažoval Berry, uměle chráněné prostředí podobně jako třeba vajíčko. Stačí propíchnout skořápku oplodněného vejce třeba špendlíkem, a zárodek nepřežije. A když náhodou ano, bude z něj pěkná zrůda. V duchu si představil, jak straton klidně sedí na letištní ploše a pouze dva nepatrné otvory v trupu naznačují, že něco není v pořádku. Přijedou schůdky, dav čekajících příbuzných začne mávat. Dveře se otvírají. Objeví se první cestující . . . Zavrtěl hlavou a vzhlédl.

Terri O'Neilová zabloudila ke dveřím do pilotní kabiny. Berry k ní spěchal. Popadl ji za rameno a obrátil ji jinam. Terri hrubě srazila jeho ruku a něco blábolila. Znělo to, jako by ho napomínala za to, že se jí dotkl, ale slovům nebylo rozumět. Berry si vybavil svou dceru, když jí bylo čtrnáct měsíců. Počkal, až se letuška odpotácela od dveří do pilotní kabiny, a pak vyrazil ke Steinovi, který se na opačném konci salónku opíral o zábradlí nad schodištěm. Stein se tvářil, jako by Berryho vůbec nevnímal a nezvedl hlavu od schodišťové šachty. "Jak to vypadá?" zeptal se ho Berry.

Stein mlčky ukázal dolů na schodiště.

Berry se naklonil přes zábradlí. Zezdola se na něj šklebila skupinka mužů a žen, kterým tekly z úst sliny a kteří měli po obličejích rozmazanou krev se zvratky. Na to si už stačil zvyknout. Ale teď si na něho někteří ukazovali. Někdo zakřičel, jedna žena se rozesmála. Berry měl pocit, že slyší dětský pláč. Jeden muž se protlačil k patě schodiště a promluvil na Berryho. Dělal, co mohl, aby mu bylo rozumět. Tušil, že mu to nejde, a začal zuřivě řvát. Žena se znovu rozesmála.

Berry poodešel od zábradlí a podíval se po Lindě Farleyové, která sklouzla ze stoličky u klavíru a stačila udělat pár kroků směrem k němu. "Nechod" sem, Lindo."

Stein přikývl. "Říkal jsem jí, že se nemá přibližovat ke schodům. Tohle ovšem," ukázal na velký salónek, "není o nic, lepší."

Berry se přiblížil k dívce. "Co je s tebou, Lindo?" Váhavě ze sebe vysoukala: "Mám hlad, pane Berry. Myslíte, že bych už mohla dostat něco jíst?"

Berry se na ni usmál. "No . . . nedala by sis kolu?" "Hledala jsem," ukázala na bar, "ale už tam nic nezbylo."

"Tady nahoře asi nic k jídlu nebude. Můžeš pár hodin počkat?"

Zatvářila se zklamaně. "Snad ano." "Jak jsou na tom oba piloti?" "Stejně."

"Tak se o ně hezky starej."

Na Lindu Farleyovou se najednou sesypaly všechny rány života. Hlad, žízeň, únava, strach, smrt. "Miláčku, ještě chvilku to musíš vydržet. Brzy se vrátíme domů!" Berry se obrátil.

Uvědomil si, že sám má hlad a žízeň. A má-li hlad a žízeň on s Lindou, desítky lidí dole na tom musí být stejně. V duchu se ptal, jestli to v nich povzbudí agresivní choutky.

"Dolů!" zařval Stein. "Běžte dolů!" Berry přiskočil ke schodišti. Jeden muž byl už v polovině. Stein vytáhl z kapsy minci a hodil ji dolů. Zasáhl muže do obličeje. "Dolů! Zpátky dolů!"

Muž ustoupil o krok zpátky.

Stein se zeptal Berryho: "Máte něco, čím bych po nich mohl házet?"

Berry sáhl do kapsy, a podal Steinovi hrst mincí a zapalovač. "Harolde, tohle se mi přestává líbit." Mně taky," souhlasil Stein.

Berry se rozhlédl po salónku. "Jak se chovají tihleti? "Každou chvíli jinak. Lezou mi na nervy. Jsou moc blízko."

Berry viděl, že Terri O'Neilová se znovu potácí směrem k pilotní kabině. Škoda že nemůžou zavřít a zamknout vyražené dveře. Letuška stála kousek od dveří a tupě zírala do kabiny. Nespouštěla oči ze Sharon Crandallové, která si jí zřejmě nevšimla. Berry se podíval po Steinovi. "Asi bychom je pro jistotu měli posílat dolů."

Stein přikývl. "Jistě, ale já bych si sem rád přivedl manželku a dcery."

Berry se obrátil a podíval se mu do očí. "To nejde, Harolde, a nebylo by to fér." Berry si v duchu přál, aby Stein dokázal brát věci takové, jaké jsou, ale věděl, že to nedokáže.

"Fér? Kdo se, prosím tě, stará o to, jestli to je fér nebo není? Mně se jedná o moji ženu a moje dcery. Komu chceš vlastně poroučet?"

"Podívej se, bylo by to strašně riskantní. Vodit sem rodinu nemá cenu."

"Proč?" "Nevíš, co se všechno může stát. Co kdyby se za vámi začali dobývat nahoru po schodech? Tyhle lidi už si nemůžeme nechat v salónku. Lezli by nám do pilotní kabiny. A kdyby do něčeho vrazili . . . rušili by . . ."

"Já si svou rodinu ohlídám," skočil mu do řeči Stein. Promluvil rozhodným tónem. "Moje žena a dvě dcery . . . Debbie a Susan . . . nebudou nikomu překážet . . ." Sklonil hlavu a schoval obličej do dlaní.

Berry chvíli počkal a pak mu položil ruku na rameno. "Nezlob se, ale momentálně jim stejně nemůžeš pomoci."

Stein zvedl hlavu. "A potom?"

Berry uhnul očima. "Nejsem doktor. Nevím, jestli se v jejich stavu dá něco dělat."

"Říkáš, že nevíš?" Stein prudce dupl na první schod. "Já ti říkám, že pro ně něco udělat můžu. Můžu je odvést od ostatních. Od . . ." Stein se podíval dolů na točité schodiště. "Nechci, aby zůstaly tam dole. Copak nechápeš, co se tam dole děje? Opravdu ne?"

Berry popadl Steina pevně za paži. Proti své vůli přikývl. "Já vím, Harolde. Chápu tě. Počkej, až se vrátí Barbara. Pošleme tyhle dolů a pak si přivedeš rodinu, O. K.?"

Stein se nebránil, když ho Berry stáhl zpátky od schodů. Přikývl hlavou a řekl: "Tak já počkám." Vtom vykřikla Linda Farleyová: "Pane Berry!" Berry doběhl ke klavíru. Vedle něj klečela dívka, která měla na starosti Stuarta a McVaryho. "Co je?" "Tenhle pán otevřel oči." Ukázala na Stuarta.

Berry si klekl a podíval se kapitánovi do široce otevřených, nepřítomně hledících očí. "Po několika vteřinách natáhl ruku a zatlačil kapitánovi oči. Pak mu přetáhl pokrývku přes hlavu. "Umřel?"

Berry se podíval na dívku. "Ano, umřel." Dívka přikývla, že chápe. "To umřou všichni?" "Ne."

"Maminka umře taky?"

"Ne. Maminka bude v pořádku."

"Může sem přijít jako rodina pana Steina?"

Berry si byl skoro jistý, že Lindina maminka buď leží mrtvá pod hromadou trosek, nebo jí proud unikajícího vzduchu vymrštil z letadla. Ale i kdyby náhodou žila . . . "Ne. Nemůže sem."

"Proč ne?"

Prudce se zvedl a odvrátil se. Po delším váhání se obrátil k dívce a řekl: "Věř mi. Nelam si s ničím hlavu. Dělej, co ti říkám, ano?"

Linda Farleyová se opřela o nohu klavíru a přitáhla si kolena k bradě. Položila si hlavu do dlaní a začala natahovat: "Já chci maminku."

Berry se k ní sklonil a pohladil ji po vlasech. "Já vím. Já vím." Zvedl se. Chlácholit lidi moc neuměl. Vzpomněl si, jak to chodilo u nich doma když se někomu něco přihodilo. Nikdy nenašel vhodné slovo, nikdy nedokázal nikoho uklidnit. Obrátil se a namířil k pilotní kabině. Popadl Terri O'Neilovou pevně za ramena a odstrčil ji od dveří.

Sláva jeho technického triumfu rychlebledla vedle tvrdých skutečností a osobních tragédií, jimiž byl obklopen.

Berry vešel do pilotní kabiny.

Sharon Crandallová hovořila palubním telefonem: "Počkej chvíli, Barbaro. John se vrátil." Podívala se na Berryho. "Barbara je v pořádku. Jak to vypadá vzadu v salónu?"

Berry se zhroutil na sedadlo. "O.K." Odmlčel se a pak pokračoval: "Ale ne úplně. Kapitán umřel. Cestující začínají být trochu . . . nepříjemní."

Crandallová si všimla, že je celý schlíplý. Poznala výraz, jaký si lidé nasazují, když hodlají oznámit něčí smrt. Prudce zavrtěla hlavou. "No to je hrůza!" Zpráva o smrti kapitána Stuarta v ní probudila hluboký smutek nad ztrátou známého člověka. Osud se proti nim znovu spíkl. "Sharon?" Zvedla hlavu. "Já jsem v pořádku, ale Barbara s vámi potřebuje mluvit. Kvůli nějakým drátům."

Berry od ní vzal sluchátko. "Barbaro, jste tam? Co se děje? Kde jste?"

"Uprostřed dolní kabiny." Její hlas zněl vzdáleně a hvízdání ženoucího se vzduchu i hluk proudových motorů zněly ze sluchátka hlasitěji. "Vedle té větší díry ze stropu visí nějaké dráty. Pár cestujících se o ně otřelo, ale nic se nestalo. Proud v nich asi není."

Berry se na okamžik zamyslel. Ve stratonu funguje všechno až na vysílačky. Mohlo to zavinit několik přerušovaných kabelů. Doufal, že zmíněné dráty nemají nic společného s ovládáním kormidel. "Třeba jsou to dráty od antén." Je logické, že antény budou v supersonickém letounu umístěny v části, kde je nejnižší čelní odpor, například na ocasu. Terminál naopak asi používá jiný signál a diskovou anténu, která bude pravděpodobně umístěna někde blízko nosu letadla. Proto terminál funguje a radiostanice zůstávají němé.

Mám je zkusit znovu zapojit?"

Berry se usmál. V technickém věku je zřejmě každý technik. Přesto je to od té holky užitečný a odvážný nápad. "Ne. Potřebovala byste nářadí a zabralo by to spoustu času." Jestli ty dráty opravdu souvisejí s řízením, nakonec stejně bude muset osobně sejít dolů a bude se muset pokusit je zapojit. "Na drátech nezáleží." Dělal si starosti spíš s něčím jiným a Barbara mu tu věc může vyjasnit. "Poslyšte, Barbaro, našla jste stopy po explozi? Třeba ohořelá sedadla? Zčernalý kov? Víte, co myslím?"

Letuška chvíli mlčela. "Ne. Asi ne. Určitě ne!" Následovala další pauza. "Je to divné, ale po explozi není nikde sebemenší stopa - samozřejmě až na ty dvě díry v trupu a celkový obraz bídy a utrpení v kabině."

Berry pokýval hlavou. Sám měl stejný dojem. Kdyby se otvory objevily ve stropě a v podlaze, byl by si myslel, že vletěli do deště meteoritů. Věděl, že taková věc je vzácná, dokonce i ve výšce 19 kilometrů. Mohl by takový meteorit za určitých okolností letět vodorovně? Berry neměl tušení, ale připadalo mu to nepravděpodobné. Neměl by se o něčem podobném zmínit pomocí terminálu? Ale má to vůbec cenu? "Barbaro, jak se chovají cestující?"

"Půlka je docela klidná, ale někteří začínají bloumat po letadle. Asi se probrali při obratu. Viděla jsem pár rvaček."

Berryho napadlo, že letuška má chladný hlas, nezaújatý, jak by se slušelo na dobrého reportéra. "Dejte na sebe pozor. Postupujte pomalu. Vyvarujte se prudkých pohybů."

"Já vím."

"Pod schodištěm se hromadí cestující."

"Odsud na schodiště nevidím, ale můžu pozorovat skupinu kolem přední kuchyňky a toalet."

"Až se dostanete do kuchyňky, hned mi zavolejte."

"Fajn."

"Nebo zakřičte na Steina. Já nebo on vám pomůžeme dostat se nahoru. Dejte na sebe pozor. Dám vám ještě Sharon."

Barbaře Yoshirové nebylo do dalších řečí. Když vyhlédla ze stanoviště v prostřední kuchyňce, uvědomila si, že jí cestující začínají věnovat nežádoucí pozornost. V kuchyňce se ocitla ve slepé uličce a přitom měla proti cestujícím jedinou výhodu, vlastní pohyblivost. "Barbaro?" "Ano. Hned se vracím."

"Je to moc špatné? Nemám jít za tebou?"

"Ne." Yoshirová se nutila do žoviálního tónu: "Dělám letušku dost dlouho a dovedu se uhnout šátrajícím rukám." Vtip nevyzněl, a proto rychle dodala: "Nevšímají si výslovně mě. Za pár minut jsem u tebe." Položila sluchátko a vyšla do uličky. Držela se zády ke stěně toalet, podívala se do jeskyně, která se prostírala mezi ní a předkem kabiny, a pak se ohlédla do zadní části letadla.

Křehké přepážky rozdělující vnitřek stratonu smetla dekomprese. Celý vnitřek, který byl, jak si vzpomínala, šedesát metrů dlouhý, zůstal až na tři bloky kuchyněk spojených s toaletami holý. Tyhle krychle z modrého plastu, sahající od podlahy ke stropu, vyrůstaly z trupu ve střední části. Jedna blíž k ocasu, ta, u níž stála, uprostřed, a třetí v kabině první třídy. A právě ta jí bránila ve výhledu na točité schodiště.

Kymácející se kyslíkové masky, vyrvané řady sedadel a panely uvolněné ze stropu i z podlahy dovršovaly obraz zkázy. Osmnáct metrů od ní, asi uprostřed mezi kuchyňkou, před níž stála, a kabinou první třídy zely dva otvory po bombě - pokud je ovšem opravdu způsobila exploze bomby.

Barbara Yoshirová se snažila najít cestičky, po nichž by se mohla v letadle pohybovat. Na zlomek vteřiny se zabývala představou, že by se neměla hýbat z místa, ale okamžitě vlastní nápad zavrhl. Pilotní kabina ji neodolatelně přitahovala.

Yoshirová pochopila, že musí zvolit jednu ze dvou únikových cest. Ulička na levé straně, po které přišla, byla teď plná bezcílně bloumajících cestujících. V uličce napravo bylo sice méně lidí, ale zato víc trosek. Navíc ulička vedla kolem větší díry v trupu. Z místa, kde stála, bylo zejménem otvorem vidět Tichý oceán a náběžnou hranu křídla. Napadlo ji, že by třeba mohla postupovat pravou uličkou a před volným prostorem, v němž se kolem děr nahromadily trosky, přejít na opačnou stranu. Soustředěně zkoumala prostor před sebou a nevšimla si, že hned vedle ní stojí v uličce mladý muž a nespouští z ní oči.

Zhluboka se nadechla a udělala zkusmo pár opatrných krůčků do uličky. Přestože kabinou vál svěží, chladný větřík, zápach byl strašný. Málem se jí udělalo špatně. V chůzi zvedla hlavu a oči jí jezdily všemi směry. Asi sto mužů a žen zůstalo sedět, takže se mezi řadami nedalo projít. Další stovka cestujících postávala ve skupinkách nebo jednotlivě, hlavní uličky tedy byly také blokovány. Někteří bloumali sem tam, vráželi do druhých, padali v uličkách nebo na sedadla, znovu vstávali a bloudili bezcílně dál. Všichni blekotali nebo sténali. Kdyby tak mohli být zticha, aby je dokázala ignorovat!

Uvědomila si, že je prozrazuje i jejich oděv a ne jen obličej a zvuky, jaké vydávají.

Elegantní obleky a šaty byly v cárech, někteří cestující zůstali doslova napůl nazí. Většinou byli bez bot nebo jim zbyla jen jedna. Prakticky všechny oděvy byly pozvracené a potřísněné krví.

Yoshirová si všimla, že někteří cestující byli při explozi zraněni. Uvědomila si, že je nevnímá jako jednotlivé lidské bytosti, které utrpěly zranění, ale jako obrovská amorfní stvoření, která jsou celá šedá a mají spoustu očí. Všimla si ženy, které legračně visel utržený ušní boltec, a muže, který přišel o dva prsty. Malé děvčátko si drželo příšerně vypadající ránu na stehně. Holčička plakala. Bolest, uvědomila si Yoshirová, bolest je jedna z mála věcí, které ještě dokážou vnímat. Ale jak to, že cítí zrovna bolest a nic jiného? Jak to, že v nich vnímání bolesti neodumřelo se vším ostatním? Proč nejsou ušetřeni aspoň posledního utrpení?

V mrtvole, která ležela v uličce před ní, poznala stewarda Jeffa Price. Kde může být zbytek personálu? Zoufale hledala známé modrobílé uniformy.

Klekla si a v pronikavém slunečním světle prakticky znehybněla. Vtom si všimla další letušky. Dívka byla obrácena zády, ale Yoshirová podle dlouhých černých vlasů poznala, že je to Mary Santorová. Letuška zřejmě nevnímala nic, co se kolem ní děje, nevnímala ani lidi, kteří o ni zakopávali, ani vítr, který si pohazoval dlouhými prameny vlasů kolem její hlavy a šíje. Barbara Yoshirová si vzpomněla, že Mary Santorová volala dolní kuchyňku a ptala se, jestli jim má přijít pomoci. Barbara si jasně pamatovala, že jí Sharon Crandallová řekla: Ne, díky. Už s Barbarou končíme. Za chvíli jsme nahoře. Ve skutečnosti mohly vyrazit nahoru až za pět minut. Kdyby byly vyrazily za minutu . . . Náboženství, které Barbara Yoshirová vyznávala, nezdůvodňuje víru v osud, ale při podobných zážitcích člověk přece jen žasne nad božím smyslem pro načasování věcí. Yoshirová se od Mary Santorové odvrátila.

Někdo se přiblížil zezadu a popadl Yoshirovou za rameno. Ztuhla a pak se pomalu odsunula stranou. Hoch, kterému mohlo být tak osmnáct let, klopýtal kolem ní dál. Cestující sedící na sedadle, o něž se opírala, ji popadl za ruku. Nenásilně se vysvobodila ze sevření a šla dál uličkou. Srdce se jí rozbušilo a v ústech měla vyprahlý a ošklivý pocit.

Yoshirová se vzchopila a pomalu se sunula stranou podle řady sedadel v rohu. Opatrně obešla dvě sedadla, ale pak si uvědomila, že se neprotáhne kolem dvou mužů sedících na posledních sedadlech. Opatrně přelezla na volné sedadlo před sebou a dostala se do levé uličky.

Přiblížila se k širokému volnému prostoru, kde ostré sluneční světlo dopadalo na groteskní mrtvoly ležící v hromadě trosek. Pokroucenými, navzájem propletenými kusy kovu se prodírali nebo plazili cestující. Letuška, fascinována hrůzou, pozorovala, jak nějaká žena zamířila k zejícímu otvoru, prodrala se změtí visících drátů a trosek a nakonec udělala krok do prázdna. Zahlédla, jak se žena snáší kolem okének kabiny.

Yoshirové to vyrazilo dech, takže se nezmohla na výkřik hrůzy. Spáchala ta žena sebevraždu? Těžko. Nikomu z cestujících zřejmě nezůstalo dost inteligence ani na takovou věc. Jako by chtěl potvrdit její názor, starší muž se začal plížit po čtyřech ke stejnému otvoru v trupu letadla. Když se přiblížil, aniž si uvědomoval, kde je, zmocnil se ho proud unikajícího vzduchu a vyhodil ho ven. Yoshirová viděla, že padající tělo narazilo na křídlo a pak se teprve řítilo dolů. Prudce se otočila a podívala se do uličky, která ji snad bezpečně dovede do pilotní kabiny.

Někteří cestující, kteří měli místa na levé straně, spadli do uličky a zůstali ležet na podlaze. Jiní se shlukli do chumlu a pokoušeli se chodit. Snažili se vyhýbat jeden druhému, nohy jim sekaly jako nataženým panenkám na klíček, těla se kroutila, jak se snažila vyhnout neustálým srážkám. Byl to odporný pohled a Barbara Yoshirová cítila, že se v ní natahuje a kroutí jakási pružina.

Barbara udělala uličkou pár kroků, které ji dělily od prostoru plného trosek. Opatrně překračovala zkroucené mrtvoly, ležící na podlaze. Necelých patnáct metrů před ní se tyčila modrá plastická krychle, obsahující kuchyňku a toalety. Za ní začíná točité schodiště. Lidé do ní neustále vráželi a otírali se o ni. Zvuky, které jim vycházely z úst, nebyly lidské. Z neznámých důvodů zničehonic zesílily v jakési crescendo vřeštění, bédování sténání a vytí a pak se zase utišily jako hlasy lesa. Za chvíli cosi znovu vyvolalo tutéž reakci a všechno začalo znova. Yoshirová se zachvěla do morku kostí.

Sebrala odvalu a podívala se na obličeje mužů a žen, které ji obklopovaly. Pokoušela se odhadnout, jestli se spolu nějak dorozumívají, jestli se nedohadují aspoň nějakými gesty, aby věděla, jak se má zařídit. Ale ve většině tváří se nedalo vyčíst vůbec nic. Cit, zájem, lidskost a v konečné instanci ani duše. Božská jiskra v nich zhasla stejně, jako kdyby prodali duši ďáblu. Spíš by se dalo něco vyčíst ve tváři opice než v zakrvácených obličejích těchto "lidí" s pohaslými očima a pokleslými bradami.

Na některých však byly patrné jisté pozůstatky inteligence. Speciálně na jednom mladíkovi, který ji zřejmě paralelně sledoval v pravé uličce. Stál na protější straně prostoru naplněném troskami poblíž většího otvoru. Yoshirová viděla, jak si prohlédl díru, odvrátil se a začal si

razit cestu směrem k ní. Odstrkoval každého, kdo se mu připlétl pod nohy. Najednou zůstal stát a sklonil hlavu.

Barbara Yoshirová se podívala, kam hledí. Ve zmeti trosek uviděla psa. Byl to slepčův nazlátlý lovecký pes. Seděl na podlaze, strkal hlavu pod dvě převrácená sedadla a cosi žral. Přikryla si dlaní ústa. "Panebože, tohle ne! To není možné!"

Mladík opatrně obešel psa. Yoshirovou polila hrůza. Roztřásla se jí kolena a cítila, že každou chvíli omdlí. Aby se udržela na nohou, zachytila se pokroucené hliníkové vzpěry. Pes cosi vytáhl zpod hromady plechu. "Bože můj!" Cítila, že jí z hrdla stoupá výkřik, a snažila se jej potlačit. Ale bylo to marné, vydral se jí - dlouhý a pronikavý výkřik, který se ztišil v zoufalé bědování: "Ach, bože, bože . . ."

Cestující, kteří stáli poblíž, se obraceli ke zdroji hluku. Mladík vyrazil prudce směrem k ní. Barbara Yoshirová se rozběhla. Zakopávala o rozdrčená těla a sedadla a nakonec upadla. Poškozená podlaha mezi dvěma otvory byla mírně promáčknutá. Když letuška upadla, paže jí proletěla až do spodního zavazadlového prostoru. Yoshirová paži vytrhla, ale pořezala si přitom zápěstí. Z rozšklebené rány tekla krev. Pes zvedl hlavu a zavrčel na ni. Bylo to divné zavrčení, připomínající spíš zvuky jaké vydává člověk, který se zalyká nebo dusí. Rychle se zvedla. Mladík v modrém saku po ní natahoval ruku.

George Yates se normálně choval mírně. Byl to mladý muž ve skvělé fyzické kondici, věnoval se joggingu, potápění, józe a meditaci. Z nejrůznějších fyziologických důvodů dekomprese neovlivnila značnou část jeho motorických funkcí. Ale řídký vzduch zato vymazal čtyřicet let civilizování a zkulturnování, tu část psychiky, kterou by George Yates sám nazval super ego. Jeho vlastní já bylo postiženo, ale částečně fungovalo. Id, mozkové centrum slastí, impulsivních hnutí a instinktivní energie, zkrátka ona část psychiky která má nejbližší k nižším formám života, zůstala Georgi Yatesovi zachována a stala se dominantní.

Letuška upoutala jeho zájem svými pohyby. Když na ně Yates soustředil pozornost, začaly se mu rozkládat na jednotlivé rozeznatelné komponenty. Uvědomil si, že je to žena.

V nepatrných záblescích roztříštěné paměti George Yates na letušce uviděl něco, čeho se chtěl zmocnit. Poslední živá vzpomínka mu připomínala, že seděl na svém sedadle a měl dlouhý erotický sen. Pak se paměť roztříštila a rozpadla. V tom snu viděl dívky v modrém a bílém, které procházely uličkami v kabině. Matně si vybavoval ženu s dlouhými černými vlasy a tušil, že ho vzrušovala. Ale teď byl vzrušen sám. Napřáhl po ní ruce.

Barbara Yoshirová mu unikla. Proběhla kolem zbývajících trosek do kabiny první třídy. Najednou se před ní tyčila přední kuchyňka s toaletami. Narazila do modré stěny, opřela se o ni zády a pomalu se sunula do rohu, kde se stěna lomila a vedla ke schodišti.

Sápali se po ní lidé s napřaženými pažemi. Letuška udeřila pěstí do tváře jakousi ženu, která pak pozpátku odklopýtala ke skupině stojící za ní.

Okamžitě si uvědomila, že to neměla dělat.

Z celého letadla se začali ke středu nezvyklého pohybu trousit lidé. Některé hnala zvědavost, jiné unášel dav a další chtěli čelit ženě, kterou považovali za příčinu ohrožení - Barbaře Yoshirové.

Propracovala se až k toaletě a vykroukla za roh. Točité schodiště měla necelých šest metrů před sebou. Spodní část schodiště byla plná lidí a prostor, který ji dělil od schodů, byl vyplněn souvislou hradbou lidských těl. Volný prostor kolem ní se neustále zužoval.

Vztahovala se kolem ní spousta rukou a ona je odrážela. Nějaký mladík ji popadl za blůzičku a trhl za ni. Tenká bavlna se roztrhla a odhalila jí ramena. Další ruka utrhla celou půlku blůzičky. Kdosi ji tahal za vlasy. Znamý mladík, který působil normálním dojmem, byl zaklíněn do davu, jenž ji bezprostředně obklopoval, ale cílevědomě se snažil prodrat až k ní. Letuška se zhluboka nadechla a vykřikla: "Pomoc! Pomozte mi někdo!"

Její hlas se ztrácel v hluku vyvolávaném větrem, hukotem čtyř motorů a rozčileným vytím davu. V džungli, v níž se proměnil straton, soutěžila stovka mužů a žen, či hlas bude znít hlasitěji. Letuška znovu vykřikla, ale sama věděla, že její volání zaniká ve vřavě, která ji obklopuje.

Protáhla se kolem rohu přepážky a šátrala po klíče na dveřích toalety. Nahmatala ji a stiskla. Dveře se za ni otevřely dovnitř. Netušila, že je to místnost, která před několika hodinami zachránila život Johnu Berrymu. Uvnitř se tísnili dva muži s jednou ženou a tupě na ni zírali. Přibouchla dveře. "Kristepane! Ježíšikriste!" Hlavou jí blesklo, jak se lekla a jak se jí hnusilo, když jednou večer otevřela příborník, v němž se hemžili švábi.

Tiskla se zády ke stěně a snažila se pomaloučku sunout ke schodišti. Tlačící se dav o ni jevil pouze okrajový zájem a tak si řekla, že se jí snad podaří proklouznout, když bude střídat agresivitu s pasivitou. Jenomže mladík v modrém saku se za ní neustále a cílevědomě prodíral.

Barbara se dostala k přednímu rohu krychle, který byl nejbliž u schodiště. Lidé tu byli tak namačkáni, že se protahovala jen s obtížemi. Znovu zakřičela, ale v okolním hluku doslova neslyšela vlastní slova. Všimla si, že cestující postoupili o pár schodů nahoru. Nějaký muž se dopotácel až nahoru a zmizel v salónku. Ve zlomku vteřiny sletěl dolů a srazil s sebou po točitém schodišti lavinu lidských těl. Viděla, že pan Stein je muž na svém místě. Jenže ji neslyšel, a i kdyby, stejně by jí nemohl pomoci.

Yoshirová v duchu zvážila několik alternativ. Například mohla dělat mrtvou, ale kolem ní se tísnilo tolik lidí, že by to nešlo, a navíc na to ani neměla nervy. Uvědomila si, že si jí dav už přestal všimat, ale také viděla, že občas dochází k násilným projevům, a že je tedy nebezpečné přibližovat se k té spoustě lidí. A ten mladík ji vůbec nepouští z hlavy. Letuška si řekla, že má jedinou možnost záchrany. Musí se dostat ke kuchyňce a sjet výtahem dolů. Tam bude v bezpečí a může volat do pilotní kabiny. Jakmile si stanovila cíl, uklidnila se a začala si energičtěji razit cestu davem. Přitom si uvědomila, že začíná pociťovat závrat' a rychle se unaví. Podívala se na ruku. Z pravého zápěstí jí pořád tekla krev. Nezastavila se, ale pevně si zápěstí stiskla levou rukou. Tiskla se zády k přepážce a postupovala podél stěny obrácené dopředu naproti schodišti. Došla k protějšímu rohu, zahнула za něj a sunula se bokem, centimetr po centimetru, směrem k zádi letadla. Muž v modrém saku jí zmizel z dohledu. Záda lehce klouzala po plastické stěně a prsty nahnátly prázdný prostor otevřených dveří kuchyňky. Výtah. Dostat se do výtahu. Mezi sevřenými prsty jí pořád vytékala krev a nohy se jí třáslы vyčerpáním. Tiskly se na ni tváře a těla, cítila odporný cizí dech. Zvedl se jí žaludek a zalykala se pachutí žluči.

Ramenem vklouzla do otevřených dveří kuchyňky, prodírala se razantněji, takže se vyprostila celá až na levou paži přitisknutou k přepážce.

Dav jako by se najednou rozestoupil a v uvolněném prostoru se objevil mladík v modrém saku. Usmíval se na ni, nemohla se mýlit. Vypadal skoro normálně a letuška div nevykřikla, aby jí pomohl. Ale včas si uvědomila, že nemůže být normální. V zoufalství začínala ztrácet rozum. Mladík se k ní blížil.

Pozpátku vklouzla do kuchyňky a rukama se chytila zárubní. Kopla mladíka do přirození. Zařval a z jeho výkřiku jasně poznala, že mladík nepatří k těm, kteří katastrofu přežili ve zdraví.

Popadla skládací dveře připomínající harmoniku a zatáhla je. Vyboulily se a téměř okamžitě začaly povolovat, ale přesto se stihla obrátit k výtahu.

V úzké a krátké uličce stáli dva muži a oba olizovali z policek rozsypaná jídla. Švábi. Prudce, ale klidně kolem nich proběhla do otevřeného výtahu.

Barbara Yoshirová zklidnila chvějící se ruku a zasunula vnější dveře. Nervózně stiskla tlačítka řídící provoz výtahu. Elektricky ovládané vnitřní dveře se konečně začaly pomalu zavírat.

Vtom se rozlétly vnější dveře. Barbara Yoshirová se ocitla tváří v tvář Georgi Yatesovi. Než se vnitřní dveře stačily zavřít, Yates se protáhl do kabiny. Elektricky ovládané dveře se zavřely, ale až za ním. Výtah se rozjel dolů.

Barbara Yoshirová se musela kousnout do prstu, aby nevykřikla. Po tváři ji stékaly slzy a z hrdla se jí dralo zoufalé chrčení. Muž, který stál před ní, si ji chtivě prohlížel. Cítila, jak se k ní tiskne, cítila, jak se jeho tělo lepí na její, cítila jeho dech. Ohmatával ji, rukama přejel z boků na řadra.

Ustoupila do kouta. Kabina jela dolů. Mladík se k ní tiskl silněji.

Výtah zastavil a dveře se otevřely. Objevila se malá, matně osvětlená kuchyňka.

George Yates tlačil Barbaře Yoshirové ramena dolů tak silně, až podklesla v kolenou. Stál nad ní, popadl ji za dlouhé černé vlasy a tiskl jí hlavu ke svým stehnům.

Pokusila se vytrhnout a vstát. "Prosím vás, nedělejte to. Nechte mě!" Silně krvácela a připadala si bezmocná. "Dejte mi pokoj!" Tentokrát křičela silněji: "Prosím vás, neubližujte mi!"

Svět se s ní točil a temný prostor ještě víc ztmavl. Cítila, že ji vleče za vlasy. Zůstala bezmocně ležet na břiše, pokoušela se předstírat smrt nebo aspoň bezvědomí, cokoli, jen aby o ni ztratil zájem.

Ale George Yates o ni jevil až příliš silný zájem. Od okamžiku, kdy si jí v davu všiml, od chvíle, kdy mu instinkt napověděl, že je jiná, od toho okamžiku neměl v hlavě nic jiného, než jak se jí zmocnit a donutit ji, aby se mu vzdala. Žádný z těchto abstraktních pojmů by už nedokázal použít, ale instinkt ho neopustil. Obrátil ji na záda a klekl si nad ni tak, že ji obemykal koleno.

Barbara Yoshirová vymrštila koleno a zasáhla ho do rozkroku.

George Yates zařval a nadzvedl se. Už podruhé mu způsobila bolest, podruhé ho odmítla. Částečně ho to rozzuřovalo, ale částečně ji chápal.

Opřela se o loket a rukou se snažila dosáhnout sluchátko palubního telefonu na stěně.

Podařilo se jí sluchátko srazit ze závěsu. Spadlo a zůstalo viset na kývajícím se šňůře. Chňapla po něm, když mýjelo její hlavu. Ucítila prudkou bolest v oku a pak na lícni kosti. Klesla na záda. Plastické sluchátko se jí kývalo před očima.

Světla na stropu najednou zastínilo cosi černého, co se nad ní sklánělo. Neslyšela sebemenší zvuk, nevnímala žádné světlo, a tak jí všechno připadalo neskutečné. Nemohla prostě uvěřit, že tohle všechno se děje právě jí, všechno jí připadalo tak vzdálené, tak cizí ve světě, k němuž před několika hodinami patřila. Jako by vstoupila do mlhy a vynořila se z ní rovnou do podsvětí, do světa podobného tomu, který znala, ale přesto jiného.

Pod nahými zády a pod nohama cítila chladnou podlahu, vnímala, jak se pravidelný tah motorů přenáší na vibrace v trupu. Na prsou cítila mladíkovo prudce bušící srdce a tvář jí ožehl jeho zrychlený dech.

Přestala se bránit, ale nedokázala přimět vlastní tělo, aby se uvolnilo. V duchu se modlila, aby se to odbylo co nejrychleji a aby byl potom klidnější a ona mohla zastavit krvácení ze zápěstí.

Ale George Yates si dával na čas. Jako zvíře vychutnávající dlouho štvanou kořist, prodlužoval si rozkoš, kterou mu poskytovalo tělo Barbary Yoshirové. Neměl, proč by spěchal, vždyť teprve začal ochutnávat jednotlivé chody.

Nejdřív se Barbaře na chvíli zdálo, že mladík ztrácí zájem. Jako by se celý zpomalil. Snad, modlila se v duchu, už brzy bude mít všechno za sebou. Jenomže jeho pohyby nepřestávaly. Vtom si s hrůzou uvědomila, že si mladík úmyslně prodlužuje rozkoš. Tímhle tempem mohl pokračovat prakticky do nekonečna. Zvrátila hlavu na stranu a podívala se na zápěstí.

Krev se z něj hrnula a velká červená šmouha, táhnoucí se po podlaze kuchyně, vysvětlovala, proč se jí začíná zmocňovat závrat'. Krev vytékala z otevřené rány a letuška věděla, že ji musí

rychle ošetřit. Sebrala zbytek energie, vykopla obě nohy nahoru a snažila se shodit muže, který na ní ležel.

Yates málem spadl na stranu. Popadl ji za paže, a když se pevně zachytil, chvíli počkal, aby se uklidnil. Potom použil veškerou sílu a výhodu, jakou mu poskytovala jeho pozice, aby ji definitivně přemohl.

"Prosím vás, pust'te mě! Pust'te!" vřískala. Ale zvuk vlastního hlasu jí zněl dutě a vzdáleně. Yates spokojeně zabručel a znovu se pomalu pustil do přerušovaných pohybů. Tentokrát si dával pozor, aby nepustil její paži.

"Prosím vás," opakovala Yoshirová chabě vlastní prosbu. Tekly jí slzy a cítila, že ztrácí vědomí. Veškerá síla ji opustila. Pár vteřin ještě pozorovala Yatese a pak nechala klesnout víčka. Krátce nato se celá naprosto zhroutila.

George Yates si hned neuvědomil, co se stalo. Teprve když byl s tou ženskou hotov, vycítil, že něco není v pořádku. Vyskočil a podíval se na kaluž krve, oblévající její bezvládné tělo. Jakmile uviděl krev a všiml si jejího zranění, okamžitě mu došlo, co se děje. Situace byla natolik jednoznačná, že ji musel pochopit i ve svém stavu.

Ale Yatesův zájem o ženu rychle pohasl. Začal se zajímat o jiné věci. Rozhlédl se po kuchyňce a jako vyděšené, právě probuzené zvířátko vyklouzl z malé místnosti. Kaluže krve na podlaze si už nevšímal. Mrtvolý Barbary Yoshirové také ne. S tou byl přece už hotov!

9

Edward Johnson rychle kráčet dlouhou chodbou vedoucí k modrým dveřím s nápisem DISPEČERSKÉ STANOVIŠTĚ. Zničehonic se zastavil, zapálil si doutník a před skleněnými dveřmi si vyzkoušel několik výrazů obličeje. Rozhodl se pro masku, které říkal pohrdání s troškou netrpělivosti. Chvilíčku si zálibně prohlížel sám sebe. Brada ujde, vlasy na spáncích lehce prošedivělé, chladné šedé oči. Pravý šéf. Přesně řečeno náměstek při řízení provozu. Zbývalo v něm dost rysů bývalého nakladače zavazadel, takže v něm lidé občas viděli drsňáka a báli se ho, ale na druhé straně si dokázal nasadit tenkou slupku kultivovanosti, takže ho mezi sebe přijímali i lidé, kteří nepocházeli z dělnického prostředí. Když se přesvědčil, že na dispečery udělá dojem, vydal se dál chodbou.

Došel až k ocelovým dveřím, které bez jediného okénka uzavíraly konec chodby. Kolikrát už tou chodbou prošel? A jaké při tom měl cíle? Po sedmadvaceti létech praxe u letecké společnosti mu zkušenost napovídala, že prakticky pokaždé šlo o falešný poplach. Poslední skutečný malér se přihodil před třemi léty, a i tehdy ho volali zbytečně. Než mu to stačili oznámit, všechny lidi na palubě dotyčného letadla už žraly ryby.

Co to zas bude, ptal se v duchu. Někdo z chlapů, co mají na starosti straton, asi ztratil krabici na svačinu, anebo nějaký dispečer nemůže najít barevnou tužku. Udělal poslední krok ke dveřím a uchopil kliku.

Chvilí vyčkával a přitom si znovu zrekapituloval všechny dosavadní informace. Nebylo jich mnoho. Vlastně jen stručný telefonát, který ho vyrušil z důležitého pracovního oběda v jídelně na ředitelství. Volal nějaký obyčejný dispečer, jmenuje se Evans nebo Evers. Došlo k mimořádné události, pane Johnstone. Ale zřejmě to nebude příliš vážné. Proč ho tedy ksakru volají? Tohle jim taky řekne. Všechny "nepříliš vážné" záležitosti mají řešit pracovníci na nižším stupni vedení.

Edward Johnson věděl, že se za názvem let 52 skrývá Straton 797. První letadlo společnosti Trans-United. Královna oblohy. Ale pro něho osobně to bylo 412 tun sraček. Společnost vlastnila tři takové letouny, každý za osmdesát sedm miliónů dolarů, a potíže s kterýmkoli z nich by znamenaly pěkný průser. Tento typ letounu je sice spolehlivý, a dokonce přináší mírný zisk, ale jeho, šéfa provozu, ekonomické ohledy nezajímaly. Ten zatracený krám je příliš velká rarita, pořád ho má na očích správní rada nebo tisk a televize. A za všechno

osobně odpovídá on, Johnson. Navíc si všechno zavařil sám, protože patřil k lidem, kteří hlasovali pro nákup stratonů. Ale to dělal proto, že věděl předem, jak hlasování dopadne. Edward Johnson totiž zásadně hlasoval s většinou.

Otevřel dveře a vstoupil do kanceláře dispečerského stanoviště. "Kdo je tu služebně nejstarší?" zeptal se bez obalu. Rozhlédl se po poloprázdné místnosti. V kanceláři vládlo nezvyklé ticho, přerušované občasným vyzváněním telefonů. Johnson vyndal doutník z koutku úst. "Tak kde jsou všichni, do prčic?" Všiml si, že mu dnes zastrašovací taktika vychází na jedničku, ale přesto byl dost citlivý, aby v místnosti vytušil známky maléru a zápach strachu. "Kde jsou všichni?" zařval o několik decibelů hlasitěji.

Jerry Brewster, který stál pár kroků od Johnsona, najednou s úžasem zjistil, že mluví: "V místnosti spojové techniky, pane. Vedoucí je pan Ferro."

Johnson prudce vyrazil k zasklené místnosti. Doutník si zastrčil zpátky do úst, odtáhl zasouvací dveře a vstoupil do přeplněné místnosti spojové techniky, "Ferro? Kde vás mám. "Tady," ozval se Ferro. Jeho hlas byl jediným zvukem, jaký bylo v té chvíli slyšet v náhle zmlklé místnosti.

Několik dispečerů ustoupilo a uvolnilo Johnsonovi cestu. Další rychle odešli. Dennis Evans se nenápadně uhnul Johnsonovi z cesty a zaujal postavení u dveří, aby se mohl zachovat podle okolností - buď odejít anebo zůstat. Jerry Brewster ostýchavě vešel do malé místnosti. Johnson došel k terminálu. Podíval se na Ferra a zeptal se: "Tak co se děje?"

Ferro si pečlivě nacvičil, co šéfovi řekne. Ale teď", když nad ním Johnson opravdu stál, se zmohl na pouhé gesto. Ukázal na obrazovku.

Johnson se podíval na obrazovku, umístěnou na protější stěně.

LETU 52. SKVĚLÁ PRÁCE. ČEKEJTE. UKLIDNĚTE SE, VŠICHNI UDĚLÁME, CO MŮŽEME, ABYSTE SE VRÁTILI DOMŮ.

Johnson se obrátil zpátky k Ferrovi: "Co , má znamenat ta skvělá práce, Ferro?! Kdo se má uklidnit? Takovéhle zprávy se posílají našim pilotům?!"

Ferro zvedl hlavu k obrazovce. Zabýval se tímhle malérem už tak dlouho - alespoň mu to dlouho připadalo - takže ho nenapadlo, že by ještě mohl existovat člověk, který neví, o co jde. "Straton už neřídí žádný z našich pilotů."

"Cože? Co mi to ksakru vykládáte?"

Jack Ferro prudkým pohybem utrl z výstupu vytištěnou zprávu a vytáhl celou papírovou tasemnici ze zásobního koše. "Tady to máte. Celé od začátku. Všechno, co zatím víme. Všechno . . ." odmlčel se. "Všechno, co jsme udělali. Mám strach, že je to horší, než jsme si původně mysleli."

Johnson uchoпил složený pruh papíru a začal číst. Popel z doutníku mu padal na papír, ale Johnson nereagoval. Dočetl, ale nezvedl hlavu od papíru.

Losos na divoko, kterého měl Edward Johnson k obědu, jako by se začal pálit ještě v žaludku. Před necelou půlhodinkou se projednávala jeho případná kandidatura na místo ředitele letecké společnosti Trans-United. A teď" tohle! Katastrofy lidi buď rychle udělají, anebo oddělají. Člověk musí bleskově odhadnout možnosti, jaké se mu v nové situaci nabízejí, a podle toho jednat. Johnson zvedl hlavu a v obličeji neměl žádný přesně definovatelný výraz. Chvilí se díval upřeně na Jacka Ferra. "Nařídil jste jim, aby obrátili letadlo." Znělo to jako neutrální konstatování a na hlase nebyl znát vnitřní souhlas ani nesouhlas.

Ferro se mu podíval přímo do očí. "Ano, pane. To se už obrátilo."

Za vteřinu stačil Johnson pochopit smysl nejednoznačné odpovědi a během další sekundy zvážil, jestli se Ferro dopustil nekázně. Johnson si nasadil jeden ze svých vzácných úsměvů. "Ano, provedli obrat. Skvělá práce."

Ferro přikývl. Bylo mu divné, že vedoucí provozu nemá co by dodal k maléru, jaký postihl let 52. Ale když se nad tím hlouběji zamyslel, uvědomil si, že žádné otevřené prohlášení od Edwarda Johnsona ani nemohl očekávat.

Johnson se rozhlédl po místnosti. Jak se dalo čekat, všichni jakýmsi zvráceným, ale přitom lidským způsobem prožívali drama, jehož účastníky se nečekaně stali. Z podobných situací vznikají legendy jednotlivých leteckých společností. Každý drsný výrok, který pronese, každý výraz, který se mu objeví na obličeji, se stane součástí vyprávění, jež se bude v té či oné podobě opakovat donekonečna. Jediní účastníci, kterým se jejich role evidentně nelíbila, byli Jack Ferro a jeho mladý asistent Jerry Brewster.

"Pane náměstků?" Otázku načal Brewster, který váhavě přistoupil blíž k Johnsonovi.

"Co je?" Johnson na první pohled poznal, že mladý asistent je celý nervózní.

"Asi jsem . . . omylem . . . ten malér zkomplikoval." Brewster se mezitím rozpovídal, aby měl přiznání co nejdřív za sebou. "Nereagoval jsem hned, když přišlo to první SOS. Myslel jsem, že je to bouda."

"Jaká bouda?" Johnson zvedl obočí. "Copak SOS může být bouda?"

"To ne, ale já myslel, že to je nějaký kanadský žert. Aspoň pro některé lidi, jak si ho oni představují". Brewster si nervózně hrál s podložkou na psaní. Šlo mu to hůře, než předtím tušil. "Ale moc dlouho jsem neotálel. Ohlásil jsem to, jakmile . . ."

"Každé otálení je trestuhodné," nenechal Brewstera domluvit Johnson. "Promluvíme si o tom později," dodal vztekle a mávnutím poslal mladíka pryč. Potom se obrátil na ostatní přítomné: "A vám ostatním bych rád připomněl, že v naší práci nemají vtipy sebemenší místo. Tady přestávají všechny žerty. To platí za všech okolností."

Brewster se tvářil jako opařený, obrátil se a odešel z místnosti.

Johnson chvíli mlčel. Byl rád, že má aspoň jednoho hloupého obětího beránka, pro případ, že by bylo třeba. Neškodilo by mít v záloze pár dalších. "Komu jsi volal, Jacku? Kdo všechno o tom maléru ví?"

"Tím jsem pověřil Evanse."

Evans reagoval okamžitě: "Řídil jsem se předpisy, pane. Přesně podle příručky pro nouzové případy." "Tisku jste nedal nic?"

"Ne, pane." Evans si olízl rty. Konečně měl příležitost si udělat dobré oko a nehodlal si ji zkazit tím, že by řekl nebo udělal nějakou pitomost. Udělal naopak něco velmi odvážného. Zhluboka se nadechl a promluvil hlasem, z něhož zazníval důvěrný tón: "Držel jsem se předpisů - ale jen po jistou mez."

Johnson udělal krok k Evansovi. "Co to má ksakru znamenat?"

"To znamená, že jsem nevolal nikoho z lidí uvedených v příručce kromě vás a pana Metze našeho pojišťovatele od firmy Beneficial." Evans střelil pohledem po Ferrovi.

Ferro si ho znechuceně změřil.

Evans pokračoval: "Nevolal jsem ani pojišťovatele letounu, protože nemám přesné informace o rozsahu poškození. Rovněž jsem nevolal zástupci firmy Straton." Evans se podíval na Johnsona.

Johnson se tvářil neproniknutelně. "Nevolal jste ani našeho ředitele ani tiskové oddělení?"

Evans zavrtěl hlavou. "Volal jsem jen vám a panu Metzovi."

"Proč?" "Říkal jsem si, že není třeba spěchat. Napadlo mě, že bude lepší počkat, až přijdete, pane. Věděl jsem, že jste v jídelně na vedení podniku. Říkal jsem si, že rozhodnutí, komu zavolat, přenechám na vás. Nejde přece o žádné zřízení nebo srážku. Tahle věc se potáhne delší dobu, nemám pravdu? A ze začátku to taky nevypadalo tak zle. Takhle jsem uvažoval, pane."

"Opravdu?" Johnson vyndal z úst doutník a odklepl dlouhý sloupek popela na podlahu.

Udělal krátkou pauzu. "Tak dobře. Uvažoval jste správně, Evansi." Evans se celý rozzářil.

Johnson vzhlédl a oslovil všechny přítomné: "A teď" mě poslouchajte všichni. Nikdo nehne prstem, aniž se předem poradí se mnou. Když říkám prstem, tak to myslím tak, jak to říkám, jasný"

Všichni přikývli.

Johnson pokračoval: "Všichni kromě Ferra se vrátí ke své normální práci. Evansi, vy přejmete vedení celého Tichomoří. Máte na starosti všechny lety kromě dvaapadesátky. Tu si беру na starost osobně. Kdyby se kdokoli ptal na let 52, odkažte ho na mě."

Ferro měl najednou pocit, jako by se mávnutím ocitl před branami pekla. Stal se z něho podřízený asistent. Byl by se nejraději vrátil ke svému stolu, kamkoli, jen aby se zbavil Johnsona.

Johnson na ně namířil doutníkem: "Nikdo - opakuji - nikdo neřekne nikomu ani slovo. Nebude se volat domů manželkám ani komukoli jinému. A normální služba se prodlužuje na neurčito. Jinými slovy, nikdo nejde domů. Samozřejmě dostanete noční příplatek a dvojnásobný plat za práci přes čas. Směna, která vás přijde vystřídat, se bude hlásit v klubovně pro zaměstnance a vyčká tam až na další. Potřebuju, aby se o maléru dozvědělo co nejméně lidí. Ke kalifornskému pobřeží se nám řítí čtyřistatunový kolos, na levém sedadle sedí nějaký sváteční amatérský pilot a na palubě jsou tři stovky mrtvých nebo zraněných cestujících. Nemusím vám tudíž vysvětlovat, proč chci celou záležitost držet pod pokličkou. Je vám to jasné?"

Ozvalo se souhlasné mručení.

"Dobře. A teď" se vrát'te ke své práci a postarejte se, aby všichni ostatní drželi jazyk za zuby." Dispečeri rychle odešli z horké, dusné místnosti. Evans se pozdržel: "Pane Johsone, kdybych snad mohl ještě . . ."

"Už jste udělal, co jste mohl. Chválím vaši iniciativu, Evansi."

Evans se usmál: "Děkuji, pane."

"A až se příště nebudete obtěžovat dodržováním předpisů, tak to musí být zatraceně příjemná zpráva, jinak letíte. Jasný, Evansi?"

Evansovi ztuhly rysy: "Ano, pane." A rychle vypadl z místnosti.

Johnson se obrátil na Ferra: "No, tak to bychom měli, Jacku."

Ferro přikývl. Oba se znali řadu let. V duchu si říkal, až odejde obecnstvo, Johnson přestane hrát divadýlko a začne uvažovat. Jako by chtěl tuto domněnku potvrdit, Johnson upustil doutník na podlahu a rozdrtil jej patou. Ferro dobře věděl, že Johnson doutníky vlastně nenávidí, ale nedá se nic dělat, takové součásti reklamy jako slogan společnosti Trans-United nebo doutník Edwarda Johnsona se pěstují a pipalají příliš dlouho a člověk je nemůže jen tak pro nic za nic odhodit.

Johnson se podíval na zprávy, které držel v ruce. "Tohle je průšvih až na půdu."

"To tedy je."

"Asi to byla bomba. Proč někdo potřebuje dávat bombu do letadla s lidmi? Do prdele!"

Johnson udělal pár kroků: "Řekni mi, Jacku, myslíš, že mají šanci?"

Ferro se podíval na obrazovku a pak na Johnsona. "Nejdřív jsem si myslel, že ne. Ted' . . . snad. Ten pilot - Berry - provedl obrat docela slušně. Už to, co provedl - že převzal řízení, objevil terminál a obrátil letadlo - vyžadovalo dost velkou odvahu. A taky zkušenost. Má na lítání buňky. Stačí si přečíst jeho hlášení. Ovládá se. Je to na těch zprávách vidět."

Johnson přistoupil k mapě Tichomoří, kterou už mezitím někdo přinesl a pověsil na stěnu. Zkontroloval na ní záznamy. "Tohle má být jejich předpokládaná poloha?"

"Spíš náš odhad. Nemám skoro žádné údaje, kterých bychom se mohli držet." Ferro vstal ze sedadla u terminálu a došel k mapě. Ukázal na jiné místo na mapě. "Tohle je poslední ověřená poloha stratonu. A tohle je extrapolace, kterou vypracoval Jerry Brewster. Momentálně zpracováváme novou, založenou na místě obratu a současném kursu letadla. Brewster . . ."

Tiché cinknutí zvonku na terminálu ho přerušilo uprostřed věty. Oba se vrhli k tiskárně terminálu.

"Let 52?" zeptal se Johnson při pohledu na písmena, která se právě začínala objevovat na obrazovce.

"Ano. Těsně předtím, než jsi přišel, jsem ho požádal o vyjasnění, co znamená jeho formulace "mrtví a ranění". Všichni poškozeni. Dal si s odpovědí na čas." Ferro sledoval zprávu vylézající z tiskárny, kdežto Johnson se díval na obrazovku.

ZDE LET 52. VŠECH PĚT OSOB, KTERÉ PŘEŽILY V POŘÁDKU, BYLO BĚHEM DEKOMPRESY V UZAVŘENÝCH PROSTORECH, KDE SE UDRŽEL VYŠŠÍ TLAK. VĚTŠINA CESTUJÍCÍCH DOSUD ŽIJE, ALE DLOUHODOBĚ SNÍŽENÝ TLAK VZDUCHU ZŘEJMĚ ZPŮSOBIL POŠKOZENÍ MOZKU.

Ferro sledoval jednotlivá tisknoucí se písmena, a jakmile se objevilo písmeno M na začátku posledního slova, okamžitě vytušil, co bude následovat. Další písmena se tiskla s přestávkami, jako by odesílatel zprávy váhal při jejich vyt'ukávání.

NĚKTEŘÍ CESTUJÍCÍ ZAČÍNÁJÍ BÝT NEZVLADATELNÍ. POKOUŠEJÍ SE DOSTAT PO SCHODECH NAHORU DO SALÓNKU PŘÍPADNĚ DO PILOTNÍ KABINY. STEIN JE ZADRŽUJE.

BERRY.

Ferro zvedl hlavu: "Kristepane, to snad není pravda!" Johnson praštil vší silou do pultu.

"Kurva, tomu říkám pech!" Zeptal se Ferra: "Je to vůbec možný? Může se něco takového stát?" Johnsonovy technické znalosti byly velice kusé a on sám se to ani nesnažil zakrývat.

Jacku Ferrovi se najednou rozsvítilo, co se vlastně stalo. Bomba vyrvala dva otvory - dvě díry jak vrata - v trupu stratonu. Kdyby otvory byly menší, tlak by se udržel delší dobu. Stát se to v jiném typu letadla, jaký společnost používá, tak by v nižší letové výšce cestující mohli dýchat pomocí kyslíkových masek. Ale v 19 kilometrech, kde z dopravních letadel létá pouze straton a concorde, může prudká a úplná dekomprese teoreticky způsobit poškození mozku.

Podle Ferra by ji nikdo neměl přežít, ale Berry tvrdí, že většina cestujících zůstala naživu.

Pane bože, jak se to mohlo stát? Ferro vstal a cítil, jak pod ním podklesávají nohy. "Jistě," řekl, "stát se to může."

Johnson se podíval skleněnou stěnou do kanceláře dispečerského stanoviště. Dispečeři i asistenti se pokoušeli rozluštit novou zprávu, která se objevila na obrazovce. Johnson mávl na Ferra. "Vymaž obrazovku a vypni ji. Odtěd'ka budeme používat jenom tiskárničku."

Ferro stiskl příslušná tlačítka, aby vyřadil obrazovku z provozu.

Johnson došel ke dveřím a zamkl. Pak se vrátil k terminálu, položil si nohu na sedadlo a předklonil se. "Vyt'ukej zprávu, Jacku."

Johnson diktoval a Ferro psal:

LETU 52. NAJDETE SI INERČNÍ NAVIGAČNÍ PŘÍSTROJ. JE NA PANELU RADIOSTANICE A JE PŘÍSLUŠNĚ OZNAČEN. ZJISTĚTE POLOHU. POTVRDTE PŘÍJEM.

Uplynulo několik vteřin a pak zazvonil zvonek.

ZDE LET 52. INP JSEM NAŠEL UŽ PŘEDTÍM. POTŘEBUJE ZNOVU NAPROGRAMOVAT. MOMENTÁLNĚ NEFUNGUJE. PORAĎTE, JAK JEJ NAPROGRAMOVAT.

Johnson se vrátil k mapě Tichomoří a soustředěně ji studoval. Měl jen matnou představu, jak se odhadují polohy letadel, a vůbec netušil, jak se naprogramovávají inerční navigační přístroje. Aniž se obrátil od mapy, nařídil Ferrovi: "Řekni mu, že se ozveme později." Ferro vyt'ukal zprávu.

Johnson se konečně obrátil. "S takovou krávou nedokáže přistát, co myslíš?"

"Těžko říct." Ferro v tom začínal lítat. Strávil na dispečerském stanovišti hezkých pár let, ale nikomu by nedokázal poradit, jak má naprogramovat INP. Nedokázal si vybavit, jak to vypadá v pilotní kabině Stratonu 797, o létání nevěděl skoro nic a zároveň si byl jist, že Johnson na tom není se znalostmi lépe. "Proč sem nezavoláme Fitzgeralda?"

Johnson chvíli uvažoval o šéfpilotovi. Kevin Fitzgerald byl dalším kandidátem na funkci podnikového ředitele. Pilot by se jim momentálně hodil, ale v žádném případě to nesmí být

Fitzgerald. Jenomže přizvat jiného pilota by se rovnalo neodpustitelné osobní urážce a správní rada by okamžitě věděla, co si má o věci myslet. Proč dávat Fitzgeraldovi příležitost, aby si mohl hrát na hrdinu? Jediné řešení naopak je, vyloučit ho ze hry, jak nejdéle to bude možné. Bylo všeobecně známo, že jestli se jeden stane ředitelem, tak ten druhý stráví zbytek svých služebních let v postavení, z kterého už další kariéra nebude možná. Johnson si až příliš jasně uvědomoval, že místo v ředitelské pracovně může skončit jako inspektor, dohlížející na hledání ztracených zavazadel. Podíval se na Ferra. "Ještě je čas. Jestli se straton přiblíží na takových 350 kilometrů k pobřeží, zavoláme Fitzgeralda." Chvilí se zamyslel. "Když nebude k sehnání, zavoláme hlavního leteckého instruktora. Osobně si myslím, že by se hodil líp."

Ferro věděl, že by bylo dobré, aby Berry začal dostávat instrukce co nejdřív. To by zvládli oba jmenovaní. Ale Ferro ze zkušenosti věděl, že Johnson svá rozhodnutí nepřijímá pouze na základě racionální úvahy. Rozhodnutí Edwarda Johnsona bývala vždy založena na dalekosáhlejší motivaci. "Myslíš, že už bychom mohli dát krátkou zprávu tisku?" "Ne."

"Neměl by někdo z propagačního oddělení soukromě kontaktovat příbuzné cestujících? Můžeme začít bukování letů do San Franciska a . . ."

"Až později."

"Ale proč?"

Johnson se mu podíval zblízka do očí. "Protože si sem nepustíme ten novinářský a televizní cirkus. Nejedná se o žádné laciné drásání nervů. Ty kecy o právu na informace jsou jen a jen kecy. Ani jeden blbej reportér nebo hysterickéj příbuznej nám s ničím nepomůže. Už je nejvyšší čas, aby někdo v téhle zemi začal uplatňovat své právo na soukromí a důvěrné projednávání věcí. Tahle záležitost se týká společnosti Trans-United a nikoho jiného. Vlastně do toho bohužel strká nos ještě federální agentura pro civilní letectví. Tu uvědomíme vzápětí. Pokud jde o veřejná prohlášení, asi budeme muset nějaké udělat - ale až závěrečné."

"Ede, mě momentálně zajímá jediná věc, a sice jak dovést naše letadlo zpátky domů," prohlásil Ferro. "Vůbec mě nezajímá, co se tady rozvíří později."

Johnson se zamračil: "Ale to by tě zajímat mělo." Ale pak zničehonic poplácal Ferra po rameni. Donutil sám sebe přehodit výhybku: "Máš pravdu, samozřejmě. Musíme dvaapadesátku dovést bezpečně domů, všechno ostatní musí počkat."

Ferro se otočil a došel k mapě. červená tečka, kterou zanechal krejon uprostřed světle modrého moře, zobrazovala tři stovky vážně nemocných a zraněných lidí, kteří se vraceli letadlem domů. A pomyšlení, že jejich osud je v rukou Edwarda Johnsona, ho nijak zvlášť nepovzbuzovalo. Ferro pouze doufal, že John Berry je mimořádně schopný a prozíravý člověk.

Wayne Metz se pohodlně rozvaloval na sedadle svého stříbrného Mercedesu 450 SEL a hnal si to v pravém pruhu federální dálnice č. 280. Ladil stereomagnetofon tak dlouho, až mu One o'clock Jump v podání Bennyho Goodmana zněl podle přání. Prohlédl si sám sebe ve zrcátce. Včera na tenise zase chytil trošku bronzu.

Minul Balboův park a podíval se na zabudované hodiny. Bude v Sanfranciském golfovém klubu včas a před svačinou s Quentinem Hylem si ještě stihne projít připravené poznámky. Mrkl na oblohu. Nádherný červený den. Den jako stvořený pro kšefty. Než se dostanou k deváté jamce, Lyleovy podniky budou nejnovějším klientem pojišťovací společnosti Beneficial. A u poslední jamky bude mít v kapse možná i nákladní autodopravu. Pobroukával si melodii s sebou. Ze snění ho vytrhlo naléhavé bzučení telefonu. Vypnul magnetofon a zvedl sluchátko. "Prosím?"

Hlas trochu rušily statické výboje. "Pane Metzi, to jsem já, Judy. Právě volali z Trans-United."

Metz se zamračil: "Pokračujte."

"Nějaký pan Evans. Vzkazuje vám toto: Let 52, straton patřící společnosti Trans-United, poslal hlášení, že letadla bylo poškozeno. Ale pan Evans tvrdí, že letí a vysílají dál, takže to asi nebude tak zlé."

"To je všechno?" "Ano."

"Říkal, že to nebude tak zlé?" "Přesně tak."

"Počkejte, prosím." Metz položil sluchátko do klína a v duchu probral různé alternativy. Ale žádná se nedala v praxi použít. Trans-United je příliš důležitý klient, nemůže předstírat, že ho nesehnali. Ale Beneficial přece nepojistila samotné letadlo. Sjednali pouze úrazové pojištění. Jestli není nikdo zraněn, tak je všechno v suchu. Zvedl sluchátko. "Dobře, zavolám jim z vozu. Možná že k nim budu muset zajet. Brkněte panu Lyleovi do klubu. Oznamte mu, že se možná opozdím. Řekněte, že došlo k nepředvídané události. Že tam budu, než se dostane k deváté jamce. Možná dřív. Tvařte se, jako že jde o katastrofu, ale o Trans-United se nezmiňujte. Je vám to jasné? Ozvu se později."

"Ano, pane."

Metz zavěsil a odbočil na příjezd k San Avenue. Při troše štěstí snad nebude muset na letiště osobně. Zpomalil a zvedl sluchátko. "Spojte mě s New Yorkem." Uvedl číslo telefonu ze svého auta a soukromou linku ředitele společnosti Beneficial Wilforda Parkea. Za pár vteřin ho Parkeova sekretářka přepojila.

"Wayne? Jsi tam?"

Metz držel sluchátko kousek od ucha. Parke podobně jako většina starších lidí do telefonu zbytečně křičel. "Ano, pane řediteli." Metz se podíval na hodiny. V New Yorku už pomalu končila pracovní doba. "Omlouvám se, že obtěžuji tak pozdě, ale . . ."

"To nic, Wayne. Máš tam venku nějaké problémy?" Metz se musel usmát. Tam venku. Pro většinu Newyorčanů je všechno na západ od Hudsonu tam venku. Pro Wilforda Parkea patřilo všechno na západ od Páté avenue do jiného slunečního systému. "Možná že ano, pane. Říkal jsem si, že vás budu průběžně informovat." Metz byl v myšlenkách o dvě věty napřed. "Volali z Trans-United. Stalo se něco s letadlem. Zatím neznají podrobnosti, ale tvrdí, že to nebude nic vážného a že se malér týká pouze samotného letadla. Přesto není vyloučeno, že pár cestujících bude uplatňovat nárok na úrazové pojištění. Napadlo mě, že byste to měl vědět, než půjdete domů." A než se všechno dozvíte odjinud. Dodal Metz v duchu.

"Uvažoval jsi správně, Wayne."

"To jsem rád, pane. Taky mě napadlo, že bych tam měl zajet a přesvědčit se osobně, jak vypadá situace. "Výborně, Wayne. Prima. A průběžně mě informuj. Jsem rád, že ses toho ujal osobně. Odkud voláš? Připadá mi to jako benzínová pumpa."

Metz musel potlačit smích. "Ne, pane řediteli. Mám telefon ve voze. Jedu po dálnici na letiště."

"Opravdu? To je fajn. Ozvi se, až se dozvíš něco přesnějšího."

"Ano, pane řediteli." "Na shledanou, Wayne."

Metz se rychle zeptal: "Kde vás později zastihnu, pane řediteli?"

"Později? Aha, rozumím. V klubu Atrium. Budu tam večeřet. Je to na Východní sedmapadesáté ulici." Metzovi bylo srdečně jedno, kde je ředitelův klub.

"Můžu vám tam volat? Je číslo v seznamu?"

"Ovšem. Vždyt' to znáš. Byli jsme tam spolu loni v únoru. Vypili jsme láhev Château Haut-Brion, ročník 59. Budu tam do devíti. Tak na shledanou."

Metz upustil sluchátko do klína. Wilford Parke je napůl senzační a napůl senilní. Starý pán se Metzovi v každém případě líbil. Člověk si s ním vždycky pěkně pohovořil. Byl to nefalšovaný gentleman ze staré školy. Věřil ve svou firmu a dělil se o privilegia vedoucího pracovníka s podřízenými, kterým důvěřoval - například s Waynem Metzem. Metz pokaždé vědomě zdůrazňoval, že vyrostl na Long Islandu a studoval na Princetonu, což byla Parkeova alma mater. Ale nejraději měl Parkea za to, že si starý pán o něm, Metzovi, myslel, že není

schopen žádné špatnosti. A to si, prosím, myslel ještě předtím, než na něho přišly ty trapné záchvaty, při nichž začal ztrácet paměť. Wayne Metz se v duchu modlil, aby Wilford Parke mohl zastávat svou funkci do té doby, než stačí zařídit jeho povýšení.

Metz prorazil svým mercedesem skrumáž aut a na volném úseku dálnice znovu pořádně přidal plyn. Uvědomoval si, že měl štěstí. Že se dovolal z dálnice kousek od letiště. Kdyby volal ze své kanceláře v centru města, trvalo by to určitě nejméně hodinu. Díky takovému štěstí se vypracoval až na šéfa odbočky pro Západní pobřeží. Ale na druhé straně možná zmešká prvních pár jamek s Quentinem Lylem. To není dobré znamení. Metz na znamení tak trochu dal. Astrologii považoval za hloupost, ale spousta jeho přátel si pravidelně četla horoskop. Peníze vám mohou způsobit obtíže. Buďte příkladem pro své drahé a omezte výdaje. Dělejte věci, o jejichž správnosti jste přesvědčeni. Nebojte se důvěřovat vlastnímu srdci.

Ale za celý svůj úspěch nevděčí pouze štěstí, říkal si v duchu Metz. Také má talent. Wilford Parke už před léty v Metzovi vytušil cosi, o čem tehdejší začínající mladík neměl sám ponětí. Wayne Metz se pohyboval jako ryba ve vodě v prostředí vedoucích pracovníků, kde signálem k důležité bitvě mohlo být tak nenápadné gesto jako třeba zdvořilé odmítnutí drinku. Byl mistrem dvojznačných a kamuflovaných signálů. Bůhvíproč měl talent na to, jak tím nejsuštilnějším způsobem dávat najevo své sympatie a antipatie. Byl, jak se vyjádřil jeho psycholog, ještě příliš mladý na tolik darů od pánaboha.

Telefon znovu zabzučel. Metz zvedl sluchátko: "Metz."

"Ed Johnson, Wayne."

Metz ztuhl na sedadle. Když volá šéf provozu, tak to musí být průšvih až na půdu. "Zrovna jsem ti chtěl volat, Ede. Jak to vypadá?"

"Špatně," odpověděl Johnson klidným tónem, "jedná se o Straton 797."

"Do prdele!" Když jednou s Johnsonem popíjeli, popichovali se navzájem, kdo při pojištění stratonu víc riskuje. Metz vymyslel, že jeho podnik bude výhradním úrazovým pojišťovatelem společnosti Trans-United, přestože má celou flotilu velkých dopravních letadel. Navrhl také nižší pojistné, vyloučí-li společnost obvyklé, ale těžkopádné koncernové pojištění. Johnson zase patřil k lidem, kteří hlasovali pro přijetí jeho návrhu. Jednou po třetím martini dokonce Metzovi důvěrně svěřil, že jeho kariéra stojí a padá se stratony, a to z mnoha důvodů. "Kde se zřítíl? Kolik je mrtvých?"

"Letěl do Japonska. Lepší je první informace, totiž že letoun pořád letí a mrtvých není mnoho . . . aspoň prozatím. Horší ale je druhá zpráva, tak špatná, že by tě ani ve snu nenapadla," konstatoval Johnson. "Bomba vyrazila dvě díry v trupu a vzduch unikl do stratosféry. Cestující postihly důsledky dekomprese. V té výšce, jak si dovedeš jistě představit, je to jako ve vesmíru."

Metz si nic představit nedovedl. Trans-United ho o podobné eventualitě neinformoval a on sám nebyl natolik prozíravý, aby se seznámil s rizikem, jaké je spojeno s nadzvukovým létáním v takových výškách. "V jakém stavu jsou cestující?"

Johnson promluvil až po delší pauze: "Nevíme nic jistého, rozumíš, ale celkem se shodujeme, tedy u nás i v letadle, že mají poškozený mozek."

"Panebože! Víš to jistě?"

"Řek jsem ti přece, že to zatím není jisté, Wayne. Ale osobně bych se vsadil, že to nemůže být jinak.."

Metz si uvědomil, že mu ještě všechno nedošlo v plném rozsahu: "A ti, co přežili . . . jak . . . ?" "Udržujeme s nimi spojení terminálem. Přístrojem podobným dálnopisu. Radiostanice vypověděly službu. Přežilo jen pět lidí. Všichni byli v různých kamrlíkách." "V kamrlíkách?"

"No tak na toaletách, Wayne. Měl bys k nám co nejdřív přijet a vzít s sebou šekovou knížku své firmy." Metz se probral z otupělosti: "Podívej, Ede, v tomhle maléru jedeme oba. Kolik lidí je na palubě?"

"Bylo prakticky vyprodáno. Kolem tří set." "Kdy přistanou?"

"Možná že nikdy." "Cože?"

"Letadlo řídí jeden cestující. Naši . . ." "Co mi to krucifix vykládáš?"

"Naši tři piloti zemřeli nebo upadli do bezvědomí. Z celých posádky zbyly dvě letušky. Cestující, který řídí - nějaký Berry - je amatérský pilot. Zatím má straton pevně v ruce. Dokázal ho obrátit a letí s ním zpátky, ale neznáme jeho přesnou polohu. Osobně pochybuju, že by s takovou krávou dokázal přistát. Určitě letadlo rozmlátí na cucky. Bude toho plná ranvej."

Wayne Metz doslova ztratil řeč. Tiskl si sluchátko k uchu, očima sledoval dálnici, ale v duchu byl tisíce mil odtud - někde uprostřed Pacifiku. Zkoušel si vybavit, jak to tam asi vypadá. Obrovský Straton 797 ztracený kdesi nad nekonečnými plochami oceánu, dvě díry v trupu a na palubě všichni mrtví nebo zblblí. Všichni kromě hrstky lidí, z nichž jeden, cestující, ne pilot, řídí obrovský letoun.

"Metzi? Wayne? Jsi tam?"

"Co říkáš? Jo. Jsem. Moment, musím si to nechat projít hlavou. Počkej chvíli." Pokoušel se rozmotat klubko neuvěřitelně popletených faktů, které právě uslyšel, a přitom zapomněl, že jede po dálnici, a zpomalil svůj mercedes. Jel v levém pruhu dálnice necelou osmdesátkou. Řidič otřískaného modrého forda za ním začal troubit jak blázen, odbočil, předjížděl ho zprava a přitom probodával Waynea nenávisným pohledem. Metz se po něm nepřítomně podíval, ale v duchu byl úplně jinde. V mozku se mu začínala líhnout myšlenka. Zatím ještě nejasná, ale vynořovala se z mlhy jako kontura nějaké hory. Bůhvíproč mu v hlavě uvízl i ten otřískaný modrý ford. Odkášlal si: "Podívej, Ede, už jsem skoro u vás. Kdo všechno ví o tom maléru? Vysílali to už v rádiu?"

"Ne. Ví o něm pár lidí. Jeden dispečer mi děsně píchnul, protože zatím nikoho neinformoval. Takže mám pořád ještě prostor k manévrování."

"Prima. Neinformujte nikoho jiného. Když už nemáme vliv na vývoj situace, můžeme ovlivnit aspoň šíření informací . . . a to může být strašně důležité."

"Přesně totéž jsem si říkal. Ale musíš sebou hodit." "Jasně. Hned jsem u tebe." Metz zavěsil sluchátko. Podíval se ochranným sklem dopředu a šlápl na plyn. Kolem kontrolního stanoviště to řezal stodesátkou. Zvedl sluchátko a znovu volal New York. Parke byl ještě v kanceláři. "Pane Parkeu," začal bez obalu, "mám pro vás špatné zprávy. Na palubě Stratonu 797 patřícího společnosti Trans-United došlo ke strašné nehodě."

"A nejsme náhodou jediným pojišťovatelem?" reagoval okamžitě Parke.

Metz jen zamrkal: "Jsme, pane řediteli. Alespoň pokud jde o úrazové pojištění. Pojištění letounu se nás netýká." Stát se jediným pojišťovatelem byl neobvyklý a riskantní postup, ale Metz nesnášel koncernové pojistky. Celé měsíce přesvědčoval společnost Beneficial, že u této letecké společnosti a speciálně u jejích stratonů nehrozí žádné nebezpečí. Navíc se společnost Beneficial nebude muset s nikým dělit o obrovské pojistné. Jenomže teď se zase nebude mít s kým dělit o veškeré ztráty.

Wayne, tohle je ale opravdu neštěstí. Osobně jsem si říkal, že na sebe možná bereme příliš velké riziko, ale nemám v úmyslu ti v té věci něco vyčítat. Správní rada tvůj postup schválila. Návrh - a byl to tvůj návrh - měl své výhody a byl příznivě přijat. Samozřejmě že po ztrátě takovýchto rozměrů budeme nuceni změnit naše interní směrnice. Budeš muset osobně podat zprávu správní radě. O tom si ale promluvíme později."

Metz cítil, jak se pod límečkem potí, a zapnul klimatizaci. "Ano, pane řediteli."

"Zatím si promluvíme o jiných záležitostech. Kolik cestujících bylo zabito? Máš celkový počet ztrát? Odhadl jsi celkový rozsah našich závazků, pokud jde o úrazové pojištění?"

Metz zaváhal, ale pak promluvil pevným a rozhodným tónem: "Vedoucí pracovník Trans-United mi oznámil, že měli prakticky vyprodáno. To by znamenalo zhruba tři sta cestujících a členů posádky."

Ředitel pojišťovny dlouho nereagoval. Chvilí trvalo, než pochopil úplný rozsah tragédie.

"Chápu. A říkáš jsi, že jsou všichni mrtví?"

Metz neodpověděl. Hrál na zdrženou. "K nehodě došlo před krátkým časem, někde nad Tichým oceánem. Zatím máme jen kusé a nesouvislé informace. Tisk nebyl informován. Celá záležitost se považuje za důvěrnou," dodal. "Trans-United nechtěla o věci mluvit do telefonu."

"Rozumím. My se také nebudeme o ničem šířit." "Ano, pane řediteli."

"Dneska bude pro spoustu lidí v Black Rocku černý den, pro nás samozřejmě taky.

Mimochodem, Wayne, nezdržuj se s kalkulací maximální částky potřebné na vyplacení odškodného. U Trans-United budou mít hlavu v pejru. Zařídím všechno tady. Doufám, že se nevyskytnou žádné dodatečné škody na majetku, když k nehodě došlo nad Tichým oceánem."

"Máte pravdu," lhal Metz, "další nároky by neměly být uplatňovány." Nedokázal Wilfordu Parkeovi říct, že straton momentálně letí směrem k San Francisku a na palubě přiváží takovou sbírku nadcházejících pojistných závazků, jakou žádná pojišťovna ještě neviděla.

"Zavolej mi, až budeš vědět víc," nařídil Parke. "Budu v klubu. Budu večeřet s jistým členem správní rady. Telefon nám bude stát na stole. Kdybys potřeboval pomoci, můžu ti okamžitě poslat pár lidí z odbočky v Chicagu."

"To snad nebude třeba, pane řediteli. Máme tady spolehlivou partu."

"Prima. A ještě něco Wayne . . ." "Prosím, pane řediteli?"

"Uznávám, že tohle je první větší ztráta, kterou jsi zavinil. Zaplatit odškodné za tři sta mrtvých není žádná maličkost. Ještě že k neštěstí nedošlo nad obydlenou oblastí."

"Ano, pane řediteli." Ještě se to může stát.

"Kromě toho jsem rád, že jsme nepojišťovali letoun. Kolik takový krám může stát - sto miliónů?" "Zhruba tolik." Na psacím stole mu ještě pořád leží první koncept návrhu, aby letadla Trans-United byla pojištěna na tuto částku. Až se vrátí do kanceláře, zrovna tehle papír poletí do drtiče odpadků dřív, než si svlékne sako.

"Tím vším ti, Wayne, chci říct jen tolik, že v naší branži není nikdo, kdo by se občas nenamočil do větší finanční ztráty. Víím, že je trapné, když člověk slyší vlastní jméno spojované s takovou záležitostí, ale částku, kterou budeme muset zřejmě vyplatit pozůstalým, nějak uneseme. Prostě jsi měl tentokrát smůlu. Nedej se tím deprimovat. V naší branži se nebrečí nad rozlitým mlékem. Když se mléko rozlije, nahradíme škodu z pojistného. Správní rada se bude sice trosku cukat, ale ty to přežiješ. Máme zkrátka štěstí," vykládal Parke přátelským tónem, "že nároky nejsou vyšší."

Metz zavrtěl hlavou. V letadle jsou tři stovky cestujících s poškozeným mozkem a všichni se vracejí domů. A domovem pro ně bude odškodné od společnosti Beneficial. Budeme platit náklady na péči o každého z nich. Až do smrti.

Harold Stein stál s napnutými svaly, připraven znovu udeřit, ale nápor zřejmě ochaboval. Útočníci se postupně vytráceli, Steina napadlo, že se chovají jako malé děti, které právě "dobyly" hrad, anebo jako divoká zvířata a primitivové, jejichž hněv pohasne stejně rychle, jako vzplanul.

Dýchal zhluboka a utřel si pot z čela. Ruce a nohy necítil. Mrkl se dolů do kabiny. Cestující zřejmě zaujalo něco jiného. Už se nekupili u paty schodiště a přestali vydávat své nemožné skřeky. Ale kdyby je něco podráždilo, klidně by se mohli znovu shluknout a zaútočit.

Nechtělo se mu věřit, že byl opravdu napaden. Ještě nepochopitelnější mu připadalo, že se sám dal strhnout k takové agresivitě, že ty muže, ženy a děti bil a kopal. Vždyť to byli lidé, s nimiž se před několika hodinami přátelsky bavil!

Steinovi vrtalo hlavou, proč se Barbara Yoshirová nevrací. Třeba se nějak poranila, anebo někde něco hledá. Nevěděl, jak to je, a přitom si uvědomil, že je mu to momentálně jedno. Podíval se do pilotní kabiny. John Berry něco říkal Sharon Crandallové, ale Stein ho neslyšel. Berry s Crandallovou seděli, za nimi se rýsovala jasná sluneční obloha nad Tichým oceánem a oba se snažili, jak Stein předpokládal, dovést letadlo bezpečně domů. "Už se uklidňují," vykřikl na ně.

Berry se otočil a pokynul mu rukou. "Prima, Harolde. Kdybys potřeboval, tak zavolej."

"Jo." Stein se rozhlédl po salónku. Berry měl plné ruce práce, protože musel vyhánět cestující z pilotní kabiny a zároveň řídit letadlo. Stein násilím odvrátil pohled od vlastních roztrásených rukou. Snažil se pravidelně a zhluboka dýchat, aby se uklidnil, ale dařilo se mu to čím dál hůř. Čím víc přemýšlel o situaci, v níž se ocitl, tím víc se bál. Stein si uvědomoval, že už Prakticky vyčerpал veškeré duševní i fyzické rezervy, jaké měl.

V duchu se přenesl přes oceán a přes celý kontinent domů do Bronxvillu. Vybavily se mu červené domy z neomítnutých cihel, bílé okenice a sytě zelené husté trávníky. Představoval si rozkvetlé červené azalky, jak je naposledy viděl. Každé jaro se všichni lidé vyhrnuli na procházku kolem jejich zahrady a obdivovali květiny, které vypěstovala Miriam. Kdo se o ně bude starat teď'.

Steinovi se stýskalo po pohodlné lenošce s vysokým opěradlem, která stojí doma před krbem a na níž s Miriam sedávali skoro každý večer. Vybavil si široké schodiště vedoucí nahoru k ložnicím. Jejich je vlevo. Vpravo spí Susan. V ložnici má růžovou vzorkovanou tapetu a akvárium plné tropických rybek. A za její ložnicí má své království Debbie, místnost s modrobílými tapetami, plnou hraček a s pokojíčkem pro panenky, který jí udělal sám k posledním narozeninám. Stein se rozplakal.

Řekl si, že musí něco udělat. Musí jim nějak pomoci. Když už jim nemůže vrátit duševní zdraví, může aspoň udělat něco pro jejich tělesné pohodlí a může je uchránit před útoky ostatních.

Ani si neuvědomil, jak se ocitl na schodišti. Vzpomněl si, že mu Berry kladl na srdce, aby počkal. Vybavil si, že má povinnost stát na stráži u téhle pekelné brány. Ale at' si do pekla táhne Berry. Peklo je všude kolem. Stein už nemohl déle čekat. Ani na Berryho, ani na Barbaru Yoshirovou, zkrátka na nikoho.

Ohlédl se do pilotní kabiny. Berry s Crandallovou měli plné ruce práce. Podíval se ke klavíru. Linda Farleyová seděla na podlaze a klímala. Podíval se dolů. Schodiště bylo volné. Ale cestující se mohou kdykoli vrátit. Stein rychle seběhl na spodní palubu stratonu.

Pod schody se obezřetně rozhlédl. Všude leželi cestující. Pár se jich opíralo o stěny toalet a kuchyňky. Zřejmě odpočívali podobně jako blázni po divokém záchvatu. Stein si v duchu říkal, že ten klid nemůže trvat dlouho.

Cestující si mírně pobrukovali nebo si něco vykládali sami pro sebe. Semtam jako by zaslechl srozumitelný výraz nebo celou frázi, ale sám nevěděl, jestli se mu to jen nezdá. Zoufale potřeboval, aby mu někdo pomohl, a tak si vsugeroval představu, že ze zkrvavených úst nevycházejí animální skřeky, ale normální lidské promluvy.

Opatrně obešel toalety a postupoval k prostoru zaplněnému hromadami trosek.

Uprostřed sluncem ozářené hromady spal pes se zlatavou srstí a tlapami si přidržoval kost s kusem masa. Steinovi to připadalo nepochopitelné, ještě nepochopitelnější než sluneční paprsky ozařující pokroucený plech paluby. Potom si vzpomněl, že je to slepčův pes.

Jenomže kdo by dal psovi v letadle čerstvou kost . . . Vtom mu všechno došlo. "Kristepane, to není možné!"

Prudce se odvrátil od psa a pár kroků před sebou uviděl Barbaru Yoshirovou. Seděla na podlaze s hlavou mezi koleny. Dlouhé černé vlasy jí zakrývaly obličej. Vrhł se k ní. Mohla by mu pomoci odvést rodinu nahoru do salónku. Položil jí ruku na rameno a zatřásl s ní. Mluvil na ni něžně: "Barbaro, Barbaro, jste v pořádku?"

Letuška zvedla hlavu.

Stein sebou trhl. Zíral na něho strašně znetvořený obličej, celý od krve. "Barbaro . . ." Ale tohle nebyla Barbara Yoshirová. Byla to jiná letuška, na kterou se matně pamatoval. Sluneční záře zdůrazňovala jasně červené skvrny na místech, kde jí v obličejí popraskaly cévy. Také žilky v očích popraskaly, takže na něho hleděly rudé, planoucí bulvy. Udělal krok dozadu a přitom do někoho vrazil. "Ne! Prosím vás, ne!" Vymotal se z trosek a přitom narážel do lidí, kteří mu přišli do cesty.

Zoufale hledal očima Barbaru. Vykřikl do zadní, matně osvětlené části turistické kabiny: "Barbaro! Letuško!"

Někdo na něho zařval jako špatná ozvěna: "Burburo! Nauškoó!"

Stein si zakryl rukama obličej a dosedl na sedadlo za sebou. Panebože, to snad není pravda! Pomalu sundal dlaně z obličejí a zvedl hlavu. S krajním sebezapřením se podíval do prostřední řady, na sedadla vzdálená necelých deset metrů od místa, kde stál. Debbie a Susan seděly na svých místech. Miriam zmizela.

Debbie se pokoušela vstát, ale bezpečnostní pás ji při každém pokusu strhl zpátky na sedadlo. Susan se zhroutila přes opěradlo na sedadlo, kde původně seděl on, ruce měla předpažené a sepnuté. Harold Stein se pomalu a váhavě vydal ke svým dcerám. Zastavil se nad jejich sedadly a sklonil se k nim, "Debbie. Debbie, to jsem já, táta. Debbie!"

Děvčátko zvedlo hlavu, bez zájmu si ho změřilo a pokračovalo v nesmyslných pohybech nahoru a dolů, jak se trpělivě, vytrvale pokoušelo vstát. Z úst jí bublaly podivné, jakoby tekuté zvuky.

Susan sice dýchala, ale jinak zůstávala nehybná. Harold Stein si okamžitě uvědomil, že pro jeho rodinu stejně jako pro všechny cestující na palubě letadla není sebemenší naděje na záchranu. A také pochopil, co musí udělat.

Otočil se a rozběhl se uličkou. Srazil každého potácejícího se cestujícího, který se mu připlétl pod nohy.

Našel Miriam, která bezcílně bloumala kolem zadní kuchyňky. "Miriam! Miriam!"

Nereagovala. Už je nemohl volat jménem, už si nemohl namlouvat, že ti lidé jsou bytostmi, jimiž byli před několika hodinami. Ta potácející se troska před ním přece nemůže být jeho manželka!

Vzal ji pod paží a odvedl ji zpátky ke čtyřem sedadlům, na nichž kdysi seděl s rodinou.

Stein rozepnul oběma dcerám bezpečnostní pásy. Susan si přehodil přes rameno, Debbie popadl za ruku, postavil ji a vedl ji do uličky. Volnou rukou střídavě postrkoval ženu a dceru a vedl je směrem k hromadě trosek.

Oba otvory, které způsobily celou tragédii, zely asi tři metry před nimi. Jejich otevřenými ranami hučel vítr, který Steina ohlušoval a ztěžoval uvažování. Zaváhal a pak zamířil k většímu otvoru.

Celý se zpotil a těžce popadal dech. Odložil břemeno, které bývalo jeho dcerou, a donutil Debbie a Miriam, aby si sedly. Nad hlavami se jim kývalo několik kabelů a občas některý zasáhl Miriam nebo dcery, které přitom pokaždé vykřikly. Nakonec kabel zasáhl i Steina a roztrhl mu čelo.

Stein se sklonil k Susan, a ačkoliv se zařekl, že se žádnou nepromluví, zašeptal dceři do ucha: "Sue, holčičko. Táta je s tebou. Už nám bude dobře." Otočil se a podíval se na Debbie. Dívala se na něho a na okamžik se mu zdálo, že v mrtvých očích vidí jiskru života, ale pak světélko zhaslo. Debbie přišla první a její narození po tolika létech bezdětného manželství bylo nejšťastnějším dnem, jaký s manželkou prožili. Stein se sklonil a políbil dceru na čelo.

Vůbec nepochyboval, že byl ušetřen osudu ostatních cestujících jenom proto, aby směl vykonat svou povinnost vůči rodině. Litoval všechny, kteří musí trpět dál. Litoval Berryho, Sharon Crandallovou, Lindu Farleyovou i Barbaru Yoshirovou. Musí trpět víc než ostatní a budou trpět, dokud se letadlo nezřítí, anebo - což je ještě horší - dokud nepřistane. Všechny je upřímně litoval, ale nepocíťoval vůči nim už žádnou odpovědnost. Pekelnou bránu nikdo nehlídá a nic se neděje. Třeba to uspíší něčí konec. On, Harold Stein, má neslýchanou příležitost, jak utéct z pekla a dovést rodinu na místo věčného odpočinku, a před touto odpovědností ani za nic necouvne.

Vzal obě dcery kolem pasu a bez dalších úvah je zdvihl k otvoru v trupu letadla. Sledoval, jak jedna po druhé opustily jeho sevření a padají do hlubin sluncem ozářené, tmavomodré oblohy. Otáčely se, hned byly vzhůru nohama a hned zase hlavou. Jedna po druhé na okamžik zmizely z dohledu, když je zakryla kormidla, ale pak se znovu vynořily. Chvíli je unášel tichomořský vítr, padaly k hladině a pak se ztratily z dohledu.

Stein se bez sebemenšího zaváhání otočil a zvedl manželku na nohy. Dovedl ji k otvoru. Nebránila se. Snad chápala, oč jde. Stein si tím nebyl jistý, ale co když láska - to mlčenlivé srozumění, které se mezi nimi za léta vyvinulo - byla silnější . . . Stein se silou vůle přinutil přestat myslet. Podíval se po otvoru, ale pro slzy v očích jej sotva rozeznával. Podíval se Miriam do tváře. Od slzných kanálků se jí na tváře táhly dvě stružky zaschlé krve. Přitiskl si její hlavu na hrud'. "Miriam.

Miriam. Víím, že nic nechápeš, ale . . ." Hlas se mu zalkl v křečovitém vzlykání.

Přiblížili se k otvoru. Ucítil, jak se ho zmocňuje síla proudícího vzduchu. "Miriam, mám tě rád. Měl jsem vás rád všechny." Chtěl dodat, bože, odpust' mi, ale věděl, že dělá jen to, co od něho bůh očekává.

Harold Stein oběma rukama pevně objal manželku a vyskočil z letadla, aby unikl peklu, v němž se proměnil let 52.

Poručík Peter Matos neklidně poposedával na sedadle ve stíhačce F-18. Devadesát metrů před ním letěl pravidelným kursem straton společnosti Trans-United. Matos se proti své vůli podíval na palubní hodiny. Světélkující číslice jako by vyskakovaly z ciferníku. Matos sebou vnitřně trhl, když si uvědomil, že od chvíle, kdy se straton obrátil směrem ke Kalifornii, uplynula už celá hodina. Matosovi to ale připadalo jako pár minut. Zavrtěl nedůvěřivě hlavou. Vybavil si, že za celou tu dobu se několikrát ozval komandér Sloan a on sám provedl pomocí navigačních přístrojů několik výpočtů. To byly jediné okamžiky, které si vybavoval, jinak měl v hlavě prázdno.

Petře, musíš se z toho dostat. Udělej něco. A hned! Matos si připadal jako v transu, jako by byl hypnotizován obrovským a neproměnným Tichým oceánem. Zhluboka se nadechl kyslíku, aby si pročistil mozek. Zkontroluj si přístroje, řekl si v duchu. Matos si uvědomoval, že se musí vrátit k normální pilotní rutině. Tak nejlíp přejde na obvyklý způsob myšlení.

Údaje na přístrojích ho uklidní jako tváře starých známých. Na levé straně panelu si přečetl, že tlak oleje je normální, teplota motorů je taky normální, palivo . . .

Matos přestal číst údaje. Prudce se probral z krátkého zasnění. Ježíšikriste! Stav pohonných hmot v F-18 sice ještě nebyl kritický, ale Matos na první pohled zjistil, že brzy bude. Nedá se nic dělat, ale bude muset něco podniknout, a to bezodkladně.

Matos se kousl do rtu a v hlavě mu zběsile vířily všechny možné alternativy. Ale věděl, kde musí začít.

Rychle vyt'ukal do počítače své koordináty. Přečetl si výsledek. "Do prdele!" Paliva zbývalo opravdu málo. Už si déle nemohl dovolit čekat, až straton spadne.

Co se bude dít dál? Když si Matos uvědomil, jaké možnosti mu zbývají, pokoušel se o něj infarkt. Má neuposlechnout rozkaz, který mu dal komandér Sloan Nikdy se rozkazu nevezpřel a pouhá představa, že by to udělal, ho znervózňovala. Vykašlat se na autoritu Jamese Sloana - a tím vlastně na celé válečné námořnictvo USA - na takový krok nechtěl ani

pomyslet. Něco podobného přesahovalo rámec jeho myšlení, stejně jako se Nimitz vinou docházejících zásob paliva octne mimo dolet jeho stíhačky.

Matos se podíval po stratonu. Letěl klidně a pravidelně. Až příliš pravidelně. Matos dobře věděl, že ve svých hlášeních Sloanovi silně přeháněl rozsah poškození obřího letadla. Ve stěně pilotní kabiny se objevily trhliny způsobené únavou materiálu. Pravděpodobně je poškozen i nosník křídla. Letoun se nemůže dlouho udržet ve vzduchu. Brzy se rozpadne, materiál! je příliš namáhán. Žádné z jeho tvrzení sice nebyla vyslovená lež, ale úplnou pravdu také neříkal. Nějaké trhliny a známky únavy materiálu sice byly vidět, ale . . . Navy, tři-čtyřicet, slyšíte mě?"

Sloanovo nečekané volání Matosem trhlo. "Rozumím " odpověděl a pevně sevřel řídicí páku F-18, "pokračujte." Z komandérova hlasu vytušil, že nadřízeného už pomalu přestává bavit plán, na kterém se mlčky shodli. Matose se zmocnila hrůza. Uvědomil si, že odkládal nezbytný krok, jak to jen bylo možné.

"Jak vypadá situace?" zeptal se Sloan drsně. "Zatím žádné změny."

"Žádné změny?" Na Sloanově hlase bylo znát upřímné překvapení: "A co trhliny? Co nosník křídla?" "Trochu se to zhoršilo. Aspoň doufám. Ale ne zas moc." Matos by si nejraději ukousl jazyk za tuhle lež. Neměl si s ní začínat, všechno jenom zkomplikoval. Matos přešel pohledem po spoušti odpalovacího zařízení střel, umístěném na boční konzoli. Litoval toho, že tak dlouho čekal. Měl straton sestřelit rovnou a vůbec o tom nepřemýšlet.

"Matosi, vaše hlášení o rozsahu poškození stratonu stojí za hovno. Zbytečně jste všechno prodlužoval a ztěžoval. Pro nás pro všechny. Tohle vám nezapomenu, to si pište!"

"Ale když se stratonem to opravdu vypadalo čím dál hůř," lhal Matos. "Pořád sice letí rychlostí 600 kilometrů, ale trochu ztratil výšku . . ." Vtom si Matos něčeho všiml. Byla to nepatrná černá tečka pod stratonem. Padala prudce do moře. Že by úlomek trupu? Že by se dopravní letadlo konečně opravdu začalo rozpadat? Matos vyhlédl přes okraj krytu kabiny a při tom pohledu ,podvědomě pustil tlačítko vysílání.

"Matosi," zařval Sloan, když se mu uvolnil kanál: "Na vaše kecy o rychlosti a výšce se vám vyseru. Spadne už ten pitomej letoun, nebo ne? Nic jinýho mě nezajímá. Čekám odpověď!"

"Homeplate, ze stratonu padají lidi!" Matos neslyšel z poslední Sloanovy promluvy jediné slovo.

"Cože? Opakujte to!"

"Ano. Padají. Vyskakují." Matos sestoupil se stíhačkou trochu níž a blíž ke stratonu. Z nové pozice viděl zřetelně, jak z kulatého otvoru vypadlo další lidské tělo. Panebože! "Zrovna padá další! Uvnitř určitě vypukl požár!" Matos si nedokázal představit, proč by lidé jinak vyskakovali, když vědí, že je venku čeká jistá smrt. Sledoval další postavu, otáčející se ve vzduchu, dokud se její škulající se paže a nohy nezmenšily natolik, že je přestal rozeznávat. Postava padala níž a níž, až se zmenšila v pouhou černou tečku, odrážející se od hladiny oceánu. Nakonec Matos uviděl, jak tečka dopadla na hladinu a okamžitě pod ní zmizela. Vidíte kouř?"

Kouř? Matos trhl hlavou vzhůru a zadíval se na straton. Všechno však vypadalo stejně jako předtím. Až příliš klidně. Až příliš pravidelně. Matos si olízl vyprahlé rty a stiskl tlačítko vysílání: "Kouř nevidím. Zatím ne." Nová bublinka jeho naděje sice nepraskla, ale zato z ní prudce ucházel vzduch. Žádný kouř, žádný oheň, nikde nic. Co se tam může dít? Na zlomek vteřiny si uvědomil, co se stalo z něj. Ale okamžitě tu představu vyhnal z hlavy. Dokáže žít se vzpomínkami, co se jeho vinou stalo se stratonem - dokonce i s představou, že to byla jeho vina - ale nic dalšího už tomu nešťastnému letadlu nesmí provést. Panebože, dej, ať spadne samo!

"Matosi, přestaňte mě krmit volovinama," zuřil Sloan, ale pak zničehonic změnil tón: Dochází k turbulenci? Mají nějaký důvod, proč vyskakují? Je něco vidět?"

"Ne, ale . . . moment . . . počkejte . . ." Matos křečovitě tiskl tlačítko vysílání. "Skácou další. Dva. Najednou. Ano. Něco se tam bude dít. Určitě. Bud' požár, anebo nějaké výpary. Nemůže to být nic jiného. Ale musíme počkat. Počkat. Když ještě chvíli počkáme, určitě spadne. Vím to jistě."

Sloan se dlouho neozýval. Když se po delší pauze ozval, jeho hlas zněl znovu vyrovnaně a oficiálně: "Rozumím, tři-čtyři-sedm. Chápu. Počkáme."

Harold Stein padal s manželkou v náručí. Přitom zvedl hlavu ke stratonu nad sebou. Ve zlomku vteřiny se mu podařilo rozeznat proudovou stíhačku držící se kousek nad kormidly stratonu. Do mysli se mu vryla dlouhá stříbřitá raketa, zavěšená pod břichem stíhačky.

Okamžitě pochopil, co potkalo let 52.

Wayne Metz zařadil neutrální a vřít se na letiště stovkou. Zamířil rovnou k hangáru Trans-United a zaparkoval na místě vyhrazeném pro důležité osobnosti. Celou minutu zůstal sedět a upřeně hleděl na hangár před sebou.

Vymyslel plán, který by podstatně snížil odpovědnost společnosti Beneficial. Plán, který by mimoto podstatně zmenšil i jeho vlastní odpovědnost.

Plán byl celkem jednoduchý. Evidentní. Zbývalo ještě přesvědčit Edwarda Johnsona, že se mu jedná o totéž jako Metzovi a že nejlepší řešení poskytuje právě tento plán. Metz si říkal že zná Johnsona jako své boty, a může si tedy dovolit riziko spojené s tím, že Johnsona do svého plánu zasvěť.

Metz vystoupil a přešel pruh rozpáleného asfaltu, oddělující parkoviště od administrativní budovy. Rozhlédl se po vchodu pro zaměstnance a přidal do kroku. U dveří se bavila skupina zaměstnanců Trans-United. Metz se kolem nich protáhl a vyběhl po schodech. Bral je po dvou. Rychle prošel chodbou a otevřel modré dveře s nápisem DISPEČERSKÉ STANOVIŠTĚ.

Vešel a zeptal se nejbližšího úředníka: "Kde najdu pana Johnsona?"

Úředník ukázal na skleněnou místnost spojové techniky. "Támhle. Ale pochybuji, že bude chtít s někým mluvit."

Metz došel ke stěně ze silného skla. V malé místnosti uviděl Edwarda Johnsona, který se právě skláněl nad nějakým velkým přístrojem. Vedle něho stál další muž. Metz okamžitě poznal, že oba jsou krajně nervózní, a domyslel si, že zdrojem napětí je sice nastalá situace ale částečně také rozpory mezi oběma muži. Metz byl přesvědčen, že mu plán vyjde pouze tehdy, bude-li jej moci projednat s Johnsonem o samotě. Ještě chvíli pozoroval, co se děje za sklem. Pochopil, že ten druhý muž je Johnsonův podřízený. Johnson se ho tedy bude moci zbavit. Metz ostře zat'ukal na skleněnou stěnu.

Johnson zvedl hlavu, došel ke dveřím a otevřel. Wayne Metz vešel do místnosti spojové techniky. "Ahoj, Ede."

Formálně si potřásl rukou.

Johnson si všiml, že několik zaměstnanců zvedlo hlavy od práce. Změřil si je nepřátelsky a všichni se postupně znovu zahleděli do svých papírů. Johnson přibouchl dveře a zasunul zástrčku. "Člověk je tu jako na jevišti." Všechno, co se týkalo toho pitomého stratonu, bylo příliš na očích. Johnson ukázal na Ferra: "Tohle je Jack Ferro. Vedoucí dispečer. Měl na starosti dvaapadesátku."

Metz se Ferrovi nepřítomně uklonil a pak se obrátil na Johnsona: "Říkáš měl? Copak . . ."

"Ale ne. Jen jsem se přerek. Nic se nezměnilo. Ale teď jsem si vzal let na starost já osobně. Jack mi pomáhá." Johnson si ale uvědomil, že v duchu straton už odepsal. Minulý čas se vztahoval na straton, ale bude si muset dát pozor na jazyk, když mluví o tom prokletém letadle.

Člověk se musí tvářit optimisticky. "Od té doby, co jsme spolu mluvili, jsme s nimi nenavázali spojení. Ale letí pravidelným kursem bez problémů, takže není proč volat. Jestli nás bude ten člověk potřebovat, určitě se ozve."

Metz přikývl. "Myslíš, že by to tedy mohl nakonec zvládnout?"

Johnson zavrtěl hlavou. "To jsem neřekl. Budeme mu muset dávat instrukce při přibližování a při přistávání." Rozhodl se, že Metzovi řekne všechno bez obalu: "Já si osobně myslím, že to nemůže dopadnout dobře." Ukázal na Ferra. "Jack je trochu větší optimista. Tvrdí, že Berry dokáže přistát na všechny tři kola a zaroluje k příslušnému vchodu."

Ferro si odkašlal. "Podle mě má šanci, pane Metzi. Připadá mi dost schopný. Pozná se to na zprávách, které posílá."

Johnson přikývl.

Ferro zvedl štos papírů: "Máme tu všechny zprávy z terminálu, jestli máte zájem se podívat."

Johnson vytrhl Ferrovi svazek sestav a hodil je Metzovi. "Pust' se do nich, Wayne. Přečti si je. Udělá to dobře tvým žaludečním vředům. Zatracenej straton. Já věděl, že nás todle letadlo jako kráva přivede do maléru!"

Metz si vzal papíry a začal číst. Podvědomě zavrtěl hlavou. Neosobní vyjadřování, slova vytištěná nezvyklými počítačovými typy, jako by ještě zhoršovala špatné zprávy. V každém případě ty neuvěřitelné věci zněly pravděpodobněji. Snížený tlak vzduchu způsobil poškození mozku.

Ferro se podíval po Metzovi a potom po Johnsonovi. Metze vlastně neznal, ale byl mu na první pohled protivný. Příliš dbá na oblékání. Učesaný jako filmový herec. Ferro tyhle typy nesnášel, i když si uvědomoval, že je neposuzuje spravedlivě. Fakt, že Johnson pozval Metze, výmluvně demonstruje, jak to dneska u letecké společnosti chodí. Před deseti nebo dvaceti léty by tahle místnost byla plná mužů v krátkých rukávech, kteří by kouřili a pili kávu. Sešli by se tu piloti, letečtí instruktoři vedoucí pracovníci, dispečeři, zástupci firmy Straton Aircraft, zkrátka všichni, komu by záleželo na firmě Trans-United a kteří by jí mohli pomoci. A dneska, když se letadlo dostane do maléru, zavolají nejdřív pojišťovák a podnikové právníky. Nejvyšší čas, řekl si v duchu Ferro, změnit firmu.

Metz vrátil papíry Ferrovi a zeptal se Johnsona: "Víš jistě, že tyhle zprávy podávají přesné vyhodnocení situace?"

Johnson t'ukl ukazovátkem na stoh sestav. "Když tvrdí, že cestující jsou mrtví, tak asi budou mrtví. A dvě díry snad taky pozná."

"Já mluvím o tom poškození mozku. Proč si vlastně myslíš, že je trvalé?"

"Náš odborník," Johnson kývl směrem k Ferrovi, "tvrdí, že Berry zřejmě opravdu má co dělat s cestujícími, kteří mají poškozený mozek. Jestli je postižení trvalé? Zřejmě ano. Odumírají při tom mozkové buňky. S tím se nedá nic dělat. Ale kdo ví, v jakém stavu ti chudáci doopravdy jsou. Berry je pilot amatér, a ne neurochirurg. Nevíme skoro nic a ten Berry mohl tu bombu do letadla přinést sám, i když to na druhé straně není moc pravděpodobné."

Metz přikývl. "V každém případě to vypadá bledě." "Vidím, že ti to pálí," prohlásil Johnson. "Jsem moc rád, že jsem tě sem zavolał."

Metz se rozhodl pro absolutní chladnokrevnost: "Proč jsi mě sem vlastně volal?"

Johnson si ho dlouho měřil pohledem. Nakonec prohlásil: "Zavolał tě Evans, protože našel tvoje jméno v příručce pro nouzové případy."

Metz se rozhlédl po prázdné místnosti.

Johnson se ušklíbl pod vousy. Metz je tvrdý partner. člověk se mu těžko dostane na kůži. "No tak, když to chceš vědět, potřeboval jsem od tebe nějaké záruky. Ze všeho nejdřív se tě zeptám, jestli jsme pro takový případ úplně pojištěni."

"Podle všeho ano. Škody na majetku ovšem hradí ten, kdo vám pojistil letadlo. Všechno ostatní bychom měli hradit my."

Johnsonovi se nelíbil ten podmiňovací způsob. Zeptal se: "Včetně náhrady škod, které vzniknou, jestli se ten straton zřítí na San Francisco? At' zasáhne a zabije, koho chce?"

"V podstatě ano."

Johnson chvíli přecházel sem a tam. Zatím nepochopil špatné zprávy, které mu Metz chtěl oznámit, protože nepoložil náležité otázky. Zvedl hlavu a zeptal se Metz: "Může si to vaše pojišťovna dovolit?"

Metz nepatrně pokrčil rameny.

Johnson přestal nervózně přecházet po místnosti. Páteří mu projelo mrazení. "Co tím ksakru chceš říct?" Tím chci říct že to nikdo nemůže rozhodnout, dokud k těm škodám skutečně nedojde. A kromě toho chci říct, že je povinností pojištěného udělat všechno, co je v lidských silách, aby ztráty byly co nejmenší. Zkrátka ti chci připomenout, že pro společnost Trans-United bude nejlepší, když si opatří pádné důkazy, že neštěstí nebylo zaviněno nedbalostí jejích zaměstnanců. Chci . . ."

"Počkej sakra chvíli. Já myslím, že nejlepší bude, když vy budete mít prachy, to za prvé. Za druhé, my se opravdu snažíme, aby ztráty byly co nejnížší. Kvůli tomu jsme se tu sešli. A za třetí, o žádné nedbalosti nemůže . . ."

"Někdo prošel vaší bezpečnostní prohlídkou a položil v letadle bombu. Třeba zrovna ten Berry. Vždyť jsi to sám málem řekl."

Johnson vykročil k Metzovi, ale pak se obrátil na Ferra: "Jacku, zavolej právníka."

Metz pochopil, že to přehnal. "Moment. Nejdřív si spolu musíme o něčem promluvit." Kývl hlavou směrem k Ferrovi. "Ale mezi čtyřma očima."

Johnson zadržel Ferra zdviženou rukou. "Moment počkej."

Jack Ferro sundal ruku ze sluchátka. "Myslím, že bych neměl odcházet od terminálu," řekl Metzovi suše. Metz se podíval na Johnsona. "Ale já opravdu musím . . ."

Někdo zaklepal na dveře. Všichni tři se otočili.

Za sklem stál Dennis Evans a nervózně mačkal v ruce nějaký papír.

Edward Johnson došel ke dveřím a odemkl. "Co se děje, Evansi?"

"Volali kvůli stratonu. Ze řízení letového provozu. Nemůžou navázat spojení s letem 52."

Chtějí vědět, jestli se s nimi můžeme spojit na naší frekvenci. Ten chlápek, co volal, nějaký Malone, si myslí, že se jim možná porouchaly stanice."

"Co jsi mu řekl?"

"Nic, pane. Zahrál jsem to do autu." Evans podal Johnsonovi kus papíru. "Tady jsem zapsal jeho jméno a číslo telefonu. Řekl jsem, že mu zavoláme sami."

Johnson si vzal papír a zastrčil ho do kapsy. "Prima, Evansi. Proved jste to dobře." Než se Evans zmohl na slovo, Johnson zavřel dveře. Potom se obrátil a šel k telefonu.

Metz mu zastoupil cestu. "Počkej, Ede. Nebylo by lepší, kdybychom si spolu nejdříve promluvili?" Johnson nebyl zvyklý, aby mu někdo říkal, co má dělat. Řekl si v duchu, že Wayne Metz je buď velice drzý, anebo úplně zoufalý. V obou případech má něco za lubem.

"Musím jim zavolat. Tím jsme měli vlastně začít. Kdybysme to byli udělali, byla by se už mezitím rozjela záchranná akce. Takhle si koledujeme o pěknéj průser."

Jack Ferro obešel oba debatující a zvedl sluchátko. "Já to vezmu na sebe. Dej mi to číslo, Ede. Zavolám jim."

Johnson zavrtěl netrpělivě hlavou. "Nabud' vůl. To budu mít v záloze proti Evansovi. On je přece ten blbej, co má na starosti telefonování."

"Ale já nesu zodpovědnost."

"Jacku, nech všechno na mně." Johnson se obrátil na Metz. "Nejdřív ti musím připomenout, že z terminálu mohla vylézt nějaká blbost, s tím se musí počítat. Proto jsme hned nevolali. Za druhé, tenhle malér se vynořuje z neznáma po prdeli. Normálně se všeho domákné nejdřív řízení letového provozu a pak samo informuje příslušné aerolinie. Zachytit tísňové volání na našem terminálu je něco naprosto neobvyklého. V životě se to u žádné letecké společnosti nestalo. Na takový případ ani není pamatováno v naší podnikové příručce pro nouzové případy. A nezapomínej, že jsi mě sám žádal, abych nevolal . . ."

Metz netrpělivě zavrtěl hlavou. "Co mně je do nějakého řízení leteckého provozu? Chci se jen dohodnout, co budem říkat. Pak si klidně telefonuj, komu uznáš za vhodné. Neměli bychom míchat dohromady řízení vašeho provozu a otázku pojišťovací zodpovědnosti. Jinak bychom na tom byli před soudem bledě. potřebuju s tebou důvěrně mluvit. Stačí mně minuta. Nic víc."

Johnson se díval na Ferra. "Jacku . . ."

Ferro zavrtěl hlavou. "Podívejte se, let 52 mám na starosti já. Ede, tobě nemusím vykládat, že musím vědět, co se s ním děje."

Johnson položil ruku na Ferrovo rameno. "Ale tohle jsou jen kecy kolem pojištění, Jacku. Nechtěj to radši slyšet, protože jinak by se tě na to jednou mohli začít vyptávat. Nech nás tu minutu o samotě."

Metz se zhluboka nadechl a posadil se. "Tak fajn. Pokud jde o pojištění, musíme být velice opatrní. Maléry, které straton postihly, už stačí. Z právního hlediska na tom budeme líp, když nehneme prstem, než když uděláme nějakou botu."

"Jinými slovy je nemáme instruovat, jak mají přistát?"

"Je mi líto, ale přesně tohle mám na mysli. Soudy i poroty na to už mají precedent. Všichni jsme na tom jako fotbalový záložník, kterého posuzují v pondělních novinách. At' uděláme cokoli, naše jednání bude později posuzováno před soudem, ale podle výsledků a ne podle našich úmyslů, byt' sebelepších. Jinými slovy, když mu budeš radit, jak přistát, a on se s letadlem rozmázne, budeš na tom hůř, než kdyby ses o nic nepokoušel. Jak já to vidím, jediná věc, kterou jsi povinen udělat, je rozjet záchrannou akci."

Johnson se podíval na Metze. Věděl, že mu říká jednu věc, ale myslí něco jiného. "Vykládáš mi úplný voloviny. Ale i kdybys měl náhodou pravdu, tak jsme na tom zatím skvěle, protože jsme nehnuli prstem. Měli jsme už dávno pro Berryho uspořádat dálkový kurs lítání, ve kterém by se učil řídit nadzvukové letadlo. Ale něco ti řeknu - navádět pilota na přistání rádiem je pěkný svinstvo, ale řídit ho při přiblížování a samotném přistání terminálem, to zní jako špatnej vtíp. Kdybych sem zavolał šéfpilota a řek mu, co od něj chci, tak by se určitě posral vzteky." Johnson po krátké pauze pokračoval: "Samozřejmě při mý příslovečný smůle by to Fitzgerald zvládnul a přes noc by se z něj stal národní hrdina. Vystupoval by s Berryem v televizi. Už ty interview vidím. Nádhera!"

Metz se nadzvedl v křesle. "Podle tebe tedy straton případně může přistát?"

Johnson pokrčil rameny. "Možný to je. Ve vzduchu se dějou divný věci. Znáš ty kecy o pánubohu na sedadle druhýho pilota, o bombardákách, co přistály s mrtvou posádkou na palubě, o tajuplných světýlkách, který označovaly v bouřce cestu k letišti. A nesmíš zapomínat, že ten Berry klidně může být prima pilot. Člověk nikdy neví."

Metz přikývl. Telefonát ze řízení leteckého provozu nezapadal do jeho kalkulací a čert ví, jaká překvapení se ještě můžou vynořit. Je třeba získat víc informací. "Proč na řízení provozu nevědí, kde straton momentálně je? Mají ho snad sledovat radarem, ne?"

"Tak daleko se nedá provoz sledovat žádným radarem. Každé letadlo si určuje vlastní polohu samo a pak ji rádiem ohlásí řízení leteckého provozu. Tam to zase funguje jako v ústřední účtárně. Koordinují jednotlivé lety, aby nepoužívaly stejné trasy. V případě Stratonu 797 je to jednoduché. Lítá tak vysoko, že se mu může občas připlést do cesty nejvýš nějaký concorde nebo vojenské letadlo. Proto si taky na řízení provozu nedělají moc velkou hlavu s tím, že ztratili se stratonem spojení. V té výšce se nemá s kým srazit."

Metz se předklonil. "Takže si řízení provozu pořád myslí, že straton udržuje normální kurs a míří . . . kams to říkal . . . k Japonsku?"

"Jasně." Johnson v Metzově hlase bezpečně rozeznal vzrušení. Ten chlap má něco za lubem a první stopou určitě byla ta věta, že bychom jim neměli radit, jak mají přistát. Žvásty o soudech a porotách byly jen první zkušební balónek. Metz možná vymyslel plán, který by zredukoval jejich osobní zodpovědnost v celém případě

Metz upřeně hleděl na podlahu. Existuje pravý psychologický okamžik, kdy je třeba přiznat barvu. Ten Sice ještě nenastal, ale už se hodně přiblížil. Zvedl hlavu. "Takže přerušení rádiového spojení není nic neobvyklého?"

Johnson přikývl. Stává se to. Radiostanice mívají všelijaké mouchy. Odborníci tvrdí, že v 19 kilometrech na rádio působí všechny možné vlivy. Třeba skvrny na Slunci. Změny v atmosféře. Ale tohle všechno účinkuje jen na přechodnou dobu. Jestli se jim brzy nepodaří navázat s letadlem kontakt, všichni poznají, že něco není v pořádku."

Metz znovu kývl hlavou. "Takže až řízení leteckého provozu později stanoví čas, kdy došlo k nehodě, Trans-United z toho bude mít malér?"

Johnson nechal otázku bez odpovědi.

Metz počkal, až partnerovi dojde obsah jeho slov, a pak změnil téma: "V jaké vzdálenosti může radar kontroly zachytit straton?"

"Záleží na výšce. Ted' letí nízko. Radar je zachytí až takových čtyřicet mil od pobřeží."

"Až tak blízko?"

"Jistě. A co má být? Co to má společného s naším úrazovým pojištěním, Wayne? Připomínáš mi pojišť'ovnáka aut. Taký se vyptává, jak to bylo s nehodou, když já od něj chci slyšet, kdy zaplatí."

Metz se příjemně usmál. "Všechno spolu souvisí." "Ale ne! Johnson vytušil, že Metz hodlá vyrukovat s nabídkou, a začal se tvářit méně výhrůžně a o něco přístupněji. Posadil se na vysokou stoličku a zeptal se s úsměvem: "O co ti vlastně jde, Wayne? Čas letí." "Můžu mluvit otevřeně?"

Jasně. Vyser se na všechno a jdi rovnou na věc. Když to bude výhodné pro Trans-United, jsem předem pro. Když to bude dobrý pro Trans-United a ještě pro Eda Johnsona, máš ten kšeft rovnou v kapse. Ale kdyby to mělo být výhodné jen pro Wayna a pojišť'ovnu, tak tě vodsud poženu svinským krokem. Dělej. Musím zavolat řízení provozu."

Metz vstal. Dlouze si Johnsona změřil a pak začal mírným tónem: "Ede . . . ten straton se musí zřítit. A do moře, ne na pevninu. Nikdo nesmí přežít. A taky nesmí dojít k dalším obětem z řad obyvatelstva."

Johnson také vstal. Metz ho svým návrhem tak úplně nezaskočil: "Ty ses zbláznil, nebo co!"

Metz tiše vydechl. Johnson ho na místě nevyhodil a to bylo samo o sobě povzbuzující. Věděl, co potřeboval, a zmlkl.

Johnson se obrátil k mapě Tichomoří. Zvedl k ní hlavu, pak se upřeně zahleděl na podlahu a začal přecházet sem a tam po místnosti. Zastavil se a změřil si Metz. "Fajn. Poslouchám. Co získáme, když letadlo půjde do háje?"

Metz poznal, že ted' může skórovat. Mlčel tak dlouho, aby si Johnson stačil sám v duchu odpovědět, a pak teprve promluvil: "Získáme všechno. Zachráníme vlastní firmy, vlastní fleky a zajistíme si výhodné pozice v boji o koryto, kterému se říká život."

"Všechno najednou? Zní to báječně. Tohle všechno bude naše - stačí, když spácháme masovou vraždu." "Já to myslím vážně, Ede."

"Máš pravdu. Vražda je vážná věc." Johnson se odmlčel a pak pokračoval: "A jak podle tebe mám potopit celý straton? Momentálně nevlastníme ani stíhačky ani rakety."

"K tomu se dostaneme později - nejdřív se musíš vyjádřit, jestli máš zájem o můj plán." Metz se podíval po dveřích, jako by se chystal odejít:

Johnson dělал, že narážku nechápe. "Zatím mám zájem poslouchat, nic víc."

Metz pokýval hlavou. "Fajn. Tak poslouvej. Když cestující zkápnou, tak to Beneficial finančně zvládne. Vyplatit úmrtní pojistky není žádná maličkost, ale s takovým rizikem musíme počítat. Zaplatíme všechno do posledního centu a Trans-United do toho vůbec nebudeme tahat." Metz se na okamžik odmlčel. "Ale . . . kdyby se vrátili, a ještě ve stavu, o kterém vás informoval ten pilot, tak v tom lítáme až po uši. A to je ještě slabý výraz.

Pojišť'ovna Beneficial by udělala bankrot a ještě . . ."

"Dřív než by stačila proplatit všechny účty?" "Přesně tak. Museli bychom platit každému z těch tří set chudáků až do smrti. A kromě toho ještě všem příbuzným a institucím, které jsou na nich finančně

závislí. Vyplácení takového odškodného by se teoreticky mohlo protáhnout na dobrých pětasedmdesát let."

"A Trans-United by měla na hrbu zbytek, který byste nemohli vyplatit?"

"Ovšem. Jednak částku, kterou bychom nemohli vyplatit, jednak částku, kterou bychom platit nemuseli, protože by přesáhla limit námi sjednaného úrazového pojištění. Vaše limity jsou značné, ale určitě je překročíte, jestli to letadlo přistane."

"A když ne?"

Podívej, Ede, já mluvím o miliardách. Ano, slyšíš dobře. Nerozčiluj se, prosím tě, ale jsem nucen ti připomenout že Beneficial bude v tom případě žalovat Trans-United. Jinými slovy, pokusíme se dosáhnout toho, abyste s námi platili všechny účty na půl až do posledního dolaru. Obrátíme se prostě na soud a obviníme vás ze zanedbání povinností. To půjde hladce. Na palubě stratonu vybuchla bomba, protože vaši zaměstnanci připustili, aby ji tam někdo umístil. Víš dobře, že podobné případy se už projednávaly. Trans-United bude uznána vinou z nedodržování předpisů. Nedostatečná bezpečnostní opatření. Špatné vedení. Nedostatečné záruky."

"Na tohle ti neskočím."

Metz pokrčil rameny. "Nejsi taky žádná porota. Se mnou se nemá cenu hádat. Žijeme v éře právní odpovědnosti a automatického odsuzování. Příčina a důsledek. Moderní logika tvrdí, že za každým selháním se nutně musí najít konkrétní viník. Pokus se přesvědčit soudce a porotu, že straton měl prostě děsnou smůlu, a uvidíš, jak se začnou zrovna zalykat pochopením pro Trans-United. Můžeš si, jestli chceš, představit soudní síň se třemi sty žalobci, kterým tečou z koutku úst sliny. Až budou potápět nás, strhneme vás s sebou." "Přece jen jste slušní partneři."

"Při takovýchhle kšeftech jde do tuhého. Tím spíš, že se nemáme s kým dělit o pojištění."

"Pěkně jsme to posrali, co?" To si piš."

Johnson těžce dosedl na křeslo. "Jseš pěknej hajzl. Tak tedy zkuste prokázat, že jsme něco zanedbali. Nedá se nic dělat."

Metz došel ke dveřím. Položil ruku na kliku, ale pak se obrátil zpátky k Johnsonovi: "Ede, mrzí mě, že jsem ti navrhoval takovou věc. Ted' nám nezbývá než se modlit, aby straton přistál s minimálními ztrátami z řad lidí, které může při přistání zasáhnout. Udělej pro nás aspoň jedno. Požádej řízení leteckého provozu, aby nechali straton přistát na moři někde blízko záchranné lodě. San Francisco je docela hezké město. Nerad bych viděl, jak hoří."

Johnson udělal odmítavé gesto. "Tyhle voloviny mi nevykládej!"

Metz přikývl: "Dobře. Ale pravdu ti vyložit musím, to si neodpustím." Odmlčel se a tvářil se zamyšleně. "Když si vzpomenu, že straton může zasáhnout tisíce lidí ve městě . . . jedná se přece o více než čtyři sta tun oceli a leteckého benzínu . . . Kristepane! Z toho kouká slušná pohroma. Přemýšlej o tom. Mysli! Jen škody na majetku půjdou do stamiliónů . . . Ještě že jsme nepojišťovali samotné letadlo, aspoň pár miliónů ušetříme. Uznávám, že straton třeba dokáže přistát na letišti. Ale může přitom vletět do letištní budovy plné cestujících nebo do několika pojíždějících dopravních letadel. Abych nezapomněl, nemáte náhodou povinně hlásit letišti případný pokus o nouzové přistání? A taky městským úřadům v San Francisku . . . civilní obraně nebo jiným institucím?" Metz zavrtěl hlavou. "O bankrot tolik nejde.

Beneficial ho přežije a zachová si docela slušnou pověst. Třeba se nám podaří firmu přeorganizovat. Z tohohle malérou kouká pro televizi a noviny největší sólokapr desetiletí. Po jménu pojišťovny nikdo ani nevzdechne. Ale zato firma Trans-United se stane stejně vykřičenou jako hákový kříž. Octnete se na titulní stránce Timu. A nejen na týden nebo čtrnáct dní, jak to u katastrof obvykle bývá. Kdepak, pane náměstkú, když se to letadlo

roztříská ve Frisku, hlavně když bezpečně přistane . . . Panebože . . . už vidím, jak advokáti vodí ty chudáky před soudce . . . už předem vidím, co se o nich bude psát. Tři stovky lidských bytostí, kterým udělali z mozku bramborovou kaši. Příštích deset let nebudeš dělat nic jiného, než že se dáš vláčet po všech možných soudech. A u vašich pokladen po tu dobu asi nebudou stát žádné zvláštní fronty. Když vás nepotopíme my, potopí vás novináři! Mysli na to, kolik lidí je na vaší firmě finančně závislých, a všichni přijdou o živobytí!" Metz se zhluboka nadechl. Byl bych radši, kdyby se ten krám zřítil sám od sebe. Mrtví to aspoň mají za sebou. Pár týdnů se sice bude malér rozmazávat, ale pak si nikdo nevzpomene, jak se ta letecká společnost vlastně jmenovala. Sám si nedokážu vybavit, kterou společnost naposledy postihla nějaká větší katastrofa. Pro obyčejné lidi je jméno jako jméno. g pojišť'ovny je to stejné. Když půjde do háje letadlo, půjdou k čertu i všechna fakta. Nebude co fotografovat. p koho zpovídat. Noviny i televizi to brzy přestane bavit. Státní výbor pro bezpečnost dopravy se nebude moct š'ourat v troskách, nebude mít podle čeho rekonstruovat průběh událostí. Černá skříňka s nahrávanými informacemi zmizí. John Berry a osádka taky. Nikdo nebude vědět nic určitého. Tahanice před soudy můžou trvat léta, než se zjistí, kdo je vlastně odpovědný a do jaké míry. Můžeme do toho namočit také výrobce stratonu. Můžeme léta chodit k soudu a dovršit v klidu vlastní kariéru dřív, než se celá záležitost rozmotá. Ale jestli John Berry přistane na mezinárodním letišti v San Francisku . . . pak ovšem bude po právních kličkách, protože u rampy bude stát průkazné svědectví o zanedbání povinností a místní blázince budou narvané až po střechu, žijícími, dýchajícími a slinícími důkazy o tom, jak skončil let 52."

Metz zatím neřekl nahlas, že by pro ty lidi bylo lepší, kdyby zemřeli. Takový argument je ošemetný, a proto si jej raději ponechal v záloze. "Tak tady to máš, Ede. Vyložil jsem karty na stůl. Přemýšlej o všem, co jsem ti řekl. Přeju ti hodně štěstí. A nám taky." Zvedl zástrčku a otevřel dveře.

Zavři, doprdele, a pojd' zpátky!"

Metz zavřel dveře a zasunul zástrčku. Podíval se Edwardu Johnsonovi do očí: "Chci se tě zeptat, jestli můžeš dát Berrymu takové instrukce, aby se straton zřítil do oceánu?"

Johnson přikývl. Už o té věci tak trochu přemýšlel: "Určitě. A ten chudák nebude mít tušení, co se vlastně stalo."

11

John Berry se ohlédl přes rameno do salónku. Chtěl zavolat na Steina, ale Stein tam nebyl. Zato ve dveřích stála Terri O'Neilová a nahlížela dovnitř jako nešťastný duch, který se vrátil domů, ale nesmí bez pozvání překročit práh. Berry se ji snažil nevidět, a zoufale hledal pohledem v salónku. "Kde sakra . . ."

Sharon Crandallová se ohlédla po Berry. "Co se stalo?" Obrátila hlavu a sledovala Berryho pohled. "Ach, bože můj."

Berry vyskočil ze sedadla a postavil se do dveří. Harold Stein zmizel. Ale horší bylo, že se šesti cestujícím podařilo proniknout z dolní kabiny do salónku. Další se Berrymu zrovna před očima vynořoval ze schodišťové šachty. Berry se obrátil na Sharon Crandallovou: "Zůstaňte tady a nepouštějte je do pilotní kabiny."

Crandallová vstala a postavila se ke dveřím. Terri k ní vztáhla ruce. Crandallová je vzala do svých dlaní, ale přítelkyni do kabiny nepustila.

Berry prudce vstoupil do salónku, uchopil Terri za paži a táhl ji od dveří.

Uviděl Lindu Farleyovou, nataženou na podlaze u klavíru. Došel doprostřed salónku a nevšímal si lidí, kteří se kolem něho potáceli. "Lindo!"

Dívka nereagovala.

Berryho se zničehonic zmocnil strach. Pustil letušku a rozběhl se po koberci na podlaze. John si klekl k dívce, popadl ji za ramena a prudce s ní zatřásl. "Lindo!

Linda Farleyová pomalu otevřela oči.

První důstojník Daniel McVary, který ležel kousek dál, také otevřel oči. Ale na rozdíl od Lindy se mu víčka zvedla prudce, jako by někdo rozsvítil, a ve vytřeštěných očích měl pohled noční šelmy, která sleduje západ slunce. Zvedl hlavu.

Berry pomohl dívce, aby se posadila. Rty měla vyschlé a popraskané a po tvářích měla zaschlé potůčky slz. "Už budeme brzy doma, broučku."

Linda Farleyová otočila ze setrvačnosti hlavu k muži, kterého měla na starosti. Vykřikla: "Probral se!" Berry se podíval do krví podlitých očí druhého pilota.

Daniel McVary se posadil a přitom udeřil hlavou do nohy klavíru. Zavrčel, obrátil se na břicho a začal se plazit k Berrymu. Jazyk mu přitom visel jako psovi.

Berry přitáhl dívku k sobě a pomohl jí vstát. McVary se pořád plazil směrem k nim.

Berry postavil dívku za sebe, pomalu a opatrně se předklonil a pomohl druhému pilotovi na nohy. Podíval se mu upřeně do očí. Na tohoto muže se Berry před několika hodinami naprosto spoléhal. Ale teď měl před sebou trosku, na níž teprve v plném rozsahu pochopil, co se stalo mužům, ženám a dětem, kteří se účastnili letu 52. Dřív než navázal spojení se San Franciskem, dřív než si začal trochu věřit. Ted' ale viděl, že muž s bezmocně mrkajícima, krví podlitýma očima a cukajícími lícními svaly, kterého má před sebou, mu nepomůže o nic víc než ostatní cestující. Proti své vůli a s pocitem viny obrátil pilota a lehce ho odstrčil.

McVary udělal pár vrávoravých kroků, vrazil do klavíru a upadl na něj.

Berry se podíval ke dveřím pilotní kabiny. Terri O'Neilová se znovu pokoušela vniknout dovnitř. Sharon stála ve dveřích s rozpaženýma rukama a snažila se kamarádku odstrčit, podle Berryho názoru příliš mírně. Jeden cestující, který přišel nahoru z turistické kabiny, si to také namířil do pilotní kabiny. Berry rychle přešel pohledem salónek. Ostatní cestující bloumali bez cíle a vráželi do nábytku i do sebe navzájem. Berry se v duchu ptal, jaká síla, jaké zbytky lidské inteligence je nutí tak vytrvale pobíhat sem tam. Co asi hledají? Co si asi myslí?

Berry uchopil Lindu za paži a přitáhl ji ke schodišti. Klekl si a zakřičel dolů: "Steine! Harolde! Slyšíš mě?" Stein neodpověděl, bylo slyšet jen vytí větru a hrubé, vulgární zvuky, které se draly z úst cestujících. "Steine! Barbaro! Barbaro Yoshirová! Slyšíte mě?"

Na schodišti se objevila skupina cestujících, kteří se škrábali nahoru. Berry počkal, dokud se první z nich, mladá blondýna, nepřiblížila na dosah. Položil jí dlaň na obličej a strčil do ní. Zavravorala, ztratila rovnováhu a upadla pozadu na muže, který šel za ní.

Berry prudce vstal a utřel si vlhkou ruku o kalhoty. "Kristepane," ulevil si polohlasně.

Linda Farleyová vykřikla.

Berry se stačil otočit, aby mohl čelit útoku druhého pilota. McVaryho napřažené ruce ho zasáhly do obličeje, až se zapotácel a málem spadl na schody. Okamžitě se narovnal, popadl McVaryho za paži a odstrčil ho směrem ke dveřím pilotní kabiny. Sám se prodíral ke kabině a neohlížel se na lidi, kteří se mu připletli do cesty. U dveří odstrčil Terri O'Neilovou a dva muže, kteří stáli vedle ní. Lindu protlačil do kabiny kolem Crandallové, která stála ve dveřích. "Ustupte! Dovnitř!"

Popadl dveře za nalomenou zástrčku a přivřel je, pokud to vyvrácené závěsy dovolovaly.

"Krucifix, ty dveře nejdou zamknout!" Obrátil se a podíval se Crandallové do očí.

Sharon Crandallová k sobě tiskla Lindu. Děvčátko tiše vzlykalo a tisklo se k letušce.

Crandallová ji hladila po vlasech.

Chvilí bylo ticho a pak promluvila Crandallová: "Co se stalo se Steinem a . . . s Barbarou?"

Berry nechal otázku bez odpovědi. Ohlédl se ke dveřím. Nešly dovřít, mezi nimi a zárubní zůstala asi sedmicentimetrová mezera. Někdo na ně zvenku zatlačil, takže se mezera zúžila.

Berry byl rád, že přivřené dveře alespoň prozatím zadržují nápor těch zvenku. Sedl si na kapitánovo sedadlo a obrátil se na děvče. "Lindo, hlídej dveře. Sharon, ty si sedni na sedadlo druhého pilota."

Crandallová se posadila a zeptala se: "Johně . . . , co je s Barbarou . . . a s Haroldem Steinem? Nemohli bychom . . . ?"

Berry zavrtěl netrpělivě hlavou. "Pust' je z hlavy." Ruce se mu ještě třásly. Zapálil si cigaretu a dlouze vtáhl kouř až do plic. "Stein . . . Stein šel dolů pro ženu a děti. Podle mě se nevrátí, už nikdy. A Barbara . . . ta asi narazila na něco většího . . . na něco, co nezvládla."

Crandallová přikývla.

Daniel McVary se soustředil na dveře pilotní kabiny. Hlavou mu blesklo několik útržkovitých myšlenek. Ta nejnaléhavější se týkala vody. Potřeboval vodu a vybavoval si, že naposled pil někde za těmi dveřmi. Seděl tam před obrovskými okny a pil z pohárků. Začínal si vzpomínat na spoustu dalších věcí. Vybavil si, že má sedět na sedadle. V hlavě se mu míhaly celé výjevy, živé a jasné, ale nechápal, co přesně znamenají.

Mozek Daniela McVaryho fungoval v mnoha vrstvách, ale na druhé straně v něm byly celé odumřelé oblasti, černá místa, kde se nic nedělo, kde nedocházelo ke spojení a kde paměť nic neuchovávala. Mozek si ale přesto nacházel určitá spojení, která obcházela tyto odumřelé oblasti a formovala myšlenky, registrovala přání a potřeby a uvažovala o činech.

Pozornost prvního důstojníka Daniela McVaryho se soustředila na cosi, co stačila zaregistrovat, než se dveře zavřely. Někdo stál vedle jeho sedadla. Nějaká žena. Pilot se chtěl vrátit na svoje sedadlo. A ten chlap, co ho odstrčil, je tam taky. Ještě cítí, jak ho bolí ruka.

McVary vyrazil ke dveřím pilotní kabiny.

Linda Farleyová vykřikla: "Pane Berry!"

Berry se otočil, vyskočil ze sedadla, ale bylo pozdě. Druhý pilot překročil práh a vešel do kabiny. Berry po něm skočil, ale McVary uhnul a klopýtal k panelu palubního mechanika.

Berry se zastavil a zadržel dech. Sledoval, jak druhý pilot šátrá po panelu plném tlačítek a páček. Báł se k pilotovi přiblížit, protože věděl, že by ta tlačítka nedokázal vrátit do původní polohy, kdyby s nimi pilot pohnul.

Nakonec se Berry velmi opatrně a pomalu začal přibližovat k McVarymu. Napráhl k němu přátelsky ruku, ale druhý důstojník dál šátral rukama po ovládacím panelu i po konzoli, protože se potřeboval něčeho zachytit.

Nakonec McVary získal rovnováhu a obrátil se. Postavil se Johnu Berrymu, jako by očekával útok. Berry postupoval nanejvýš obezřetně, jelikož si uvědomoval, že soupeř si uchoval značnou dávku tělesné zdatnosti a dokonce i jakýsi zbytek bystrosti. Nejdřív se k sobě blížili, pak začali kroužit jeden kolem druhého a oba se opatrně pohybovali v uzavřeném prostoru pilotní kabiny.

Mezi dveřmi stála skupinka cestujících, kteří natahovali krk, aby lépe viděli.

Linda Farleyová došla pozpátku ke kapitánovu sedadlu a usadila se na něm. Sharon

Crandallová se naopak zvedla ze sedadla druhého pilota a pokoušela se zaujmout pozici, z níž by mohla Berrymu pomoci.

Berry si myslel, že člověk, který si uchoval tolik duševních schopností jako McVary, by měl reagovat na rozumnou domluvu. Promluvil přívětivým tónem, "McVary. McVary. Rozumíte mi? Můžete mluvit?"

McVary jako by poslouchal zvuk slov, ale pořád kroužil po kabině. Otevřel ústa: "Já . . . já . . . já . . ." Berry kývl. "Jistě. Prosím vás, běžte ven. Pryč. Pryč odtud. Do salónku. Do salónku. Salónku."

McVary zvedl hlavu, podíval se do salónku a pak zničehonic vyrazil ke svému sedadlu.

Sharon Crandallová vykřikla a snažila se mu uhnout. McVary ji popadl a odstrčil stranou.

Berry uchopil McVaryho zezadu a oba přitom padli na podlahu. Berry se při pádu udeřil o sedadlo a hlavou mu projela temná, palčivá bolest.

Pak si uvědomil, že leží na podlaze, ale sám, bez McVaryho. Byl si vědom toho, že Sharon s Lindou na druhého pilota nestačí, ale sám se nedokázal postavit. Cítil, jak mu z čela teče na obličej krev. Vtom uviděl kousek od obličeje McVaryho nohy. Zvedl hlavu. McVary zápolil se Sharon. Všechno se mu rozmazalo před očima a potom uslyšel zvuk, zvuk, který se rozléhal po celé pilotní kabině a zněl jako syčení páry, unikající z prasklé trubky. McVary vykřikl bolestí.

Berry vnímal, že mu Sharon pomáhá, aby se posadil. Rozhlédl se, a McVary nikde. Dveře byly znovu zavřené. "Co se děje?"

Sharon Crandallová mu utírala kapesníkem krvácející ránu. Mlčky ukázala na Lindu Farleyovou.

Berry zvedl oči k dívce. Celá se třásla a v ruce držela svítivě červený hasicí přístroj, který měl ústí trubice ještě ojiněné krystalky kyslíčnicku uhličitého.

Crandallová pohládla Berryho po tváři. "Dokážeš se postavit?"

"Jasně, samozřejmě." Berry pomalu povstal a obrátil se na Lindu Farleyovou: "Měla jsi prima nápad. Jsi chytrá holka."

Linda upustila hasicí přístroj a rozběhla se k Berrymu. Objala ho a přitiskla si hlavu k jeho hrudi. Berry ji pohládl. "No tak, už se neboj. Nic jsi mu neudělala. Jen se trochu vyděsil." Jednou rukou k sobě tiskl její hlavičku a druhou objal Sharon. Všichni tři chvíli tiše stáli a uklidňovali se navzájem.

Berry uslyšel, jak někdo škrábe na dveře, a došel až k nim. Skleněným průzorem, kterým bylo vidět jen ven, spatřil tváře cestujících. Zhluboka se nadechl a vrazil do dveří ramenem, až dva muži a jedna žena odletěli. Podíval se do salónku. Ze schodiště se vynořoval zástup cestujících, jeden za druhým, salónek už jich byl plný a jejich předvoj se přiblížil těsně k přepážce oddělující salónek od pilotní kabiny. Berry si všiml jejich krví podlitých očí, žhnoucích ze šedých, popelavých obličejů. Zatočila se mu hlava. Jako by přestával reálně uvažovat. Hlavou se mu honily iracionální nápady, představoval si, že je mrtvý a že neletí ve stratonu, ale účastní se jakéhosi věčného letu, který nikdy neskončí a nikdy nepřistane . . . Přitáhl dveře, jak to nejvíc šlo, a otočil hlavu do pilotní kabiny. Cítil, že se v obličeji potí, a těžce popadal dech.

Sharon Crandallová se odtrhla očima od dveří, podívala se po něm a pak se znovu zadívala na dveře. V očích se jí zračil, řekl si Berry, strach - vlastně ne, spíš hrůza. Berry ze sebe vysoukal pár slov, která zněla normálně: "Ztratili . . . ztratili jsme velkou výhodu . . . když jsou v salónku . . . ale dokud se nedostanou sem . . . do kabiny . . .

Svět se mu smršťoval před očima, zbývalo z něj pouhých pár čtverečních metrů - tahle malá kabina, v níž bylo jediné spojení se světem, jaké jim ještě zbývalo . . . kde byly přístroje, které je mohly zachránit, a jediné technické i lidské uvažování, jaké na palubě letadla pracovalo.

Sharon Crandallová, která objímala Lindu Farleyovou, přikývla, ale sama neměla představu, jak se jim podaří zabránit cestujícím letu 52, aby nevníkli do pilotní kabiny.

Edward Johnson přistoupil k dlouhé polici a sundal z ní těžkou knihu se spirálovým hřbetem.

Wayne Metz ho pozorně sledoval. Ten člověk v duchu pořád ještě balancuje na provaze a sebemenší drobnost ho může vychýlit z rovnováhy.

Johnson si sedl na stoličku a knihu položil na pult před sebou. Zvedl sluchátko telefonu.

Metz promluvil mírným tónem a pečlivě volil slova, "Můžu ti nějak pomoci?"

Johnson nereagoval. Položil na pult i papír, který mu přinesl Evans, a začal vytáčet číslo.

Zároveň otevřel velkou knihu, kterou si přinesl.

Metz začínal být nervózní. "Komu voláš? Co to máš za knížku?"

Johnson zvedl hlavu, protože telefon začal na opačném konci linky vyzvánět. "Volám řízení leteckého provozu."

"Proč?" "Protože od teď, milý Wayne, musím dělat to, co vyžadují předpisy."

"Co je to za knížku?"

Johnson promluvil do telefonu: "Prosil bych pana Malonea." Podíval se po Metzovi. "V táhleté skříni je kávovar. Udělej kafe." Pak hovořil do telefonu: "Tady je Ed Johnson, pane Malone. Provozní náměstek Trans-United."

"Jsem rád, že jste se ozval. Jak to vypadá s letem 52?" "Bohužel špatně. Přestali úplně vysílat."

"Máte představu, co se mohlo stát?"

"Než vás budu podrobněji informovat, zapište si, prosím, koordináty jejich poslední předpokládané polohy. A podnikněte potřebné kroky k zahájení pátrací a záchranné akce."

"Jistě. Poslouchám."

Johnson přečetl koordináty. "Obrátili letadlo těsně předtím, než jsme ztratili spojení, takže nyní mají kurs 120 stupňů a letí rychlostí zhruba 600 kilometrů. Z toho můžete vycházet."

"Ano, pane náměstku. Zůstaňte, prosím, u telefonu, než to rozjedu."

Johnson listoval v knize, kterou měl před sebou. Malone se za chvíli ozval: "Pátrací a záchrannou akci zahájíme bezodkladně. Je podle vás možné, že by ještě byli ve vzduchu?"

"Možné to je teoreticky. Mimochodem, kdy jste s nimi naposled hovořili, pane Malone?"

Malone odpověděl po krátké pauze: "V 11.00 hlásili rádiem polohu."

Johnson přikývl: "A to nám voláte teprve teď?" "Totiž . . . pořád se snažíme navázat s nimi spojení. Vlastně jsme začali, až když se podruhé neozvali ve stanovenou dobu. Měli volat ve 12.18, a to není zas tak dlouho. Všechny stratony mívají poruchy radiostanic, protože létají příliš vysoko a . . ."

"Rozumím. My jsme taky trošku zaspali. Náš dispečer taky zaváhal, když mu ve 13.00 neudali nejnovější polohu." O tom, že se letadlo neozvalo ani ve 12.00, se Johnson zapomněl zmínit. "Když se s nimi potom pokoušel spojit, zjistil podobně jako vy, že radiostanice nefunguje. Ale samozřejmě z toho nedělal vědu."

"To je pochopitelné, pane Johnstone. Ale co se vlastně stalo s letadlem? Jak se vám nakonec podařilo navázat s nimi kontakt?"

"Nevíme přesně, k čemu došlo. Chvilí předtím, než jste volal, přišlo hlášení naším terminálem. Vysílali tísňové volání. Signál SOS."

"SOS?" "Ano. Mysleli jsme si, že je to nějaká bouda." "Chápu."

"Po nějakém čase našel dispečer další vytištěnou zprávu. Nevíme, jak dlouho tam ležela."

"Co v ní bylo?"

Johnson si přitáhl papír a četl: "Nehoda. Mayday. Letadlo poškozeno. Radiostanice vyřazeny. Jsme uprostřed Tichého oceánu. Potřebujeme pomoc. Rozumíte?"

"Tak tohle!"

"Náš dispečer okamžitě potvrdil příjem a pak zavolal mě. Zaznamenáváte si všechno, co vám říkám?" "Samozřejmě."

"Dobře. Asi vám hned nezavolali, protože vypul menší zmatek kolem toho, jak byla zpráva přijata, a taky v naší příručce pro nouzové případy jsou drobné nejasnosti, pokud jde o formulace."

"Formulace?" "Ano, formulace. Říká se tam - moment, já vám to přečtu." Johnson si položil příručku na velkou knihu, která ležela před ním. "Říká se tu: ,Uvědomí-li vás řízení leteckého provozu o nehodě, k níž došlo za letu, obraťte se na následující funkcionáře: Takže náš dispečer telefonoval všem uvedeným v seznamu ale řízení leteckého provozu nevolal, protože nemá uvedené číslo v oficiální příručce, schválené federálními orgány. Možná že si taky řek, že vám už mezitím volal někdo jiný. Víte, jak to chodí, když vidíte, že hoří, řeknete si, že hasiče už určitě volalo tisíc lidí, a necháte to plavat . . . V každém případě to od něj bylo

hloupá chyba a taky si ji odskáče. Vlastně se nic nestalo, akorát že se trochu zpozdlá pátrací a záchranná akce."

"Ovšem, máte pravdu." Maloneův hlas zněl omluvně. "Víte, co se vlastně stalo?"

"Domnívám se, že letadlo bylo poškozeno natolik, že se nemohlo udržet ve vzduchu."

"Jaké poškození by to muselo být?"

Johnson zabarvil svůj hlas trochou smutku a bezmocného vzteku: "Bud' vybuchla bomba, anebo se projevila nějaká konstrukční vada. V trupu byly najednou dvě díry. Dekomprese zabila nebo vyřadila posádku i cestující."

"Panebože . . . ale . . . jak . . . ?"

"Nějaký pilot amatér, který shodou okolností pobýval v uzavřeném prostoru, kde se udržel vyšší tlak. Zřejmě na toaletě. To on s námi navázal spojení a obrátil letadlo podle našich pokynů. Obávám se, že se také mohli dotknout v pilotní kabině nějakého zařízení, čímž způsobil konečné . . . což vedlo k eventuálnímu . . . zřícení. Jako že je bůh nade mnou, doufám, že se to stalo výhradně vinou špatně fungujícího terminálu . . ." Johnson našel v knize místo, které potřeboval.

"Ano. Doufejme. Máte zprávy . . . ?"

"Jistě. Hned vám je pošlu. Je na nich všechno, co víme, a taky všechno, co jsme zatím podnikli." "Pošlete mi je, prosím, okamžitě."

"My to nebudeme zdržovat. Osobně jsem převzal vedení."

"To je správné. Osobně si trochu dělám starosti . . ." "Samozřejmě, že jsme trochu zaváhali s rozjetím akce, a taky za to přebíráme plnou zodpovědnost."

"Samozřejmě, že to byla, pane Johnson, neobvyklá shoda okolností, mám-li se vyjádřit mírně." Po krátké pauze se Malone zeptal: "V kolik hodin že jste navázali první spojení terminálem?"

Johnson se zhluboka nadechl. Odhadoval, že se to muselo stát někdy kolem 12.15. Podíval se na hodinky. Bylo 13.30. "Kolem třinácté hodiny."

"Ale to už je dlouho."

"Jistě, ale ne když před sebou máte neobvyklý propletenec okolností. Samozřejmě, váš přístup je naprosto korektní. A nezapomínejte, prosím, že před několika minutami byl straton ještě ve vzduchu, a snad ještě pořád letí."

"Ovšem. Byli jsme všichni tak trochu . . . liknaví." "Informujte mě, prosím, průběžně o pátrací akci." "Samozřejmě."

"Já vám okamžitě pošlu vytištěné zprávy z terminálu."

"Dobře." "Budeme se každé tři minuty pokoušet navázat spojení terminálem pro případ . . ."

"Ta bude správná. Ještě jednou se omlouvám." "My také."

Díky." Johnson zavěsil a obrátil se na Metz: "Tak tohle nám prošlo hladce. Lepší mít menší průšvih s federální leteckou agenturou než se dát vyhodit a ještě zavinit bankrot firmy."

"To si myslím! Přijde sem někdo ze řízení provozu?" "Prozatím ne. Dokud budou žít v přesvědčení, že jsme ztratili spojení se stratonem, tak se sem nepohnou."

"Jak bude probíhat záchranná akce, kterou jsi práv rozjel?"

"Zřejmě se obrátí na válečné námořnictvo a taky na obchodní lodě, které plují v příslušné oblasti. Bude to trvat celé hodiny. Do té doby budeme . . ." Johnson se zarazil a pak se podíval Metzovi do očí: "Do té doby budeme mít celou záležitost z krku."

Metz přikývl. "Co vaši šéfové? Budou se sem cpát?" "Takovou maličkost zařídím za minutu."

"Prima. Do jaké knížky se to pořád díváš?" "Nejdřív mi nalej kafe."

Wayne Metz už nejméně deset let nikomu nepodal šálek kávy. Přesto se obrátil ke kávovaru. Johnson sjel ze stoličky a šel k terminálu. Vyndal ze zásobního koše vytištěné zprávy a znovu si je rychle přečetl. Žádné časové údaje. Žádná stopa, z níž by se dalo vyčíst, kolik času uplynulo mezi jednotlivými hlášeními. Žádný náznak, že společnost Trans-United špatně odhadla situaci. Poslední zprávy, které přišly poté, co Ferro vyt'ukal ,uděláme všechno,

abyste se vrátili, by mohly být eventuálně kompromitující, a proto je Johnson utrl. Na zprávu se signálem SOS připsal perem - nalezeno dispečerem v terminálu zhruba ve 13 hodin. Potom šel ke dveřím a otevřel.

Jakmile se Johnson objevil, celá místnost ztichla. Johnson upřeným pohledem zdeptal jednoho zaměstnance po druhém. Potom prohlásil bezbarvým tónem: "Pánové, bohužel jsme ztratili kontakt s letem 52."

Místností zahučela nepopsatelná změt' nářků a výkřiků.

"Volal jsem řízení leteckého provozu a oni zahájili pátrací a záchrannou akci. Samozřejmě to může být jen závada na terminálu, ale . . ." Johnson popošel dál od dveří. "Zůstanu v místnosti spojové techniky a budu pokračovat ve vysílání." Johnson cítil, že má Metze v zádech. Ohlédl se a uviděl, že mu kumpán nese kávu. Dobře že to všichni dispečeri vidí! Aspoň je jasné, že Edward Johnson má pevně v rukou jak řízení, tak podřízené. Obrátil se a vzal si od Metze šálek kávy. Tiše mu řekl: "Vrat' se zpátky, krucifix, a zavři za sebou dveře. Jestli zazvoní zvonek na terminálu a oni ho uslyší, tak jsme v prdeli." Potom se obrátil zpátky k dispečerům: „Pojd'te sem ke mně, prosím vás."

Okamžitě se kolem něho shromáždilo přes pětadvacet dispečerů.

Johnson začal oficiálním, ale přátelským tónem: "Pánové, nemám sebemenší pochybnosti o tom, že Jack Ferro," Johnson kývl hlavou směrem k Ferrovi, "Dennis Evans a Jerry Brewster," podíval se po obou jmenovaných, udělali všechno, co mohli, a že nic nepromeškali. Ale přesto od prvního hlášení terminálem uplynulo půl hodiny." Johnson se odmlčel a v pauze si prohlédl, jak se shromáždění podřízených tváří. Někteří se podívali na nástěnné hodiny, někteří na své náramkové. Jedni se tvářili překvapeně, druzí horlivě přikyvovali. "První hlášení přišlo asi ve 13.00. Myslím, že mi to někdo z vás říkal. Kvůli zdržení budeme mít potíže s řízením provozu i s naším vedením, ale já se za vás postavím veškerou svou autoritou, takže si nemusíte dělat starosti." Johnson si znovu zkontroloval reakci podřízených.

Mnohem víc lidí začalo přikyvovat.

Johnson se podíval na Evanse: "Zavolejte všem funkcionářům, kteří jsou na seznamu, včetně tiskového oddělení. At' mi zavolají, mám pro ně připravené oficiální prohlášení. Generálnímu řediteli a všem ostatním oznámíte toto: Let 52 utrpěl za letu dekompresi. Radiostanice jsou mimo provoz. Letadlo řídí pilot amatér, který s námi také navázal spojení pomocí terminálu. Spojení bylo přerušeno ve . . . , " Johnson se podíval na hodinky, "13.25. Řízení leteckého provozu zahájilo pátrací a záchrannou akci. Navrhují svolat mimořádnou poradu do zasedací síně na vedení podniku. Jasně?"

Evans horlivě přikývl: "Ano, pane náměstku." Odběhl ke svému stolu.

Johnson se rozhlédl po mužích, kteří stáli před ním. "Až navázete spojení se svými svěřenými lety, naříd'te Jim, at' se ani nedotknou terminálu." Pátral v obličejích svých podřízených.

"Kdepak máme Brewstera?"

"Zde!" "Fajn, Brewstere, vemte si tyhle zprávy a udělejte od každé dvě, ale opravdu jen dvě, kopie. Jedna přijde na řízení provozu, doručí ji poslíček. Druhou pošlete do zasedačky na ředitelství. Originál vrátíte mně osobně, A hod'te sebou."

Brewster převzal zprávy a vyřítíl se z dispečerského stanoviště.

"To je všechno, pánové. Děkuju za pozornost." Udělal pauzu a pak dodal: „Jestli je někdo z nás zbožnej, tak at' poprosí starýho pána nahoře, aby se postaral o straton i o všechny lidi na palubě. Díky. Ferro, pojd' sem."

Dispečeri se mlčky vrátili každý ke svému stolu. Jack Ferro přistoupil k Johnsonovi.

Johnson mu položil ruku na rameno. "Jacku, doplň záznamy letu 52 a poznamenej tam, že se ozvali v poledne. Rubriku pro hlášení, které mělo přijít ve 13.00, nech samozřejmě prázdnou." Ferro si změřil mohutného chlapa, který se před ním tyčil. "Ede, . . . tohle nám nemůže projít."

"Právě naopak. Dělán to jen kvůli tobě a kvůli podniku a taky kvůli sobě, to dá rozum. Došlo k řadě chyb a omylů, takže nemáme co ztratit, když se je pokusíme trochu zakamuflovat. Když to neuděláme poletíme, ty, já, Brewster a deset namátkou vybraných obětních beránků, pak nás začne vyšetřovat federální agentura pro letecký provoz, a bůh ví, co nám přišijou na triko. Tvoje milá paní nám pak všem bude píct cukroví a bude nám je každou neděli nosit do San Quentinu. A děti může vzít s sebou."

Ferro přikývl. "Tak dobře." Chystal se odejít. Johnson mu stiskl rameno. "Stojí všichni za náma?" Ferro znovu přikývl. "Není to poprvé, co se musíme krýt."

Johnson se usmál. "Vždycky jsem věděl, že lžete, jako když tiskne, jen abyste kryli jeden druhému záda. Ale teď musíte lhát kvůli mně. Ale kvůli sobě samozřejmě taky. Jdi vyplnit ten záznam."

Ferro odešel.

Johnson se rychle vrátil do místnosti spojové techniky. Změřil si Metze, který upřeně hleděl na knihu se spirálovým hřbetem. "Víš, Wayne, musím se přiznat, že čím víc o tom přemýšlím, tím víc je mi jasné, že ten straton by se opravdu měl zřítit."

Metz tázavě vzhlédl: "Myslel jsem, že na tom jsme se už dohodli."

"V zásadě ano. Všechno, co jsem právě udělal, je běžný provozní postup. Zatím jsem se nedopustil žádného přehmatu, až na to zpoždění."

"Řek jsi přede všemi, že se letadlo zřítilo."

"Ale nevykládej! Já jim řek, že jsme ztratili spojení. Terminál tu něco vytiskl, jestli sis náhodou nevším." Johnson se otočil a podíval se do dispečerského stanoviště. "Já v tomhle průseru vlastně tolik nejedu. Zvorali ta ti volové vedle. Řízení leteckého provozu se taky dvakrát nepřetrhlo horlivostí."

"Ale všichni nám dali šanci, abychom ještě mohli letadlo zachránit."

Johnson kývl. "Jistě. A jedinej, kdo proti nám může svědčit, je Berry."

"Ten ovšem letí zpátky."

"To vím taky. Panebože, kdyby se tak zřítil!"

"Asi na to dojde. Jenže rovnou na San Francisko. Musíme ho dostat na dno oceánu."

"To vím taky."

Metz si sedl k terminálu. "Podívej se, Ede, vím, že to pro tebe nebude lehký a že je to proti tvý nátuře. Ale nedá se nic dělat, věř mi. Udělej, co se stejně musí udělat. Jestli ti to pomůže" tak mu vyt'ukám zprávu sám."

Johnson se zasmál nahlas. "Ty blbče! Copak není jedno, kdo zprávu vyt'uká? Na vině to nic nemění, akorát to chce lepší nervy. Zmiz od toho křesla."

Metz okamžitě uvolnil křeslo u terminálu.

Johnson se posadil. Letmo pohlédl skleněnou stěnou do kanceláře dispečerů. Několik hlav se okamžitě sklonilo nebo odvrátilo. "Myslí si, že se snažím navázat spojení s dvaapadesátkou."

"Co mu poradíš?"

"Já se v pilotní kabině moc nevyznám. Ale nalítal jsem se dost jako pozorovatel a musel jsem proti své vůli absolvovat spoustu lekcí lítání, takže vím, co je nebezpečný a čím si můžeš zavinit zřícení letadla. Ta knížka, do který jsem se díval, je pilotní příručka stratonu."

"Co tě tedy napadlo?"

"Napadlo mě víc věcí najednou. Snažím se je konkretizovat, ale není to jednoduchý."

Johnson se podíval na hodinky. "Porada v zasedačce se za chvíli rozjede. Než stihnou přežvejkat zprávy z terminálu a dost se vybrečet a vykecat, uteče nejmíň takovejch patnáct, možná třicet minut. Pak mi zavolaj sem."

"V tom případě bys sebou měl hodit. Nechal jsi všechno vyhnat na ostří nože. Nezbyvá ti žádný manévrovací prostor."

Ani Johnson ani Metz si neuvědomili, že někdo naléhavě klepe na skleněné dveře.

Johnson nakonec uslyšel t'ukání a zvedl hlavu. Za dveřmi stál Jack Ferro.

"Ježíšmarjá," vyděsil se Johnson. "Když pustíme Ferra dál a let 52 náhodou začne vysílat, tak to můžem rovnou celý zabalit." Johnson věděl, že nemůže terminál vypnout, protože by si toho Ferro okamžitě všiml a začal by se vyptávat, proč se nepokoušejí obnovit spojení se stratonem. Rychle došel ke dveřím a otevřel. Ferro udělal krok vpřed.

Johnson se postavil těsně před něj, ale nemohl zavřít dveře, to by bylo moc nápadné. "Co je, Jacku?" Ferro se vyhnul pohledem Johnsonovi a podíval se do místnosti za ním. Vyhledal očima Metze, a aniž se podíval na Johnsona, podal Metzovi štos papírů. "Tady máte zprávy z terminálu. Kopie jsme odeslali řízení leteckého provozu a do zasedačky vedení." Ferro se obrátil na Johnsona: "Šéfpilot kapitán Fitzgerald je na cestě pro případ, že by se podařilo navázat spojení. Zástupce firmy Straton Aircraft pan Abbot je už taky na cestě. Máme sem zavolat ještě někoho?"

"Ale já tu nechci nikoho, Jacku! Pošli jednoho dispečera, ať na ně počká na parkovišti a pošle je rovnou do zasedačky v budově vedení. O. K.?"

Ferro dělal, jako by příkaz neslyšel. Zavrtěl hlavou. "Víš dobře, že nerozumím věcem, který se můžou stát ve vzduchu. Letadlo udržovalo pravidelný kurs a ten pilot . . ."

"Ale mělo v sobě dvě díry jak vrata. Ty by ses taky ,noc nevznášel, kdybys byl takhle provrtanej." Johnson píchl ukazováčkem do Ferrova hrudníku, až dispečer odletěl. "Jdi domů a dej si dvacet."

"Zůstanu tady."

"Tak dobře. Převezmi od Evanse lety v Tichomoří." ,Ale já zůstanu tady - přímo v téhle místnosti." Johnson chápal, o co Ferrovi jde. "To je zbytečný." "Znamená to, že jsem odvolán ze služby?"

Johnson věděl na základě nevysvětlitelného tušení, že zvonek terminálu každou chvilku zazvoní. Začal se potit. "Jacku . . ." Musel být taktí a dávat si pozor na každé slovo. "Jacku, nebud' naštvanej. Udělal jsi pár chyb, ale taky ses párkrát vyznamenal. Tady to chodí jako na vojně. Člověk se pořád potácí mezi metálem a vojenským soudem. Vzpomeň si, co jsme si řekli. Drž se mých slov, protože jinak nám jde o kejhák. O. K.?" Ferro přikývl. "Pokoušíš se navázat . . .?"

Jasně. Každý tři minuty. A ty mě zrovna zdržuješ." Johnson začínal ztrácet trpělivost. Pořád se nervózně díval ke dveřím na opačném konci vedlejší místnosti. Každou chvíli může do kanceláře do dispečerského stanoviště přijít někdo, komu nebude moct zamezit přístup do místnosti spojové techniky. Svým způsobem by se mu takovým příchodem situace zjednodušila.

Metz vykřikl: "Podívej se, musím tu záležitost s tebou už konečně nějak uzavřít a podat zprávu vlastní firmě." Johnson se ohlédl. "Jistě." Obrátil se zpátky k Ferrovi. "Udělej to pro mě. Jdi zatím do klubovny pro zaměstnance - ne, radši do šéfovský, sedni si, dokud máš všechno v čerstvém paměti, udělej podrobný zápis o všem, co se před mým příchodem událo. Až budeš hotov, přijdeš sem a předáš mi zápis, ale jenom mně, nikomu jinému, rozumíš?" Ferro přikývl.

"Vyplnil jsi chybějící údaje o hlášení stratonu?" Ferro znovu přikývl.

"Prima. Až se vrátíš, převezmeš znovu službu tady v místnosti spojové techniky. Ahoj!" Johnson stačil dojít ke dveřím, zavřít je a zamknout, a vtom už začal cinkat zvonek.

"Ježíšmarjá!"

Tiskárna terminálu se rozjela.

Metz si utřel obličej kapesníkem. "Vypad v hodině dvanácté!"

Na Johnsonovi bylo vidět, jak to s ním zamávalo. "Wayne, nestrkej nos do týhle záležitosti. Vím nejlíp, co je třeba udělat, a nepotřebuju, abys mi pomáhal. Můžeš klidně jít."

"Nehnu se odsud, dokud se letadlo nezřítí." Johnson se posadil k terminálu. Podíval se k dispečerům, rychle vytrhl zprávu a schoval ji do klína.

Metz sklonil hlavu a oba si ji přečetli současně.

LET 52. NEZBYTNĚ POTŘEBUJI, ABY MI VÁŠ PILOT ZAČAL DÁVAT INSTRUKCE O KORMIDLECH, NAVIGAČNÍCH PŘÍSTROJÍCH, PŘIBLIŽOVÁNÍ A PŘISTÁNÍ.

BERRY

Johnson pokýval hlavou. "Pálí mu to." Zeptal se Metze: "Wayne, co říkáš tomu chlapovi? Neobdivuješ jeho nervy?"

Metz se zatvářil dotčeně. "Samozřejmě ho obdivuju. Vždyt' jsem taky člověk. Ale . . .

Nevyprávěl jsi mi náhodou, že jsi byl v korejské válce? A nezažil jsi, jak velitel obětoval pár senzačních maníků, aby zachránil celou jednotku?"

"Stávalo se to tak často, že si člověk říkal, jestli zbytek jednotky za obětování těch maníků vůbec stojí. Taky jsem si kolikrát říkal, jestli si tím velitel náhodou nezachraňuje vlastní kůži." Johnson zvedl hlavu, podíval se skrz skleněnou stěnu a pak zase sklonil hlavu ke klávesnici terminálu. "Dám Berrymu nový kurs, který je povede směrem k Havaji."

"Proč?" "Protože Havaj v životě neuvidí. Za šest hodin mu dojde palivo. Bude se těšit na Havaj a přitom se zřítí do moře."

"Nemůžeš udělat něco jistějšího?"

"To by bylo vo hubu. Zkusíme, co jsem řek."

Metz si v duchu říkal, že Johnson sleduje jemnou, ale pro Metze zanedbatelnou dělicí čáru mezi odesláním pokynů, které by způsobily okamžité zřícení stratonu, a instrukcemi, které by vyvolaly katastrofu až po několika hodinách. "Ale Berry bude pořád vysílat. Nemůžem tady tvrdnout šest hodin a celou dobu hlídat terminál."

"To teda nemůžeme. Až nabere nový kurs a bude ho nějakou dobu udržovat, strčím do terminálu zezadu šroubovák a uděláme zkrat. Zavoláme na poruchu opraváře a sami se vypaříme. Než terminál opraví, uteče pár hodin."

"Víš to jistě?" "Nejmíň hodinu bude trvat, než opravář vůbec přijde. Než najde správnou část, tak se v tom může hrabat hodiny a někdy taky celý dni. Tyhle mašiny jsou novinka. V životě se neužívají pro předávání důležitých hlášení, tak jim opravy podle toho taky trvaj."

"Co když Berry, až ztratí spojení, změní kurs zase zpátky k pobřeží Kalifornie?" Johnson zavrtěl hlavou. "Proč by to dělal! Oznámíme mu, že ho na novém kursu budou hledat záchranné lodě a letadla a že na něj na Havaji čekají vojenská a civilní letiště. Takovou šanci přece nezahodí."

Metz kývl. "Nemohli bychom na terminálu změnit kanály?"

Naše firemní přístroje jsou úplně nové. Zatím je nikdo jiný nemá. Někdo mi říkal, že nikdo jiný neudrží provoz na kanálech v tomto pásmu."

Metz zvedl hlavu k mapě Tichomoří. Hrstka zelených teček v nekonečném moři modré barvy zobrazovala Havajské ostrovy. Metz nespustil oči z mapy a přitom se zeptal Johnsona: "A co když se na Havaj dostane?"

"Na kursu, který mu dám, se k ní ani nepřiblíží. Bude úplně ztracenej, sám, bez rádia, v poškozeném letadle, který neumí řídit, bez zásob paliva, a navíc ho nikdo nebude hledat. Jestli tohle všechno přežije, tak si na mou duši zaslouží, aby zůstal mezi námi."

Johnson začal vyt'ukávat začátek nové zprávy.

John Berry se díval do salónku průzorem ze zrcadlového skla.

Cestující letu 52 se hrnuli ze schodiště jako ryby nebo ptáci, kteří se shromažďují k jakési nepřírozené nebo nepochopitelné migraci. Anebo, napadlo Berryho, jako vzduch nebo voda, které se podle fyzikálních zákonů ženou vyplnit náhle vzniklé vakuum. Byl jich už plný salónek, všichni bezcílně pobíhali sem a tam po tlustém modrém koberci a vyhýbali se zařízení s potahy v jasných barvách - ženy, muži, děti - vždy ochotni zaplnit každý prázdný prostor, který se před nimi otevře. Berrymu se při pomýšlení na tuto analogii ulevilo. Vyplývalo z ní, že se do pilotní kabiny nesnaží proniknout na základě racionálně promyšleného plánu.

Berry rychle spočítal cestující v salónku. Bylo jich zhruba padesát. Kdyby najednou zaútočili na dveře pilotní kabiny a jeden z nich je náhodou přitáhl k sobě, místo aby na ně tlačil, pak by je Sharon s Lindou nedokázaly zastavit.

Znovu se mu vybavil hlavní vypínač automatického řízení. Všechno se dá vydržet, jenom ne ta hrůza, aby se pilotní kabina naplnila desítkami těchto lidí.

Berry si všiml, že McVary sedí na křesle v salónku obličejem ke dveřím do pilotní kabiny a soustředěně je pozoruje. Berry popadl zbytek zlomené zástrčky. Neměl se vlastně čeho chytit. Přitáhl dveře o pár centimetrů, ale vzápětí zase povolily.

Berry se obrátil a hledal v kabině něco, čím by dveře zajistil, ale nikde nic neviděl. Určitě se to nějak dá zařídit, tím si byl jist, ale v hlavě, která doposud zůstávala chladná, se mu začínaly rojit všelijaké divoké nápady, projevovala se únava. "Sharon, musíme ty dveře nějak zajistit!"

Letuška se obrátila na sedadle a podívala se na dveře. Škvírou mezi nedovřenými dveřmi a zárubní se míhaly všelijaké postavy a stíny. "Neměla bych jít do salónku a postavit se zády ke dveřím? Vezmu si hasicí přístroj. Nebudou moct . . ."

"Blbost! Pust' to z hlavy. Už máme dost hrdinů a mučedníků. Musíme se . . ." podíval se na Lindu Farleyovou, která tiše seděla na sedadle palubního mechanika, "musíme se držet pohromadě. Nemůžeme si dovolit další oběti, takže už nikdo nesmí nikam sám.

Crandallová přikývla, obrátila se a podívala se ven ochranným sklem.

V pilotní kabině se na delší dobu rozhostilo ticho, přerušované pouze tlumeným bzučením elektronických přístrojů a měkkým šelestěním těl, která se otírala o dveře.

Zvonek terminálu zacinkal.

Berry se postavil vedle sedadla, na němž seděla Crandallová, a oba společně sledovali obrazovku.

LETU 52. STANOVLILI JSME VÁŠI

PŘESNOU POLOHU. NEJBLIŽŠÍ LETIŠTĚ NA HAVAJI. NAVEĎTE LETADLO NA KURS 240 STUPŇŮ, VEKTOR NA HAVAJ. NÁMOŘNÍ A LETECKÉ PÁTRÁNÍ VÁS NAJDE NA NOVÉM KURSU. LETIŠTĚ NA HAVAJI VÁS OČEKÁVAJÍ SE SPECIÁLNÍM VYBAVENÍM PRO PŘÍPAD NOUZE. POTVRDĚTE PŘÍJEM.

ŘEDITELSTVÍ V SAN FRANCISKU

Sharon Crandallová stiskla Berrymu paži. "Vědí, kde jsme." Podívala se mu do očí a zasmála se. "Budeme na Havaji . . ." Nadšení ji v půlce věty přešlo. Něco nebylo v pořádku. "John . . .?"

"Já bych nejásal předčasně." Berry si znovu přečetl zprávu na obrazovce. "Nějak se mi to nechce líbit." "Líbit?" Chvilí si ho zkoumavě měřila. Když promluvila, snažila se potlačit otrávený tón, který se jí dral do slov. "Jak se ti prosím tě tady může něco líbit? O čem vlastně mluvíš?"

Berry se zničehonic rozzuřil. "Piloti říkají, že se jim něco nechce líbit," vyhrkl nepřátelsky, "když nedůvěřují manévru, který mají udělat."

"Proč se ti nelíbí zrovna tenhle?"

„Protože,“ odpověděl pomalu, ale zato důrazně, "Havajské ostrovy jsou zatraceně malý cíl, což bys měla vědět. Zato Severní Amerika je cíl jak vrata." Berry se opřel o pilotní sedadlo.

"Podívej se, momentálně směřujeme k určitému cíli. K Severní Americe, dejme tomu ke Kalifornii. Pobřeží kontinentu nemůžeme minout. Když uděláme, co chtějí, vsadíme všechno na nejistou kartu. Jediné, co tím můžeme získat, je zkrácení letu, o hodinu, nejvýš o dvě. Ale jestli mineme Havaj . . . a to se může klidně stát, na to není třeba udělat bůhvíjak velkou navigační chybu . . . tak . . ."

Sharon Crandallová sklonila hlavu k obrazovce a pak se znovu zahleděla na Berryho.

Uvědomila si, že její život je zcela v rukou tohoto člověka. Když John Berry nechce změnit kurs, ona ho k tomu nepřiměje. Ale taky mu nedovolí, aby se rozhodoval jen tak, bez

náležitěho uvážení důvodů. Odvrátila se od něho a zahleděla se na vzdálený obzor. "Jak jsou normální lety naváděny na Havaj?"

"Tímhle." Berry ukázal na konzoli radiostanic a ztemnělou obrazovku inerčních navigačních přístrojů. "Tyhle bud' nefungují, anebo je neumím použít. A San Francisco nereagovalo na mou žádost o instrukce."

"Tak je požádej ještě jednou."

Berry vklouzl na sedadlo pilota a vyt'ukal zprávu.

POTŘEBUJI INSTRUKCE, JAK PRACOVAT S INERČNÍMI NAVIGAČNÍMI
PŘÍSTROJI. PAK TEPRVE MOHU ZMĚNIT KURS. PŘÍSTROJE JSOU MOŽNÁ
POŠKOZENY.

Berry stiskl tlačítko vysílání a oba čekali na odpověď v kabině, v níž by bylo slyšet upustit špendlík.

Zničehonic se rozlétly dveře. Linda Farleyová vykřikla hrůzou.

Berry vyskočil ze sedadla a obrátil se čelem ke dveřím. Do kabiny nakukoval jeden obličej za druhým, některé rozšklebené, některé zamračené. Do pilotní kabiny vtrhl McVary a Berry si uvědomoval, že se tváří velice rozzuřeně.

Berry sebral z podlahy hasicí přístroj a postříkal nejbližší obličej. Zasažení začali křičet a pokoušeli se ustoupit, ale tlak zezadu byl příliš silný. Dav se hnál dopředu, takže jednotliví cestující pronikali po jednom nebo po dvou do pilotní kabiny.

Berry si matně uvědomoval, že se za ním ozývá ženský křik a že se na něho hrne souvislá vlna rukou a tváří. Aniž si uvědomil, co dělá, zvedl těžký kovový hasicí přístroj nad hlavu a udeřil jím nejbližšího muže do obličej. Mužova tvář se okamžitě proměnila v rudou kaši.

Berry se nepřestával ohánět hasicím přístrojem a zasahoval jím obličej a hlavy mužů a žen, kteří ho obklopovali. Jako v mlze viděl, že zasáhl obličej nějakého chlapce. Pilotní kabinou a salónek se rozléhaly výkřiky, které přehlušovaly dokonce i hukot motorů. Ve vzduchu litaly zuby, stříkala krev a bylo zřetelně slyšet, jak praskají čelisti a lebky. Berry se přistihl, že nejvíc křičí on sám. Slyšel vlastní hlas, řvoucí jako zvíře v agónii.

Berry se znovu rozehnal hasicím přístrojem, ale už nebylo koho zasáhnout. Klekl si na jedno koleno, zvedl nehybné tělo a vystrčil je ze dveří. Potom vystrkal nebo vyvlekl do salónku zbývající těla, která sebou všelijak šubala. Naskládal je na volném prostoru, který před sebou ponechával dav stojící v půlkruhu. Všichni ho sledovali, zvědavě a bázlivě, ale bez viditelných známek nenávisti nebo vzteku. Berry si všiml, že McVary stojí mezi ostatními. Berry ustoupil zpátky do kabiny a přitom za sebou přitáhl dveře, jak nejvíc mohl. Ohlédl se do kabiny a snažil se soustředit pozornost na nějaký předmět, aby se uklidnil.

Sharon Crandallová stála hned za ním. Shodila střevíčky a zrovna si svlékala punčocháče. Když byla hotova, protáhla se kolem Berryho ke dveřím a uvázala nohavice k přelomené zástrčce a snažila se přitáhnout dveře.

Berry popadl hořejšek punčocháčů a přitáhl je k sobě. Přitom se rozhlížel, k čemu by je připevnil.

Po hraně dveří šátraly prsty a dlaně a pokoušely se je otevřít. Berry zatáhl vši silou za punčocháče, až se mu podařilo přiskřípnout dotěrné prsty. Na levé stěně našel příčnou výztuž. Udělal kolem ní uzel a přitáhl punčocháče tak těsně, až zprůsvitněly a vypadaly jako dlouhé lanko, táhnoucí se od dveří k výztuži. Rychle udělal několik uzlů a potom se těžce opřel o pilotní sedadlo. Celý se trásl. Z hrdla se mu vydral animální smích.

Sharon mu padla do náruče a chvěla se jako osika. Oba se k sobě tiskli a ze všech sil se bránili hysterickému smíchu a pláči.

Linda Farleyová sebou cukla směrem k nim, zarazila se, ale pak se k nim vrhla a objala oba v pase.

Berry se podíval po dveřích. Mezi dveřmi a zárubní zírала asi dvoucentimetrová škvíra, ale šátrající prsty zmizely. Na zelenomodrém nátěru bylo vidět stopy krve. Přitiskl k sobě Sharon

a nesouvisle brebtlal: "Panebože, Sharon, ty . . . měla jsi . . . prima nápad. Zaplat'pánbůh, že..."

Crandallová prudce zavrtěla hlavou a utřela si slzy v očích. "Byla jsem pitomá, měla jsem na to přijít dřív." "Já taky," prohlásil Berry. Napadlo ho, že z toho, jak začíná ztrácet počáteční bystrost, je vidět, že mu to už nemyslí. Co když špatně odhadl smysl instrukcí, které mu poslali ze San Franciska?

Vyprostil se z objetí obou žen a podíval se na své ruce. Všude byly vidět stopy krve, úlomky zubů a cáry dásní nebo masa. Šedý koberec u dveří byl prosáklý krví. Berry se pomalu probíral ze šoku a přitom se mu začínal zvedat žaludek a znovu se mu roztřáslly ruce.

Vyhrabal se do pilotního sedadla a snažil se vsedě ovládnout vlastní tělo.

Linda se usadila na sedadle palubního mechanika, tělem si lehla na stůl a tupě zírala na zprávu, která čekala na přečtení:

LETU 52. PROVEĎTE OBRAT PODLE INSTRUKCÍ, INP NEJSOU PRO NALEZENÍ HAVAJE NUTNÉ, ALE AŽ SE DOSTANETE NA NOVÝ KURS, ZAČNEME VYSÍLAT INSTRUKCE, JAK S INP ZACHÁZET. POTVRĎTE PŘÍJEM.

ŘEDITELSTVÍ V SAN FRANCISKU

Berry měl dojem, že se u posledních zpráv přijatých terminálem změnil tón jako by je odesílal někdo jiný. Ale samozřejmě v duchu uznával, že změna proběhla v něm, protože přijímané zprávy čte v jiném duševním rozpoložení.

Sharon překročila punčocháče napnuté nízko nad zemí a naklonila se přes Berryho sedadlo. Přečetla si zprávu. V duchu ale dospěla k pevnému rozhodnutí, že když už má Berrymu věřit, tak mu bude věřit bezvýhradně, bez váhání a na slovo. "Co tedy uděláš?"

Berry nespouštěl oči z čerstvé zprávy. Na první pohled vypadala jako evidentní omyl. Kdyby si s nimi mohl promluvit rádiem, kdyby slyšel jejich hlasy a nemusel číst slova vytištěná ve vakuu obrazovky. Vybavil si, jak si málem zoufal, když nemohl navázat spojení, a říkal si že musí být vděčný aspoň za tohle. Zavrtěl hlavou. "Tvrdí, že znají naši polohu, ale co když se spletli? V tom případě spletli i nový kurs. Stačí se seknout o pár stupňů a při téhle vzdálenosti můžeme minout Havaj o stovky kilometrů. A co když se ten pitomej terminál porouchá dřív, než doletíme k Havaji? Nebudou nám moct posílat opravy kursu. Co když inerční navigační přístroje nebudou fungovat, anebo je nebudu umět použít?" Berry si vzpomněl na větu, kterou někde četl: Nejméně spolehlivou součástí moderního letounu je vždycky pilot. Tentokrát je tím pilotem on sám. Podíval se na přístrojovou desku před sebou. "Někde uprostřed Tichého oceánu by nám došly pohonné hmoty. Musel bych se pokusit přistát na hladině. Pak by vypukly závody mezi záchrannými plavidly a . . . žraloky."

Sharon mu položila ruce na ramena, předklonila se a zašeptala mu do ucha: "Johne, Linda . . ." "Promiň."

Sharon ho políbila na tvář a pak se prudce vztyčila. Do očí jí padly punčocháče.

Zkontrolovala pohledem dveře. Držely a byly zajištěny. Úzkou štěrbinou se dovnitř nedobývaly žádné prsty. Sharon se najednou znovu zmocnil pocit, že všechno dobře dopadne. Ohlédla se po Lindě. "Tak co, Lindo," zeptala se a nutila se přitom do bezstarostného tónu, "kam bys chtěla radši, na Havaj, nebo do Kalifornie?"

Dívka zvedla hlavu ze stolu. "Já chci domů!" Sharon se usmála. "Tak tedy musíme do Kalifornie."

Johne, zavolej jim, že se vracíme domů."

Berry cítil, že mu do očí vyhrkly slzy, a rychle si je utřel. Natáhl ruku ke konzoli a vyt'ukal stručnou a jasnou zprávu.

SAN FRANCISKU. NECHCEME PROVÁDĚT OBRAT. HAVAJ JE PŘÍLIŠ MALÝ CÍL. BUDEME UDRŽOVAT NYNĚJŠÍ KURS 120 STUPŇŮ. INSTRUUJTE NÁS O PŘESNÉM KURSU A VZDÁLENOSTI/ČASE DO SAN FRANCISKA, JAKMILE PROVEDETE PŘÍSLUŠNĚ VÝPOČTY.

BERRY

"Do prdele!" Johnson vytáhl doutník a ukousl mu špičku. "To je ale mazanej hajzl!" Johnson praštil s doutníkem na podlahu.

Metz si změřil Johnsona. Nápad se změnou kursu na Havaj se mu stejně nezamlouval, takže byl rád, že to Johnsonovi nevyšlo. "Musíš něco udělat, Ede. Musíš mu dát nové instrukce, aby se zřítíl, at' odsud vypadnem, než..."

"Nech si to, Metzi. Mně nemusíš radit, co mám dělat.." Johnson se v duchu ptal, jestli Berry prohlédl jeho trik. "Musím na něj opatrně. Vyzná se v tlačenici. "Co mu odpovíš?"

"Copak si můžu vybírat? Musím mu dát informace, který požaduje."

"Kristepane, snad mu nebudem ještě pomáhat?!" "Musím ho na chvíli setřást." Johnson došel k mapě Tichomoří. Zvedl z pultu ukazovátko a cosi zhruba odměřoval. "Dám jim jinej kurs ale s tím si nepolepší, spíš naopak. Akorát musím zachovat zdání pravděpodobnosti. Berry je . . ."

"Já vím. Mazanej."

"Chtěl jsem říct, že třeba začal bejt podezřívavej." Metz přistoupil k terminálu a praštil do něj jako do stolu. "Jen se, prosím tě, z toho chlapa nepodělej. Vždyt' je to obyčejnej amatér, sváteční pilot, kterej má řídit nejkomplicovanější letadlo, jaký kdy bylo vyrobený a který má navíc - samozřejmě čirou náhodou

v trupu dvě díry jako vrata a je plný živých mrtvol. Kristepane, s tímhle vším by si neporadilo ani takový eso jako Drummond." Metz se odmlčel a pak dodal mírným tónem:

"Berry potřebuje akorát trošku přistrčit nesprávným směrem a pak už spadne jako zralá hruška."

Johnson na jeho slova nereagoval a posadil se k terminálu. Vyt'ukal zprávu:

LETU 52. CHCEME VÁM POMÁHAT, ALE BUDEME BRÁT V ÚVAHU VAŠE STANOVISKA, JEN POKUD SE BUDETE BEZPODMÍNEČNĚ ŘÍDIT NAŠIMI TECHNICKÝMI POKYNY. NA VÁŠ DOTAZ ODPOVÍDÁME: KURS DO SAN FRANCISKA JE 131 STUPŇŮ. VZDÁLENOST 3700 KILOMETRŮ. ODHADOVANĚ TRVÁNÍ LETU PŘI NYNĚJŠÍ RYCHLOSTI JE PĚT HODIN A DESET MINUT. ZAŘÍDÍM, ABY PO VÁS PÁTRALO VOJENSKÉ LETECTVO. MŮŽETE JE ČEKAT ZHRUBA ZA DVĚ HODINY.

ŘEDITELSTVÍ V SAN FRANCISKU

Metz se podíval na nástěnné hodiny. Bylo 14.02. Johnson sledoval jeho pohled. "To je v pořádku.

Řízení leteckého provozu je zachytí až někdy před šestou večer. Do té doby máme spoustu času."

"Ale co vojáci?"

Johnson si dopřál úsměv. "Když jim nebudeš volat, já to na mou duši neudělám."

"Já myslím, jestli je nevolali z řízení provozu."

"Na to můžeš vzít jed. Nejmíň půlka vojenského letectva a námořnictva se žene směrem k místu, kde by měli být. Jenomže neznají jejich správný kurs a kromě toho musí prohledat pěkně kus oblohy." Johnson přistoupil k meteorologické mapě a sklonil se nad ni. "Aby to neměli s pátráním jednoduchý, tak se do příslušné oblasti žene špatný počasí."

Metz se tvářil netrpělivě. "Při naší smůle je najdou nejpozději za deset minut."

"Proč naší smůle? Smůlu snad měl dneska pan Berry, ne? Dám krk za to, že by tenhle let radši zmeškal. Ve srovnání s ním na tom nejsme tak špatně. A i kdyby je loď nebo letadlo

náhodou objevilo, tak jim stejně moc nepomůžou. Pomocť jim můžeme výhradně my, protože s nimi jediní udržujem spojení a jedině my o tom taky víme."

"Co pro ně tedy uděláme! Jak toho amatérského pilota přistrčíme, aby se zřítíl?"

Zazvonil telefon. Johnson vstal, došel k pultu a zvedl sluchátko. "Johnson." Po krátké pauze pokračoval: "Ano, pane, pořád se pokoušíme navázat spojení. Ne, pane, myslím, že bude lepší, když zůstanu tady." Tak pokračoval asi minutu a pak prohlásil: "Kdyby se dělo něco nového, najdete mě tady. Děkuji." Položil sluchátko a podíval se Metzovi do očí. "To ráčil být sám náš pan ředitel. Všichni už sedí v zasedačce. Při troše štěstí se odtud nehnou, protože tam mají bar a klimatizaci. Tahle místnost se jim nezamlouvá."

"Já osobně z ní taky nejsem na větvi." Metz, se podíval po telefonu. "Budeš se možná divit, ale já mám taky šéfa, kterýho třeba zajímá, co se děje. Kdybych věděl, jak se situace vyvine, zavolał bych mu."

"Měl bys mu radši brknout, než se všechno dozví ve zprávách, nebo než mu zavolał náš starej. Od šéfů nemůžeš nic jinýho čekat. Vždycky volaj a chtějí vědět, jaká je situace. Vždycky chtějí vědět všechno. Jestli jsou šéfové pojištěni ze stejného těsta jako šéfové aerolinek, tak to určitě bude chtít vědět."

Metz nespouštěl oči z telefonu. "Radši počkám." Zeptal se Johnsona: "Jaké instrukce tedy dáš Berrymu?"

Johnson otevřel příručku pro piloty. Přejel pohledem Metze. "Říká se tady, že když dáš špatný pokyn poprvé, je to omluvitelné, podruhé podezřelé a potřetí se jedná o sabotáž. Radši se na to ještě jednou mrknu." Sklonil hlavu ke knize.

"Jen ho tolik nepřeceňuj. Když chceme, aby se zřítíl, musíme trochu riskovat."

Johnson listoval v knize a přitom říkal Metzovi "Když jsem mu vnucoval ten vektor, čekal jsem, jak na to bude reagovat. Chápeš proč? Protože jsme jeho skutečnou pozici nemohli při nejlepší vůli určit, a tak jsem v duchu trnul, jestli mi na to skočí. Kromě toho vektor říkáme zkráceně místo radarový vektor a tam u něj samozřejmě žádný radar nemáme. To máš stejný, jako bych tě přesvědčoval, že nejkratší cesta do Sausalita je stříhnout to přes zátoku, ale ne přes most Golden Gate Bridge. Vsadil jsem všechno na jednu kartu a doufal jsem že Berry nemá páru o lítání přes oceán. Taky jsem kalkuloval s tím, že se ta Crandallová moc neochomýkala po pilotní kabině a nedala se votravovat různěma lekcema lítání. Takže mi nemáš co vykládat o nějakým riskování."

Metz si utřel kapesníkem zpocený obličej. "V životě by mě nenapadlo, že všechno bude tak komplikovaný." "Nic nevěděť, pane Metzi, znamená být šťastný."

A jestli vaše nevědomost sahá tak daleko, že podle vás teď stačí zařvat, Utkání skončilo a jít klidně domů, tak vám musím říct něco vážného. Jakmile jsem odeslal tu fingovanou zprávu, namočili jsme se až po uši. Protože když se vrátí, budeme moct lhát o vymyšlených závadách na spojení, ale ne o tom vymyšleném vektoru."

Metz se sesunul na křeslo. "Jestli se vrátí . . . jestli přistanou . . . můžem tvrdit, že špatně chápali pokyny. Že byli ovlivněni nedostatkem kyslíku . . ."

Johnson se zarazil u jisté stránky a začal číst. Pak zvedl hlavu. "Jasně. Jestli se opravdu vrátí a přežijou přistání, můžem tvrdit, co jsi říkal. Ale vidíš tyhle vytištěné papíry? Hádej, kde jsou odpovídající kopie? Můžeš třikrát."

"Do prdele!"

"Správně. Terminály samozřejmě mívají své mouchy, ale v životě jim nic nemůže poškodit mozek, a jestli tiskárna ve stratonu funguje, tak se v pilotní kabině najde dost důkazů pro to, aby nám hodili na krk pokus o vraždu."

Metz seděl v křesle jako hromádka neštěstí. "Panebože! Proč jsi mi to všechno neřek rovnou?"

"Proč? Protože jseš poseroutka. Byl jsi pro všechno, dokud se ti zdálo, že se jedná o čistě technický problém, jak zařídit, aby se straton zřítíl do oceánu. Ale kdybys věděl, jak je

všecko složitý, byl by ses položil a potom rozběh rovnou k psychologům na skupinovou terapii, nebo kam to vy pojišťováci lítáte, když něco poserete."

Metz se pomalu zvedl. "Ted' už nám nejde jen o kariéru. Když . . ."

"Jasně. Ted' jde vo krk - buď jejich, anebo náš. Když přistanou, napařej nám nejmíň dvacet let, možná doživotí. To už by mohlo mít poněkud nepříznivý vliv na náš služební postup!"

Johnson nahlédl do knihy a pak se podíval po terminálu. Potom řekl Metzovi: "Udělal bys líp, kdyby ses přestal blbě škrábat v prdeli, a místo toho laskavě došel k terminálu a s naprostou chladnokrevností vytrhl všechny zprávy."

Metz přistoupil ke stroji. Třásl se mu ruce a po obličeji mu stékal pot. Podíval se vedle k dispečerům. Občas tam někdo zvedl hlavu a podíval se po něm.

Johnson vstal a zamířil ke dveřím. "Tak dělej, Wayne, stačí jediný prudký pohyb od stroje do tvý kapsy. Ted' všichni čuměj po mně." Položil ruku na kliku. "Dělej!"

Metz vytrhl zprávy a strčil si je do kapsy u kalhot. Johnson dělal, že si to rozmyslel, a vrátil se od dveří. Posadil se k pultu. "Skvělý! Kdyby ti hrozilo zatčení, bez váhání je zbašti!"

Metz přistoupil k Johnsonovi. "Tenhle tvůj blbej humor mě přestává bavit."

Johnson pokrčil rameny. "Mě zas přestává bavit, že žádnéj nemáš. Tak začínají duševní choroby - ztrátou smyslu pro humor. Když člověk přestane být schopen vnímat legrační stránku věcí."

Metz cítil, že se mu situace vymyká z rukou.

Uvědomoval si, že rozpoutal síly, které sám nedokáže ovládat. Všechno v té místnosti včetně Johnsona mu připadalo cizí. Uměl manipulovat s lidmi a jejich prostřednictvím i s technikou, továrnami a stroji, které jim patřily. Ale se samotnými stroji manipulovat neuměl. Lidský faktor ale nebyl tak nevyzpytatelný jako technický faktor - počítače a motory, které se zastavují, když mají běžet, a naopak. Podobné jako jeho auto, které má své rozmary. "Něco mi říká, že straton přistane, když nezařídíme, aby se zřítíl."

Johnson se usmál. "Konečně ti došlo, jak to je. Letadlo i pilot jsou vlastně v pořádku. Když vydrží s nervama, určitě letadlo někde posadí na nějakou ranvej, to je jedno kde, a straton přitom zůstane v takovém stavu, že přežije buď on sám, zprávy v terminálu nebo záznamové zařízení."

"Ale to nesmíme připustit!"

"Opravdu nemůžeme." Johnson zat'ukal prsty na příručku pro piloty. "V téhle knížce jsem našel něco, co mu zlomí vaz - a hezky rychle. Myslím, že vím, jak to navlíct."

Odpolední slunce se jasně odráželo od klidného moře obklopujícího letadlovou loď válečného námořnictva USA Chester W. Nitrity. Letadlová loď pravidelně udržovala stanovený kurs. Mírný vánek, vyvolávaný osmnáctiuzlovou rychlostí, ovíval po celé délce prázdnou letovou palubu. Na dolních palubách probíhala ospalým tempem obvyklá zaměstnání.

Komandér James Sloan a penzionovaný kontraadmirál

Randolf Hennings seděli mlčky v kajutě E-334 na palubě 0-2 ve velitelské věži. Oba už několik minut mlčeli, každý se v duchu zabýval vlastními problémy. Pro Sloana bylo všechno jasné a řešení jednoduché. Zato pro Henningse byla situace mnohem komplikovanější. Na Sloanově tváři se objevil rezolutní, nekompromisní výraz. Henningsův obličej prozrazoval vnitřní zápas.

Nakonec promluvil Sloan. "Situace se nezměnila. Udělali jsme jedinou chybu, a sice že jsme čekali, až se straton sám zřítí. Ale ted' už nemá cenu o něčem debatovat. Zkuste situaci zvážit jako taktický problém na bojišti."

Hennings byl vyčerpán a rozbolela ho hlava. "Nechte si ty válečné analogie, komandére! To už dávno neplatí." Když Matos ohlásil, že straton provedl obrat, Henningse napadlo, že Sloan snad sám přijde na to, že nemohou poškozený letoun zničit. Hennings se nemohl dočkat, až prozradí kapitánu Diehlovi, co provedli. Ale Sloan, což mělo Henningse napadnout, se

nevzdal tak snadno. Sloanovi bylo celkem jedno, jestli sestřelí letadlo, které bylo podle jejich prvních představ plné mrtvol, anebo letadlo, které projevuje známky života. "A přestaňte mi vykládat, že se nic nezměnilo, když se změnilo všechno."

"Jistě, ale k horšímu. Musím vám, pane admirále, připomenout, že bych nerad skončil v base. Mám celý život před sebou. Vy můžete mít v Portsmouthu všelijaká privilegia, vlastní domeček, nebo co tam mají připravené pro admirály, ale já . . . vy vlastně budete první americký admirál, který bude ve 20. století postaven před vojenský soud. Nebo se snad pletu? Možná že se - když jste ve výslužbě - budete muset dát vláčet před obyčejný civilní soud." Hennings pátral v paměti a snažil se sledovat řadu drobných kompromisů, které ho přivedly tak daleko, že si musí nechat líbit takové řeči od člověka, jako je Sloan. Bud' už začíná být senilní, anebo v sobě musí mít nějakou mravní vadu, které si nevšiml. James Sloan zase není takový génius. "Vy si o sobě myslíte hodně," řekl admirál, "ale kdybyste byl tak chytrý, jak si myslíte, neoclti bychom se tam, kde jsme."

"Když tím můžu získat, klidně se trochu vytáhnou, to mi nevadí. Ale začíná mi vadit, že se mi pletete do cesty. Všechno by se už dávno vyřešilo, kdybyste se nepoložil a kdybysme neposlouchali Matosovy kecy o únavě materiálu a celkovém poškození letounu."

Hennings přikývl. Byla to evidentní pravda. Poslední hodinu mu Sloan nevykládal nic jiného, než proč Matos musí straton sestřelit. A ve stejné době Hennings neříkal nic jiného, než že je třeba počkat na Matosovo hlášení,

Že letoun spadne sám od sebe. Matosova hlášení potvrzovala, že letoun je sice poškozen, ale letí dál přímým a pravidelným kursem. Pouze provedl změnu ze 120 stupňů na 131 stupňů. Kromě toho Matos hlásil, že z letounu padají a vyskakují lidé. Všechna tato fakta byla .nepochopitelná. "Proč změnili kurs? Proč lidé padají z letounu, který se drží ve vzduchu? Oheň na palubě určitě nevypukl. Nikdo nemůže vyskakovat ven. To je přece nesmysl. Co se ve vzduchu vlastně děje?"

Sloan si také nebyl jist, co se ve vzduchu odehrává. původním kursem by se dopravní letadlo dostalo spíš zpátky domů do San Franciska. Nový kurs je mohl jakžtakž přivést aspoň k pobřeží. Sloan se obrátil k Henningsovi. "Pilot pravděpodobně ztratil orientaci. Navigační přístroje zřejmě vysazují. A ti lidé . . ." komandér chvíli přemýšlel o té bizarní záležitosti, "nejspíš utrpěli poškození mozku, jak jsem vám říkal." Sloan se poprvé pokoušel vžít do situace cestujících na palubě stratonu. "Piloti jsou na tom možná stejně. Proto taky změnili kurs." Komandér se podíval admirálovi do očí. "Klidně se můžete zřítit do hustě obydlených oblastí. Na to byste neměl zapomínat."

Hennings už nebyl schopen myslet ani argumentovat. Jeho jediný argument se opíral o vlastní chápání morálních a etických problémů, které z případu vyplývaly. A proti tomuto chabému, evidentně neprůkaznému argumentu snesl Sloan desítku závažných důvodů, které mluvily pro zničení stratonu i s cestujícími na palubě.

"Už nám nezbyvá moc času." Sloan to řekl nezávazným tónem, jako by oznamoval, že přijde pozdě na tenis do důstojnického klubu. "Matosovi docházejí pohonné látky."

Hennings přistoupil k Sloanovi. "A co když řeknu ne?"

Sloan pokrčil rameny. "V tom případě půjdu rovnou za kapitánem Diehlem a sdělím mu svou verzi událostí." "Neumíte blafovat."

Sloan se usmál. "Podle mě už nezáleží na tom, jestli souhlasíte nebo ne. Už jste se stejně dopustil nejméně šesti činů, za které vám hrozí vojenský soud. Neplet'te se mi do cesty a já zavolám Matosovi, aby všechno skoncoval. Straton sám od sebe nespadne." Sloan zvedl mikrofon a úkosem si změřil Henningse. Už chtěl stisknout tlačítko, ale v poslední chvíli si to rozmyslel. Bude mnohem lepší, když se do toho admirál taky namočí. Když zvažoval další postup zazvonil telefon, Sloan položil mikrofon a popadl sluchátko. "Komandér Sloan," ohlásil se našťavaně a potom pár vteřin mlčky poslouchal. "Jistě. Pošlete hlášení dál. Přesně tak, jak jste je přijali."

"Kdo je to?" zeptal se Hennings a hlas se mu třásl nepříjemnou předtuchou. Sloan nereagoval. "O. K. Chápu. Žádají tedy pátrání v široké oblasti, přesně řečeno v sektoru, který jste popsal?"

Hennings věděl, že rozhovor se týká stratonu, ale netušil, v jakém směru.

Sloan vrtěl odmítavě hlavou. "Jsem vázán zde - tím speciálním testem. Ne, ještě není hotov, ale to není vaše věc. Naříd'te poručíku Rowlesovi, at' vypracuje předběžné plány a rozpisy. Do každé směny nejméně šest letounů. Startovat v hodinových intervalech. Pátrání zahájí v severním čtverci a pak postupovat směrem k jihu." Sloan se podíval na hodiny na konzoli. "Řekněte Rowlesovi, že první skupina musí vystartovat do patnácti minut." Zavěsil a řekl Henningsovi: "Přišla žádost od řízení leteckého provozu. Chtějí, abychom zahájili pátrací a možná i záchrannou akci."

"Kvůli stratonu?"

"Jde o let 52 společnosti Trans-United. Nadzvukový Straton 797 letící ze San Franciska do Tokia. Jestli nemají dneska smůlu všechny stratony Trans-United, tak to musí být ten náš."

"Ale já jsem myslel, že bychom slyšeli jejich hlášení." Admirál ukázal na monitorovací zařízení rádiového provozu.

Sloan vyčkával. Musí, pečlivě zvážít, co řekne Henningsovi. "Vysílali terminálem - to je něco jako dálhopis. Jejich hlášení může přijímat výhradně dispečerské stanoviště Trans-United. Pilot pravděpodobně umírá na poškození mozku. Provedl obrat, potom změnil kurs a nakonec ztratil spojení s letištěm. Domnívají se, že buď zemřel, anebo ztratil vědomí a straton se zřítil a . . ."

"Tak oni tedy nevědí, že pořád . . ."

"Ne. Nevědí. Pro nás je příjemné, že v jednom hlášení stratonu je zmínka o bombě na palubě. Je vám to jasné, pane admirále? Letoun bez pilota plný mrtvých a umírajících, který má dostatek pohonných hmot, aby mohl doletět do Kalifornie. Podle mě by bylo naší povinností sestřelit ho, i kdybychom všechno nezavinili."

"Za jak dlouho se naše pátrací letouny dostanou do příslušné oblasti?"

"Brzy." V hlášení bylo Sloanovi řečeno, aby pátral v prostoru vzdáleném stovky mil od místa, kde se straton skutečně nalézal. Než letadla provedou obvyklé pátrací manévry, straton se vzdálí o další stovky kilometrů. "Vělice brzy!" prohlásil Sloan a podíval se Henningsovi do očí. "Když nařídím sestřelení stratonu, nemůžete se vyhnout odpovědnosti. Mlčení je souhlas. Nejste na tom o nic líp než já. Ale když budete držet jazyk za zuby a špinavou práci přenecháte mně . . ."

Hennings okamžitě pochopil, proč Sloan trval na tom, aby mu vydal souhlas k provedení akce, která spadala do jeho pravomoci. Sloanovi šlo o osobní vítězství nad Henningsem a nad vším, co Hennings ztělesňuje. Nad všemi starosvětskými představami o cti, poctivosti a osobní odpovědnosti. Sloan prostě za každou cenu potřebuje namočit starého admirála do průšvihů.

Oba dlouho mlčeli.

Hennings se rozhlédl po kajutě označené číslem E-334. Sterilní šedý kov pokrytý změtí elektronických obvodů, pach elektroniky udržující se v klimatizovaném ovzduší. Dneska je celý svět plný takových kajut E-334, na moři, ve vzduchu i pod zemí. Těsné malé místnosti bez jediného lidského rysu. Jednoho dne se budoucnost a osud celého lidstva rozhodne z podobného kamrlíku. Hennings byl rád, že se toho už nedožije. Podíval se na Sloana. Takovým patří budoucnost. Umí žít v tomhle světě. "Samozřejmě máte pravdu. Naříd'te Matosovi, aby sestřelil straton."

Sloan se na vteřinu zarazil, ale pak se rychle posadil ke konzoli radiostanice.

"Dbejte na to, aby pochopil, co má dělat a proč to má dělat, komandéře."

Sloan otočil hlavu k Henningsovi. "Určitě. Spolehněte se. Vím, co dělám. Tuhle situaci jsme s ním přece už zažili." Ale v duchu si uvědomoval, že Matos má dvě možnosti, jak se

zachovat. "Navy tři-čtyři-sedm, zde Homeplate. Slyšíte?" Sloan se znovu ohlédl po Henningsovi. "Naleju mu čisté víno, jak jste chtěl."

V reproduktoru zapraskalo a na Matosově hlase, který prošel kodérem a pak se rozlehl celou kajutou, bylo znát vzrušení a možná i strach. "Rozumím, Homeplate. Mluvte."

Sloan rozeznal neklid v hlase mladého poručíka. Začíná to dobře. "Petře, zde komandér Sloan. Na něco jsem se vás zeptal a teď vyžaduji odpověď. Proč jsem vám nařídil, abyste se držel mimo dohled lidí v jejich pilotní kabině?"

V kajutě se rozhostilo dlouhé ticho a teprve pak se z rádia ozval Matosův hlas: "Mám se držet mimo dohled, protože v kabině může být pilot. Kdyby si mě všiml a podařilo se mu uvést do chodu radiostanice, mohl by se dovtipit, co postihlo jeho letoun, a zachytit hlášení odesílané rádiem. Taky by mohl po přistání všechno ohlásit."

"Ano, tak to je. Kromě toho jsme dostali nové hlášení od řízení leteckého provozu. Jsou přesvědčeni, že na palubě vybuchla bomba. No a co dál, Petře?"

"Nehodu jsme . . . jsem zavinil já. A mám šanci, abych zahladil stopy, když straton sestřelím."

"Pro dobro válečného námořnictva, pro dobro národní bezpečnosti, pro dobro nás všech."

"Ano." "Cestující a osádka jsou buď mrtví, anebo mají poškozené mozky. Straton letí ke Kalifornii - a má stejný destruktivní potenciál jako střela s plochou dráhou letu, může vymazat z povrchu menší město nebo dvacet bloků velkoměsta."

"Rozumím." "Všechny lodě a všechna letadla včetně skupiny našich vlastních letounů směřují k vám. Když vás uvidí, e s námi konec. Nejpozději do deseti minut musíte odpálit střelu Phoenix a zasáhnout straton, jak jste to měl provést už předtím."

"Rozumím." Následovala pauza. "Docházejí mi pohonné hmoty."

"Tím spíš musíte jednat rychle. Až provedete rozkaz, let'te směrem k pobřeží a já vám pošlu cisternový letoun, abyste mohl doplnit PHM za letu. Rozumíte?"

"Rozumím." "Rozumím. Konec." Sloan si nařídil odpočítávací hodiny na deset minut a otočil se s křeslem k Henningsovi. Admirál byl bledý a opíral se o přepážku. "Není vám špatně?"

"Ne, jsem v pořádku."

Sloan přikývl. "Nemáte proč si myslet, že je to pro mě lehčí než pro vás."

Hennings si utřel lepkavý pot ze zátylku. "Já bych řekl že ano."

Sloan si admirála upřeně změřil. O starého pána se klidně mohl pokoušet infarkt.

Hennings se narovnal. "Půjdu radši na palubu a trochu se nadýchám čerstvého vzduchu."

Sloan chtěl mít admirála pod dohledem. V kajutě vládla specifická atmosféra, jakési kouzlo, které mohlo být zlomeno při pohledu na denní světlo, při zaslechnutí jiných hlasů a při setkání s jinými tvářemi. "Potřebuju vás ještě tady. Aspoň deset minut."

Hennings přikývl. "Ovšem. Já to vydržím." Odtáhl zatemnění, otevřel kulaté okénko a zhluboka se nadechl. Pak se mu poprvé po čtyřiceti létech života na moři udělalo špatně od žaludku.

Sloan pozoroval úkosem starého admirála. Hennings byl nejslabší ze tří článků řetězu. Matos byl pevnější, ale mohl se také zlomit. Když se problému se stratonem prakticky zbavili Sloan měl víc času na uvažování o Matosovi a Henningsovi. A dospěl k naprosto jednoznačnému rozhodnutí, jak to zařídí s poručíkem Petrem Matosem.

Sloan došel ke konci konzole, kde stálo v řadě šest palubních telefonů v různých barvách, na první pohled označujících jejich funkci. Zvedl zelené sluchátko, a než se někdo stačil ozvat, shýbl se a aparát vypul. "Operační? Tady komandér Sloan. Máme problém, Navy tři-čtyři-sedm, F-18, Matos, má kritický nedostatek PHM. Pošlete z nejbližší pozemní základny cisternový letoun, aby mohl natankovat." Sloan diktoval do hluchého telefonu současně Matosovy koordináty, "Díky." Položil zelené sluchátko, zvedl modré a rovněž vypnul přístroj. "To je Rowles? Tady Sloan. Uvědomte letouny účastníci se pátrání po stratonu, že možná budou muset přerušit akci a začnou pátrat po Navy tři-čtyři-sedm. Ano, slyšíte dobře."

Letounu docházejí PHM, ale poslal jsem za ním cisternový letoun který by měl všechno klidně stihnout. Volám, jen abyste byl připraven na možnou eventualitu. Fajn." Sloan zavěsil, zakryl vypínače psací podložkou a pak se obrátil k admirálovi.

S Randolfem Henningsem to bude těžší. Dokud bude Hennings se vším nahromaděným pocitem viny a výčitkami svědomí žít, dýchat a mluvit, James Sloan nebude mít jedinou klidnou noc a nebude si nikdy jist, zda předvolání do kapitánovy kajuty neznamena zatčení. Tohle nemůže připustit. Za žádnou cenu.

Z kapitánova sedadla ve Stratonu 797 byl nádherný výhled. Berry seděl jako očarován blížící se stěnou černých převalujících se mraků, které se z dálky vynořily. Nejdřív si všiml na samé čáře obzoru nejasného oparu, který v ostrém úhlu protínaly svazky slunečních paprsků dopadajících do oceánu. Čím víc se mraky blížily, tím úděsněji vypadaly. A Berry si tím víc uvědomoval, že ho nečeká nic dobrého.

Předklonil se a pozorně zkoumal obzor. Řada bouří se táhla oběma směry až na samotný konec pole jeho viditelnosti a připomínala souvislou zeď, oddělující oblohu od země. Bouřky byly oponou spuštěnou do moře a zakrývající čáru obzoru a zároveň se tyčily do takové výše, že se přes ně nemohl přehoupnout.

Sharon se lehce dotkla jeho paže a tichým hlasem, z něžž čišely obavy, řekla: "Takhle ošklivé bouřky jsem už dlouho neviděla."

Berry viděl tak hroživou bouři poprvé v životě. Jediná věc, která jim zatím hrála do ruky, bylo počasí a jasné denní světlo. Berry se na to samozřejmě spolehl a vůbec ho nenapadlo, že by letu 52 mohly hrozit ještě další komplikace. "Už jsi takovou bouřku zažila?"

"Párkrát. A ty?"

"Ne. Aspoň ne v dopravním letadle." "Tak v skymasteru?"

"Taky ne. Se skymasterem by se prostě obrátil d přistál na nejbližším letišti. Jenomže tady žádné letiště není."

Crandallová se podívala na obrazovku meteorologického radaru, umístěnou uprostřed přístrojového panelu. "Vidíš nějakou skulinu v mracích?"

Berry se zadíval na obrazovku. Každých šest sekund projela napříč obrazovkou nejasná zelená čára, která zanechávala ve své stopě barevné plošky. "Nevím, jak se s tím pracuje a jak vyhodnocovat údaje." Podíval se po blížících se bouřích a pak se znovu soustředil na obrazovku. Co viděl na obrazovce, mělo odpovídat tomu, co viděl před sebou ochranným sklem, ale Berry neviděl mezi oběma pohledy sebemenší souvislosti. "O meteorologickém radaru jsem sice četl, ale v životě jsem ho neobsluhoval."

Crandallová za sebou uslyšela hluk a obrátila se. Linda se stočila do klubíčka u přepážky za stanovištěm palubního mechanika a spala. Crandallová se podívala na dveře. Štěrbínou se protáhla paže až po rameno a prsty ohmatávaly vnitřní stranu dveří. Našly nylonové lanko punčocháčů, zatáhly za ně a uvolnily je do té míry, že se dovnitř protáhlo celé rameno. Letuška spatřila modré nárameníky prvního důstojníka Daniela McVaryho a pak se ze štěrbin vynořila jeho tvář. "Johne!"

Berry se ohlédl. "Ježíšmarjá!" Chvilí váhal a pak vstal. Došel ke dveřím a zkontroloval uzel na zástrčce. Popadl paži, jejíž tělo nebylo vidět, a snažil se ji násilím vystrčit ven, ale prsty ho chňaply za košili. Berry ustoupil. Na paži, která se ho pokoušela uchopit, bylo cosi groteskního. Připomínala mu příběhy, jaké se vyprávějí v noci u táboráku. Jenomže tentokrát to není

vymyšlené. Berry vyndal z kapsy krabičku zápalek, škrtl, chvíli váhal a nakonec nerad přiložil plamínek k McVaryovým prstům. Ozval se dlouhý, pronikavý výkřik a paže vyjela z pilotní kabiny. Berry zvedl hlavu k Sharon, podíval se jí do očí a v jejím pohledu nenašel výčitky, ale jen pochopení a souhlas.

Berry si klekl k Lindě, která se probudila. "Jen spi., Dívka zavřela oči. "Mám strašnou žízeň." Berry ji pohladil po tváři. "Už se dočkáš. Nemysli na to." Vstal a vrátil se na své sedadlo.

Sharon soustředěně sledovala obrazovku radaru. "Tohle všechno jsou modulátory radaru?" Berry si ji změřil. Mezi ním, Sharon a Lindou vznikla mlčky dohoda, že se nebudou bavit o ostatních. Berry se podíval na konzoli. "Jistě. Tímhle se ovládá sklon antény. Příjem. Selektor kmitání. Ježíšmarjá, tady je i rychlost vymazávání. Ve snu by mě nenapadlo, že něco takového existuje."

Crandallová se znovu podívala ven na valící se černou zed', která se mezitím přiblížila. Dalo se v ní rozeznat vnitřní zběsilé proudění, připomínající oblak šedočerného kouře hnaného větrem. "Můžeme to obletět bez radaru?"

Berry zavrtěl hlavou. "Tyhle hradby mohou být dlouhé stovky kilometrů. Nemáme dost paliva, abychom je obletěli."

"Co Havaj?" Nechtěla mu to zbytečně připomínat, ale byla to důležitá alternativa, takže ji nemohla jen tak přejít mlčením.

"Ne. Kromě toho, co jsem ti už říkal, by nám nestačily pohonné hmoty. Vystačíme s nimi, jedině když poletíme přímo do Kalifornie."

Crandallová zkontrolovala stav pohonných hmot. Přístroje ukazovaly, že zbývá necelá třetina původního stavu.

Berry si hrál s modulátory radaru. Kdyby dokázal dešifrovat to, co vidí na obrazovce, dokázal by najít i skulinu v hradbě mraků před nimi.

Crandallová vzpomínala na bouře, jaké zažila v jiných letadlech. Straton 797 letěl vlastně nad pozemským počasím a aspoň v tom měl výhodu ve srovnání s letadly létajícími v menších výškách. "Nemůžeme bouřku přeletět?"

Berry zvedl hlavu k jednolitě zdi mraků. "V tomhle Letadle ne. Neudržel by se v něm tlak." Podíval se po kyslíkové masce visící za jeho sedadlem. Kyslíková maska by měla fungovat zhruba do 9000 metrů, ale ne výš. Stačilo by to, aby se vyhnuli těmhle bouřím? Nevěděl to jistě, ale cosi mu napovídalo, že ne. Navíc nádrže s kyslíkem jsou pravděpodobně prázdné a o rezervních neměl tušení.

Crandallová uhodla, o čem přemýšlí. "Třeba by se našla kyslíková nádrž, které bychom mohli použít." "Třeba ano. Ale myslíš, že bychom ty chudáky měli znovu připravit o kyslík?!

Všechno snad má své meze!" "Ale když nám jde o život!"

"Oni taky nejsou mrtví, a co když se jejich stav později zlepší, a i kdyby ne . . . kromě toho bych musel, kdybych se chtěl dostat nad tyhle bouřky, začít kroužit, stoupat spirálou. A já bych ted' hrozně nerad předváděl své letecké umění. Kromě toho bychom při tom manévru spálili obrovské množství paliva."

"Takže podle tebe nám nezbyvá než do té bouřky vletět."

"Já vlastně nevím. Ostatní alternativy vypadají z krátkodobého hlediska výhodněji, ale já musím pořád myslet na kalifornské pobřeží."

"Já taky." Zarazila se a pak dodala: "Co ty díry v trupu . . . vydrží letadlo . . .?"

"Podle mě se nerozpadne." Ale ve skutečnosti neměl jistotu, že konstrukce neutrpěla, ani kolik podélných nosníků se utrhlo. Spousta nepoškozených letadel se přece rozpadla v bouři.

"Nejvíce jsou namáhána křídla. A ta vypadají v pořádku."

Crandallová přikývla. Hlas i chování Johna Berryho ji uklidňovaly. Většina pilotů dokáže vystupovat tak, že i špatné zprávy zní jako obyčejná banalita. Ale tušila, že ho trápí něco jiného. "Když myslíš, že vydrží straton, tak já to vydržím taky."

Berry si řekl, že jí musí říct všechno tak, jak to je. Jde přece i o její život, a proto má právo vědět, co se může stát. "Podívej, Sharon, o letadlo ani tolik nejde. Jestli budou turbulence hodně divoké - a podle toho, jak vypadají mraky před námi, nemůžeme čekat nic jiného - mohlo by vysadit automatické řízení. Potom bych musel řídit ručně. A v bouři mají co dělat tři zkušení piloti, aby zvládli i letadlo, které je v bezvadném stavu. Budu mít plnou hlavu všech možných věcí, plyn, podélné vyvažování . . . V životě jsem s tímhle letadlem neletěl ani za dobrého počasí. Letadlo se mi může klidně vymknout z ruky . . . spadnout do vývrtky .

. ." Berry by se byl nejraději na místě otočil a utekl před blížící se černou stěnou, i kdyby přitom musel sednout i s letadlem do moře. Všechno mu připadalo milejší než kymácející se a poskakující letadlo, které se ocitlo v samém středu bouřkových mraků neznámé délky a šířky. Zeptal se Sharon: "Chceš, abych obrátil? Mohli bychom bouřce utéct, ale pak bychom museli přistát někde na hladině . . ."

Crandallová zvážila, co by mohli udělat. Kdyby chtěli utéct před bouřkou, museli by počítat s tím, že by se každou minutou letu vzdalovali od pobřeží. Nakonec by přistáli na hladině. Kdyby přistání přežili, čekalo by je nekonečné utrpení na moři, museli by se dívat na to, jak se někteří cestující ocitli ve vlnách . . . Proti tomu jí v mysli vyvstala bouře. V té by buď přežili, anebo zahynuli - nic mezi tím by je nečekalo. Podívala se do mraků. Za tím černým závojem někde svítí slunce a dál za vzdálenějším obzorem je americké pobřeží. Řekli si, že chtějí letět tam, a tam také poletí. Uklidnila se a najednou jí bylo jasné, že se tak či onak blíží konec jejich dlouhého utrpení. "Měli bychom se držet našeho nynějšího kursu."

Berry přikývl. Také se chtěl postavit bouři tváří v tvář. Po více než hodinové přestávce si znovu vzpomněl na ženu a děti. Potom na svého šéfa a na zaměstnání. Uvědomil si, že ho nemůže potkat nic horšího, než že se zachrání a bude muset žít tak jako předtím. A začal věřit, že zkouška nadcházející bouře ho očistí, možná i znovu pokřtí.

Crandallová řekla: "Měli bychom zavolat San Francisco a oznámit jim, co se děje. Třeba by nám poradili." Berry přikývl. Uvědomil si, že má k terminálu podvědomou averzi. Místo aby se terminál stal životní tepnou, spíš mu nepříznivě zasahoval do vlastního mikrokosmu. Přesto začal t'ukat.

SAN FRANCISKU. BLÍŽÍME SE DO OBLASTI BOUŘÍ. NEUMÍM OVLÁDAT METEOROLOGICKÝ RADAR. ROZHODLI JSME SE, ŽE NEJLEPŠÍ BUDE UDRŽOVAT NYNĚJŠÍ KURS. JAK MŮŽEME PŘIPRAVIT LETOUN NA BOUŘÍ?

Natáhl ruku k tlačítku vysílání, ale pak se rozhodl připsat ještě jednu větu.

MÁTE K DISPOZICI INFORMACE, PODLE NICHŽ BYCHOM MOHLI OBLETĚT BOUŘI BEZ VELKÉ ZTRÁTY POHONNÝCH HMOT?

BERRY

Stiskl tlačítko vysílání a podíval se ochranným sklem ven. Kolem stratonu se hnaly chuchvalce kouřově šedých mraků, v kabině se trochu zešeřilo. "Podle mě zbývá takových devadesát kilometrů, než vletíme do opravdové bouřky. Devět deset minut letu."

Crandallová si všimla, že se její vnitřní klid změnil v podrážděnost, jak se jí to stávalo pokaždé, kdy letadlo vletělo do bouře. Člověku se vždycky nejdřív zdá, že nejhorší je čekání, než všechno skutečně začne. Ale potom, když si říká, že už má nejhorší za sebou, zjistí, že všechno je mnohem horší, než čekal. Ale na druhé straně vyletět z bouřkových mraků na sluneční nebo měsíční světlo patří k nejvzácnějším radostným zážitkům při létání. Zeptala se Berryho: "Udělalí jsme všechno, co bys v podobné situaci zkusil ve svém podnikovém letadle?"

"Ne." Křečovitě se usmál. "S tím bych se obrátil a ztratil bych se z parády." Letadlo sebou lehce trhlo a Berry se ohlédl po Lindě. Mezitím se probudila a seděla vedle konzole palubního inženýra s koleny

přitaženými k bradě. Berry požádal Crandallovou, "Připoutej ji na sedadle pozorovatele."

Crandallová vstala a přistoupila k dívce. "Vstaň a pojd' si sednout semhle. Tady ti bude líp." Vzala dívku za ruku a odvedla ji k sedadlu pozorovatele, které stálo za kapitánovým. "Tak, hodná holčička! Já tě ještě připoutám, jako když jsi nastoupila do letadla."

"Děkuju. Poletíme v bouřce?"

"Neboj se, to nic není. Jenom si pamatuj, že v kabině se udělá tma. Na sklo budou bubnovat kapky deště. Možná že hlasitěji, než jsi zvyklá. A bude to s námi pořádně házet. Ale pan Berry nás ze všeho dostane. Nemáš strach z blesků?"

"Ne. Nejsem přece malá."

"Prima. Blesků se není proč bát." Crandallová pohladila dívku po tváři, sedla si na své sedadlo a také se připoutala.

Všichni tři seděli mlčky v pilotní kabině, v níž se stmívalo. Straton letěl vstříc tenkým vrstvičkám rozptýlených mraků, které předcházely souvislou stěnu bouří. Kolem ochranného skla se vznášely chomáčky světlé šedi. Straton sebou nečekaně škubl a ze salónku se rozlehl nářek a jekot, v němž Berry instinktivně rozpoznal pravěkou hrůzu, vrozený děs zažraný až do morku kostí lidského rodu. "Chudáci!" Jestli bouřka bude zlá, utrpí všechna možná zranění. Ale Berry jim nemohl nijak pomoci.

Vtom zacinkal zvonek terminálu

LETU 52. PODLE NAŠICH INFORMACÍ SE NEMŮŽETE VYHNOUT BOUŘÍ. VZHLEDEM K ODHADOVANÝM REZERVÁM PALIVA A VZHLEDEM K TOMU, ŽE NEFUNGUJE PŘETLAKOVÝ SYSTÉM, UDRŽUJTE NYNĚJŠÍ KURS, JAK JSTE OZNÁMILI. JE VELMI DŮLEŽITÉ, ABYSTE PŘED TURBULENCÍ ZMĚNILI TĚŽIŠTĚ. DOSÁHNETE TOHO PŘEČERPÁNÍM PALIVA Z JEDNOTLIVÝCH NÁDRŽÍ. ČEKEJTE NA PODROBNÉ INSTRUKCE. OHLASTE, AŽ BUDETE PŘIPRAVENI. ŘEDITELSTVÍ V SAN FRANCISKU

Berry vyt'ukal odpověď.

MOMENTÁLNĚ MENŠÍ TURBULENCE. MÁM KROUŽIT, ABYCH SE VYHNUL TURBULENCI, DOKUD NEBUDE MANÉVR UKONČEN?

Odpověď přišla okamžitě.

NE. UDRŽUJTE NYNĚJŠÍ KURS. MANÉVR BUDE TRVAT POUZE DVĚ AŽ TŘI MINUTY. OVLÁDÁNÍ JE UMÍSTĚNO NA PŘÍSTROJOVÉ DESCE PALUBNÍHO MECHANIKA.

"Zatracená práce!" Berry si odepnul bezpečnostní pás a sjel ze sedadla. "Sharon, budeš mi číst instrukce, až se začnou tisknout." Přistoupil k desce palubního mechanika a připoutal se na sedadlo. Všiml si, že po celé desce jsou zaschlé krvavé skvrny. Přitiskl lokty k bokům, aby nezapomněl a náhodou se jich nedotkl.

"Už to začíná, Johne. Jsi připraven?" "Připraven."

"Uprostřed . . . panelu palubního mechanika . . . čtyři vypínače . . . označené . . . jako nízkotlakové palivové ventily . . . potvrďte příjem."

"Mám je."

Crandallová vyt'ukala stručně potvrzení příjmu. "O.K. . . . tady máme další . . . Přepněte vypínače . . . do polohy vypnuto."

Berry zvedl hlavu. "Všechny najednou?" "Tady to máš černé na bílém."

Berry se podíval na vypínače. Něco mu nehrálo. Jakýsi instinkt ho varoval, aby si dal pozor. Aby postupoval opatrně. Vybavila se mu řádka z jakéhosi leteckého časopisu. Důležité vypínače přepínej vždy po jednom. Položil ruku na vypínač číslo jedna. Opatrně za něj vzal, aby ho vytáhl z chrániče, a pak ho teprv přepnul do polohy ,vypnuto. V duchu odpočítal několik sekund.

"Hotovo?" Berry se rozhlédl po pilotní kabině a pak zkoumal panel před sebou. Nedělo se nic mimořádného. "Udělal jsi to?"

"Moment. Zatím jsem přepnul jen jeden." Crandallová si ho změřila. "Něco není v pořádku"

"To ne, ale radši postupuju opatrně."

Crandallová se obrátila ke konzoli. "Žádají potvrzení."

"Řekni jim, ať si hledí svýho!" Berry přepnul druhý vypínač, potom třetí a nakonec poslední. Seděl bez hnutí, ale v kalhotách necítil nic, co by napovídalo, že se přečerpává palivo nebo přenáší těžiště. "Hotovo. Nic víc?"

Crandallová vyt'ukala žádané potvrzení a potom pomalu četla nahlas přicházející pokyny.

"Poslední krok . . . přepínač pod krytem . . . označený . . . jako . . . havarijní ventil . . . zapněte . . . palivo se pak přemístí . . . samo automaticky . . . během dvou, maximálně tří minut."

Berry našel přepínač. Nejen že byl schován pod speciálním krytem, ale kryt byl navíc pojištěn tenkým bezpečnostním drátkem. Berrymu bylo jasné, že tenhle přepínač se používá opravdu jen v krajním případě. „Přečetla jsi to správně?“

„Přečtu ti zprávu ještě jednou. Přepínač pod krytem označený jako havarijní ventil.“ Zarazila se. „John, prosím tě, pospěš si. Už jsme skoro v té bouři.“

Ve zlomku vteřiny se v hlubinách Berryho mozku rozsvítilo varovné světélko, připomínající prchavý signál na obrazovce, který se sotva rozsvítí a okamžitě zmizí. Ani ho neviděl, pouze na okamžik vytušil, a navíc ani nechtěl věřit tomu, co z něj podle vlastního názoru vyčetl. Protože kdyby tomu uvěřil, musel by uznat, že narazil na věc, kterou sám zřejmě nedokáže zvládnout. Bez dalšího přemýšlení odtrhl pojistný drátek a zvedl kryt a přepnul do polohy ‚zapnuto‘.

Během mikrosekundy přiletěl do všech palivových ventilů ve čtyřech motorech stratonu elektrický signál. John Berry ani nestačil sundat ruku z přepínače, a ventily už zastavily přívod paliva do motorů.

13

Poručík Peter Matos v životě nevystřelil ve vzteku, ale tentokrát měl odpálit střelu ve smutku. Jeho první sestřel bude neozbrojený americký civilní letoun.

Matos se přiblížil se svou F-18 na dvacet metrů k tyčícímu se ocasu stratonu a držel se padesát metrů nad dopravním letounem. Nastavil si ruční zaměřovač a podíval se do něj. Po předním krytu stíhačky a po obrovských stříbřitých plochách stratonu se hnaly chuchvalce mraků. Kvůli nim se v zaměřovači střídala naprostá tma s oslňujícím světlem. Matos si promnul oči. Pro výstřel zblízka rozhodně nebyly optimální podmínky.

Matos se podíval na obzor. Hruly se na něj ošklivě temné bouřkové mraky, připomínající vzedmutou vlnu řítící se k pobřeží. Před vlastní bouří bylo vidět několik tenkých vrstev mraků. Za minutu se dostane pod ně. A v tom okamžiku, pod těžkým šedivým příkrovem, udeří. „O.K. Jde se na věc,“ řekl si, posunul řídicí páku dopředu a stiskl tlačítko vysílání. „Navy tři-čtyři-sedm zahajuje útok.“

„Rozumím.“ Matos odsunul bezpečnostní kryt a položil prst na spoušť.

Jenomže se mu zaměřovalo hůř než předtím. Letadla sebou v silící turbulenci cukala a házela a vysoká kopule stratonu v zaměřovači neustále kroužila.

Právě vletěli pod mraky, takže světlo bylo tlumené, ale konzistentní. Podíval se zaměřovačem. Několikrát už stiskl spoušť, ale straton pokaždé uhnul z křížku zaměřovače. Matos zvedl hlavu. Za pár minut vletí do bouřky. Jestli mu straton unikne do mraků, šance, že by ho mohl sledovat, se rovná nule. „Homeplate! Vletěl jsem do turbulence. Nedokážu zamířit.“

Sloanův hlas mu zapráskal do uší jako bič. „Odpálit tu zasranou střelu!“

Matos jako by na okamžik ztratil zdravý rozum. Napadlo ho, že by se stíhačkou nejradši vletěl do vysoké kopule stratonu. Dokonce trochu posunul řídicí páku dopředu, takže se vlastním letounem mírně přiblížil k cíli. A pak najednou strhl páku k sobě a zůstal daleko vzadu. Nezadržel ho strach ze smrti, ale cosi, čeho si všiml koutkem oka - díky vyvinutému perifernímu vidění, jaké letci běžně mívají.

Jak zůstával pozadu a zároveň se vznášel výš, padlo mu do oka levé křídlo stratonu. Proud horkých výfukových plynů z motoru číslo jedna zmizel. Pak zmlkla dvojka. Matos se rychle podíval na pravou stranu a viděl, že oba pravé motory také přestaly pracovat. Doslova vrazil prst do tlačítka vysílání. „Homeplate! Homeplate! Stratonu zhasly motory! Opakuji, stratonu zhasly motory!“

Sloan reagoval okamžitě a na hlasu bylo znát, že je stejně vzrušený jako Matos. „Víte to jistě? Kde jste? Vidíte zřetelně?“

Matos se ovládl. "Vidím. Jsem těsně za jeho ocasem. Výfukové plyny zmizely. Došly PHM." Matos sledoval, jak straton začíná pomalu a bezmocně klesat k hladině. "Automatické řízení zřejmě dosud funguje. Rychlost zůstává 600 kilometrů. Rychlost sestupu se zvyšuje. Ted' už padá. Řítí se do oceánu!"

"Počkejte až do konce, Matosi. Počkejte. Potřebuju, abyste viděl, že se opravdu zřítíl do toho posranýho oceánu."

Matose napadlo, že ani kodér nedokáže zakrýt pomstychtivost, čišící ze Sloanova hlasu.

"Rozumím, Homeplate." Matos se mezitím pustil dolů za bezmocně padajícím stratonem.

Viděl, že dopravní letadlo pořád udržuje kurs 131 stupňů a že se oba letouny dostanou klouzavým letem přímo do bouře. Matos praštil rukou do palubní desky. "Do prdele!"

"Podejte hlášení o situaci," vyzval ho Sloan stroze. "Rozumím. Klesá rychlostí 720 metrů za minutu. Rychlost klesla na 460 kilometrů. Křídla jsou pevná a drží se v horizontální poloze. Automatické řízení zřejmě pořád funguje." Pustil tlačítko a za chvíli je znovu stiskl.

"Homeplate, těsně přede mnou je bouře. Za chvíli je možná ztratím z dohledu."

"Matosi, ty hajzle blbej, úkol zní jasně: sledovat posraný letadlo, dokud se nerozplácne ve vodě. Když bude třeba, tak ho budete sledovat třeba do horoucích pekel, mně je to jedno."

"Rozumím." Matos pustil Jamese Sloana z hlavy a soustředil se na sledování řítícího se stratonu. Do kopule mu zabubnovaly první, nezvykle veliké kapky deště. Během několika vteřin se viditelnost snížila na pouhých osm set metrů, pak na čtyři sta a nakonec na pouhých sto osmdesát metrů. Matos se držel jako klíště stratonu, ale sílící turbulence mu úkol znesnadňovala. Přiblížit se na kratší vzdálenost se rovnalo sebevraždě. Bylo zbytečné riskovat život - ted' už určitě.

"Podejte hlášení o situaci."

"Straton klesl do 1600 metrů. Rychlost i klesání jsou konstantní. Motory nefungují. Do dvou minut padne do moře." Matos zvedl hlavu a stříbrná kontura obrovského letounu se mu před očima rozplynula v prudkém dešti a šedých mracích. Letoun vzápětí zmizel.

"Rozumím. Zbývají tedy dvě minuty. Udržíte pořád vizuální kontakt s cílem?"

"Čekejte." Matos se snažil proniknout pohledem hradbu šedi, kterou měl před sebou. Když mu straton zmizel, dostal strach, aby se s ním nesrazil. Ruka mu sama přitáhla . řídicí páku. Napadlo ho, že by měl zapnout radar, ale zahřátí a kalibrace by chvíli trvaly a na tak krátkou vzdálenost by se na přístroje stejně nemohl stoprocentně spoléhat. Krucifix! Matose se zmocňoval strach. Věděl, že při tak krátké vzdálenosti by letoun uviděl, až by bylo pozdě na nějaký úhybný manévry. Přitáhl ještě více řídicí páku.

"Matosi, tak co je! Udržíte vizuální kontakt nebo ne?!"

"Viditelnost se blíží nule. Prudký déšť'. Turbulence." Matos neklidně bloudil pohledem do všech míst, kde by se mohl objevit straton, ale bohužel nic neviděl. Z krytu stékaly proudy vody a těsně za ním sjel blesk, který zaplavil kabinu přízračným světélkováním. Do prdele! Věděl, že straton najde, jedině když do něj přímo narazí. Třásl se mu ruce, když přidával a ubíral plyn nebo vši silou trhal řídicí pákou.

Když se stíhačka začínala vynořovat z mraků, stiskl tlačítko vysílání. "Mám straton znovu na dohled," lhal. "Přímo před sebou. Necelých dvacet metrů. Všechno zůstává při starém."

"Rozumím. Jakou máte výšku?"

"Necelých osm set metrů. Zhruba za minutu se zřítí." Matos se během hlášení podíval na výškoměr. Dva tisíce pět set a stíhačka neustále stoupá! Obrátil letoun směrem k severovýchodu, aby se co nejdříve dostal z bouřkových mraků. I s tak výkonným letounem jako F-18 si turbulence házela jako s míčkem. Matos cítil, jak se mu zvedá žaludek. Na zlomek vteřiny mu přišlo líto všech lidí, kteří snad ještě zůstali naživu na palubě stratonu.

"Jaká je situace?"

"Výška 330 metrů. Silná turbulence. Mraky se protrhávají. Vidím hladinu oceánu. Na takhle rozbouřeném moři se v žádném případě nedá nouzově přistát." F-18 se vynořila na sluníčko

ve výšce 5700 metrů. Matos stoupal maximální rychlostí, jako by se ve výšce mohl z něčeho vyzout. Pod sebou viděl jen souvislou vrstvu hustých dešťových mraků.

"Může se někdo zachránit?"

"Rozumím. Ověřím." Matos se podíval dolů, ale viděl pouze bouři, ze které se před chvílí vynořil. Podíval se na modrou oblohu nad hlavou. Při stoupání neustále myslel na Jamese Sloana. Matos zaslechl ve Sloanově hlase neskrývaný triumf. Nebylo to poprvé, co si sám musel klást otázku, jestli to komandér má v hlavě v pořádku. Napadlo ho, že sám možná nezavinil ani první navigační omyl, který rozpoutal tohle peklo. Děkoval bohu, že nezasáhl straton druhou střelou. V nejhorším případě mu mohou dokázat nejvyšší trestuhodnou nedbalost. To se dá vydržet. Ale vraždy se nedopustil.

"Nikdo se nezachrání, Homeplate. Moře je příliš rozbouřené." Matos s každým hlášením rozváděl svou lež. Ale osobně pocítil úlevu. Ulevilo se mu natolik,

že mu do očí vhrkly slzy a musel se zhluboka nadechnout, aby se mu neroztřásl hlas.

"Straton padá střemhlav," dodal a přitom se upřeně díval na obzor. "Rozumím."

V 11 000 metrech vyrovnal stíhačku. Bouře zanechal daleko za sebou a pod sebou. Obličej mu zahřívalo teplé odpolední sluníčko. Podíval se na bouřkové mraky pod sebou. Z horní vrstvy obrovité oblačnosti se vznášely typické mraky ve tvaru kovadliny, podle nichž se vrstva mraků dala snáze identifikovat jako bouřková mračna. Matose napadlo, že je tak stvořil bůh hned na počátku, aby jednoho dne člověk poznal, že se blíží ke kovadlině a výhni pekel.

„Jsme ve sto dvaceti metrech," lhal dál.

Hlavou mu blesklo, že by měl zajít za kapitánem Diehlem. Bude se muset přiznat, ani ne proto, aby si ulevil na duši, ale hlavně proto, aby komandéra Sloana odklidili někam, kde nebude moci škodit. "Klesli jsme do 70 metrů. Déšť řídne. Viditelnost se zlepšuje. Moře je značně vzedmuté. Straton už klesl velice nízko nad hladinu. Je u samé hladiny. Čekejte." Matos křečovitě stiskl víčka. Snažil se pustit z hlavy, že jeho komedie přesně kopíruje věci, které se odehrávají ve stratonu. V duchu ho viděl zcela zřetelně, jak se řítí do vzedmutých vln.

„Matosi? Matosi?! Tak co? Už je ve vodě?"

Matos se zhluboka nadechl. "Ano." Hlas mu zvažněl a sám si všiml, že to není jen pouhým předstíráním. "Ano. Vletěl do vln . . . při nárazu na hladinu se rozpadl . . . vlny jsou příliš vysoké . . . většina už je pod vodou . . . jen kus ocasu . . . část křídla se ještě drží na hladině. Nikdo nemohl přežít."

"Rozumím, ještě chvíli musíte kroužit, abychom měli jistotu."

"Rozumím." "Jak jste na tom s PHM?"

Sloanova otázka vrátila Matose ke skutečnosti. Už přes hodinu si nekontroloval stav paliva. Slyšel o pilotech, kterým se to stalo za války pod vlivem nervového vypětí. Ani se nemusel dívat na přístroje. "Stav kritický." Přesto se podíval na ukazatele. Vzestup do výšky 11 000 metrů byla neodpuštělná hloupost. "Zbývá mi palivo nejvýš na 45 minut."

"Víte to jistě?"

"Možná že na mín. Kde je cisternové letadlo?" "Blízko. Vzlétlo z Whidbey Islandu a míří na západ. Poslední hlášená poloha byla 640 kilometrů od vás. Mezitím se přiblížilo. Hledáte trosečníky?"

"Ano. Ale stav PHM je kritický. Nikdo nepřežil." "Rozumím. O.K. Začněte stoupat a udržujte kurs 0-7-5, abyste se co nejdříve setkal s cisternovým letounem."

"Rozumím." Matos okamžitě obrátil F-18 k východu. Směřoval přitom do nejhoršího bouřkového mraku, který se tyčil daleko nad jeho nynější výškou. "Homeplate, tím směrem mám mimořádně špatné povětrnostní podmínky. Novým kursem vletím přímo do nejhorší bouřky." Cisternové letadlo sice nutně potřeboval, ale kvůli tomu se mu nechtělo vletět do takovéto bouřkové oblačnosti.

"Navy tři-čtyři-sepm, zde kontraadmirál Hennings. Komandér Sloan volá cisternový letoun. Mám pro vás instrukce: cisternový letoun letí ve 14 000 metrech, takže byste měl nabrat stejnou výšku, abyste se neminuli. Nahoře by mělo být i lepší počasí."

"Provedu, pane admirále." Matos neměl tušení o nějakém admirálu Henningsovi. Ale jeho hlas uklidňoval. Všechny nejasné obavy týkající se úmyslů komandéra Sloana se tím rozplynuly. Matos si vybavil elektronickou kajutu plnou důstojníků i mužstva. A všichni dělají, co umí, aby se mohl bezpečně vrátit. Podíval se ochranným sklem ven. V 11 000 metrech už mraky prořídly. Ted' musí stoupat ještě dalších 3000 metrů, aby se setkal s cisternovým letounem. "Při stoupaní spotřebuju značné procento PHM. A jsem už opravdu skoro na dně, pane admirále."

Ozval se mu znova admirál svým mírným, otcovským tónem: "To nic, Petře. Cisternový letoun letí rychlostí 900 kilometrů. Během pětadvaceti minut budete moci začít tankovat. To potrvá nejvýš pár minut a pak se vrátíte na lod'. A tady už je komandér Sloan."

Sloanův hlas se rozlehl v Matosových sluchátkách:

"Musíte zachovat klid, Petře. Let'te úsporně. Průběžně nás informujte."

Matos si představil, jak stíhačce zhasnou motory těsně předtím, než se setká s cisternovým letounem. Byl rád, že Sloan zachovával naprostý klid. Nestávalo se mu to často. "Rozumím. Můžete zorganizovat pátrací a záchrannou akci, kdyby náhodou bylo třeba?"

"Už je zorganizovaná," odpověděl Sloan. "V prostoru, kterým se vracíte. Část leteckých a námořních prostředků pátrajících po stratonu byla vyčleněna a odeslána do vašeho prostoru. Včetně F-18 z Nimitzu. Záchranných prostředků víc než dost, ale s tím si nelamte hlavu.

Koukejte se zvednout do 14 000 metrů a podejte hlášení, až tam budete a vyrovnáte letoun."

"Rozumím. Na jaké frekvenci se mám spojit s cisternovým letounem?"

V sluchátkách se rozhostilo dlouhé ticho. Matos se už už chtěl ozvat, ale vtom uslyšel Sloanův hlas. "Udržuju s cisternovým letounem spojení na frekvenci, kterou na vaší stanici nemáte. Právě jsem je požádal, aby si jednu stanici přeladili na váš kanál. Mají kodér stejného typu, tak svůj nevypínejte. Zavolejte je. Volací znak je Eileen 22."

"Rozumím. Přerušuji spojení. Eileen 22, zde Navy tři-čtyři-sepm. Slyšíte mě? Přepínám."

Matos čekal v tiché kabině a za chvíli volal znovu: "Eileen 22, Eileen 22, zde Navy tři-čtyři-sepm, jak mě slyšíte?" Ani tentokrát se nedočkal odpovědi. "Homeplate, Eileen 22 se nehlásí."

"Rozumím. Taky je na vašem kanálu neslyším. Čekejte." Za několik vteřin se Sloan ozval: "Mají potíže na většině operačních kanálů. Ale na záložním kanálu, který máme propojený na palubní telefon, je slyším výborně. Nějak to zařídíme. Budu vám navzájem předávat vaše hlášení. Rádiové navigační zařízení je na vás bezpečně navádí a samozřejmě vás brzy zachytí i na svém radaru. Zatím můžete nechat radiostanici naladěnou na tento kanál. Naváděcí zařízení a radar je bezpečně navedou."

"Rozumím." "Nevypínejte kodér. Pokoušejte se s nimi navázat spojení každých pět minut. Budou mít kodér na příjmu. Jakmile vás uslyší, oznámí to mně. Pak s nimi budete moci navázat normální přímé spojení."

"Rozumím." Matos nastavil přepínač do opakovací polohy. Uvědomoval si, že dokud vysílá jakýkoli signál, nemůže přijímat, ale slyšet hlas, dokonce i Sloanův člověka uklidňuje. Ale cisternové letadlo mělo přednost.

Matos zapnul radar. Sledoval, jak obrazovka zeleně světélkuje. Nastavil regulátory a hledal cisternové letadlo, které se mělo blížit k hranici dosahu jeho přístroje. Ale v dosahu 480 kilometrů neviděl ani cisternové, ani žádné jiné letadlo. Zavolal mateřskou lod' stanicí bez kodéru. "Homeplate. Kde jsou sakra všechna letadla, o kterých jste mluvil? Na kursu 0-7-5 nevidím ani cisternový letoun, ani nic jiného." Uvolnil přepínač z opakovací polohy a čekal na odpověď.

Sloan se ozval okamžitě. "Matosi, cisternový letoun vidí vás. Záchraná letadla ve vaší oblasti vás už zachytila. S vaším radarem jsou potíže hned od začátku, kdy . . . Ale nemůžu už uvádět důvěrné informace. Na naší frekvenci jsou napojena další letadla a my musíme za každou cenu zachovat utajení testu. Od této chvíle si dávejte pozor na jazyk. Nastavte si opakovací signál a věnujte se radaru. Brzy se setkáte s cisternovým letounem."

"Rozumím. Musím odpálit střelu, protože mi snižuje rychlost a zvyšuje zatížení."

"Ne. Ted' už to nejde. Kolem vás je příliš hustý letecký a námořní provoz. Nemůžeme potřebovat další . . . vy mi rozumíte, ne?"

"Rozumím." Matos si v duchu říkal, že pravděpodobnost zasažení dalšího letadla nebo lodě je zanedbatelná, ale na druhé straně si tím bez fungujícího radaru nemohl být stoprocentně jistý a při své dnešní smůle by nejspíš zasáhl cisternový letoun. Ale ta pitomá střela mu zbytečně odčerpávala pohonné látky. "Rozumím. Střelu neodpálím." Matos vypnul radiostanici a opřel se o sedadlo. Dnes zažil příliš mnoho falešných záblesků a příliš mnoho elektronických skřítků. Snad se to všechno opravdu mohlo stát, ale není to pravděpodobné. Přesto k tomu došlo. Z takové shody okolností bývají nehody. Padesát procent lidských omylů, padesát procent technických poruch. Jak budou definovat příčinu tohoto nebetyčného průšvihů? Asi vezmou trochu z obojího soudku a přičtou k tomu pořádnou porci smůly.

Matos několik minut pozoroval radar, ale bez výsledků. Střídavě sledoval horní vrstvu převalujících se temných mraků, aby do nich nevletěl, a klesající stav pohonných hmot, který bylo vidět na přístrojích. Napadlo ho, že se dostal do paradoxní situace, jelikož může skončit stejně jako straton. Dojde mu palivo. A kvůli vlastní blbosti. Neměl dopustit, aby všechno došlo tak daleko.

Třináct tisíc metrů. Peter Matos použil všechny figle, jaké znal, jen aby stíhačka F-18 rychle dosáhla stanovených 14 000 metrů a spotřebovala přitom minimální množství pohonných hmot. Vzpomněl si, že ho kdysi učili zásadě „Pohonné hmoty mají přednost před vším ostatním.“ Vybavil si instruktora z Pensacoly. Pánové, i ten nejlepší stíhací bombardér na světě dokáže letět pouze jediným směrem, jakmile mu dojdou pohonné hmoty.

Ale i kdyby došlo k nejhoršímu, určitě ho vyloví z moře. Pokoušel se uklidnit a předvídat nadcházející problémy, místo aby na ně pasívně reagoval, až když samy přijdou.

Chvilku věnoval úvahám o Sloanovi. Kdyby kvůli němu šel za kapitánem Diehlem a přiznal, co se stalo, k ničemu by to nevedlo. Se Sloanem se sice dá těžko vyjít, ale na druhé straně představuje ztělesnění válečného námořnictva. Dokáže předvídat problémy a rozjede včas celou mašinerii, která si s nimi poradí dřív, než se vymknou z ruky. Je prohnáný a občas používá nečestné metody, ale ať dnes udělal cokoli, dělal to pro svou vlast, pro výzkumný program střely Phoenix a pro národní bezpečnost. A v konečné instanci dělal všechno pro své podřízené - James Sloan se o své podřízené dovedl postarat.

Komandér Sloan nepřetržitě hovořil do hluchých palubních telefonů, chvíli vydával pokyny vymyšlené pátrací a záchrané skupině, chvíli zase fingovanému letu cisternového letounu. Už ho ty šarády přestávaly bavit, ale věděl, že nemá jinou možnost. Musí Henningsse udržet v kajutě E-334, dokud se Matos nezřítí a dokud si nerozmyslí, co podnikne se samotným admirálem.

Z chodby se ozvaly blížící se hlasy a kroky. Hennings, sedící na sedadle, zvedl hlavu a v očích mu bylo vidět zneklidnění.

Sloan položil sluchátko zeleného palubního telefonu. "Pouhé střídání stráží, pane admirále. Kajuta E-334 je posvátná, tabu pro každého kromě hrstky lidí, kteří jako my mají oficiální povolení ke vstupu. I kdyby sem chtěl přijít admirál válečného loďstva, určitě by se nejdřív telefonicky ohlásil."

Hennings se zhroutil na sedadle. Tahle věc se táhne od samého začátku. Nezákonný test zahalený tajemstvím koncentroval nepřiměřenou moc v ruce Jamese Sloana.

Sloan si změřil starého admirála sedícího na sedadle jako hromádka neštěstí. Za léta nepřetržité služby na moři měl ošlehaný obličej, ale během posledních několika hodin se mu sněd' potáhla nezdravě popelavou bledostí.

Hennings jako by se začínal probírat z letargie. Zvedl hlavu. "Jak to, že přijímáme hlášení od záchranných jednotek a od cisternového letounu palubními telefony? Okamžitě nasad'te na příslušné frekvence pár radiostanic."

Sloan zavrtěl hlavou. "Těmhle operacím nevelím. Mají své velitele a jsou řízeny z jiných elektronických kajut. Nepotřebuju, aby mi do všeho vřískaly ještě dvě další bedny. Mám dost svých starostí a nemám zájem poslouchat, co si mezi sebou nějací letečtí kovbojčci vykládají."

Hennings přikývl a sesul se zpátky na sedadlo. Zazvonil zlatý telefon spojující kajutu s kapitánským můstkem. Sloan se po něm doslova vrhnul. Tentokrát skutečně někdo volá.

Srdce měl až v hrdle. "Příjem, pane kapitáne."

Hlas kapitána Diehla zněl nejistě, málem omluvně. „Komandéře, potřebuju hlášení o situaci Navy tři-čtyři-sepm."

Sloan celou dobu věděl, že tenhle požadavek nakonec musí přijít. Kapitán se do testu Phoenixu pro jistotu radši nemíchal a jenom díky tomu si Sloan udržel kontrolu ve vlastních rukou tak dlouhou dobu. Ale teď' chce Diehl vědět, co je s jeho letounem, který měl už dávno přistát. "Nic zvláštního, pane kapitáne."

Sloan se podíval úkosem po Henningsovi. Kapitán se po chvíli váhání zeptal: "Můžu tedy předpokládat, že Navy tři-čtyři-sepm je naprosto v pořádku?"

"Samozřejmě, pane kapitáne. Momentálně letí úspornými metodami."

Chápu. To také patří do testovacího programu?" Sloan schválně chvíli mlčel, jako by se rozmýšlel, jestli má nebo nemá porušit služební tajemství, a nakonec řekl: "Ano, pane kapitáne."

"Prima. Admirál je ještě u vás?" "Ano, pane kapitáne."

"Dobře. Nebudu vás zdržovat, komandéře." "Rozkaz, pane kapitáne." Sloan zavěsil, zhluboka se nadechl a obrátil se k Henningsovi. "Kapitán si dělá starosti kvůli letounu tři-čtyři-sepm."

"Já osobně taky."

Sloan se zadíval na reproduktor. Matosova stanice bez kodéru přenášela do kajuty plno svištivých zvuků, zvuků z pilotní kabiny, zvuků vydávaných ve výšce 14 kilometrů nad zemí. Občas bylo slyšet, jak si Matos, který pozapomněl nebo nedbal, že má zapnutou radiostanici, povídá sám pro sebe. Semtam cosi zahudral a často nadával. Potom se jeho hlas ozval z reproduktoru jasně a hlasitě. "Homeplate, nevidím cisternové letadlo. Ani záchranná letadla nebo lodě. Odhaduji, že PHM vydrží nejvýš patnáct minut. Udržuju kurs 0-7-5. Výška 14 000 metrů." Z inerciálního navigačního přístroje přečetl vlastní koordináty. "Bouři mám neustále pod sebou. Přepínám na příjem."

Svištění zmlklo a Sloan rychle popadl mikrofon. "Rozumím. Blíží se k vám vojenské i civilní záchranné jednotky. Cisternový letoun by měl být na dohled."

"Žádný nevidím."

"Čekejte." Sloan zvedl zelené sluchátko, několik vteřin do něj mluvil a pak řekl do mikrofonu: "Matosi, pilot tvrdí, že vás vidí jak na obrazovce tak i pouhým okem. Pomozte mu. Vysílejte signál, který ho na vás navede. A držte se ve stanovené oblasti, Petře."

"Rozumím." Svištění stanice bez kodéru znovu zaplavilo kajutu.

Sloan se podíval na odpočítávací hodiny, které nastavil na pětáctýřicet minut letu, které podle jeho odhadu Matosovi zbývaly. Byla na nich čtrnáctka. Ještě čtrnáct minut bude muset provozovat tenhle neuvěřitelný šaškovský tanec mezi hluchými barevnými telefony, Henningsem, zlatým telefonem zapojeným na můstek a především poručíkem Petrem Matosem. Slabší povaha by se už dávno zhroutila, ale James Sloan měl silnou vůli a kromě toho věděl, že člověk, který si je jist vlastním posláním a má vyvinutý smysl pro

sebezáchovu, dokáže zvládnout jakoukoli situaci. Lidé chtějí něčemu věřit, a když v nich nevzbudíte podezření, když jednáte s jistotou a přesvědčivostí, uvěří všemu.

Najednou se kajutou rozlehl hlas, který zněl zároveň povědomě i cize. "Mayday Mayday Navy tři-čtyři-seďm docházejí pohonné hmoty"

Hennings vyskočil ze sedadla. .

Sloan popadl mikrofon a podíval se po odpočítávacích hodinách. Ještě jedenáct minut. Matos odhadoval svou situaci příliš optimisticky. Střela zřejmě zatěžuje letoun víc, než tuší.

"Rozumím, Petře. Chápu. Námořní a letecké záchranné jednotky vědí přesně, kde vás hledat."

Matosovi se chvěl hlas, ale bylo znát, že se jej snaží ovládnout. "Rozumím. Jsem ve 14 000 metrech. Za pár vteřin vletím do horní vrstvy bouřkových mraků." Přečetl své koordináty a dodal: "Zvedají mě prudké víry, nárazy do letounu. Ztrácím stabilitu."

Částečně podvědomě a částečně kvůli přítomnému Henningsovi dal Sloan Matosovi nejlepší radu, jakou mu v dané situaci mohl poskytnout: "Petře, katapultujte se, až to bude opravdu nutné. A potom také vyčkejte s otevřením padáku."

"Rozumím." Sloan si představil, jak Matos padá, nehybný na sedadle zadržuje otevření padáku, otevře ho na poslední chvíli - a vtom se ho zmocní prudké víření. Vrhne ho vzhůru místo aby ho nechalo padat k zemi, chvíli ho nechá klesat, ale pak ho zase vymrští do výšky. A to může trvat dlouhou, nekonečně dlouhou dobu. Když ho nezabijí atmosférické poruchy, postará se o to spolehlivě moře.

Hennings stál vedle Sloana a soustředěně hleděl na reproduktor. Potom se podíval na telefon. "Jak daleko je nejbližší záchranné letadlo?"

Sloan popadl modré sluchátko a držel tužku nad blokem, který zakrýval spínače. "Operátor? Spojte mě se záchrannými jednotkami. Okamžitě! Záchranné jednotky? Zde Nimitz. Jak daleko je váš nejbližší letoun od cíle? Prima. Došly mu PHM. Zapište si tyto koordináty."

Sloan je přečetl. "Brzy se bude katapultovat. Slyšíte dobře jeho signál? Dobře." Sloan přikývl. "Ano, v pořádku." Absurdní monolog do hluchého telefonu mu začínal lézt na nervy. V duchu se jen modlil, aby vydržel hrát až do konce. "Takže my . . .

Kajutou se rozlehl Matosův hlas. "Homeplate - klesl jsem do 6000. Háže to se mnou. Děšť a kroupy. Viditelnost nulová."

Hennings popadl mikrofon. , Navy tři-čtyři-seďm, předáváme vás záchranným jednotkám. Brzy vás najdou. Čekejte." Admirál se podíval na Sloana.

Sloan řekl do telefonu. "Záchranné jednotky, čekejte." Obrátil se k Henningsovi. "Oznamte Matosovi, že za necelých deset minut se octne ve vodě. Ať nevypíná vysílání signálu. Po katapultování bude záchranné letouny navádět stanice na záchranném člunu."

Hennings zopakoval pokyny do mikrofonu. Sám za sebe dodal: "Nedělejte si starosti, poručíku. Myslíme na vás a modlíme se za vás. Konec." Hennings uvolnil tlačítko vysílání, aby Matos mohl dál vysílat. Admirálovi vyhrkly slzy do očí. Odvrátil se a upřeně zíral na kulaté okénko.

Matosův hlas přehlušil ticho v kajutě. "Klesl jsem do 3000 metrů. Budu se katapultovat." Jeho hlas zněl věčně, jako by referoval o problémech někoho jiného. "2800 metrů."

Hennings si všiml klidného tónu v poručíkově hlase, Věděl, že je pro letce nebo pro námořníka důležité, aby se v této situaci zachoval, jak se sluší, aby skončil let nebo plavbu důstojně.

"Neustále prudce turbulentní . . ." Z reproduktoru se rozlehlo Matosovo dýchání a naplnilo celou kajutu. "Poslední hlášení. Opouštím letoun." Z reproduktoru se ozvala silná rána, ohlašující, že kryt kabiny uletěl, a pak bylo slyšet pronikavé svištění, protože radiostanice přenášela huk větru, který rychlostí 500 kilometrů za hodinu naplnil pilotní kabinu stíhačky. Ve zlomku vteřiny zaslechli hlasitou explozi, oznamující, že příslušná nálož vymrštila Matosovo sedadlo z letounu F-18.

Radiostanice přenášela do kajuty E-334 neustávající, nervy drásající řev opuštěné stíhačky. Hennings měl pocit, že zaslechl náraz předmětu na hladinu moře, potom se z reproduktoru ozval podivný zvuk připomínající tlumené plácnutí a nakonec zavládlo ticho.

Sloan natáhl ruku a vypnul radiostanici. Pak tiše řekl do palubního telefonu: "Letoun se zřítíl. Pilot se katapultoval. Až přistane na hladině, bude vás navádět vysílačkou, kterou má v záchranném člunu. Ano. Děkuji." Zavěsil. Sloan vymazal na digitálních odpočítávacích hodinách minuty, kterých se Matos nedočkal. Údaj 00.00 přesně odpovídal situaci. Sloan se posadil. "Můžem se, pane admirále, utěšovat myšlenkou, že jedna F-18 je nepatrná cena, jakou jsme museli zaplatit za to, abychom mohli pokračovat ve vývoji střely Phoenix. Tento program v duchu svého jména povstane z vlastního popela a bude znovu létat."

"Váš pokus o metaforu je naprosto groteskní, nevhodný a neslušný, komandéře. Mně momentálně leží na srdci výhradně poručík Peter Matos."

"Ovšem, pochopitelně. Stejně jako nám všem. Poručík Matos byl vycvičen a ví, co má dělat při nouzovém přistání na hladině. Záchranný člun ho udrží nad vodou a v letecké kombiněze neprovlhne. V těchto zeměpisných šířkách ostatně voda nebývá moc studená." Sloan se zhoupł s křeslem dozadu a zavřel oči. Představoval si, jak se Peter Matos prudce řítí do moře a vichřice mu

přítom rve padák na kousky. Pak mu hlavou bleskl jiný výjev. Peter Matos bezpečně přistál nafoukl záchranný člun a vyšplhal se do něj. Jak dlouho by dokázal přežít na moři? Nikdo po něm nepátrá. Mohl by umírat celé dny. A také by nemusel nutně zemřít. Tato možnost se nedá nikdy zcela vyloučit. Najednou v duchu viděl, jak Matose přepravují ze záchranného člunu na Nimitz viděl, jak poručík vstupuje na palubu, leteckou kombinězu má z neznámých důvodů pokrytou chaluhami a po široké letové palubě se blíží k němu, ke Sloanovi. Ne, nikdy! Neměl by šanci, ani kdyby nezuřila bouře, vždyť ho nikdo nehledá tam, kde by měl. Henningsův hlas probral Sloana ze zamyšlení. Otevřel oči a zvedl hlavu k admirálovi.

Hennings hovořil do modrého telefonu.

"Haló? Haló!" Admirál opakovaně tiskl tlačítko. "Haló! To jsou záchranné námořní jednotky?" Hennings si změřil Sloana pod sebou a potom řadu zavěšených různobarevných sluchátek. Natáhl ruku a odsunul kryt z přepínačů. Uviděl, že všechny telefony jsou vypnuté, a pak se zahleděl do očí Sloanovi.

Sloan seděl mlčky a očima neuhnul pohledu starého admirála. "Nezlobte se, pane admirále, ale jinak to „nešlo provést."

Hennings upustil sluchátko a slyšel, jak dopadlo na podlahu. Nemluvil, spíš jenom hlasitě šeptal: "Ty . . . ty . . . svině, ty svině zabijácká . . . jak sis proboha moh . . . ?" Kajuta se s Henningsem zatočila, musel se vši silou ovládat, aby se udržel na nohou. Pokoušel se soustředit pohled na Sloana, ale živý Sloan se mu .rozmazával před očima, a místo něho viděl komandérovu duševní podstatu. "Za koho se vlastně máte? Kdo vlastně jste?"

",Jsme, admirále. Jsme!"

Narážka padla do prázdna a Hennings se ovládl. "Matos byl . . . důvěřoval vám . . . byl to váš podřízený..."

"Vidím, že nějak pozapomínáte na stovky lidí, které jsme pochovali i se stratonem. Nebo na civilistech nezáleží?"

Hennings se zachytil konzole, opřel se a naklonil se těsně k Sloanovi. "Znáte přece ten výrok, že tři dokážou uchovat tajemství, pokud jsou dva z nich mrtví." Podíval se Sloanovi přímo do očí. "Takže teď jsem na řadě já?"

"Nevykládejte nesmysly."

Hennings se narovnal. "Okamžitě zavolejte záchranné jednotky." Napřáhl ruku k přepínačům. Sloan ho popadl za ruku a pevně ji držel. "Neblázněte. Už jsme poslali na smrt letadlo plné civilistů. Když začneme pátrat po člověku, který nás může dostat na šibenici, můžeme klidně pátrat i po ostatních." Sevřel pevněji admirálovo předloktí. "Kromě toho by šlo o zbytečnou

akci. Na takhle rozbouřeném moři nemůže nikdo přežít." Pustil Henningsovu ruku a pokračoval klidnějším tónem: "Abyste rozuměl, pane admirále, mně by ani tolik nevadilo samotné vězení. Spíš se nemůžu smířit s nechutnostmi, jaké provázejí vyšetřování. Zacházeli by s námi jako s nejodpornějšími kreaturami v dějinách. Celé generace by plivaly po našich jménech. V důstojnických klubech i ve společenských místnostech na všech lodích. Takhle se přece nedá ukončit služba v námořnictvu! Když budete mlčet, nikdo se nic nedozví. Přiznáním bychom nic nezískali. Opravdu nic. Mrtvým už nepomůžeme. Ale válečné námořnictvo a národ budou z obliga." Změnil tón a pokračoval, jako by podával hlášení. "Poručík pilot. Peter Matos zahynul, když střela Phoenix zavěšená pod jeho letounem náhle explodovala. Dostane se mu veškerých vojenských poct a jeho příbuzným bude vyplacena životní pojistka, jakož i všechny běžné částky, na něž mají pozůstalí po důstojníkovi nárok. Jeho jméno zůstane bez sebemenší poskvrny." Sloan se na delší dobu odmlčel. "Pane admirále?"

Hennings kývl hlavou.

Sloan se podíval na hodiny visící na stěně kajuty. 15.10. "Nemáte náhodou naplánovaný odlet na 16.00?" "Mám." Hennings odpověděl nepřítomným tónem. "V tom případě byste si měl sbalit věci, admirále.

Zbývá vám pouhých padesát minut a před odletem se zřejmě půjdete rozloučit s kapitánem Diehlem." Hennings si nepřátelsky změřil Sloana.

Kromě toho," dodal Sloan a ukázal na listy, které dosud ležely na konzoli, "doufám, že vaše hlášení spojeným náčelníkům štábu patřičně zdůrazní, že k nehodě v žádném případě nedošlo mou vinou."

Randolf Hennings se bez odpovědi otočil a vyšel z kajuty E-334.

14

John Berry seděl bez hnutí na sedadle palubního mechanika. Vysazení čtyř motorů stratonu zaznamenal svými smysly o zlomek vteřiny dříve než přístroje. Okamžitě si uvědomil, co se s motory stalo. Poznal, že se letadlo nahnulo mírně doleva, a vzápětí na vlastním těle pocítil, jak se snížila rychlost.

Sharon Crandallová vykřikla: "Johne! Co se děje! Co se s námi děje?" Panel před ní se zničehonic změnil v blikající paletu světel a poskakujících ručiček. Ručičky na přístrojích registrující činnost motorů, umístěné uprostřed panelu, skončily brzy na nule.

Z jakéhosi místa na panelu se hlasitě rozezněla varovná siréna, jejíž zlověstný, hluboký hlas okamžitě naplnil celou pilotní kabinu.

Linda Farleyová otevřela pusu a její dlouhý, pronikavý výkřik přehlušil vytí sirény.

Cestující v salónku začali ztrácet jakžtakž udržovanou rovnováhu a padali na podlahu nebo naráželi na přepážku oddělující salónek od pilotní kabiny, kam doléhaly hluboké výkřiky přerušované pronikavým vřeštěním.

Berry byl ohlušen tou směsicí zvuků a zároveň oslněn blikáním kontrol na panelech.

Několik vteřin nebyl schopen ničeho. Žaludek se bouřil proti nepříjemnému pocitu, jaký v něm vyvolávalo prudké klesání. Berry cítil, jak mu buší srdce a jak mu vysychá v ústech.

Teprve když si v plném rozsahu uvědomil, co mu ti chlapi provedli, a rozzuřil se, začal znovu reagovat. Praštil pěstí do stolu palubního mechanika. "Posraný svině! Kurvy hnusný!"

Zoufale těkal pohledem po mechanikově panelu.

Prakticky všechny ručičky a kontrolky něco zaznamenávaly, ale Berry se v té záplavě nedovedl orientovat. Věděl pouze, že letadlu vysadily všechny motory. Všechny čtyři zhasly, tak zněl odborný výraz, na který si vzpomněl. Také pozoroval, že klesá přívod elektrického proudu, protože postupně odpadávaly generátory napojené na jednotlivé motory. Berry se

několikrát po sobě zhluboka nadechl a uklidnil si roztřesené ruce. Sáhł nahoru, přepnul havarijní ventil do původní polohy a nakonec přepnul zpátky i všechny čtyři palivové ventily. Crandallová se otočila na sedadle a překřičela i ječící Lindu a vyjící sirénu. "Johne! Padáme! Přepni ventily zpátky! Zpátky! Dělej, prosím tě!"

Berry zvedl hlavu a zařval: "Už jsem je přepnul. Uklidni se. Zůstaň sedět. Lindo! Ticho!"

Berry se obrátil zpátky k panelu a hledal na něm, nebo aspoň na nějakém fyzikálním jevu, že motory opět začaly pracovat. Ale nic se nedělo. Co způsobil přepnutím ventilů, nemohl napravit jejich navrácením do původní polohy.

Hlas Sharon Crandallové se zalykal pláčem. "Johne - Johne. Udělej něco . . . nebo se zřítíme."

Berry se hned snažil zapomenout na blížící se smrt a hned zas zkoušel hledat způsob, jakým by jí unikl: Pokoušel se přijít na kloub signálům, které mu přinášely ručičky přístrojů a blikající kontrolky, ale nedokázal se soustředit na myšlení. Výkon ventilů. Palivo. Generátor. Pochopil, co se stalo, ale nevěděl, jak věc napravit. Nebýt neodbytné představy chlapa, který mu v San Francisku vyt'ukal do terminálu rozsudek smrti, byl by se snad vzdal dalších pokusů.

V pilotní kabině se postupně šerilo, i když- se baterie snažily vyrovnávat pokles napětí, způsobený postupným vysazováním generátorů. Náhle velmi prudce poklesla intenzita světla a zároveň se ozval nový zvuk. Straton vletěl do první bouře a do skla i do stropu začaly bubnovat kroupy. Dopadaly tak hustě a tak prudce, že se Berry bál, aby sklo náhodou neprasklo. "Vydrž! Vydrž!" křičel, ale dobře věděl, že ho nikdo nemůže slyšet.

Straton sebou prudce házel a najednou se nebezpečně naklonil doprava. Nos letadla sebou zmítal nahoru a dolů, zatímco křídla se nakláněla kolem své osy a ocas sebou škubal hned doprava a hned zase doleva.

Berryho napadlo, že se letadlo klidně může rozpadnout, jestli tenhle divoký a nepravidelný let brzy neskončí. Všiml si, že se Sharon Crandallová na sedadle hluboce předklonila a křečovitě se drží opěradel. Linda Farleyová se nedokázala včas zachytit sedadla, takže s ní pohyby letadla zmítaly sem a tam. Ještě štěstí, že byla připoutána!

Automatické řízení provedlo patřičné úpravy a straton se až na cukání způsobené turbulencí celkem uklidnil a dál se klouzavě snášel k moři.

Berry se silou vůle snažil uklidnit. Srovnat si dech a zvládnout třesoucí se tělo. Obrátil se zpátky k panelu a četł černobílé nápisy u přístrojů a vypínačů. Pokoušel se najít cokoli, co by mu osvěžilo paměť a co by vyvolalo myšlenkový pochod, který by mu objasnil, co má dělat. Přitom si uvědomoval, že nemá na přemýšlení mnoho času, protože letadlo brzy spadne do oceánu.

Rámusem bouře, houkáním sirény a řevem ze salónku k němu pronikal hlas křičící dokola jedno a totéž slovo. Ohlédl se po Sharon, která se obrátila na křesle a divoce na něj gestikulovala. Z úst jí vycházelo jediné slovo. Autopilot.

Berry se obrátil k prostřední přístrojové desce mezi sedadly pilotů. Oranžová kontrolka ohlašující vypnutí přístroje jasně zářila ztemnělou pilotní kabinou. "Panebože!" Berry pochopil, že s vysazenými generátory se automatické řízení muselo vypnout, protože nemělo dostatečný příkon proudu. Přišli o poslední šanci, jak se pokusit o nouzové přistání na hladině. Zařval na Crandallovou: "Drž berany Drž berany" Posunky jí ukazoval, co má dělat. Potom se odpoutal a vstal.

Straton ještě několik vteřin setrvačností plynule klouzal, ale vítr začínal narušovat kontrolovaný sestup. Nos stratonu se zvedl a Berry při prvním kroku odletěl až ke dveřím, které se pod nárazem trochu pootevřely. Letadlo se naklonilo doprava a Berry to mrštilo na panel palubního mechanika. Vrhł se k opěradlu křesla,

na kterém seděla Crandallová, ale letadlo se naklonilo doleva a Berry letěl po hlavě rovnou k Lindě Farleyové. Pokoušel se jí vyhnout, ale nohou se zachytil o napnuté nylonové punčocháče, ztratil rovnováhu, padl na dívku, odvalil se a zarazil se až o levou stěnu kabiny. Sharon Crandallová ho vteřinu pozorovala, ale pak se obrátila k řízení. Velká černá páka druhého pilota se pohybovala sama od sebe, jako by autopilot ještě bezpečně řídil. Ale blikající oranžová kontrolka jí ukázala, že se mylí. Natáhla ruce k řídicí páce a vši silou ji uchopila.

Berrymu se mezitím podařilo vstát a zachytit se opěradla na kapitánově sedadle. Nos letadla pořád směřoval ostře vzhůru a Berry se ze všech sil pokoušel dostat na sedadlo. Věděl, že normální stabilita udrží letoun ještě pár vteřin ve vztyčené poloze, ale jestli se mu nepodaří do té doby uchopit řízení, straton se klidně může obrátit nosem vzhůru nebo dolů, může se dostat do vývrtky nebo do výkrutu, může začít rolovat přes křídla a nakonec se zřítí do moře. "Drž berany, Sharon! Drž je!"

Crandallová se snažila vši silou udržet řídicí páku, ale ta už vibrovala tak silně, že se jí při každém pokusu o uchopení vyškubla z rukou.

Berry se vyšplhal přes opěradlo do sedadla. První prudký nápor větru směřující vzhůru zasáhl straton jako obří pěst namířená na solar plexus. Obrovský letoun se zvedl jako dětská hračka a potom začal bezvládně padat. Berry si matně uvědomoval, že vyletěl ze sedadla, málem narazil na strop a přistál na podlaze mezi sedadlem druhého pilota a sedadlem pozorovatele. Zůstal ležet, omámen a dezorientován, neschopen rozeznat, kde je nahoře a kde dole, bez sebemenší představy, co by měl udělat, aby se postavil na nohy. Spatřil, jak se nad ním sklání Linda Farleyová, a uslyšel, že ho volá jménem.

Sharon Crandallové se podařilo konečně uchopit řídicí páku. Nejdřív se poddala jejím pohybům, ale pak vyvinula čím dál větší sílu a podařilo se jí páku zvládnout. Soustředila pozornost na největší a nejnápadnější přístroj, který viděla na panelu před sebou.

Byl označen nápisem UMĚLÝ OBZOR. Tento přístroj zná každý, kdo stráví jistou dobu v pilotní kabině. Ukazuje relativní polohu letounu vzhledem k čáře horizontu. Crandallová na první pohled viděla, že straton zdaleka nemá vyrovnanou polohu. Ale v hustých mracích byla desorientována natolik, že nedokázala zjistit, zda se letoun naklání dopředu nebo dozadu nebo jestli má křídla nakloněná doprava nebo doleva. Pokoušela se podle vlastních tělesných reakcí určit, v jaké poloze se letadlo pohybuje, ale zvýšená gravitace ji přitiskla k sedadlu a neměla vůbec tušení, kde je nahoře a kde dole, vpravo nebo vlevo. Jistě věděla jen to, že se letadlo určitě zřítí. Napadlo ji, že kdyby neviděla Berryho ležet na podlaze, mohli by klidně letět nohama vzhůru.

Pevně držela vibrující řídicí páku, ale bolely ji paže a ramena. Uvědomovala si, že musí něco udělat dřív, než letadlo začne bezmocně padat. Nejprve se podívala na umělý obzor a potom se snažila odhadnout polohu podle pocitu v břiše, se kterým měla po tisících hodinách ve vzduchu bohaté zkušenosti. Dospěla k závěru, že letadlo letí nosem vzhůru a levým křídlem dolů, ale výsledek mohl být i opačný, záleží na tom, jestli se nedívá na přístroj obráceně. Vší silou, jakou v sobě sebrala, zatlačila na páku a otočila ji doprava.

Chvíli si myslela, že se spletla, protože čára umělého obzoru se vychýlila ještě dál nesprávným směrem. Ale pak se čára pomalu vyrovnávala a ustálila. Vibrace se utišily a letadlo letělo klidně až na občasné zhoupnutí způsobené nárazy větru. Crandallová křečovitě svírala řídicí páku a držela ji ze všech sil, které jí ještě zbývaly.

Berry se zvedl a zjistil, že letadlo letí mnohem klidněji. Podíval se po Lindě. Byla úplně bledá a celá zkroucená záchvatem škytání, jaké se dostavuje, když už člověk nemůže plakat. Vyskočil na sedadlo pilota. Připoutal se a uchopil kapitánovu řídicí páku. Svíral ji křečovitě, až mu zbělely klouby na prstech. Uvědomil si, že se třesou jeho prsty, a ne páka. Několikrát

se zhluboka nadechl a teprve pak se mu vrátil hlas. "Sharon . . . Sharon . . ." Podíval se na letušku, ale nevěděl, co jí má říct.

Sharon pustila řízení, opřela se o opěradlo a snažila se připravit na blížící se náraz. Hlavou jí blesklo několik myšlenek a vzpomínek, ale ani jedna jí nepřipadala důležitá. Dotkla se Berryho paže a pak obrátila hlavu k Lindě.

Dívka se jí dívala do očí. "Zřítíme se?" "Bohužel. Drž se pevně."

Berry cítil v dlaních známý tlak řídicí páky a uvědomil si, že se poprvé pokouší řídit ručně obrovitý straton. Varovná siréna houkala z posledních sil a v kabině se prakticky setmělo, protože umírajícímu dopravnímu letadlu docházel proud. V pilotní kabině zavládla klidnější atmosféra, jelikož už klesli pod vrstvu, v níž bouře běsnila nejhůř. Berry slyšel, že v salónku sténají ranění. Jednou rukou pustil řídicí páku a zapnul stěrač. Zdálo se mu, že trhlínami v mracích a proudech deště zahlédl oceán. Srdce se mu divoce rozbušilo. Sebral odvahu a podíval se na výškoměr. "Dvanáct set metrů," řekl nahlas. Klesali rychlostí dvanáct metrů za sekundu. "Za necelé dvě minuty dopadneme. Držte se. Sharon . . . záchranné vesty . . ."

"Vím. V oranžovém pouzdru na zadní stěně." Berry se otočil a podíval se na oranžové pouzdro pověšené na zadní stěně kabiny a přitom si všiml menšího nouzového východu vedle stanoviště palubního mechanika. "Až dosednem, vyndáš vesty. Já otevřu dveře. Lindo, ty zůstaneš na sedadle, dokud pro tebe nepřijdeme."

Crandallová ho popadla za paži. "Johne . . . Johne . . . mám strach."

"Jen klid. Proboha zachovej klid." Berry pevně svíral řídicí páku. Chápal, že by měl přemýšlet o tom, jak s letadlem přistát na hladině a co by měli dělat, kdyby náraz přežili. Ale nedokázal se odtrhnout od myšlenek na zhaslé motory. Vypnul jsem přívod paliva. Ale teď je zase zapnutý. Co ještě . . . ?

Blízko levého okna práskl blesk a pilotní kabinu ozářilo oranžové světélkování. Vzápětí zahřměl vybíjející se elektrický náboj. Berry se prudce narovnal v křesle. Celá komplikovaná situace na přístrojové desce jakoby mávnutím ,kouzelného proutku zmizela. "Panebože!" V jasnozřivém okamžiku se mu vybavil jeho starý buick, který se řítí s vypnutým motorem ze stráně, bylo to doma v Daytonu ve státě Ohio, a vzápětí uviděl, jak vlastní ruka otočila klíčkem v zapalování a motor znovu naskočil. "Sharon! Zapalování! Zapalování! poslouvej. Poslouvej, co ti teď řeknu. Vstaň. No tak, vstaň!" Berry se podíval na výškoměr. Šest set metrů.

Když si Sharon rozepnula bezpečnostní pás a sklouzla ze sedadla, straton proletěl spodní vrstvou bouřkových mraků a Berry uviděl moře jako na dlani. Oblouha byla poměrně klidná a turbulence zanedbatelná. Ale i z této výšky bylo vidět stříkající bílou pěnu na hřebeni vzedmutých vln.

Sharon Crandallová ho držela za paži a dívala se mu do očí. Berry si ve zlomku vteřiny uvědomil, že mu letuška bezvýhradně věří a důvěřuje. Není v letadle poprvé a musí si nutně uvědomovat, že nouzové přistání bez bezpečnostního pásu, který by ji udržel na sedadle, znamená prakticky jistou smrt.

Berry promluvil jasně a rozhodně. "Na panelu mechanika jsou čtyři spínače označené jak roznětky. Dělej!"

Dvěma skoky byla na místě, chytila se mechanikova sedadla, dosedla a neztrácela čas s pásem. Očima přejela panel. "Kde? Kde to může být? Johne . . ."

Berry zavřel oči a zkoušel si vybavit, jak jsou přístroje na desce rozmístěny. Odvrátil se a podíval se na panel. "Dole vlevo! Dole vlevo! čtyři spínače. Nad nimi jsou žluté kontrolky. Žluté! Žluté! Zapni je. Máš tam napsáno ,zapnuto'."

Crandallová našla spínače a jediným pohybem zapnula všechny čtyři najednou. Přepnula je do polohy ,zapnuto'. "Jsou zapnuté!"

Berry se podíval na výškoměr. Tři sta metrů. Rychlost sestupu poněkud klesla, ale na druhé straně ztratili letovou rychlost. Zbývala jim pouhá půlka minuty. Potom se straton zřítí .do

vody. Berry vykřikl na Sharon: "Zůstaň na sedadle a připoutej se." Proboďával pohledem střed přístrojové desky a čekal, jestli snad přístroje nějakým zázrakem neožijí. Přemýšlel, jestli nemá udělat ještě nějaký další krok, který by uvedl motory do chodu, ale nic ho nenapadlo. Soustředil pozornost na čtyři ukazatele teploty. Ručičky se pomalu odtrhávaly od nuly. "Zapalování! Zapalování! Fungujou!" Ale vzápětí si uvědomil, že uvést do chodu proudové motory a dostat z nich výkon potřebný k vzletnutí vyžaduje čas, a zřejmě delší, než jaký jim zbývá.

Mrkl na výškoměr. Osmdesát metrů. Rychlost stratonu klesla na pouhých 360 kilometrů a sestup se také zpomalil, ale Berry tušil, že jim bezprostředně hrozí kritická ztráta rychlosti. Jakmile ho to napadlo, ozvala se siréna ohlašující právě tohle nebezpečí. Berry chápal, že musí přitlačit páku, zvednout nos a zvýšit zároveň rychlost, ale už na to neměl potřebnou výšku. Neraď trochu přitáhl páku a cítil, jak se nos zvedá. Straton začal vibrovat a trup se přitom chvěl tak prudce, že se skoro nedaly přečíst údaje na přístrojích. O straton se rvaly dvě nepřátelské síly: gravitace a tah motorů. Když se Berry podíval na výškoměr, uviděl, že gravitace vítězí. Třicet metrů.

Podíval se ven postranním oknem. Třicet metrů na výškoměru mu ve skutečnosti připadalo kratších. Rozbouřené moře, které pod ním ubíhalo dozadu, jako by dosahovalo až k letadlu. Berry se podíval předním sklem. Obrovské, tyčící se vlny se vzdouvaly a rozstříkávaly jen kousek pod kabinou. Kdyby se jediná z těch vln vzedmula tak vysoko, že by zasáhla straton, letadlo by ztratilo rychlost a zřícení by bylo nevyhnutelné.

Berry přešel pohledem přístroje. Výkon motorů stoupal, rychlost byla v pořádku, ale letadlo pořád ztrácelo výšku. Berry mírně posunul páku, aby udržel zvednutý nos. Pohyboval se po rozkmitaném visutém laně a každý chybný krok by je všechny srazil do moře rychlostí přes 300 kilometrů za hodinu.

Siréna varující před kritickou ztrátou rychlosti ještě houkala a letadlo příslušně vibrovalo.

Berry promyšleně obsluhoval řízení a snažil se z každé trošky spáleného paliva vymáčkout aspoň pár centimetrů výšky.

Výškoměr ukazoval nulu, přestože letoun byl asi dvanáct metrů nad hladinou. Začínalo být jasné, že straton v utkání tahu motorů s rychlostí sestupu prohraje. Berrymu se podvědomě stáhly hýžd'ové svaly a zoufalý pilot se trochu nadzvedl na sedadle. "No tak dělej, ty svině! Zvedni se! Zvedni se, krávo pitomá!" Obrátil se na Crandallovou a zařval: "Najdi dodatečné spalování! Spalování!"

Prohledala panel palubního mechanika a dala Berrymu znamení zdviženým palcem. Našla to. "Zapni je!" Když uplynul zlomek vteřiny, dodal: "A pak se připrav na přistání."

Crandallová otočila všemi čtyřmi vypínači najednou. Berry slyšel a cítil dvojí trhnutí.

Dodatečné spalování se zapnulo. Neměl ale zdání, co bude dál.

Crandallová se otočila s křeslem palubního mechanika dopředu a zajistila ho, aby se nemohlo pohnout. Zavolala Lindu: "Skloň hlavu! Takhle!" Crandallová se schoulila do pozice předepsané pro nouzové přistání a očima se přesvědčila, jestli dívka udělala totéž.

Berry cítil, že ho zvýšená rychlost mírně tiskne do sedadla. Straton nabíral rychlost, protože palivo bylo vstřikováno přímo do výfukových trysek. Tam bylo zapalováno, aby se zvýšil tah motorů. Otřásání trupu signalizující kritickou ztrátu rychlosti se zmírnilo a Berry přitáhl řídicí páku o další kousek. Nos se zvedl a oceán jako by stekl z předního ochranného skla. Příslušná siréna začala vynechávat a nakonec zmlkla. Výškoměr ukazoval 30 metrů a neustále stoupal. "Stoupáme! Stoupáme! Zvedáme se!"

Sharon Crandallová zvedla hlavu. Cítila na sobě zvýšenou gravitaci, a to mohlo znamenat jedinou věc. Že letadlo stoupá. "Bože, bože!" Po tváři jí stékaly slzy.

Berry přidržoval řídicí páku levou rukou a pravou položil na všechny čtyři ovládače plynu. Poprvé od chvíle, kdy usedl na sedadlo pilota, měl letadlo pevně v ruce.

Zakřičel na Sharon Crandallovou: "Dodatečné spalování - vypnout."

Natáhla ruku a vypnula je.

Straton mírně snížil rychlost. Berry zapracoval se čtyřmi ovládači plynu a okamžitě ucítil, že letadlo znovu nabírá rychlost. Viděl, že teplota a tlak v motorech stoupají stejně jako ručička výškoměru. Sto padesát

metrů. Sto šedesát. Berry se pohodlně opřel. Neznámé záludnosti spojené s řízením dopravního letadla nejsou jako všechny neznámé záludnosti zdaleka tak zlé, jak se obvykle tvrdí.

Nikdo nemluvil. Světla v pilotní kabině se znovu rozzářila, výstražné sirény ztichly. Nahoře zuřila prudká bouře, ale k nim dolů pronikal pouze déšť a nějaký ten snesitelný závan větru. John Berry si odkašlal. "Letíme domů. Sharon - Lindo, jste v pořádku?"

Dívka odpověděla slabým hláskem: "Mně se dělá špatně."

Crandallová vstala a došla k dívce. Všimla si, že se pod ní samou podlamují kolena. Vzala Lindinu hlavu do dlaní. "To nic není, broučku. To se v letadle stává, Za chvíli nebudeš o ničem vědět. Párkrát se zhluboka nadechni. Tak."

Berry poznal profesionální útěchu zkušené letušky, ale zároveň tušil, že alespoň tón je upřímný. "Sharon, pojd' si sednout sem na sedadlo druhého pilota. Na palubního mechanika sis hrála už dost dlouho."

Přišla k Berrymu, postavila se za něho a políbila ho lehce na tvář. Potom beze slova vklouzla na sedadlo druhého pilota.

Berry se soustředil na přístroje. Nechal straton vystoupat do 270 metrů, a pak letoun vyrovnal, aby nenarazil na spodní okraj bouřkové fronty.

Zaposlouchal se, co se děje v salónku, ale nebyl slyšet žádný zvuk, který by přehlušil šumění deště, bzučení elektronických zařízení a hukot proudových motorů.

Vypnul stěrače, několik minut si hrál s řízením a nakonec zapnul autopilota. Oranžová kontrolka zhasla: Berry pustil řídicí páku i ovládače plynu a sundal nohy z pedálů. Procvičil si prsty, protáhl se, pak řekl Sharon: "Vyvázli jsme opravdu o fous. Byla jsi naprosto klidná." "Myslíš Já už nevím. Vzpomínám si, že jsem křičela." Podívala se mu do očí. "Johne . . . co se stalo? Snad jsi neudělal něco . . . ale ne . . . a já ti tu zprávu sama četla . . ."

"Nikde jsme neudělali nic špatného . . . až na to, že jsme je neměli poslechnout."

"Cože . . .?"

Zacinkal zvonek terminálu.

Podívali se nejdřív po sobě a potom na obrazovku.

LETU 52. SLYŠÍTE NÁS? POTVRDTE PŘÍJEM.

ŘEDITELSTVÍ V SAN FRANCISKU!

Berry ukázal směrem ke konzoli. "Ty hajzlové! Ty svině hnusný!"

Crandallová se podívala nejdřív na něj a pak na zprávu. Neměla čas si v klidu rozmyslet, co se vlastně stalo, a dosud se nesmířila s vlastním mlhavým podezřením, ale teď jí nejasné závěry jakoby mávnutím vykrytalizovaly. "Johne . . . jak je to možné . . .? Totiž, jak . . . ale proč . . .?"

"Panebože, nechce se mi samotnému věřit, že jsem moh bejt tak pitomej. Havaj! To byl signál, při kterým se mi mělo rozsvítit. Přesunout těžiště. Palivové ventily. Kurvy prolhaný!" Crandallová se stále pokoušela pochopit, co se vlastně stalo. "Částečně to byla moje vina. Přemluvila jsem tě, abys..."

"Kdepak, já jim taky naletěl. Měl jsem je prokouknout. A vlastně jsem to věděl, nejradši bych se . . ." "Ale proč? Proč by to proboha dělali?"

Berry ukázal palcem přes rameno. "Nechtěj, aby se tamti vrátili."

Crandallová přikývla. Už ji to také napadlo, ale nevyvodila z té myšlenky logické důsledky.

"Co budeme dělat? Co jim odpovíme?"

"Jaképak odpovědi! Já jim odpovídat nebudu."

"To nejde, John. Odpověz jim. Řekni, že jim vidíme do karet."

Berry chvíli uvažoval a pak zavrtěl hlavou. "Někdo, kdo by nás nejradši oddělal, má situaci na letišti pevně v ruce. Někdo, kdo sedí v tom kamrlíku vedle dispečerského stanoviště. Baví se s tím chlapem - možná že jich bude víc - je totéž, jako křičet na člověka, který tě hodil do vody, že se topíš. Nebudu jim zbytečně věšet na nos, že jsme to přežili. Zůstane to naším tajemstvím a pokusíme se z něj vytřískat, co se dá."

Crandallová neochotně přikývla. "Tak dobře, jak myslíš. Panebože, co bych za to dala, kdybychom mohli někomu říct, jak na tom, jsme. Jestli se nevrátíme s letadlem, těžko někoho přesvědčíme, že máme pravdu. Pak to bude jejich tvrzení proti našemu a my jsme přece všichni utrpěli dekompresí a kromě toho jsme nechápali nebo nedokázali provádět instrukce, které nám dodával vyškolený personál."

Sharon Crandallové začínalo svítat. "Jsou to pěkný hajzlové. Hajzlové zatracený. Aby je . . ." Pokoušela se uhodnout, kdo z vedoucích pracovníků Trans-United by byl schopen takové špatnosti. Pár jmen jí blesklo hlavou, ale nakonec si řekla, že to mohl být každý, kdo by návratem stratonu měl co ztratit.

Berry zase pátral po motivech takového jednání. "Zřejmě nechtějí veřejně přiznat, že bezpečnostní opatření na letišti selhala. Naši zprávu o explozi bomby na palubě prohlásí za nesmysl - pokud ji vůbec ráčí předložit - a pokusí se svalit odpovědnost na někoho jiného. Třeba na výrobce stratonů. Nebo na konstrukční vadu. Je to pěkná banda bezohledných hajzlů, kteří se nezastaví před ničím."

"Panebože, už se nemůžu dočkat, až budu zpátky . . . ale budou nám vůbec věřit?"

"Musíme si zapamatovat všechno, co čteme, a musíme věřit všemu, na co si dokážeme pak zřetelně vzpomenout."

Vtom promluvila Linda Farleyová: "Můžeme jim předložit zprávy vytištěné na papíře."

Crandallová nechápala, co má dívka na mysli. "Ty jsi rozuměla věcem, o kterých jsme se bavili?"

"Ano." Berry řekl dívce, aniž odtrhl oči od přístrojové desky: "Ti lidé ze San Franciska nám lhali, Lindo. Pokusili se . . . dávali nám instrukce, podle nichž bychom se zřítili. Chápeš to?"

"Jistě." "Ale o jakých slovech jsi mluvila?" zeptala se Crandallová.

"Tam za stolem. Vedle místa, kde jsem předtím usnula. Když jste t'ukali na klávesnici, tam se všechno tisklo . . ."

"Johne! Za mechanikovou konzolí je tiskárna. Zapomněla jsem na ni jako na smrt." Strhla ze sebe bezpečnostní pás a seskočila ze sedadla. Vrhla se ke konzoli a podívala se do prostoru mezi její zadní stěnou a trupem. "Tady je." Sáhla dolů, utrhla úzký pruh papíru vylézající z tiskárny a vyndala haldu naskládaných počítačových sestav, uložených v zásobním koši. Zvedla je před sebe a rozložila. "Johne! Všechno tu je. poslova . . ."

Berry se mimoděk rozzářil. Nic není, přiznával v duchu, tak sladké jako pomsta. "Ukaž mi je." Letuška mu přinesla haldu perforovaného papíru, který byl široký maximálně dvanáct centimetrů, a konec nechala volně viset. Sahal k prostředku konzole mezi sedadla pilotů. Na každé perforované oddělené části byla vytištěna počítačová sestava, zpráva pro ně.

Berry si prošel texty, které jí volně visely z rukou. "Vypadá to, že jsou opravdu všechny."

Berry se obrátil dopředu a zadíval se předním sklem ven. Ve vlhkém, tmavém skle viděl odraz Sharon Crandallové, která stála za ním a četla si z papíru, jenž jí visel z ruky jako had. Chvíli pozoroval ji samou, její pohyby i výraz obličeje. Při tom pohledu si uvědomil, že on sám už nechce Jennifer ani vidět.

Sharon znovu složila sestavy. "Musíme se vrátit a odhalit ty darebáky."

Berry přikývl. Kdyby zahynuli při zřícení nebo kdyby spadli do moře, tištěné zprávy by byly pravděpodobně zničeny. Obrátil se ke Crandallové a požádal ji: "Dej mi je. A připrav nám záchranné vesty."

Crandallová otevřela pouzdro zavěšené na přepážce a vyndala oranžové záchranné vesty. Sledovala, jak si je Berry s Lindou oblékají, a nakonec si natáhla svou. Potom vyndala, z

havarijní skříňky na přepážce brašnu s první pomocí a ošetřila drobné škrábnutí, které měla Linda na čele. Potom se postavila vedle Berryho. "Ted' se chvíli drž. Jsi celý poškrábaný a pořezaný."

Berry sledoval, jak mu nanáší antiseptickou mast na ruce a na obličej. "Kde jsi vzala tu brašnu?"

"V havarijní skřínce." "Co tam ještě je?"

"Nic moc. Většina materiálu pro případ havárie je uložena v kabinách pro cestující a v salóнку." při vlastní zmínce o salóнку se Crandallová ohlédla po dveřích. Do té doby vůbec nemyslela na to, co se za nimi děje.

Berry jí podal sestavy. "Schovej je do plastického pouzdra, které má Linda na záchranné vestě. Zabal je, aby k nim případně nepronikla voda."

Crandallová pochopila, že se chystá to nejhorší. Došla ke skřínce za sedadlem pozorovatele, vyndala z ní dvě věci a položila je před Berryho. "Tady máš vodotěsnou baterku a tohle jsou azbestové požární rukavice."

Berry se usmál. "Bezva."

Crandallová rozšroubovala baterku, vyndala baterie a místo nich zasunula dovnitř srolované sestavy. Znovu přišroubovala kryt a na každý konec baterky navlékla azbestovou rukavici. Celý balíček důkladně přelepila náplastí, kterou vyndala z brašny první pomoci, zastrčila jej do pouzdra na Lindině záchranné vestě a zapnula je. "Lindo, víš, že je to velmi důležité. Kdyby se s námi něco stalo, tak balíček ukaž . . ."

"Policistovi." Crandallová se musela smát. "Jistě. Policistovi. A řekni mu, že je to moc důležité."

Dívka kývla, že rozumí.

Sharon Crandallová se posadila na sedadlo druhého pilota.

Berry ji vzal za ruku. "Nikdo nebude moct tvrdit, že sis dneska nezasloužila svou mzdu." Stiskla mu ruku a usmála se. "Když ses objevil na palubě, hned mě napadlo: ,Tehle mužskej by byl dobrej pilot.'"

"Ty sis mě všimla, hned jak jsem přišel?"

"No . . . všimla jsem si, že máš modré ponožky k hnědým botám." Oba se tomu srdečně zasmáli, Sharon se pohodlně usadila, poslouchala zvuk motorů a tělem vnímala, jak se jejich vibrace přenášejí po celém trupu. Pak se zeptala Berryho: "Johne, dokážeš se stratonem přistát?"

Berry se podíval ven ochranným sklem. Déšť pomalu skomíral a obloha se rozjasňovala. Bílé čepice pod nimi vypadaly klidněji. Podíval se na meteorologický radar. Byla na něm přehlednější situace, a pokud se dokázal na obrazovce orientovat, oblačnost před nimi se protrhávala. "Záleží na tom, jaké bude počasí v San Francisku." Sám si ovšem uvědomoval, že bude záležet především na jeho schopnostech. Zkontroloval stav paliva. "A taky na tom, jestli nám nedojde benzín. Dodatečné spalování sežralo strašnou spoustu. V téhle výšce taky neletíme zrovna ekonomicky. Ale na stoupání nám už nezbývá a navíc by se nahoře mohlo znovu zhoršit počasí."

"Myslíš, že nám palivo vystačí až domů?"

"Nevím. Ve hře je příliš mnoho nejistých faktorů. Ale v každém případě se s tebou klidně vsadím o oběd, že aspoň zahlédnu pobřeží, než dojde št'áva." Berry se usmál, aby zakryl své pravé pocity. Věděl, že se tou sázkou vytahuje jako malý kluk. Bud' všechno, anebo Ruská ruleta. Šest nabitých nábojových komor, zřítí-li se dřív, než zahlédnou pobřeží. Pět, když spadnou na dohled od země. Čtyři, jestli . . .

"A já se vsadím s tebou, že přistaneme na letišti. Musím si zajet do New Yorku na čtyři roční doby." Berry přikývl. "Prima." Ale pak se mu smích rychle ztratil. "Poslyš, když budeme muset nouzově přistát na hladině, budu to vědět včas a budeme se moct připravit. Když budeme tak blízko u pobřeží, měli by nás najít a vylovit." Ale v duchu se ptal, jestli se jim

podaří spadnout poblíž frekventovaných lodních tras. Vzpomněl si na žraloky, ale neměl představu, jak to s nimi u západního pobřeží vypadá. Chtěl se zeptat, ale pak si řekl, že radši počká, dokud se nepřiblíží k pevnině. Čím víc přemýšlel o přistání, tím, víc si uvědomoval, že dosednutím na vodu jejich potíže neskončí, ale naopak začnou. Ale nejvíc ho trápila jiná věc. Ani bezpečné přistání v San Francisku nemusí znamenat konec celé záležitosti. "Sharon, musíme se dohodnout, co uděláme po přistání v San Francisku."

"Cože?" Sharon nechápala, o čem je řeč. Zdálo se jí, že musí s poškozeným stratonem přistát na letišti, a hotovo. "O čem to mluvíš?"

"Ti mizerové," odpověděl Berry a ukázal na terminál, "nás chtěli zabít. A nepřestanou jen proto, že se nám podaří přistát."

"To je blbost."

"Není. Když nezničí naše zprávy z terminálu, budeme mít důkazy proti nim. Myslíš, že nás s nimi nechají jen tak vypochoďovat z letadla rovnou do náruče čekajících reportérů?"

"Co podle tebe udělají?"

Berry pokrčil rameny. "Nevím." Věděl však, že po přistání stratonu bude na letišti nepředstavitelný zmatek. Všude spousta lidí a oni nepoznají lumpy, kteří se je pokusili odstranit.

"Už chápu, jak to myslíš," prohlásila Sharon klidným tónem, "ale podle mě si nic nezačnou. Bude tam příliš mnoho svědků. Jakmile se objevíme, prostě prásknou do bot."

"Možná." "Navíc tam budou policajti. A těm můžeme věřit." "Jistě," řekl Berry, ale bez vnitřního přesvědčení. Oba chvíli nepromluvili. Sharon vrtalo hlavou, jestli Berry třeba nemá pravdu. Možná že sama podceňuje nebezpečí. Vždyť zatím na Berryho slova prakticky pokaždé došlo.

"Přesto si myslím, že bychom potom měli postupovat promyšleně, že bychom se měli dohodnout na nějakém plánu."

"O. K." Berry zřejmě má pravdu, říkala si v duchu. Asi bude nejlepší, když si nějak zajistí vlastní bezpečnost po přistání. "Johne, něco mě napadlo."

"A co?"

"Necháme zavřené dveře v kabině. Budeme se držet pohromadě, tady nahoře v letadle. Můžeme na ně křičet z okna. Říct jim všechno, jaké instrukce nám posílali a jak se nás pokusili zabít."

"Fajn. Zní to slibně. Jsi šikovná." Berry měl z jejího nápadu radost. Až zastaví straton, otevře okno a zakřičí z plných plic na celý svět. I kdyby se jim podařilo ho zabít - stačí například jediná rána dobrého odstřelovače - Sharon s Lindou budou moci vypovídat o tom, co se stalo. Kromě toho je víc než pravděpodobné, že vrahové utečou, jakmile si uvědomí, že se ocitli v naprosto beznadějně situaci. Berry prostě neotevře dveře pilotní kabiny, dokud nebude v salónku půlka policejního sboru z celého San Franciska. "Máš pravdu, to bude prima. Ale musíme zůstat pohromadě. A nesmíme sem nikoho pustit, dokud se nepřesvědčíme, kdo to vlastně je."

"Dobře." Sharon se spokojeně usmívala. "Ještě tě něco napadlo?"

Berry se rozhlédl po pilotní kabině. Pokoušel se předem odhadnout, co všechno budou potřebovat, ať už se události zvrtnou tak či onak. "Máme tady v kabině záchranný nafukovací člun?"

"Ne. Čluny jsou vzadu." Crandallová se odmlčela. "Ale místo člunu můžeme použít nafukovací skluz, který vede od nouzového východu. Nevím, jak se osvědčí, ale rozhodně bude lepší než nic."

"Jasně." Berry se zamyslel. "Na klidné moře to posadit dokážu. Probereme si, co budeme při nouzovém přistání dělat. Lindo, poslouvej, co ti Sharon . . .

Zacinkal zvonek terminálu.

LETU 52. SLYŠÍTE NÁS? POTVRDTE PŘÍJEM.

ŘEDITELSTVÍ V SAN FRANCISKU

Berry zavrtěl hlavou. „Ty svině! Nejradši bych se díval, jak by se tvářili, kdybych jim teď oznámil, že se vracíme!”

Crandallová se upřeně dívala na zprávu. „Tohle je . . . od nich děsná sprost'árna. Co to může být za lidi, když dokážou udělat něco takovýho! Zkoušet zabíjet lidi . . . nevinný lidi, který nic neudělali . . .!”

Berry si vzpomněl, že předtím pomýšlel na vzestup až nad bouřkovou oblačnost. Kdyby měl dostatek paliva, kyslíku a důvěry ve vlastní pilotní umění, byl by to určitě udělal. Při stoupaní by byl pravděpodobně zabil desítky dalších cestujících. V duchu se ptal, jestli by pak byl slušnější člověk než ti chlapi na ředitelství v San Francisku, ať se z nich vyklube kdokoli.

„Někdy je to účelné. Obvykle nejde o žádné osobní zaujetí. Ale my bychom to snad osobně brát měli.”

„Já to osobně беру, na to se spolehni!”

Ze salónku se znovu začaly ozývat všelijaké zvuky, nářek a sténání, zoufalé výkřiky raněných a škrábání na dveře. Berry uslyšel, jak někdo sáhl do kláves klavíru. Na okamžik se domníval, že se ten člověk pokouší hrát.

Berry si uvědomoval, že se všichni cestující utopí, přistane-li na hladině oceánu, a sám si přiznával, že pro záchranu kohokoli z nich udělá velice málo, vlastně vůbec nic.

Vzal Sharon za ruku a obrátil jí zápěstí tak, aby viděl hodinky. „Je 14.24. K pobřeží se přiblížíme až za několik hodin.” Snažil se myslet na věci, které budou potřebovat při přistání na letišti. Pohledem se přesvědčil, že automatické řízení je stále zapnuto, rozepnul si bezpečnostní pás a sesunul se z kapitánova sedadla. „Kam jdeš?”

Berry si nasadil úsměv. „Nikam daleko, neboj se.” Usmála se vlastní hloupé otázce.

Berry si klekl za kapitánovo sedadlo a šátral pod ním rukou.

„Co hledáš?” zeptala se Sharon.

„Mapy. Potřebuju je kvůli rádiovým navigačním signálům.”

„Ale rádio nám přece nefunguje.”

„Navigační stanice možná budou. Nejsou spojeny s vysílacím a přijímacím zařízením.” Berry dál lovil pod sedadlem, ale nakonec se zvedl s prázdnýma rukama. „Doprčic! Asi je vyfouk unikající vzduch. Moc by se nám hodily. To mě teda . . .!”

Letiště v San Francisku by bez dobře slyšitelného navigačního signálu našli těžko, i kdyby měli dost paliva a mohli pendlovat sem a tam podél pobřeží. A to samozřejmě neměli.

„Záleží na nich opravdu tak moc?”

„Obejdeme se bez nich.” Berry se posadil na kapitánovo sedadlo. „Až se přiblížíme k pobřeží, můžeme zkoumat všechny frekvence, jaké máme. Dokud nenajdeme tu správnou.” Ale Berry věděl, že kanálů je mnoho a času málo.

Crandallová si rozepnula pás. „Podívám se támhle.” „O. K.”

Předklonila se a strčila ruku pod sedadlo druhého pilota. „Nic. Počkej . . .” Nahnula se doprava, jak jí to konzole dovolovala. „Asi tam něco bude. Ano.” Sharon vytáhla svazek zmačkaných papírů. „Tady je mám.”

Berry po nich rychle sáhl. „Jsou to mapy,” prohlásil. „Určitě si je tam schoval druhý pilot.”

Na okamžik se mu vybavil McVary, potácející se v salónku. Byli v jeho pilotní kabině a našli jeho mapy. Ted' ale patří Berrymu, ať s nimi dělá, co umí. Berry opatrně rozložil jednu mapu po druhé.

„Jsou to ty, které potřebujeme?” zeptala se Sharon s napětím v hlase.

Berry se na ni usmál. „Jistě.” Ukázal na jednu z map. „Tady máme San Francisco. A tuhle frekvenci hledám.”

„Bude rádio fungovat?” Sharon se užírala pochybami.

„Zatím ne. Ale až se přiblížíme, přesvědčíme se jestli dokážeme zachytit signál.” Berry složil mapy tak, aby mapa San Franciska zůstala nahoře.

"A co když ne?"

"V tom případě bude naším cílem jakýkoli kus pevné země. Vyznáš se v orientačních bodech na pobřeží?" "Myslím, že ano. Viděla jsem je přece tolikrát." "Poznala bys případně, jestli jsme na sever nebo na jih od San Franciska? Nebo kdybychom se blížili k jinému městu? K jakémukoli letišti?"

Chvilí přemýšlela a pak řekla: "To ti řeknu, až tam budem."

"Prima. Zatím můžeš přemýšlet."

"Taky že budu." Natáhla si nahé nohy a opřela se o opěradlo. "Ted' si pojd' jen tak povídat. Nebudem myslet na věci, které potom stejně přijdou."

"Jsem pro. Momentálně nemám do čeho píchnout." Sharon zavřela oči. "Vyprávěj mi . . . jak žiješ doma." Berry by byl radši mluvil o něčem jiném. Také se opřel a snažil se soustředit na odpověď. Vtom se znovu rozblikala oranžová kontrolka, signalizující, že se vypnulo automatické řízení. Berry popadl řídicí páku. "Ježíšmarjá, co je zas tohle?!"

"Automatické řízení?"

"Jo." Pochopil, že se na ně už nemůže spoléhat. Při divokém klesání se autopilot zřejmě porouchal. Berrymu nezbyvalo, než aby řídil straton ručně až do přistání. Zrovna když se snažil soustředit na správné nastavení ručního řízení, uslyšel, jak někdo za ním vytrvale škrábe na dveře kabiny a někdo jiný mlátí do kláves klavíru a vyluzuje nesnesitelné zvuky. Začínalo mu to lézt na nervy. Vtom zacinkal zvonek terminálu.

"Johne, další zpráva!"

"Berry se podíval na obrazovku. Opakovali tutéž zprávu, jakou odeslali před několika minutami. Ti hajzlové mávali Berrymu před nosem návnadou pro případ, že by se mu zázrakem podařilo zachránit straton před zřícením do Tichého oceánu. "At' mi vylížou . . .", ulevil si. Bral to jako osobní urážku. Odvrátil se a zadíval se ven.

15

Jack Ferro šel po dlouhé liduprázdné chodbě, vedoucí k dispečerskému stanovišti. Edward Johnson si od něho před chvilí vzal podrobné hlášení a poslal ho domů. Do místnosti spojové techniky ho zase nepustil. Jack Ferro věděl, že jeho dny u Trans-United jsou prakticky sečteny.

Uslyšel, že někdo jde do schodů na konci chodby. Na schodišti se najednou vynořila postava šéfpilota Kevina Fitzgeralda. Byl to vysoký, svalnatý a opálený muž v ošoupaných džínách a tričku. Rychle došel k Ferrovi, který mu ustoupil z cesty. Pozdravili se němým kývnutím.

Ferro si odkašlal. "Pane kapitáne . . ."

Šéfpilot kolem něj prošel, mířil ke dveřím na konci chodby a jenom otočil v chůzi hlavu. "Co se děje, Jacku?"

"Všichni jsou na ředitelství. V zasedačce, pane kapitáne."

"Do prdele!" Kapitán se obrátil na podpatku a zamířil zpátky. "Tady se nic neděje?"

"Ne, pane. Spojení s letem 52 se zcela ztratilo." Fitzgerald se nezastavil a šel zpátky ke schodišti. "To

je průser, Jacku. Pěkný průser. Nikdo nemá páru, co se vlastně děje."

"Ano, pane kapitáne," zavolal Ferro za ztrácející se postavou.

Fitzgerald zmizel na schodišti.

Jack Ferro zůstal stát na prázdné chodbě. Chvilí uvažoval, okamžik ještě váhal, ale pak se rozběhl, nejdřív po chodbě a pak dolů po schodech, které bral po třech a po čtyřech.

Fitzgerald právě nastupoval na parkovišti do importovaného sportovního vozu. Ferro se k němu rozběhl. Fitzgerald nastartoval a obrátil hlavu k dispečerovi. "Co je, Jacku?"

Ferro nemohl mluvit.

Nemám čas. Chceš mi něco důležitýho?" Fitzgerald si ho změřil. Pak se zeptal přátelštějším tónem: "Tak co?" Vypnul motor.

Ferro se sehnul k okénku. "Kapitáne, musím s vámi mluvit."

Fitzgerald pracoval s lidmi už dlouho a Jacka Ferra znal jako své boty, takže věděl, že uslyší něco velmi důležitýho. "Nastup si. Řekneš mi to po cestě."

"Ne, pane kapitáne. Myslím, že bude lepší, když zůstanete tady."

Fitzgerald rozrazil dveře a vystoupil. "Tak ven s tím!" "Víte . . ."

"Nech si všechny zbytečný řečičky a vomáčky. Jdi rovnou na věc, slyšíš!"

"Myslím . . . Totiž vím jistě, že tady něco nehraje." Fitzgerald přikývl. "K věci."

Jack Ferro začal vyprávět, co věděl.

V místnosti spojové techniky u společnosti Trans-United houstla atmosféra. Výpary z kopírovacích zařízení zamořovaly nehybné ovzduší. Edward Johnson seděl s vyhrnutými rukávy a kravatou na půl žerdi.

Wayne Metz si otíral zpocený obličej navlhčeným kapesníkem. Spokojeně pokýval hlavou.

"Myslím, že je to hotový, Ede."

Johnson váhavě přikývl. Cítil se mizerně - o tom nemohlo být pochyb - ale zároveň měl pocit, že břemeno světa - totiž břemeno stratonu - spadlo z jeho ramen. Nelíbilo se mu, že Metz ani neskrývá svou radost. Ten chlap vůbec nerozumí létání, aeroliniím ani lidem, kteří u nich pracují. Zná nejvyšší závazky pojišťovny a taky finty, jak se z nich vyvlíct. Johnson stiskl opakovací tlačítko na terminálu a držel na něm prst.

LET 52. SLYŠÍTE NÁS? POTVRDTE PŘÍJEM.

ŘEDITELSTVÍ V SAN FRANCISKU

Zpráva se tiskla znovu a znovu, protože držel prst na tlačítku. V zásobním koši terminálu se začala hromadit halda sestav. Johnson se podíval na hodinky. "To by mohlo stačit, když jsme tu zprávu vysílali nejméně hodinu každé tři minuty." Pustil opakovací tlačítko a vyt'ukal poslední zprávu.

LETU 52. JESTLI NÁS SLYŠÍTE, VYSÍLEJTE MAYDAY NEBO JAKOUKOLI

KOMBINACI PÍSMEN NEBO ČÍSLIC.

ŘEDITELSTVÍ V SAN FRANCISKU

Johnson i Metz mlčky čekali, co se bude dít.

Metz se podíval na nástěnné hodiny. 14.30. Odkášlal si a prohlásil: "A je to. Konec."

"Zřejmě ano." Johnson se zamyslel. Je vyloučeno, aby sváteční pilot mohl zachránit letadlo, kterému zhasly všechny čtyři proudové motory. Ze 3300 metrů se určitě zřítil nejpozději během pěti minut. Kdyby se v letadle vyznal, stihl by znovu uvést motory do chodu, ale ten Berry přece neměl o řízení stratonu páru, a nemohl ho zvládnout. Pět minut. Na okamžik ho dojala představa stratonu řítícího se z výšky 3300 metrů do Tichého oceánu. V duchu jasně viděl, jak to vypadá v pilotní kabině letadla, které padá do moře. Vybavil si Berryho a letušku, kteří bezpečně vědí, že je někdo vědomě posílá na smrt. "Proboha, Wayne, ještě to nemáme celý z krku." Johnsonovi se roztrásla kolena. V duchu se modlil, aby si toho Metz nevšiml.

Metz se rozhlédl po místnosti. "Nezapomněli jsme na nic?"

Johnson se po něm podíval. "A i kdyby ano, stejně bys nepoznal, na co."

"O. K.," řekl Metz. "Chápu, že ti to není příjemný. Ale na mě to nehaž. Chci se jen přesvědčit, jestli jsme náhodou někde nezapomněli zaplácnout díru. Kolem takový díry se často uplete oprátka. Už jsme vtom namočený tak, že . . ."

"Máš ty vytištěný zprávy?"

"Jasně." Metz ukázal na sportovní sako pověšené přes opěradlo.

"Obleč si sako." Johnson popadl vlastní sako a přehodil si je přes ramena. Šel ke dveřím. Na okamžik si říkal, že by radši venku nakládal zavazadla, svítilo by sluníčko, kolem by byli part'áci, s kterými by se bavil o ženských a o sportu. Léta kompromisů by z něho spadla

stejně jako sdružené pojištění, které pomáhal prosadit, a hlavně by ho přestala pronásledovat představa stratonu, která ho, jak věděl, bude štvát až do smrti.

Johnson najednou vycítil, že ho někdo pozoruje skleněnou výplní. Zvedl hlavu a uviděl postavu Kevina Fitzgeralda, zastíňující celé dveře. Klika se bezmocně otáčela.

Metz okamžitě zpozoroval, že se Fitzgerald s Johnsonem mají rádi jako kočka s myší, a zároveň si všiml změny v Johnsonově chování. Znovu pocítil strach.

Johnson se vrhl ke dveřím a přitom poučil Metze: "To je Fitzgerald. Nech všechno na mně. Ani slovo, rozumíš!" Johnson rychle odemkl a otevřel dveře. "Vítám tě, Kevine."

Fitzgerald významně sledoval zástrčku na dveřích a po chvíli, která se vlekla jako věčnost, zvedl hlavu. "Co je nového?" Vešel do místnosti a rozhlédl se.

"Slyšel jsi tu zprávu v zasedačce?"

"Ne. Válek jsem se na pláži. Jen tak jsem zavolaal a dozvěděl jsem se, co se děje. O zasedačce se nikdo nezmínil, tak jsem šel samozřejmě rovnou sem."

"Pochopitelně." Zapomněl Johnson někoho postavit na parkoviště? Ne, poslal tam přece Ferra. Aby ho . . . dobytka pitomého! Johnson si uvědomoval, jaké má štěstí, že Fitzgerald nepřišel dřív. "Posralo se to od samého začátku. Hlavně na řízení provozu, i když naši chlapi taky udělali pár bot."

"Na veřejné popravy je zatím dost času. Kdo je tohle?"

Johnson se ohlédl. "To je Wayne Metz od Beneficial Insurance - zástupce naší pojišťovny."

Metz podal Fitzgeraldovi ruku. "Všechno mě to moc mrzí, pane kapitáne."

Fitzgerald mu ze slušnosti stiskl ruku. "Jo. Nás taky." Pak se zeptal Johnsona: "Pořád se nehlásí?"

"Ne. Mlčí už přes hodinu." Johnson ukázal na terminál. "Poslední zprávu jsem opakoval každé tři minuty. Žádná odpověď."

Fitzgerald se přihnul k počítači a vytrhl z něj papír. Podržel si sestavu v rozpažených rukou, přečetl si zprávu a odhodil ji na terminál. Obrátil se k Johnsonovi a měřil si ho o vteřinu déle, než připouštěla slušnost. "Podle mě pilot - ten Berry - má letadlo pevně v rukou."

Johnsonovi vrtalo hlavou, odkud má Fitzgerald informace, když nebyl v zasedací síni.

"Vypadalo to tak." Fitzgerald ho přerušil: "Poškození letounu bylo sice značné, ale ne kritické."

"Určitě bylo kritické." Ferro. Fitzgerald mluvil s Ferrem.

"Neposlal náhodou žádnou zprávu, že je v tísní? Nevysílal mayday?"

Johnsonovi začalo bušit srdce. Proč se ptá na takové věci? "Tááhle na pultu máš originály prvních tištěných zpráv. Dal jsem je rozmnožit a kopie jsem poslal na správu provozu a do zasedačky. Najdeš v nich odpovědi na některý své otázky."

Fitzgerald si rozložil zprávy na dlouhý pult pod mapou Tichomoří. Na hlavním dispečerském stanovišti si mezitím z rozpisu, který bylo vidět za skleněnou stěnou, přečetl jména pilotů.

Stuart . . . McVary . . . Fessler . . . poškození mozku . . . panebože! Ferrova slova na něho nezapůsobila zdaleka tak hluboce jako tyhle tištěné zprávy z poškozeného stratonu.

Fitzgerald se zadíval někam mezi rozložené zprávy a značky na mapě Tichomoří. "Proč sem někdo okamžitě nepovolal pilota, aby mu dával instrukce, jak má řídit straton?"

"Šlo to moc rychle za sebou. Podívej se, kapitáne, jestli máš nějaké dotazy, tak je můžem probrat v zasedačce."

Fitzgerald jeho návrh ignoroval a zeptal se Metze: "Co tady vlastně děláte?"

Metz okamžitě pocítil kapitánovu duševní převahu a připadal si jako kluk přistižený při nějaké lumpárně. Víte . . . kapitáne, z hlediska pojišťovny . . . Zkrátka chtěl jsem se přesvědčit, jestli jsme něco nezanedbali. Jestli jsme udělali všechno co je v lidských silách, pro snížení našich i vašich nákladů." Fitzgerald ho probodával pohledem a Metz pochopil, že musí mluvit dál. "Jistě si dovedete představit, kapitáne, že by advokáti postižených nafoukli

každé sebemenší přehlédnutí do nebetyčných rozměrů. Koneckonců naše interní směrnice doporučují, aby zástupce pojišťovny byl přítomen při...

"Já vím." Fitzgerald se zeptal Johnsona. "Kde máte našeho právníka? Kde je pojišťovatel letadla? A kde je Abbot, zástupce firmy Straton Aircraft?"

"Nejspíš v zasedačce. Podívej, Kevine, nechápu, co tě posedlo ale jestli opravdu máš nějaký dotazy, bude lepší, když půjdem do zasedačky a tam si je v klidu probereme." Johnson potřeboval vystrnadit Kevina Fitzgeralda z místnosti spojové techniky, i když věděl, že na tom už nezáleží. "Tak jdeme, kapitáne. Musím to tu zamknout." Jakmile ta slova vypustil z úst, nejradši by si byl ukousl jazyk.

"A proč?"

Johnson odpověděl po chvíli přemýšlení: "Podle předpisů se nesmí ničím hýbat, dokud nepřijde vládní komise."

Fitzgerald pomalu zavrtěl hlavou. "Musíš si pořádně přečíst příručku, Ede. Tohle ustanovení se týká výhradně místa neštěstí."

Johnson se přestával ovládat a pokusil se to zakrývat tím, že dával okázale najevo netrpělivost. "Tak tu klidně zůstaň. Já musím na poradu." Johnson vykročil ke dveřím.

Metz ho následoval. Fitzgerald se nehnul z místa. "Moment."

Johnson se obrátil.

"Chápu, že nemáte páru o lítání, ale zkuste se vžít do postavení pilota ztraceného nad oceánem. Jediný spojení vám hapruje. Asi byste nechtěli, aby se na vás na letišti vykašlali a nechali spojovou techniku plavat, co?" Fitzgerald přistoupil k terminálu a vyt'ukal zprávu.

LETU 52. JESTLI NÁS SLYŠÍTE, NEVĚŘTE, ŽE JSME NA VÁS ZAPOMNĚLI. U TERMINÁLU BUDE SLUŽBA, DOKUD VÁS NENAJDEME.

ŘEDITELSTVÍ V SAN FRANCISKU

Fitzgerald se podíval na Johnsona. "Zavolej sem Ferra."

Johnsonovi blesklo hlavou, že Ferra přece poslal domů, ale když zvedl hlavu, uviděl, že sedí za svým stolem na dispečerském stanovišti. Hajzl! "Ferro! Pojd' sem." .

Jack Ferro rychle přišel do místnosti spojové techniky. Podíval se Johnsonovi do očí.

Johnson si všiml Ferrova vzdorného výrazu a pochopil, že Jack Ferro se stal chráněncem Kevina Fitzgeralda. Dobytek! Počkej, postarám se, abys nevypravoval nic většího než dodávku s obědama do závodky. "Chce s tebou mluvit pan kapitán."

Fitzgerald zat'ukal na opěradlo křesla stojícího před terminálem. "Jacku, posad' se semhle a sleduj cvrkot. Každé dvě až tři minuty vysílej a čekej - čekej na odpověď, Jacku."

Johnson sledoval, jak Ferro stiskl opakovací tlačítko a vysílá znovu Fitzgeraldovu zprávu. Straton se zřítil, na tom už nikdo nic nezmění - ani nějaký Kevin Fitzgerald, Jack Ferro, celé vedení podniku a dokonce ani sám pan ředitel nebo předseda správní rady. Udělal to přece kvůli nim stejně jako kvůli sobě - jenomže to oni nikdy nepochopí.

Fitzgerald zvedl sluchátko podnikového telefonu a vytočil číslo zasedací místnosti na ředitelství. "Potřebuju mluvit s ředitelem."

Johnson si uvědomoval, že na něm musí být vidět rostoucí vnitřní neklid. Vytáhl z kapsy doutník, stiskl ho v zubech a zapálil si.

Metz by byl nejradši zmizel, ale řekl si, že by to nebylo vhodné. Sáhl do kapsy u saka a přesvědčil se, že tam má balík sestav z terminálu. Všiml si, že ho Johnson probodává pohledem skrz mrak doutníkového dýmu.

Fitzgerald telefonoval. "Ano, pane řediteli. Tady Fitzgerald. Zrovna jsem se to domák. Pěkná šlamastika. Jsem na dispečerském stanovišti s Edem Johnsonem a panem Metzem z pojišťovny Beneficial. Ano. Necháme tu dispečera, který bude monitorovat a vysílat. Budem u vás během deseti minut. Dobře." Fitzgerald zavěsil a řekl Johnsonovi: "V 18.00 je tiskovka. Ty budeš hvězda. Zvládneš to?"

"Že váháš."

"V hale pro důležité osobnosti se shromažďují příbuzní cestujících. Musím k nim promluvit. Závídím ti tvoji sebejistotu." Ostře si Johnsona změřil. "Nevím, co se tu dělo, ale až se octneš pod palbou reportérů, měl bys vzít rozum do hrsti."

Myslíš, že jsem malej kluk?" Změřili se nepřátelskými pohledy.

Metz se protáhl dveřmi a rozpačitě postával uprostřed dispečerského stanoviště.

Ferro předstíral, že si všímá výhradně terminálu. Uvědomoval si, že Fitzgerald postupuje naprosto zbrkle a nebezpečně. V duchu doufal, že jeho vlastní mlhavá podezření jsou opodstatněná alespoň natolik, aby šéfpilotovi nezlomila vaz.

Fitzgerald nakonec řekl: "Johnsone, v každém případě zjistíme, co se přihodilo letu 52, co se dělo tady a kdo zanedbal svou povinnost. Osobně je mi úplně jedno, jak dlouho to bude trvat a kdo si to odskáče."

Johnson vyndal doutník z úst. "Chováš se, jako bych tam tu zasranou bombu podstrčil já. Nepokoušej se tu nehodu hodit na krk mně. Dovedu se o sebe postarat a z tohodle maléru vyjdu čistej jako lilium, na to můžeš vzít jed, kapitáne. Ano, jako lilium." Johnson se obrátil na podpatku a vyšel z místnosti. Na dispečerském stanovišti vdechl čistší vzduch. Hlava mu třeštila a žaludek se křečovitě svíral. Prošel kolem Wayne Metze i kolem dispečerů, kteří seděli se skloněnými hlavami, a vyšel na chodbu, po níž nedávno přišel.

Randolf Hennings, kontraadmirál ve výslužbě, se těžce opíral o zábradlí táhnoucí se podél chodby na palubě O-2 v útrobách nástavby Nimitzu. Na chodbě nebyla živá duše a vypadalo to, že ještě nějaký čas nebude. Podíval se po dvou bílých hvězdách označujících schodiště vedoucí k admirálskému vchodu. Na admirálskou chodbu byl zakázán vstup všem nižším hodnostem, pokud nebyly pověřeny speciálním úkolem. Hennings si už dávno uvědomoval, že podobné tradice jsou nesmyslné. Tradice, které k ničemu nevedou. Ale zároveň si uvědomoval, že mu vyhovují. Kodex důstojnické cti, Závazky a přísaha. Všechny jsou zakořeněny ve stejné potřebě a všechny slouží stejnému účelu.

Hennings dlouze vydechl. Otřel si prsty o lano zábradlí. Pouhý dotek zkrouceného konopí v něm vyvolal záplavu vzpomínek. Jižní Pacifik - nebo spíš Jižní moře, jak se tehdy říkalo. Modré moře, slunná obloha, pláže s palmami a mladí důstojníci ve žlutohnědých tropických uniformách. Válka. Velké námořní bitvy a obojživelné operace. Ale tyhle vzpomínky měl momentálně zkažené. Z hloubi mozku se mu jako ponorka rozrážející hladinu vynořovalo jediné slovo, které se okamžitě dralo na rty: "Vražda."

Hennings pomalu prošel liduprázdnou, šedavě natřenou chodbou, otevřel dveře a vyšel na sluncem zalitou letovou palubu.

Po skoro prázdné obrovské ploše vál mírný větřík.

Sedmdesát metrů před velitelskou věží stál připravený dopravní letoun S-3. Piloti zrovna dokončovali meziletovou prohlídku. Důstojnický sluha už přinesl z příslušné kajuty zavazadla a uvelebil se na nich hned vedle vchodu do zavazadlového prostoru. Admirálovi se zdálo, že ho v tom letadle přivezli bůhvíjak dávno. Obrátil se a šel pryč od letounu.

Tichomořské slunce stálo přímo za zádí a z asfaltované letové paluby stoupaly vlny horka. Admirál si všiml námořníka, který něco kutil u zadního výtahu na pravoboku, a širokým obloukem se mu vyhnul. Došel až na konec paluby a opřel se o řetěz zábradlí. Pod sebou viděl napěněnou bílou brázdu, kterou za sebou zanechávala obří letadlová loď na atomový pohon. Přímo pod ním vlála na samé zádi obrovská americká vlajka, vztyčená na stěžni.

Vlajka ve větru příjemně povívala a její jasné barvy se odrážely od bílé pěny za lodí.

Randolf Hennings si vzpomněl na svou ženu Mary. Žil s ní třiatřicet let, ale většinou nebyl doma. Zemřela krátce poté, co odešel do výslužby, takže s ní už nestihl prožít věci, které celý život odkládal.

Vzpomněl si na kamarády. Většinou už nežili, někteří padli ve válce jiní zemřeli přirozenou smrtí. Zbytek dožíval osaměle v penzi. Admirál jako všichni příslušníci válečného námořnictva neměl kořeny, domov ani příbuzné, kteří by se k němu hlásili.

Musel se čím dál tím víc smiřovat s vědomím, že je osamělý a navíc že se do dnešní doby nehodí. Odjakživa byl přesvědčen, že moderní vědecké objevy a řešení problémů jednoho dne předloží nečekaný a nepřijatelný účet. Ted' pochopil, že předvídané zúčtování nadešlo dnes. Dnešní morálka, jak ji provozuje James Sloan, často vede k větším neštěstím a horším důsledkům než striktní mravní kodex včerejška. Straton byl zničen se všemi lidmi na palubě právě touto ze řetězu puštěnou technikou která nezná ani morální citění ani zodpovědnost. Zabila i Petra Matose. Hennings se pokusil Přizpůsobit novému přístupu, ale dosáhl pouze toho, že se podílel na zločinu proti lidskosti.

Slyšel, jak na předním výtahu sto osmdesát metrů za ním startují motory S-3. Za chvíli se po něm začnou shánět. Nastoupí kapitán Diehl, pár důstojníků a námořníků, narychlo mu vzdají předepsané pocty a pak se rozejdou za důležitějším zaměstnáním.

Randolf Hennings upřeně sledoval pěníci se brázdu za zády. Vzpomínal na známé důstojníky, kteří byli pohřbeni na moři a kteří na moři zahynuli. Měli kratší život, ale zemřeli dřív, než stačili jakkoli poskvřnit své hrdinské činy.

Admirál věřil, že jednou, v Soudný den, země i moře vydají své mrtvé a také svá tajemství. Pak lidé ukážou prstem na své vrahy, na své mučitele i na ty, jejichž nedbalost nebo neschopnost zavinila jejich smrt. Bůh potom bude soudit každého zvlášť a všechny postihne zasloužený trest.

Admirál zaslechl z dálky hlášení palubního rozhlasu, který se po něm sháněl.

Randolf Hennings překročil řetěz zábradlí a došel až na samotný konec paluby. Tam se ale nezastavil a dalším krokem opustil palubu letadlové lodě, propadl se kolem ochranné sítě i kolem rozvinuté americké vlajky a nikým nepozorován dopadl do bílé brázdy, kterou za sebou zanechávala letadlová loď válečného námořnictva USA Chester W. Nimitz.

16

Johna Berryho bolela od ručního řízení stratonu ramena a v celém těle se mu začala projevovat reakce na zátěž při divokém sestupu a na rvačku s McVarym. Na obličejích a na pažích mu naskočily modřiny a klouby mu ztuhly. Hlava začínala třeštit a přestával zřetelně vidět. Zkontroloval stav paliva. V nádržích zbývala necelá osmina zásob. "Kolik je hodin?"

Sharon se podívala na hodinky, na kterých měla sanfranciský čas. "Za pět minut šest."

Oranžová kontrolka ohlašující vypnutí automatického řízení už přes tři hodiny vytrvale svítila. Berry měl iracionální vztek na nefungující zařízení. "Sharon převeźmi řízení."

Uchopila oběma rukama řídicí páku.

Berry se protáhl a protřel si zarudlé oči. Záchranná vesta překážela v pohybu, ale Berry byl přesvědčen, že ve výšce 300 metrů - pád do moře by trval necelou minutu - si ji musí všichni tři nechat na sobě. "Kdo první zahlédne zemi, dostane láhev šampaňského, jako na lodi."

"A mě někdo pozve v New Yorku na oběd, jestli přistaneme na letišti."

"Fajn. A Linda . . ." Berry se ohlédl. "Co budeš chtít, až přistaneme?" Berry okamžitě litoval, že se dal unést. Linda" sedící na sedadle, zvedla hlavu a pokrčila

rameny. , Já chci něčeho napít. A taky chci vědět, jestli je maminka . . . jestli je v pořádku."

Berry se obrátil a podíval se předním sklem na oceán. Moře se uklidňovalo, ale občas se přihnaly vysoké, převalující se vlny. Kdyby museli přistát, stačila by jediná a strhla by straton pod hladinu. Obloha byla plná bílých kumulů, ohlašujících krásné počasí. Berryho předpověď, že musí spatřit zemi nejpozději do šesti hodin, v nich vzbudila přehnané . naděje. Sharon s Lindou mu visely na rtech a každé jeho slovo braly smrtelně vážně. Napříště bude muset být opatrnější.

Podíval se na ovládací panel radiostanice. Naladil kapitánovu navigační stanici na frekvenci vysílače z letiště Salinas, které leží na jih od San Franciska. Stanici druhého pilota naladil na letiště v San Francisku. Berry si říkal, že stanice sice mají omezený dosah, ale že by už měli

být dost blízko na to, aby zachytili signál z některého z obou letišť. Jinak by to znamenalo, že se odchýlil od kursu tak daleko, že jejich signály nezachytí už nikdy. "Hýbe se to tam u tebe?"

Crandallová se podívala na směrový indikátor na stanici druhého pilota. "Nic nevidím." Možná, říkal si v duchu Berry, že kabely navigačních stanic byly přetrženy jako u normálních vysílaček. Bez vysílačky se ale dá přistát, kdežto bez slušného příjmu navigačního signálu, kterého bych se mohl držet, nedokážu před konečným přistávacím manévrem nabrat správný směr.

Sharon Crandallová se podívala do mapy rádiových vysílačů na Západním pobřeží, kterou držela na klíně. "Myslíš, že máme navigační stanice správně naladěné?"

"Půjč mi ještě jednou tu mapu," Berry natáhl ruku po mapě, podíval se na ni a pak na navigační stanice ale bylo mu jasné, že k žádnému omylu ve vyladění nemohlo dojít. Možná že je ještě moc daleko od pobřeží nebo se odchýlil daleko na jih nebo na sever, anebo - což by bylo horší - stanice prostě nefungují. Nevěděl, na čem je, a ani si to neměl možnost ověřit. Vrátil mapu Sharon. "Ještě jsme asi daleko. Sleduj indikátor, který máš vedle sebe. Jestli se pohne, třeba jen o kousek, hned mi řekni."

"Spolehni se." Proti své vůli přejela očima obrazovku terminálu. Trčela na ní nehybně zpráva, ale pak zmizela, protože někdo na opačném konci stiskl opakovací tlačítko. Zvonek zacinkal a na obrazovce se začala objevovat první písmena stejné zprávy, jaká se během posledních tří hodin objevovala ve tří nebo čtyřminutových intervalech.

LETU 52. JESTLI NÁS SLYŠÍTE, NEVĚŘTE, ŽE JSME NA VÁS ZAPOMNĚLI. U TERMINÁLU BUDE SLUŽBA, DOKUD VÁS NENAJDEME.

ŘEDITELSTVÍ V SAN FRANCISKU

,Asi bychom měli odpovědět."

Berry se tentokrát ani neobtěžoval podívat se na obrazovku. Obracel se k ní, kdykoli zacinkl zvonek, a začínal si už připadat jako Pavlovův pes. Vůle mu zvolna ochabovala a byl by rád odpověděl. Klidně by ho dokázali přesvědčit, aby udělal, cokoli mu řeknou.

"Johne, nedovedu si představit, že by opakovali tuhle zprávu, kdyby . . ."

"Potřebujou se přesvědčit, že jsme na beton spadli." Vybavilo se mu těch patnáct nebo dvacet zpráv, které přišly v rychlém sledu za sebou během předcházejících hodin. Zvonek při nich vytrvale cinkal déle než minutu. "Anebo musí předvádět, že se pro nás snaží něco udělat. Budou nás volat, dokud nějaký vládní činitel nebo zástupce letecké společnosti neprohlásí, že nám, i kdybychom se nakrásně nezřítily, muselo mezitím dojít palivo. Možná že je to zavedená praxe. Nevím přesně, co se tam u nich odehrává, ale nemůžu pořád zapomenout na ten vektor na Havaj a na instrukce, podle kterých jsem vypnul přívod paliva."

Crandallová přikývla. Slova, nehybně trčící na obrazovce, působila tak důvěryhodným dojmem. "Hajzlové!«

Jasně. Jsou to hajzlové." Berry v posledních hodinách nedělal prakticky nic jiného, než že si zkoušel představit, jak to asi vypadá kolem terminálu na letišti. Hajzlové, nikdo jinej tam být nemůže.

"Johne? Máme to ještě zkoušet?" Sharon ukázala na ovládač brzdících štítů.

"Ne. Už jste to dostaly do ruky." Sharon s Lindou nacvičovaly, co budou dělat při přistání. Sharon už dokázala ovládat brzdící štíty podle Berryho pokynů, aby se mohl soustředit na přistávací dráhu - nebo na hladinu oceánu, kdyby došlo k nejhoršímu. "Nechceš se přetrénovat, vid'?" zeptal se Berry s úsměvem.

"Nechci." Všichni v kabině zmlkli, takže bylo slyšet zvuky doléhající ze salónku. Berry zaslechl, jak kdosi pláče a někdo tiše sténá, ale většina cestujících byla zticha. Napadlo ho, že asi spí. Potom se znovu ozval klavír, tentokrát nahlas, a Berry okamžitě poznal, co hrají. Nemohlo to být nic jiného než pasáž z Čajkovského koncertu č. 1, ovšem v příšerném aranžmá. "Podrž řízení."

Berry si strhl ochranný pás a šel rychle ke dveřím. "Co to děláš, John?"

Berry pootevřel dveře, pokud to napnutý nylon dovolil, přidržoval si je rukama a prostrčil hlavu mezerou. Podíval se do salónku. Všude ležely zhroucené postavy mrtvých a umírajících. Připomínaly panenky rozházené po pokoji nepořádného dítěte. Mnozí cestující však dosud byli na nohou a bezcílně bloumali po koberci vystlaném lidskými těly. Daniel McVary stál čelem ke dveřím pilotní kabiny.

Obličej měl potlučený a jedno oko mu zakrýval otok. Prudce vyrazil směrem k Berrymu. Bylo vidět, že napadá na nohu.

U klavíru seděl Isac Shelbourne, dlouhé bílé vlasy mu divoce vlály a prsty se mu míhaly po klávesách, úplně stejně, jako ho Berry vídal v televizi. "Přestaňte! Shelbourne, nechte toho! Proboha přestaňte!"

"John!" McVary se blížil a několik cestujících zvedlo hlavu, Někdo se zasmál. Ale klavírista hrál dál, Johna Berryho vůbec nevnímá.

"John!" Linda zakřičela: "Pane Berry . . . prosím vás, zavřete dveře."

Berry vtáhl hlavu zpátky do kabiny a pustil dveře, Napnutý nylon je sám zavřel. Berry se otočil, pomalu došel ke kapitánovu sedadlu a sedl si na ně. Chvilí seděl se skloněnou hlavou, potom zvedl ruce a uchopil řídicí páku. "Tak dobře. Už to mám."

Sharon Crandallová si ho změřila a položila mu ruku na rameno. "Jsi v pořádku?"

"Jasně. Nedělej si starosti."

V pilotní kabině zavládlo napjaté ticho.

Linda za sebou uslyšela nějaký hluk, otočila se a vykřikla hrůzou.

Berry a Crandallová se okamžitě ohlédli.

Dveře byly pootevřené a několikery ruce šátraly po hraně dveří. Některé uchopili dveře a tahaly je k sobě. Crandallová si rozepla bezpečnostní pás. "Zbytečně jsi je znova rozdráždil." Vstala ze sedadla.

"Nikam nechod'. Dojdu tam sám."

"Ale ne. Tohle zvládnou sama. Ty zůstaň u řízení." Letuška přistoupila k přepážce, sundala ze závěsu hasicí přístroj, došla ke dveřím a zkontrolovala délku punčocháčů. "Ty jsi je vytáhl!" Berry mlčel.

Crandallová se podívala na uzel utažený kolem zlomené zástrčky. Samotný uzel držel pevně, ale laminátové dveře kolem zástrčky popraskaly. Nemohla si vzpomenout, jestli byly popraskané už předtím. Crandallová zvedla hlavu a škvírou, už nejméně patnáct centimetrů širokou, uviděla hlavy a postavy cestujících. Zvedla hasicí přístroj a namířila jím McVarymu přímo do obličeje. Stiskla páčku a do škvíry mezi dveřmi se vyřítíl proud pěny. Za dveřmi se ozvaly vyděšené výkřiky. Většina rukou zmizela. Rozmáchla se přístrojem, zasáhla zbývající ruce a nakonec jím udeřila do posledního prstu, který ještě svíral dveře. Chvilí počkala, potom pověsila hasicí přístroj zpátky na místo a šla si sednout. "Dveře jsou kolem zástrčky popraskané.

Berry kývl hlavou.

"Druhý pilot . . . Dan McVary . . . je zřejmě popichuje..."

"Já vím." Berry se divil, že se v tak poškozeném mozku může udržet utkvělá myšlenka. Jak asi ovládá ostatní? Jak jim předává instrukce?

"Podle váhy bych řekla, že hasicí přístroj je už skoro prázdný."

"To tě nemusí trápit." "Jak to že ne?"

"Podívej já se ti omlouvám. Dal jsem se trošku unést, tak mi to odpust', jestli můžeš."

Přikývla a do očí jí vyhrkly slzy. "Já se taky omlouvám. Nemůžeš za to. Byl jsi skvělý, John. Pochybuju, že by nějaký profesionální pilot mohl být lepší."

"Určitě ne. Protože by si okamžitě uvědomil, že nemá šanci." Berry zvedl ruku ze řízení a pohládl ji po tváři. Kromě toho mám skvělou osádku." Obrátil se k Lindě Farleyové. "Ty jsi taky skvělý člen osádky," pochválil dívku a usmál se na ni.

Linda se na něho rozpačitě usmála.

Sharon Crandallová mu položila ruku na rameno. "Mám převzít řízení?"

"Ne. Ted' jsem na řadě já."

"Nechceš Ještě jednou zkusit zapnout autopilota?" "Ne. Mně to ted' docela jde. A potřebuju praxi." O. K."

Berry by byl rád zapnul automatické řízení. Nejen že by si odpočinul od řízení, ale také by v případě, že by našli letiště, nechal přistání na automatickém řízení. Bez něj bude muset řídit poškozený straton ručně doslova až do okamžiku, kdy dosedne na ranvej. Berry přejel pohledem obzor a pak se podíval na rádiový směrový indikátor.

"Johne! Pohnul se!"

Berry se vyklonil daleko ze sedadla a soustředěně sledoval indikátor na navigačním rádiu druhého pilota, Oba na něj dlouho, soustředěně zírali, ale střelka ležela nehnutě uprostřed stupnice. Berry si také všiml, že ukazatel dálkoměru zůstává prázdný.

"Měla jsem pocit, že se pohnula." Crandallová se nutila do rozhodného tónu. "Byla jsem si tím jistá." "Nic se neděje." Berry se narovnal na sedadle. "Sleduj ho dál."

"Fajn." Berry znovu zaujal pohodlnou pozici. Na přístrojové desce zůstávalo vše při starém. Vysílačky pořád mlčely. Navigační rádio zůstávalo hluché. Oranžová kontrolka hlásila, že automatické řízení zůstává pořád vypnuto. Kurs 131 stupňů. Rychlost 620 kilometrů. Výška 270 metrů. Jedinou změnu hlásil ukazatel stavu paliva, který poklesl pod jednu osminu celkového množství. I kdyby se hned přiblížil k zemi, vystačil by jen tak tak.

Berry zvedl hlavu a podíval se na obzor. Nic. Dlouhý úsek letu, trvající tři a půl hodiny, během nichž se nic pozoruhodného nestalo, jim sice dával větší naději, ale ted', když se každým okamžikem měla objevit země, se začínalo projevovat trvající napětí. Berry si zapálil poslední cigaretu a pokoušel se ovládnout vlastní prohlubující se zneklidnění.

Crandallová ukázala na obzor: "Co je tohle?"

Berry se posadil rovně a podíval se předním sklem. Během poslední půlhodiny viděl v každém chuchvalci mlhy nad mořem Kalifornii a v každém trochu barevně odlišném bodě na obzoru San Francisco. Z kdejakého obláčku si ve své obrazotvornosti udělali pevnou zemi, která se ovšem pokaždé, když se přiblížili, rozplynula ve vzduchu. Berry sledoval nízký pruh mlžného oparu nad horizontem. Najednou zavál od oceánu větřík a odfoukl jej. "Zase nic. Pořád samá mlha."

"Co když to byla mlha nad San Franciskem?" "Cože? Jaká mlha?"

"Mlha nad San Franciskem." Sharon se podívala na hodinky. "Je šest pryč. Touhle dobou se vždycky přivalí na město mlha."

Berrymu chvíli trvalo, než se zmohl na odpověď. Byl v San Francisku tolikrát, že si mohl na mlhu také vzpomenout. "Doprčic!"

"Co se děje?"

Berry se po ní ohlédl. "Taky jsi mi mohla tu zatracenou mlhu připomenout dřív! Co mám, prosím tě, dělat, jestli bude celý město v mlze?!"

"Promiň. Nenapadlo mě - totiž naši piloti dokážou - ty snad taky dovedeš přistát pomocí přístrojů, nebo ne?"

Berry se přemohl a nepřipomněl jí, jak chabou kvalifikací stačil získat pro podobný manévr.

"Ne, to nezvládnu. Je vyloučeno, abych přistál pouze za pomoci přístrojů." Berry přece neměl co pohledávat v kapitánově sedadle stratonu. V pilotní kabině bylo víc přístrojů než v deseti letadlech, v nichž létal, dohromady. "Kristepane měl jsem radši letět na jiné letiště, buď' víc na sever anebo na jih."

Crandallová ztratila provinilý pocit. "Nevíme, kde jsme, takže můžeme klidně být někde na sever nebo na jih od San Franciska." Zat'ukala na ukazatel stavu paliva. "Budem rádi, když vůbec zahlédnem pobřeží. Se sanfranciskou mlhou bych si zatím nedělala starost."

Berry sklonil hlavu k přístroji. Šestnáctina stavu. "Ano, Máš pravdu. Promiň. Jsem prostě . . . utahanej." "Já vím. Víš co - posadíme letadlo na vodu někde u pobřeží."

"Asi máš pravdu. Jestli doletíme až k pobřeží, které bude zahaleno mlhou, tak nouzově přistanu na hladině." Berry věděl, že nouzové přistání v husté mlze bude prakticky znamenat sebevraždu, ale nahlas nic neřekl. "Rád bych to zkusil na letišti, ale . . . panebože . . . měl bych plné ruce práce, i kdybych přistával za krásného počasí. Musíme taky myslet na lidi na zemi . . ."

„Tak to teda nezkoušej. Udělej, co chceš, a všechno bude v pořádku. Nelam si tím hlavu. Až na to dojde, uděláš jistě, co budeš moci.“

"Jistě. Ale ještě jednou se omlouvám." Nemělo cenu se s ní hádat kvůli mlze. Letadlo musel řídit sám, ať chtěl nebo ne, a mlha tam bude taky, ať se mu to bude líbit nebo ne. Berrymu začínaly povolovat nervy.

V duchu se modlil, aby se nezhroutil, až přijde čas přistání. Od okamžiku, kdy přišel do pilotní kabiny a uviděl vyřazenou osádku, věděl, že - nezahyne-li za letu - bude muset se stratonem nakonec přistát. Pohled na stav paliva mu říkal jasně, že ta hodina je přede dveřmi.

"Ale vždycky mlha nebývá." "Cože? Aha, už vím . . ."

"A když je mlhavý den, mlha přichází pomalu. Třeba se nám ještě podaří proklouznout."

"Snad." Zarazilo ho, že se nikdo nesází o oběd. Straton letěl dál jihovýchodním kursem a zapadající slunce vrhalo stín obrovského letadla na klidnou hladinu před levým křídlem.

Berry zoufale hledal na obzoru zemi a také vyhlížel letadlo nebo loď, které by poznaly, že straton postihla nehoda. Ale nikde se nic nepohnulo.

„Johne! Střelka se zase pohnula!“

Berry se rychle otočil k panelu druhého pilota. "Vždyt' se nehýbe!"

Sharon Crandallová upřeně hleděla na směrový indikátor navigačního rádia, ale střelka opravdu trčela nehybně jako mrtvá. "Ale pohnula se. Tentokrát to vím určitě. Viděla jsem ji. Přece jsem ji na vlastní oči viděla!"

"O. K., já ti to věřím." Berry sledoval pozorně střelku. Slýchal spoustu historek o zoufalých pilotech, kteří chtěli vidět světla přistávací plochy nebo povzbudivé údaje na přístrojích tak horoucně, až si sami namluvili všechno, co potřebovali.

"Viděla jsem, že se pohnula." "Fajn. Budem ji sledovat."

Celou minutu nespustili oči ze střelky. Berry si vzal mapu a ověřil si znovu frekvenci.

Navigační stanice, u které seděla Crandallová, byla nepochybně naladěna na vysílač v San Francisku. Berry se otočil zpátky, podíval se na indikátor a zašeptal: "Pořád je hluchá," jako by se bál, aby svým hlasem nezaplašil signál.

Crandallová nereagovala.

Oba se soustředili na indikátor a střelka sebou nakonec přece jen sotva znatelně trhla.

Zničehonic se jim otevřela elektronická cesta do San Franciska.

Sharon Crandallová nadskočila nadšením na sedadle. "Viděls!"

Berryho obličej se rozzářil širokým úsměvem. "Viděl. To si piš, že viděl!"

Střelka sebou začala trhat mnohem prudčeji, protože přijímaný signál postupně sílil.

Jakmile se střelka začala chvět pod vlivem elektronického impulsu z naváděcího paprsku vysílaného z letiště v San Francisku, John Berry poznal, jak bylo všem ztraceným a opuštěným letcům, námořníkům nebo objevitelům, když poprvé zahlédli svůj vytčený cíl.

"Brzy budeme doma. Ještě chvíli, a jsme tam."

"Johne, zvládneme to. Cítím to v kostech."

"Určitě, ted' máme větší šanci. Otáčeš tou stupnicí - tamtou, ano, až dostaneš střelku doprostřed." "Takhle?"

"Jo. A ted' mi přečti údaje z displeje." "1-3-9."

"Prima." Berry se obrátil k řídicí páce a otáčel straton mírně doprava, dokud se na kompasu starý kurs 131 stupňů nezměnil na 139 stupňů. Potom letadlo znovu vyrovnal.

Sharon se ohlédl po Lindě Farleyové, která byla jako obvykle zticha. "Zachytili jsme rádiem San Francisco." "Já nic neslyším."

Sharon se musela zasmát. "Nemůžeš. Tohle je . . . navigační rádio. Nahrazuje kompas. Ted' už víme, kterým směrem leží letiště."

"A oni vědí, kde jsme my?"

Odpověděl John Berry: "Zatím ne. Ale brzy nás zachytí radarem."

Linda Farleyová se předklonila na svém sedadle a opřela se rukama o kapitánovo sedadlo.

"Přistanete s letadlem, pane Berry?"

Berry přikývl. "Samozřejmě." Odmlčel se a dodal: "Jenže možná budeme muset přistát na vodě. Pamatuješ si co ti Sharon říkala? Jak se máš v takovém případě chovat?"

"Ano." "Tak dobře." Berry si přeladil svou navigační stanici ze Salinas na San Francisco.

"Odted'ka ho budu sledovat tady. Ty hledej pobřeží." Nastavil stupnice a pak sledoval, jak dálkoměr začíná ukazovat. Přečetl si údaj a usmál se. "San Francisco máme hned u nosu - 150 kilometrů."

"150 kilometrů," opakovala po něm Sharon. "Jak dlouho nám to bude trvat?"

"Asi patnáct minut. Kolik je hodin?"

Berry pokýval hlavou. "Nejdéle v 18.30 budem na zemi."

"Panebože, nemůžu tomu ani věřit!" Sharon se zajíkala. "Panebože, John - já tomu pořád nemůžu věřit!" Položila si hlavu do dlaní a celá se roztrásla. "Už jsme skoro doma."

"Jo." Berry odpověděl nepřítomným tónem. Pohled mu zabloudil k ukazatelům stavu paliva. Ručičky se blížily nule. Mezitím se už naučil převádět údaje o stavu paliva na letový čas. Nejpozději do 18.30, řekl si v duchu, nám dojde palivo.

17

Rozpálené reflektory Edwarda Johnsona odjakživa znervózňovaly, a dnes mu lezly na nervy ještě víc než normálně. Dlouhá, ořechovým dřevem obložená zasedací síň ve druhém patře hlavní letištní budovy, kde se konaly tiskové konference, praskala pod nápoem novinářů, kameramanů a představitelů letecké společnosti. Všichni jedou po katastrofách, říkal si v duchu Johnson, kromě těch, kteří jsou do nich fyzicky nebo finančně namočení. "Jsou horší než supi!"

Wayne Metz stál vedle Johnsona a snažil se tvářit nenápadně, jako by s ním neměl nic společného. "Mluv prosím tě tiše. Máš před sebou mikrofony."

Johnsonovi to bylo jedno. "Jsou to supi!" V místnosti byl takový hluk, že by ho podle jeho odhadu nikdo neslyšel, ani kdyby vykřičel z plných plic, co provedl. Utřel si čelo a našťvaně zaregistroval, že je zapnuta jen polovina reflektorů. "Brzy všechno zvadne." Podíval se na nástěnné hodiny. Ukazovaly 18.08. "Tydle debilní tiskovky v životě nezačnou včas." Zástupce firmy Straton Aviation Corporation Hank Abbot si razil cestu tlačenicí. "Ahoj, Ede. Pěkná šlamastika."

Johnson se po něm podíval. "Jo."

Abbot se obrátil na Metze. "Wayne Metz, jestli se nepletu? Pojišť'ovna Beneficial?"

"Přesně tak."

Johnson mu skočil do řeči. "Už jste uvědomili svého pojišť'ováka?"

Abbot na něj chvíli hloupě koukal, než mu došlo, kam Johnson míří. "Jen klid, Ede. Na jedny zprávy z terminálu je řeč o bombě."

"Viděl jsi, jak je letadlo poškozený, Hanku" "Samozřejmě ne, ale . . ."

"Neviděl to ani žádný inženýr. Přece nevěříš, že by nějaký cestující s poškozeným mozkiem dokázal rozeznat následky výbuchu bomby od konstrukční vady!" "Počkej, prosím tě, moment."

"Kdyby povolil trup nebo nějaké okno, protože nesnesly tlak vzduchu, lítali byste v tom vy, že jo?" "Hele, Ede, s Trans-United jsme začali kšeftovat už před válkou, když jsme něco zvorali špatnou konstrukcí, pokaždý jsme to přiznali a škodu nahradili, ale . . . "Promiň, Hanku. Nemáme ani letadlo, ani za chráněné cestující, nikdo nic neví. Nevím, proč bychom spolu měli momentálně mluvit bez advokáta."

"Ty hajzle!" Abbot si Johnsona chvíli ostře měřil, potom se obrátil na podpatku a začal si razit cestu davem do zadní části zasedací síně.

Metz pochválil Johnsona: "Člověče, málem jsi přesvědčil i mne, že je to jeho vina."

"Taky že je." Johnson se podíval Metzovi do očí. "Je to jeho vina."

Metz kývl. "Jak bude probíhat vládní vyšetřování?" "Hladce." Johnson byl přesvědčen, že vyšetřovací komise v žádném případě nedokáže rozmotat hustou síť, do které se zapletl osud stratonu. Jak před chvílí připomněl Abbotovi, v podobných situacích se vždycky postupuje podle zásady Nemáš letadlo, nemáš zachráněné cestující - nemáš koho pověsit. "Mluvil jsem s ředitelem." Johnson kývl směrem k příjemnému pánovi, stojícímu u černé stěny. "Tvrdil, že tvůj šéf je na tebe nasranej."

Metz přikývl. "Mluvil jsem s ním. Odpoledne byl docela milej, ale když mu došlo, kolik bude muset vysolit Trans-United, posed ho amok."

"To už má šek na tácu s poštou?"

"Kdyby věděl, jak špatně mohlo všechno dopadnout. Kdyby věděl, co jsme vlastně udělali . . ." Metz se rozhlédl. "Ještě dneska večer musím do New Yorku a ráno rovnou za šéfem."

Kristepane, doufám, že to opravdu hoděj na firmu, co vyrábí stratony."

"Zatím mi to vychází. A, Wayne," Johnson ztišil hlas, "ne aby tě napadlo naznačit panu Wilfordu Parkeovi, že jeho blond'atej krasavec pomáhal potopit straton, samozřejmě aby kryl vlastní podnik - protože kdybys to udělal . . ."

Metz přikývl. Při rozhovoru s Parkem mu došlo, že se dopustil hromadné vraždy úplně zbytečně. Jeho dny u společnosti Beneficial byly stejně definitivně sečteny. Johnson se zřejmě ze všeho naopak dostane čistý jak lilium. "V životě někdy přestává veškerá legrace - chápeš?"

"To mi budeš zrovna ty vykládat!" Johnson v té chvíli nežádal od života nic víc než se pořádně napít, najíst a vyspat. Nejradši by sedl do auta, dojel někam na pobřeží, ubytoval se v motelu a zapomněl na celé letiště. Nějaký hlas vykřikl: "Dvě minuty"

Metz nebyl na tisk a televizi zvyklý, takže ho nával v místnosti zmáhal a komplikoval mu i tak dost složitou situaci. Doufal, že Johnson všechno zvládne. Zničehonic ho posedla touha skrýt se někam do temných koutů místnosti. "Mám se uklidit někam stranou?"

"Myslíš třeba do Brazílie?" "Ale ne."

"Zůstaň tady. Stačí, když zmizíš z dosahu kamer, ale ne zas moc daleko."

Metz dostal nečekaný nápad. "Klidně bych jim odpovídal na otázky. Něco mě napadlo."

"Nezkoušej si zachraňovat flek na můj úkor. Možná že se dost zapotím, až budu hájit svůj vlastní. Uklid' se někam stranou."

Metz ustoupil. Viděl, že Johnson je pořád ještě labilní, ale až se sebere, začne přemýšlet, jak by Metzovi zachránil postavení. Metz neměl na vybranou, nic jiného mu nezbývalo.

"Jedna minuta!"

Johnson si vyndal z kapsy doutník a zapálil si. Rozhlédl se po místnosti. Kevin Fitzgerald stál uprostřed skupiny úředníků z oddělení pro práci s veřejností a z vedení podniku. Ředitel stál vedle předsedy správní rady a za nimi stál zřejmě sám Pánbůh, přestože Johnsonův rouhavý pohled nedokázal toho posledního při nejlepší vůli spatřit. Všichni se shodli, že tato tisková konference je příliš důležitá na to, aby mohla být ponechána v rukou lidí z propagace, a zároveň příliš smutná, aby s ní mohlo být spojováno ředitelovo jméno a jeho tvář. Hajzlové. Johnson si upravil kravatu a utřel si čelo.

"Třicet sekund!"

Johnson se podíval na hodinky. 18.12.

Televizní technik na něj zakřičel přes celou místnost: "Jsme připraveni, pane Johnstone."

Johnson přikývl. Otočil se přímo ke kameře právě v okamžiku, kdy zapojili poslední prudké reflektory. Metz ustoupil ještě dál od Johnsona. Nervózně sáhl do kapsy sportovního saka a ověřil si, jestli tam pořád má sestavy z terminálu, podobně jako si lidé normálně kontrolují, jestli neztratili peněženku. Zůstal jako opařený, protože v kapse nic nenašel. Vzápětí si však s uzarděním vzpomněl, že se s Johnsonem zastavili na cestě mezi hangárem společnosti Trans-United a hlavní letištní budovou a všechny zprávy spálili. Zbyla z nich jen hromádka popela. Prsty však přesto zkoumaly nejzazší hlubiny postranní kapsy. Metze se zmocnil iracionální strach, že třeba omylem zapomněl jednu zprávu vyndat a že se televizní kamery zničehonic otočí a vrhnou se po ní jako rentgen soustředěný na podezřelé místo. Prsty nahmataly šev na dně. Rychle se poplácal po zbývajících kapsách, Všiml si, že Johnson ho kárá pohledem. Jen klid. Už to máme skoro za sebou.

Mladá žena s poznámkovým blokem v ruce volala: "Pane Johnstone, sledujte červené světlo." Johnson asistentce režie odsekl: "Já vím."

"Prima. Začněte svým připraveným prohlášením a potom vám novináři budou klást otázky."

"Fajn." Johnson měl pocit, že se všichni novináři - nebo, jak si sami říkají, žurnalisté - doslova olizují, že se jim dostalo té cti .psát o první katastrofě nadzvukového dopravního letadla. Kdyby ti hajzlové tušili, jakéj sólokapr jim v poslední chvíli utek!

Červené světlo kamery se rozsvítilo. "Jedeme!"

Johnson si odkašlal a naladil patřičný výraz, odpovídající vážnosti první věty, kterou hodlal pronést. "Dámy a pánové, je mou smutnou povinností oznámit, že let 52 společnosti Trans-United se zřejmě zřítíl do moře. Nadzvukový letoun Straton 797 startoval z mezinárodního letiště v San Francisku v 08.39 místního času k přímému letu do Tokia. Na palubě bylo 302 cestujících a 14 členů osádky. Zhruba uprostřed Tichého oceánu došlo na palubě k nehodě, jejíž přesná povaha zůstává zatím neznáma, ale pravděpodobně se týkala draku - trupu . . ." To máš za to, Abbote, "a v kabině došlo k dekompresi. Letadlo se obrátilo a mířilo zpátky do San Franciska." Johnson se odmlčel a zhluboka se nadechl. "Pověsti o tom, že letadlo řídil jeden z cestujících, který byl amatérským pilotem, se zakládají na pravdě."

Místností se rozlehl vzrušený hovor a Johnson pozoroval, jak se pohybují tužky po papíře a vrčí kamery namířené na něho. Pokračoval: "Protože jim přestaly fungovat radiostanice, navázali jsme s nimi spojení terminálem, což je nový speciální typ dálkopisu. Poslední hlášení od letu 52 jsme obdrželi zhruba ve 13 hodin sanfranciského času. Od té doby . . ."

V zadní části ztichlé místnosti najednou zazvonil telefon.

Johnson se po něm podíval s neskrývaným odporem a viděl, že ho zvedl Kevin Fitzgerald. Pak zavadil pohledem o asistentku režie, která na něho gestikulovala, aby pokračoval. "Od té doby rozvinuly civilní i vojenské úřady rozsáhlou letecko-námořní pátrací a záchrannou akci . . ." Johnson si všiml, že Fitzgerald mluví vzrušeně do telefonu, a pocítil mrazení v kostech. "Let 52 . . . nebyl prozatím nalezen . . . i kdyby se nakrásně udrželi ve vzduchu . . . došlo by jim mezitím palivo . . ." Fitzgerald gestikuloval na ředitele a předsedu správní rady, aby k němu přišli. Co se tam vzadu ksakru může dít? "A pořád . . . totiž . . . mnoho příbuzných a známých našich cestujících se shromáždilo tady v budově . . . v naší hale . . ." Fitzgerald hovořil do telefonu a zároveň předával vzkazy lidem, kteří stáli kolem něho. V zadní části místnosti bylo vidět pozdvižení. "A náš šéfpilot Kevin Fitzgerald . . . se věnoval cestujícím . . . totiž příbuzným cestujících . . . nepřetržitě, až do teďka. Pátrání bude pokračovat, dokud . . ."

"Moment!" Fitzgerald držel sluchátko a druhou rukou mával na Johnsona.

Johnson odhodil doutník na podlahu a upřeně hleděl na Fitzgeralda.

Všichni přítomní se obrátili k zadní stěně zasedací síně.

"Volá kontrolní věž," prohlásil Fitzgerald. "Radarová místnost."

Asistentka režie vyštěkla povel a kamera se obrátila na Fitzgeralda. Technici se rozběhli po místnosti s ručními mikrofony a osvětlovači otočili několik reflektorů. Na stěně za Kevinem Fitzgeraldem se vynořil jeho vlastní stín, držící sluchátko telefonu v napřažené ruce. "Tvrdí," překřikoval Fitzgerald sílící hluk v místnosti, "tvrdí, že zachytili velký neidentifikovaný letoun. Letadlo míří přímo na letiště v San Francisku. Je vzdáleno 120 kilometrů a letí nízko, rychlostí 620 kilometrů. Podle nich není vyloučeno, že by to mohl být . . ." Fitzgerald se podíval po Johnsonovi a dokončil větu slovem, které se mezitím dralo ze rtů všech přítomných "straton."

Místnost doslova explodovala. Někteří reportéři se hrnuli k Fitzgeraldovi, zatímco jiní se vrhli na telefony stojící na dlouhém konferenčním stole. Zástupci firmy Straton, kteří už předtím zaujali taktické pozice poblíž zadního vchodu, zmizeli na chodbu a zamířili do malé zasedačky pro důležité osobnosti, která byla umístěna na opačné straně haly.

Wayne Metz se prodíral davem a popadl Johnsona za rameno. "Jak je tohle možné? Řekni mi, jak?!"

Edward Johnson se po Metzovi podíval, jako by nechápal, na co se ho ten chlap ptá.

"Johnsone, do prdele, probud' se! Copak je tohle možné!"

Johnson byl jako omámený. Obklopila ho hrstka reportérů, kterým se nepodařilo proniknout k Fitzgeraldovi. Otázky přšely ze všech stran. Johnson se prodral obležením novinářů, dostal se na chodbu a hnal se ke schodišti. Musel se přitom držet, aby se nerozběhl.

Wayne Metz za ním. Těžce popadal dech a vyštěkl: "Johnsone! Je to pravda? Slyšíš, je to pravda?" Johnson se těsně u schodů zastavil, obrátil se k Metzovi a nepřítomným tónem odpověděl: "Copak já vím?"

Pustil se po schodech dolů a Metz ho následoval. "Kam vlastně ženeš?"

"Kam asi? Na zasranou stojánku, Metzi! Při své rychlosti tu to éro bude nejvýš za deset minut."

Metz seběhl s Johnsonem o patro níž a následoval ho po dlouhé chodbě vedoucí do vedlejší budovy. Oba z ní vyšli vchodem ke stojánce. "Johnsone, může to opravdu být straton? Pověz mi to, proboha tě prosím!"

Edward Johnson na Waynea Metze kašlal a v chůzi se zahleděl do zapadajícího slunce.

Zacláněl si přitom oči rukou. Snažil se soustředit myšlenky, ale mozek nedokázal vstřebat všechny peripetie dnešního propletence. Štván hrůzou, jakou v životě nezažil, Johnson utíkal ke stojánce. V běhu měl pocit, jako by se po něm hnal straton, proměněný v okřídlenou pekelnou příšeru, mrtvolu, která vstala z hrobu ve vodách moře. Zdálo se mu, že vidí nepatrnou tečku, vynořující se ze slunce, ale hned si uvědomil, že je ještě brzy, že ji zatím nemůže vidět. Panebože dej, ať to není ten posranej straton!

Sharon Crandallová zkontrolovala dálkoměr. "Třicet šest kilometrů."

Berry pevně držel oběma rukama řídicí páku. Nespouštěl oči z ukazatelů stavu paliva. K nule chyběl jen vlásek, dvě kontrolky oznamující, že dochází palivo, se červeně rozzářily, pravděpodobně poprvé od doby, kdy byl letoun vyroben.

"Johnne, vystačí nám palivo až na letiště?"

Už nebyl čas na laciné chlácholení. Motory mohly zhasnout, než by se Berry stačil znovu nadechnout. "Nemám tušení. Ukazatelé při takhle nízkém stavu ztrácejí přesnost." Vtom sebou ručička začala cukat na nule. Teoreticky byli na dně, ale v praxi mohl letoun ještě letět takových deset minut. Poznají to, až se znovu dostaví ten odporný pocit ztráty energie, který měl Berry v živé paměti od chvíle, kdy naletěl na pokyny terminálu a málem se zřítil do moře. Cítil, jak mu v žaludku a na hýždích tuhnou svaly.

"Třicet pět kilometrů. A pořád letíme." Sharon se nadechla. "Zvládnem to, uvidíš, že ano."

Berry se po ní podíval a usmál se. "Kolik je? Ale přesně."

"1.21." Berry se podíval na horní vrstvu souvislé bílé mlhy, která se pod ním valila všemi směry. Výpary stoupaly až k letadlu a zamlžovaly přední sklo. "Sakra, jestli jsme pětaticet kilometrů od letiště, tak k mostu Golden Gate Bridge to nemůže být dál než osmnáct kilometrů. Nebýt mlhy, tak bychom už viděli most i celé město."

"Však ho brzy uvidíme."

"Opravdu musíme brzy něco uvidět. Na letiště zbývá necelých pět minut letu - doufám, že letíme po předepsané trase. Lindo, sleduj, jestli se neobjeví nějaká letadla."

"O. K."

Berry řekl Sharon: "Doufám, že nás zachytili radarem a udržují trat' před námi volnou."

"Určitě, spolehni se." Crandallová se uklidnila, částečně díky bílým chuchvalcům mlhy, která se pod nimi objevila, částečně únavou a vědomím, že všechno skončí, ať už tak či onak, nanejvýš během pěti minut.

Linda Farleyová vykřikla: "Pozor! Co je tohle?" Berry s Crandallovou se po ní ohlédl a pak obrátili hlavu směrem, kterým ukazovala.

Berry se naklonil doleva a podíval se oknem ven. Kousek od špičky křídla zahlédl šedivou, přízračnou hmotu, trčící z husté mlhy. Nějaká hora. Její vrchol byl nejméně o pět set metrů výš než straton. "Vidím. Sharon, podívej se taky."

"Ano, vidím." "Poznáš, co to je?"

"Nevím. Počkej . . . Ale ne, nemám tušení." Vyklonila se ještě blíž k Berrymu. "Už vím! To je Tapalmais. V okrese Marin."

"O. K. Podej mi mapy: Prostudoval navigační mapy. "Má být na sever od Golden Gate Bridge?" "Ano. Most by měl být vpředu. Trošku doleva." "Prima." Ohlédl se přes rameno a donutil se k úsměvu. "Lindo, vyhrála jsi šampaňský . . . Po přistání ti dáme něco prímovýho." Dívka mlčky přikývla.

Berry se obrátil dopředu a začal otáčet letadlo mírně doleva. "Zkusím přeletět most po levé straně. Musíme zůstat nad zátokou.

Věděl, že letí příliš nízko a nemůže si zkrátit cestu ani přes San Francisco ani přes hornatý okres Marin. Letěl ve výšce 270 metrů, takže byl níž než vrcholky tří známých sanfranciských kopců a zároveň níž, než se tyčilo několik nejnovějších mrakodrapů. Hrdlo zálivu Golden Gate je opravdu vstupní branou do přístavu - jak pro letadla letící ve výšce 270 metrů, tak pro námořní lodě. "Sharon, Lindo, hledejte most, třeba najdem aspoň jeho věže." "Hledám," odpověděla Crandallová.

Berry obracel letadlo doleva směrem na východ. Pátral po hrdle zálivu a zároveň naslepo hledal cestu horní vrstvou mlhy. Vybavilo se mu, že proti návratu stratonu na letiště mluví fakt, že by ohrožoval celé město, ale Berry nechtěl ohrožovat nikoho na zemi. Rozhodl se letět nad vodou, ať to stojí koho chce, co chce. "Sharon, jestli se co nejdřív nestrefíme do zátoky, posadím letadlo na vodu. Nemůžeme riskovat, že bychom vletěli do nějakého kopce nebo do budovy."

"Nemoh bys trošku stoupnout?"

"To by bylo náročné na palivo i na prostor. Ani jedno nám nezbývá." Podíval se do mlhy pod sebou. Všiml si, že je místy protrhaná, dokonce zahlédl proužek vody. Ověřil si, že mlha sahá souvisle až k hladině. Nouzové přistání naslepo by znamenalo prakticky stejnou katastrofu. Utěšoval se tím že takhle blízko u pobřeží by zachránili aspoň mrtvoly. Najednou se mu zdálo, že se mu sedadlo pod zadkem propadá. "Cítíš to?"

"A co?"

Chvilí zůstal nehybně sedět. "Nic" Krucifix, zase to přišlo! Nebo si to jen namlouvá? Z téhle výšky by se po zhasnutí motorů zřítíl během necelých třiceti sekund a o nastartování by nemohla být řeč. Bezmocný klouzavý let by při tomto kursu znamenal náraz do mostu nebo

zřícení přímo do města. Do zátoky za městem by se v žádném případě nesnesl. "Přistanu na vodě. Takhle to dál nejde."

"Počkej, John. Prosím tě. Ještě chvíli."

"Ale prosím tě, Sharon, vždyť můžeme vrazit do kopce nebo do mrakodrapu. Nad městem nemáme co pohledávat. Posadím nás do vody, dokud vím, že ji máme pod sebou. Určitě nás zachytí radar. Vědí, kde nás mají hledat."

Podívala se mu do očí a řekla naprosto rozhodně. "Ne. Let' rovně. Víím, že hrdlo zátoky je vpravo před námi."

Zvedl k ní hlavu. Z hlasu i z chování jí vyzařovalo něco, co naznačovalo, že má informace z jakéhosi zdroje, který nemá displej na přístrojovém panelu. "Sharon . . ." Berry v duchu spatřil straton prodírající se mlhou, pak se mlha roztrhá a po předním skle mu začne stoupat celé San Francisco, protože nos obrovského letadla míří přímo do jeho ulic. Prudce trhl hlavou, aby se zbavil té představy. Nahlas řekl mírným tónem: "Ale já musím přistát hned teď."

Ne!" Odvrátila se od něho a dívala se ven předním sklem, jako by debata skončila.

Berry ji sledoval pohledem. Uvědomil si, že ji zná necelých sedm hodin, ale přitom měl pocit, že ji zná určitě stejně dobře jako Jennifer. Sharon Crandallová mu naprosto a bez výhrad důvěřovala, ale teď dává přednost vlastnímu instinktu. Je na ní vidět, že to myslí vážně. Ted' je tedy řada na něm, aby se stejně bezvýhradně svěřil jí, přestože jako technik instinktu nedůvěřuje a vždycky se řídí přístroji a výpočty. "O. K. Tak ještě chvíli," řekl nahlas.

Straton letěl dál. Nesl se nad oslepující mlhou a v pilotní kabině si začínali připadat jako v neskutečném světě. Pro Berryho let 52 ovšem přestal být skutečností už dávno a mlha v něm tento pocit jen definitivně utvrdila.

Sharon klidně pozorovala převalující se mlhu a přitom se jaksi zvláště usmívala. Zvedla ruku a ukázala kamsi před přední sklo.

Berry se podíval směrem, kterým ukazovala. Zablesklo se tam cosi červeného. Poposedl překvapením. Zmizelo to a zase se objevilo. Přímo před stratonem se ve vzdálenosti dvanácti kilometrů ze souvislé vrstvy mlhy majestátně tyčily dvojité věže mostu Golden Gate Bridge. Sharon Crandallová se div nerozplakala. "Panebože, je tam. Je tam!"

Berrymu se sevřelo hrdlo a nemohl odtrhnout oči od vzdálených načervenalých věží.

Crandallová se obrátila a podívala se na Berryho a na Lindu. Oznámila jim, jak byla zvyklá ohlašovat každý návrat ze zaoceánského letu: "Vítám vás domů."

Berry kývl. "Ano, domů." Sledoval, jak se věže mostu před ním rychle zvětšují, protože straton se k nim blížil rychlostí 11 kilometrů na minutu.

"Podívej," ozvala se Crandallová. "Podívej se za most."

Berry se podíval na zátoku. Souvislá masa mlhy končila hned za mostem, jako by Golden Gate Bridge byl nějaká bariéra. Kam až dohlédl, až po Berkeley a Oakland na protějším břehu, byla celá zátoka bez mráčku.

"Říkala jsem to, že se z té mlhy dostaneme, John, směla se Crandallová. "Podívej se - támhle doprava.

Berry se podíval pravým sklem. Z mlhy vystupovaly nejasné geometrické kontury města. Od vrcholů Bank of America a Transam

American Pyramid se zlatě odráželo slunce. Berry si říkal, že to vypadá jako v Eldorádu, jenže tohle přece není žádné vymyšlené město. To pomyšlení ho vrátilo do skutečnosti.

Straton se blížil rychlostí 620 kilometrů a budovy se prudce zvětšovaly. Berry obrátil letadlo doleva, aby se vyhnul městu, a zamířil nosem mezi věže mostu jako lodivod mířící do přístavu.

Letadlo proletělo hrdlem zátoky a ve výšce pouhých 30 metrů přeletělo nad věžemi Golden Gate Bridge. Berry zahlédl ostrov Alcatraz který se najednou začal vynořovat přímo pod ním.

Naklonil straton doprava a držel se křivky pobřeží. Letěl směrem k jihu - k letišti, k němuž mu zbývaly tři minuty letu. Berry si v duchu říkal, že by se teď už vyhnul obydleným oblastem, i kdyby mu zhasly motory. "O. K.," řekl nahlas věcným tónem. "Blížíme se k letišti. Sharon, připrav se na přistávací manévr, který jsme nacvičovali."

"Jsem připravena."

Berry cítil, že se mezi nimi vytvořilo pouto, jaké vzniká mezi kapitánem a druhým pilotem, kormidelníkem a navigátorem, pozorovatelem a dělostřelcem. Vědomí, že se oba musí stát jedinou bytostí, mají-li zvítězit nad obrovskou přesilou a přežít.

Nebe bylo čisté a z pravého okna bylo vidět celé San Francisco, rozkládající se mezi kopci na svém poloostrově. Let 52 byl nečekaným vetřelcem v horečnaté dopravní špičce. Na Fisherman's Wharf zastavovala auta, chodci se obraceli a ukazovali si na obrovské letadlo klouzající nad zátokou. Na Nob Hillu a Telegraph Hillu lidé pozorovali letadlo ve výši svých očí. Vozidla sjížděla z jízdní dráhy a děti vířskaly. Mnozí diváci si všimli otvoru v boku stratonu, připomínajícího rozšklebenou ránu. Tento dojem ještě podtrhovalo sluneční světlo, dopadající na straton v ostrém úhlu. Ale i lidé, kteří nezaregistrovali poškození, na první pohled poznali, že nízko letící letadlo společnosti Trans-United má potíže.

Berry spatřil stříbřitý most, který spojuje přes záliv San Francisco s Oaklandem. Vynořil se přímo před nosem a táhl se kolmo k trase stratonu. Berry chápal, že tento most je poslední překážkou, která leží v cestě úspěšnému nouzovému přistání na hladině zátoky. Zadržel dech, dokud si nebyl jist, že straton by přeletěl most, i kdyby mu najednou zhasly motory.

Když přelétal most, řekl si, že se podívá po mezinárodním letišti. Sanfranciské letiště se prostíralo na malé, níže položené ploše vybíhající do zátoky, necelých dvacet čtyři kilometry před nimi. "Tady je." Berry si uvědomil, že musí vysunout brzdící štíty, má-li se pokusit o přistání na letišti. Jenže štíty by vyvolaly dodatečný odpor a zvýšily by spotřebu paliva. V duchu si říkal, že se pokusí dostat co nejbližší k letišti, a tam se buď sám rozhodne, kde přistát, anebo to za něj rozhodnou zhaslé motory. Zvýšil rychlost stratonu na 630 kilometrů. Crandallová sledovala rychle se přibližující letiště. Podvědomě tušila, že nalétávají příliš velkou rychlostí. "Johne, letíme moc rychle."

Berry se ze všech sil ovládal. Musel myslet na spoustu věcí a zbývalo mu strašně málo času. Od této chvíle bude muset všechno pečlivě zvažovat, každý krok bude muset být

kompromisem mezi správným postupem a východiskem z nouze. Pokaždé se bude muset vyhnout kroku, který by znamenal konec. "Já vím. Pokouším se doletět co nejbližší k letišti.

Brzdit můžeme později. Berry zkontroloval stav paliva. Ručička ležela nehnutě na nule.

Berry si vzpomněl na své první sólové přistání s Cessnou 140. Byl to starší letoun, s kterým bývaly při přistání potíže. Když ho nakonec instruktor nechal letu samotného, Berry si neustále vymýšlel výmluvy, jen aby nemusel sednout, až mu nakonec klesl stav paliva natolik, že musel buď přistát, anebo se zřítit. Tentokrát se nemůžeš vymlouvat. Musíš přistát. Potil se na čele a na zátylku a ruce na řídicí páce ho přestávaly poslouchat.

Berry soustředěně pozoroval všechno, co bylo vidět vpravo, a nalevo se vůbec nedíval. Jinak by byl spatřil leteckou základnu námořnictva v Alamedě a kousek na jih obrovské letiště v Oaklandu. Na obou letištích by mohl přistát o pár minut dřív, ale John Berry se duševně i fyzicky soustředil na mezinárodní letiště v San Francisku. Odtud vystartoval a tam chtěl taky přistát. Doufal, že ho tam budou čekat se všemi prostředky nutnými pro nouzové přistání.

"Tak tedy," řekl klidným tónem, "nepřistaneme na vodě. Letíme na mezinárodní letiště.

Vysuň brzdící štíty."

Sharon se chvíli nezmohla na jediný pohyb, protože ji fascinoval pohled na prudce se blížící letiště, které jí před očima vybíhalo do zátoky. V duchu už bezpečně přistála. Pomyslení, že jsou ještě desítky metrů nad zemí a celé kilometry od přistávací plochy, jí otrásl.

"Zapni brzdící štíty, sakra! Neslyšíš?!" Automaticky zvedla levou ruku, jak to během posledních tří hodin prováděla při nácviku mnohokrát, a uchopila ovládací páku.

"Do první polohy. Rychle." Zatáhla a štíty se vysunuly.

Berry cítil, jak letadlo zpomalilo a ručička rychloměru klesla na 400 kilometrů. Výška 200 metrů. Pod špičkou pravého křídla se mihl Candlestick Park. "Zbývá asi osm kilometrů. Za chvíli jsme doma. Opravdu doma. Přitáhni štíty. Tááák. Tam."

Crandallová přitáhla páku do další polohy.

Straton začal prudce ztrácet rychlost a nos se mu vztyčil do výšky. Celé letadlo se začalo zvedat předkem k obloze.

"Johne!" Linda vykřikla.

"Klid! Všechno bude v pořádku. Mám řízení pevně ruce. To je normální. Uvolněte se.

Všechno bude v pořádku. Za pár minut jsme na zemi." Obrovské dopravní letadlo bylo větší sousto, než si Berry představoval. Lplně jiné než skymaster . . . ale principy řízení zůstávaly stejné. Je to stejné jako se skymasterem, řekl si rozhodně v duchu. Všechno je úplně stejné. Najednou mu řídicí páka začala prudce vibrovat v ruku a pilotní kabinou se rozlehlo houkání sirény, ohlašující kritickou ztrátu rychlosti. "Kristepane!" Zpomalil straton víc, než bylo třeba. Trup se prudce roztřásl. "Plyn, Sharon! Plyn!" Oběma rukama držel řídicí páku. Věděl, že kdyby sundal jednu ruku, ztratil by kontrolu nad letadlem.

Crandallová natáhla ruku a nahmátla čtyři ovládače přípusti. Mírně je posunula dopředu.

"Ne moc najednou. Pomalu, lehce. Máme málo paliva." Berry vyrovnal nos stratonu, aby zvýšil rychlost a ulevil motorům, kterým docházelo palivo. Řídicí páka přestala vibrovat a let se uklidnil, ale Berry si uvědomil, že pro případ další ztráty rychlosti nemá dostatečný manévrovací prostor. Přesto musel šetřit s každým gramem paliva, vyrovnávat tah motorů s výškou, výšku s rychlostí, rychlost se vztlakovou silou a čelním odporem. Letiště se rychle přibližovalo. Berry sáhl po ovládači a ubral plyn. "Tak, a už budeme doma. Sharon, brzdicí štíty na plno!"

Vtom začala v kabině houkat další siréna. Vydávala hlasitý, přerušovaný tón.

Berry rychle přešel pohledem přístrojovou desku. "Co to sakra . . .?" Uvědomil si, že nechal vysunout naplno brzdicí štíty, aniž spustil podvozek. Proto začala automaticky houkat poplašná siréna. Byl to jemný pokyn pro pilota v jeho postavení, který musí myslet na spoustu věcí a nezbyvá mu čas na takové hlouposti, jako je vysunutí podvozku. "Do. prdele! Podvozek. Spust' ho!"

Crandallová si uvědomila, že měla podvozek vysunout, přece to nacvičovala. Popadla velkou páku přímo před sebou a přitáhla ji. "Podvozek spuštěn."

Letiště bylo prakticky před nosem stratonu a Berrymu došlo, že už nemůže přistát na kratší přistávací dráze, která se vynořila přímo před ním. Strhl straton doleva, směrem k nejširší části zátoky, pryč od letiště."

"Johne, let' na letiště."

"To nejde. Nemám kde manévrovat." Siréna pořád přerušovaně houkala a Berry se v duchu ptal, jestli podvozek funguje. Podíval se po třech nerozsvícených kontrolkách podvozku, které byly na panelu přímo před ním. "Vykašli se na něj. Podvozek nepotřebujeme. Posadíme to na zátoku." V tom siréna zmlkla a tři jasně zelené kontrolky před ním se rozsvítily.

"Spustit podvozek! Spustit podvozek Tak dobře. Letíme dál. Na letiště." Berry naklonil straton doprava, ale jakmile se :? znovu objevilo letiště, okamžitě poznal, že krouží příliš zešíroka. Kristepane, Berry, vzchop se a udělej už konečně něco pořádně!

"Johne, jsme moc vlevo. Mineme letiště."

"Já vím. Nerozčiluj se. Opravím kurs." Pohnul náležitě směrovkou i křídélky a straton se obrátil k letišti. "Ted' letíme správně. Přistaneme a všechno bude v pořádku." Berry měl pocit, že přistávací manévr celkem klidně zvládne. Ale rozhodujících je posledních pět až deset sekund před vlastním dosednutím - období, kdy let přechází v pojíždění, pár okamžiků, kdy se síla, jež letadlo nadnáší, musí podrobit gravitaci.

Berry se podíval na letiště pod sebou, zdvojený kříž přistávacích ploch, jehož jedno rameno vybíhalo k zálivu. Uviděl hlavní budovu, z níž vybíhaly paprsky drah spojujících ji s vedlejšími budovami. Z horečnaté činnosti na zemi poznal, že na ně čekají. Měl před sebou dvě paralelní přistávací dráhy. Napadlo ho, že by měly být postříkány пеноu, ale pak si vzpomněl, že toto opatření se už nepovažuje za účelné pro případ katastrofy. Bílá přibližovací světla, která se táhla až do zátoky, blikáním dávala pokyn, aby přistál na levé dráze. "O. K. Rozumím. Rozumím."

Světla zapuštěná do dráhy v místech, kde měli přistát, byla také rozsvícena a zelená světla lemující okraj přistávací dráhy bylo vidět i za denního světla. Bylo jasné, kde má podle pokynů přistát. Zato nebylo vůbec jasné, jak přistání dopadne. Berry jim mohl slíbit pouze jediné - že nezabije nikoho na zemi.

Straton sestupoval mírným klouzavým letem k přistávací dráze a přitom se pořád nakláněl doprava. Berry náklon vyrovnal a držel se nosem osy ranveje. "O. K. Hned to bude."

Nechápal, jak je možné, že motory ještě pracují. Zkontroloval výškoměr. Sto metrů nad hladinou moře a letiště leží asi deset metrů nad zátokou. Takže musí klesnout o těch devadesát metrů výškového rozdílu. Podíval se předním sklem. Přistávací dráha byla vzdálena zhruba tři a půl kilometru. Letěli pomalu, ale kritická ztráta rychlosti jim nehrozila. Jednou rukou přidržoval páku a druhou přidal plyn. "Přistáváme. Sharon. Lindo. Držte se. Posadím nás s maximálním citem. Sharon, čti mi nahlas rychlosti, jak jsem ti říkal."

Crandallová se podívala na rychloměr a řekla: "290 kilometrů."

"Fajn." Berry si uvědomil, že dokáže přistát, vydrží-li zásoby paliva ještě aspoň padesát až šedesát sekund. Zkrátka, když se mu letadlo nerozpadne pod rukama během další minuty. Dlouze se zhluboka nadechl. Řada blikajících světel, umístěných před ním v zálivu, mu vedla oči přímo k ose přistávací dráhy. Výborně promyšlený systém. Skvělé letiště. "Rychlost?" "280 kilometrů."

Berry vytrvale svíral řídicí páku a cítil, jak obří letoun klesá vlastní váhou k zemi.

Najednou za sebou uslyšel zvuk, jako když něco praskne - jako když popraská laminát.

Nepřestával sledovat přistávací dráhu, ale stejně věděl, co ten zvuk znamená.

Sharon Crandallová se otočila a uviděla, že punčocháče leží bezmocně na podlaze i se zástrčkou, ke které byly přivázány. Zvedla hlavu. "Ne! Ne! Proboha ne!"

Ředitel společnosti Trans-United, předseda správní rady a vládní zmocněnci sledovali z kontrolní věže průběh záchranné operace, která se připravovala na letištní ploše pod nimi. Jack Ferro se držel stranou. Nebyl si jist, jak se vlastně na věži ocitl, ale zato věděl určitě, že by už nestihl doběhnout na přistávací dráhu. Sledoval a poslouchal, jak se kolem něho rozbíhá celá akce.

Zvědavci i typy s morbidními sklony se po tisících stahovali k letišti, blokovali všechny příjezdové cesty a zaplavovali travnaté plochy podél dálnice č. 80. Policie z oblastí ležících kolem letiště, která měla pro podobné případy speciální výcvik, začala vyklízet přístupovou cestu, aby záchranná vozidla mohla volně přijíždět na letiště.

Na vyhlídkové plošině hlavní budovy se začali shromažďovat lidé ještě předtím, než se rozšířila zpráva, že radar zachytil neznámé letadlo. Všichni čekali s hlavami zvrácenými k obloze a doufali, že se stane nemožné - že se straton vrátí. Čekali a vyhlíželi, jako kdysi manželky námořníků čekaly a vyhlížely na molu nebo z horních pater domů, jestli se náhodou nevrátí loď, kterou už majitelé odepsali.

Od chvíle, kdy na letišti ohlásili, že zřejmě zachytili radarem straton, se na vyhlídkové plošině shromáždili přátelé a příbuzní cestujících z letu 52. Stáli ve třech až pěti řadách za sebou a k nim se postupně přidávali jiní cestující a zaměstnanci letiště, kteří přechodně

opustili svá pracoviště. Všichni hleděli na východ a sledovali obrovský stříbřitý straton, který letěl nízko nad zátokou a přitom se pomalu obracel k jihu. Měl vysunuté brzdicí štíty i podvozek a připomínal racka, snášejíciho se na skalnatý útes.

Od okamžiku, kdy byl straton zachycen na obrazovkách radaru veškerý letecký provoz byl dirigován na letiště v Oaklandu a po přistávacích drahách přejížděla křížemkrážem rychlá pohotovostní vozidla, která zaujímala nejvýhodnější pozice pro každou eventualitu.

Záchranná vozidla spolu s vrtulníky shromažďovala záchranný materiál v místech, kde se protínaly dvě zdvojené přistávací dráhy. Sem bylo přistaveno i plošinové nákladní auto vybavené přenosnými psacími stoly i telefony, z kterého měla být příslušným funkcionářem celá záchranná akce řízena. Do středu letiště proudily zásoby zdravotnického materiálu, vozík pro invalidy, stovky nosítek, voda a séra na popáleniny. Rozmístili tam desítky dřevěných stojanů, na které stačí položit nosítka, a hned je k dispozici vyšetřovací stůl. V pohotovosti byla skupina, která měla za úkol identifikovat a označovat mrtvé. Další skupina, složená z mediků, zdravotních sester a lékařů, právě začínala vybalovat zdravotnický materiál. Celá plocha kolem protínajících se ranvejí připomínala narychlo vybudovaný vojenský tábor. Záchranné čety se sice pohotově shromažďovaly, ale s katastrofou, jakou by případně mohl způsobit zřícený straton, by si zřejmě poradit nedokázaly.

Edward Johnson a Wayne Metz stáli na vedlejší pojezdové dráze několik desítek metrů od hlavní ranveje. Kolem nich postávali na betonu nebo na trávníku desítky policistů, reportérů, úředníků z letiště a zaměstnanců společnosti Trans-United. Na trávě stálo nejméně deset televizních kamer, namířených na konec přistávací plochy. Kolem nich projížděli v autech všelijací hodnostáři, kteří pak zaujímali pozice podél přistávací dráhy.

Wayne Metz hleděl mlčky přes zátoku a sledoval, jak straton provádí obrat. Automaticky artikuloval slova, ale nahlas nevydával sebemenší zvuk. V životě si tolik nepřál, aby věc, kterou pojistil, byla zničena. Sledoval, jak straton daleko na východě dokončil svůj obrat. "Nemůžu věřit svým očím! Nemůžu věřit, že je to opravdu straton."

Edward Johnson fascinovaně sledoval, jak letadlo začíná vlastní přistávací manévry. "Je to straton, na mou duši. Nechápu, jak je to možný. Nemůžu pochopit, jak ten chlap dokázal znovu uvést do chodu zhaslý motor. Ale . . . nakonec to zvládnul, že jo?" Johnson se přestal bát a ovládl se. Zmocnil se ho chladný, vypočítavý klid. Proti své vůli musel obdivovat, jak Berry dokázal navést letoun na přistávací dráhu. "Kristepane, ať visím, ten chlap není žádný posera. Z fleku bych ho vzal k nám, k Trans-United!"

Metz si ho změřil, jako by ho považoval za úplného blázna. Ale při pohledu na Johnsona pochopil, proč se jeho kumpán dává tak unášet city. Edward Johnson byl totiž momentálně z hloubi duše přesvědčen, že s tím, co se dělo v místnosti spojové techniky, nemá vůbec nic společného. Ted' to byl zase Edward Johnson, náměstek ředitele společnosti Trans-United, kterému nesmírně leží na srdci osud jednoho z jeho letů.

Kapitán Kevin Fitzgerald se odvážil nejbliž k přistávací ploše. Stál úplně sám na okraji trávníku a hleděl na dlouhou betonovou plochu před sebou. Zvedl oči a podíval se nejdříve po zátoce a potom po siluetě stratonu, který se k němu přibližoval. Vracel se mu jeden z jeho letounů. Fitzgerald si pro sebe mumlal: "Tak dělej! Polez! Vydrž!" Nepozorovaně zvyšoval hlas: "Drž se! To je vono! Ty hajzle pitomej, máš ho v hrsti! Poslouchá tě! Jako hodiny!"

Když straton přeletěl zátoku a začal se snášet k přistávací dráze, dav na trávníku zachvátilo vzrušení. Mnozí diváci si uvědomili, že se sami vystavili nebezpečí, a začali se o překot hrnout dozadu k narychlo postavené bezpečnostní bariéře.

Poblíž ranveje zůstal jen Johnson, Metz, Fitzgerald . a spolu s nimi skupina požárníků.

Johnson řekl Metzovi: "Těžko někoho přesvědčíme, že chlap, kterež přiletěl se stratonem zpátky, má poškozený mozek."

Metz zavrtěl hlavou. "Ale vždycky můžeš tvrdit, že byl aspoň načas vedle."

"Jasně. Ale jestli mají v terminálu vytištěný naše zprávy, musíme je dostat dřív, než se do pilotní kabiny nahnou chlapi od federálního úřadu pro leteckou dopravu."

"Pořád doufám, že se zřítí a pak ještě vyletí do povětří."

Johnson přikývl. V životě neměl tak protichůdné taktyky. "Já zase doufám, že to zvládne, a my potom Metz a Johnson se dlouze měřili pohledem.

Fitzgerald, stojící na samém okraji ranveje řval: "Tlač ho dolů! Dolů! To je vono! Přesně takhle! Jemně! Jemně!"

Někteří požárníci, policisté a žurnalisté začali letoun hlasitě povzbuzovat. Zaměstnanci Trans-United unisono křičeli: "Dolů! Dolů! Dolů!"

Na vyhlídkové trase lidé plakali, objímali se a líbali jeden druhého.

Johnson stál jako zařezaný nad tím, co kolem sebe viděl. Nebyl si jist, zda se chová přiměřeně situaci, ale na druhé straně mu to bylo jedno.

Wayne Metz popadl Johnsona podvědomě za rukáv. Mluvit o zřícení letadla do moře je jedna věc, ale vidět, jak přilétá přímo před očima, je něco úplně jiného. Metz otevřel pusku a krátce se nadechl. "Panebože, jakživ jsem neviděl . . . něco . . . podobného . . . Jen se podívej!" Metz měl najednou chuť utéct a opravdu zajel rukou do kapsy a hmátl po klíčkách od auta. Celý pryč se obrátil a řekl Johnsonovi: "Všechno je v háji."

Johnson zavrtěl hlavou. "Ještě ne."

Straton se snášel blíž k naváděcím světlům, mohl být vzdálen takových 1600 metrů. Letěl ve výšce 60 metrů nad letištěm a každou sekundu klesal o několik decimetrů. Dlouhý podvozek jako by hmatl do prázdna pod sebou.

Dav podléhal vybičovaným emocím a pod vlivem prožívaného dramatu ztrácel veškeré zábrany. Muži i ženy, reportéři i příslušníci záchranných čet křičeli, poskakovali, plakali a objímali jeden druhého.

V pilotní kabině stratonu se tyčil první důstojník Daniel McVary a za ním stálo nejméně deset cestujících - většinou dospělí a s nimi jedno, nejvýš dvě děti. Všichni brebentili a skučeli, protože jim zbytky duševních schopností ohlašovaly hrozící nebezpečí. Obličeje a paže měli pokryty čerstvě zaschlou krví, svědčící, že během sestupu do bouřkových mraků dostali pořádně do těla.

Sharon Crandallová je nespouštěla z očí. "Johne . . ." Linda Farleyová se musela vší silou držet, aby nevykřikla. Celá se roztrásla.

Johne!" Berry se musel naprosto soustředit na řízení, přístroje a přistávací plochu, která mu za předním sklem rostla doslova před očima. "Nevšímej si jich! Zůstaň sedět! Lindo, strč si hlavu mezi nohy a nehýbej se." K začátku přistávací plochy zbývalo necelých osmnáct set metrů. Posledních 30 sekund. Straton letěl moc rychle a byl moc nízko. Berry ucítil, že mu někdo sahá zezadu na krk. Snažil se nemyslet na to, co se odehrává za jeho zády. Soustředil se na letiště a na svou trasu.

Berry zahlédl, jak se k ranveji ze všech stran sjíždějí záchranná vozidla. Mrkl na rychloměr. Pořád letí moc rychle. Přeletí ranvej a plácnou sebou do zátoky, anebo neudrží směr a vrazí do budov ležících za obvodem letiště. Znovu sáhl po ovládacích plynu a přitáhl páku.

Když se straton přiblížil k začátku přistávací dráhy,

Berry začínal pocít'ovat nápor lidských bytostí, hrnoucích se bez přestání do pilotní kabiny stratonu. Najednou si uvědomil, že pouhých pár centimetrů vedle něj někdo stojí. Berry se podíval doprava.

Daniel McVary stál u zadní hrany prostřední konzole. Byl předkloněný a nebezpečně se nakláněl k řízení. Ostatní cestující se také hrnuli do přední části pilotní kabiny, opatrně, kradmo, jako nezvaní hosté v sídle nějakého pracháče.

Sharon Crandallová se McVarymu uhýbala. Už nemluvila, jen sotva slyšitelně šeptala.

"Johne . . .", "Zůstaň připoutaná. Nehýbej se. Nedráždi je." McVary napřáhl ruku po řídicí páce druhého pilota. Berry vnímal tlak přenášející se na jeho vlastní páku

a pak ucítil na tváři dotek mrtvolně voskové dlaně. Uslyšel Lindin výkřik. Snažila se, chudáček, ovládnout hrůzu, která se jí zmocňovala. "Kristepane, pomoz mi!" K začátku přistávací dráhy zbývalo pouhých osm set metrů. Nadměrná rychlost klesala a neexistující palivo pořád přitékalo do motorů. Bože, prosím tě, ještě chvíli! Berry ještě víc ubral plyn a přitom ucítil, že McVary položil ruku na jeho prsty. „Krucifix, vypadni vodsud!“ Praštil McVaryho přes ruku.

Daniel McVary prudce přitáhl druhou rukou řídicí páku. Byla to přece jeho páka, tolik si pamatoval, přestože neměl zdání k čemu vlastně je.

Berry cítil na své řídicí páce, jak McVary táhne svou. Vší silou se vzepřel, aby kapitánovou pákou vyrovnal tlak, který McVary vyvíjel na řídicí páku druhého pilota. Berryho bolely ruce. "Vodprejskni, ty pitomý hovado! Ježíšmarjá . . ."

Crandallová se pustila do McVaryho pěstmi. "Přestaň! Přestaň! Zmiz! Johnne! Prosím tě!"

"Panebože!" Zbývalo jim už jen pouhých 450 metrů letu, ale Berry cítil, že podléhá v souboji s McVaryovou brutální silou. Druhý pilot jako by získal na svalech to, co ztratil v hlavě.

"Sharon! Zažeň ho! Okamžitě!" Sharon se pokoušela odtrhnout pilotovy prsty ze řídicí páky, ale McVary se jí držel jako klíště. Sharon se předklonila a vší silou ho kousla do hřbetu pravé dlaně, ale McVary snad vůbec nevnímal bolest.

Daniel McVary táhl za řídicí páku ještě o trochu silněji, takže straton prudce zvedl nos, pravé křídlo o veliký kus kleslo a ocas sebou začal házet ze strany na stranu. Ozvala se přerušovaná siréna, ohlašující kritickou ztrátu rychlosti. Její hlas zněl v nabitě pilotní kabině příšerně.

Někteří cestující se rozječeli. Linda vykřikla.

Nečekaně trhané pohyby stratonu způsobily, že spousta cestujících ztratila rovnováhu.

Někteří se odpotáčeli k přepážce, jiní padali na panel palubního mechanika.

McVary držel páku a stál pevně na nohou.

"Ty hajzle! Pust' to, idiote!" Berry si uvědomoval, že musí straton vyrovnat během několika málo vteřin. Když to neudělá, všichni zahynou - hned tady, na místě. K přistávací dráze zbývalo pár metrů. "Sharon! Tak mi prosím tě pomoz!"

Sharon cítila, že prokousla McVarymu ruku a že jí krev stéká po bradě až za krk. McVary však páku nepustil. Sharon zvedla hlavu, prudce napřáhla ruku a vrazila mu prst do oka.

Druhý pilot zařval bolestí a okamžitě pustil řízení. Berry nalehl na svou řídicí páku, otočil ji doleva a zároveň se pořádně opřel do pedálů. Straton zůstal na okamžik viset v překérní pozici. Siréna pořád houkala, teď už bez přerušování. Berry viděl, jak mu za sklem v neuvěřitelném úhlu ubíhá pevná země, ale pak se obzor najednou vyrovnal a osa ranveje se vrátila doprostřed předního skla.

Jenomže straton ztratil příliš mnoho rychlosti. I bez nepřetržitého houkání varovné sirény by byl Berry poznal, že letadlo je u konce s dechem. V žaludku měl zase ten odporný pocit, jako když se propadal do bouřky. Za chvíli se straton bezvládně zřítí podobně jako výtah, který se utřhl z lana, a silou všech svých 400 tun dopadne na přistávací dráhu.

"Johnne!" vykřikla Sharon. Zem jako by se na ně řítla. Zavřela oči.

Berry počkal do poslední možné chvíle a pak naposledy zoufale přitáhl řídicí páku, vší silou, která mu ještě zbývala.

Kapitán Kevin Fitzgerald zkušeným pohledem okamžitě poznal, že pilot ztratil kontrolu nad letounem. Podvědomě se rozběhl k řítícímu se stratonu a v běhu křičel: "Vymknul se mu!"

Zvedá nos! Panebože, nezvládne to!" Pilot dokázal přiletět s obrovským letadlem skoro až k přistávací dráze, a teď se mu zničehonic vymkne řízení z rukou! Fitzgerald řval jako trenér, který hraje se svými hráči z postranní čáry. "Krucifix! Jdi do hajzlu! Drž ho, blbče, pořádně! Kopni do směrovky! Do směrovky, povídám! Kopni do směrovky, když ti to říkám, blbče!" Najednou se zastavil.

Fitzgerald uviděl, že se pilot v okamžiku, kdy se podvozek stratonu už dotýkal ranveje, naposled pokusil stroj vyrovnat. Tento pokus spolu s nízkou rychlostí letadlo zachránily od

okamžité a úplné katastrofy. Jenomže setrvačnost klesání pořád ještě přesahovala maximální konstrukční pevnost stratonu. Fitzgerald sledoval, že letadlo dosedlo na podvozek, ale mohutné přistávací zařízení se okamžitě rozpadlo, jako by bylo vyrobeno ze skla. Jednotlivá kola a urvané vzpěry litaly všemi směry. Letadlo dosedlo na břicho a rychlostí přes 180 kilometrů za hodinu se po smyku řítilo po přistávací dráze, až od něj na všechny strany litaly jiskry. Přitom sebou kroutilo hned doprava, hned doleva a div se přitom nedostalo do nebezpečné vývrtky. Fitzgerald viděl, že nad křídly vykukují aerodynamické brzdy a slyšel zpětný tah motorů. Směrovka se pořád ještě pohybovala hned na tu, hned na druhou stranu. Fitzgerald pochopil, že se pilot nevzdává.

Dav shromážděný na trávníku začal prchat při 1 pohledu na letadlo vysoké jako třípatrový dům a dlouhé a široké jako fotbalové hřiště, které se vymklo řízení a klouzalo směrem k nim. Někteří diváci naskočili na prchající vozidla, jiní se vrhli na zem.

Fitzgerald věděl, že se stejně nebude mít kam schovat, jestli straton sjede z ranveje, a tak zůstal na místě a sledoval vývoj událostí. Kolem něj byli na trávníku rozestaveni čtyři televizní kameramani, natáčející, jak se obrovské letadlo necelých čtyři sta metrů od nich zarává břichem do přistávací plochy. Skřípání a zvuk trhajícího se kovu přehlušil vytí motorů z přibližujícího se týraného stratonu.

Berry ucítil, že straton těžce dosedl na podvozek, a okamžitě uslyšel nepopsatelný zvuk, s nímž se zařízení utrhlo. Čtyřistatisícikilogramový straton dopadl s rachotem na ranvej a okamžitě začal klouzat po jejím povrchu. Když se podvozek utrh, Berry pocítil jen vztek. Vztek na sebe za to, že doletěl skoro na místo, a v poslední chvíli letadlo přece jen nezvládl. Ale všechno ještě nebylo ztraceno. Prežil zatím všechno a hodlal žít dál. Podíval se úkosem po Sharon. Sahal zrovna po ovládacích plynů a přitom si všiml, že ho Sharon sleduje. Zřejmě ho pozorovala od okamžiku, kdy se straton dotkl země, a snažila se z výrazu jeho obličeje vyčíst, zda přistání přežijí, anebo zahynou. Kývl hlavou, aby nemusel nahlas říkat "Ještě se uvidí".

Berry zapnul zpětný tah motorů a zdvihl spoilery nad křídla, aby při posledním zoufalém pokusu zpomalit neposlušný straton působily jako aerodynamické brzdy. Nohama ovládal pedály směrovky, ale pozoroval, že to má jen nepatrný vliv na udržení letadla na přistávací ploše.

Těsně před dosednutím si na zlomek vteřiny představil, jak pojíždí s poškozeným letadlem na stojánku, ale teď si musel říkat, že bude rád, když se mu podaří zabránit výbuchu. Poprvé od dob, kdy začal létat, si přál, aby mu došlo palivo. Ale i kdyby motory okamžitě zhasly, v nádržích by zbylo ještě dost těkavých plynů, které by se vznítily a roztrhaly by je všechny na kusy.

Viděl, jak dav shromážděný na levé straně prchá, a všiml si, že odjíždějí i záchranná vozidla. Ukázal Sharon rukou, aby zaujala pozici předepsanou pro případ nouzového přistání, ale letuška zavrtěla odmítavě hlavou. Rychle se ohlédl a viděl, že Linda sedí s hlavou mezi koleny. Cestující klopýtali a padali, zpomalení letounu vyhodilo některé zpátky do salónku. Odporný zvuk trhaného a skřípajícího kovu se v pilotní kabině rozléhal tak hlasitě, že Berrymu doslova přehlušoval myšlení. Berry se obrátil dopředu a vyčkával, jak dopadnou poslední vteřiny. Se stratonem už nemohl nic dělat a alespoň to mu přinášelo vítanou úlevu. Straton sebou smýkal směrem k Fitzgeraldovi. Když se přiblížil na třicet metrů k šéfpilotovi, najednou úplně přestal poslouchat řízení a dvacet metrů vysoký ocas opsal pomalý kruh jako hodinové ručičky. Fitzgerald sebou praštil na zem. Obrovský letoun mu zakryl rozhled, a když se nad ním otáčelo křídlo, Fitzgerald cítil smrad a žár motorů. Zvedl hlavu a uviděl, jak se špička křídla zaryla do trávy. Vnější motor se utrh, kutálel se po trávě a zanechával za sebou pruh planoucí země.

Lidé začali křičet: "Hoří!"

Fitzgerald sledoval letadlo, které klouzalo a otáčelo se směrem od něho. Viděl, že se část křídla v místech, kde se utrhl motor, změnila ve změť drátů, trubek a kabelů.

Z poškozeného křídla vylehávaly dlouhé jazyky oranžového plamene a černého kouře. Během několika vteřin zachvátil požár celé levé křídlo. Plameny šlehaly až po nejvyšší místa trupu.

Fitzgerald se rychle zvedl ze země a rozběhl se za ujíždějícím stratonem. Nevěřil svým očím, když si všiml, že vpravo od něj běží Edward Johnson s Waynem a Metzem. Fitzgerald chápal, proč za letadlem běží Johnson. Ať je ten chlap, jaký chce, v žádném případě to není srab. Ale Metz . . . Co to má ksakru znamenat?!

Jakmile se křídlo a motor zaryly do země, straton podstatně snížil rychlost, a otáčivý pohyb ještě dál zredukoval sílu, ženoucí letadlo dopředu. Letadlo se zastavilo pouhých devadesát metrů od Fitzgeralda. Záchranné čety se vrhly ke stratonu. Požárnická auta přijížděla ze všech stran, stříkačky chrly pěnu na celý trup a pokoušely se uhasit požár dřív, než vybuchnou nádrže, plné výparů ze zbytků pohonných hmot.

Berry uviděl z kapitánova sedadla souvislou stěnu plamenů, která zachvátila levé křídlo.

Ještě než se letadlo definitivně zastavilo, Berry ze sebe strhl bezpečnostní pás, vstal a popadl Sharon Crandallovou za rameno. Zatřásl s ní. "Sharon! Sharon!" Byla celá omámená a podle popelavé barvy v obličeji poznal, že je v šoku. Rozepnul jí pás a stáhl ji ze sedadla. Na okamžik se na něj pověsila a pak zvedla hlavu. "Jsem v pořádku. Musíme se odsud dostat." Berry se rozhlédl kolem sebe. Pilotní kabina byla plná všelijak zkroucených pohybujiících se postav. První závany nakyslého kouře pronikly po točitém schodišti do salónku a odtud do pilotní kabiny. Cestující v salónku ucítili kouř a začali se hromadně hrnout do pilotní kabiny. Berry překřičel vriskání raněných a hluk působený záchrannými četami: "Otevři nouzový východ. Já se postarám o Lindu."

Sharon rychle přikývla a začala se prodírat klopýtajícími postavami, které ji obklopovaly.

Berry odtáhl mrtvolu ležící přes pozorovatelovo sedadlo, rozepnul Lindě bezpečnostní pás a naložil si ji přes rameno. Děvče bylo polomrtvé hrůzou.

Berry si razil cestu ke dveřím, které zůstávaly zavřeny. "Sharon! Otevři ty dveře! Slyšíš, otevři dveře!" Letuška klečela vedle malého nouzového východu a po tvářích jí stékaly slzy. "Vzpřičily se dveře! Nejdou otevřít!"

Berry vrazil dívku Sharon do náruče a trhl za kliku nouzového východu. Kruci, trup se určitě prohnu!! Zoufale těkal očima kolem sebe. Dveřmi se do pilotní kabiny hnal proud cestujících, kteří se všelijak potáceli, kymáceli a strkali, a za nimi se hnal houstnoucí štiplavý dým. V kabině se dělala tma. Na Berryho se tlačili cestující vyděšení hrůzou, bili kolem sebe rukama a vyli jako psi. Na ochranná skla dopadala pěna a v kabině už nebylo skoro vidět. Berry zvedl hlavu, ale Sharon s Lindou někam zmizely. Pokoušel se je nahmatat rukama, ale cizí těla ho zatlačovala k desce palubního mechanismu. Berry si klekl na koleno a jako beran si prorazil cestu zpátky k nouzovému východu. Poslepu nahnátl kliku. Z kouře se mu točila hlava a neměl dost síly, aby zatáhl. "Sharon! Lindo! Kde jste?"

"Tady, Johnne!" Sharonin hlas zněl chabě. "Jsme tady. Vpředu."

"Vydržte! Vydržte!" Berry zvedl hlavu, ale hustým dýmem bylo vidět jen na pár kroků.

Všude kolem něho se potácely postavy vyděšených cestujících. Berry se obrátil zpátky k nouzovému východu. Popadl za kliku I a zatáhl za ni posledním zbytkem sil.

Zkoušel to znovu a znovu, až měl pocit, že omdlí. Zničehonic dveře povolily a bezprostředně nato explodovala láhev dusíku do nouzového nafukovacího skluzu. Berry se dlouze nadechl. Hmátl po postavě, která stála před ním, ale oči ho pálily a neviděl oblakem kouře, který se vznášel u východu.

Kolem něj začali klopýtat cestující, které zbytek inteligence hnal ven na sluníčko a na vzduch. Když se kolem něj převalil proud cestujících, Berry zařval: "Sharon! Lindo!"

"Johne. Tady. Tady jsme. U sedadla druhého pilota. Nemůžeme se hnout. Musíš nám pomoci."

Berry se prodíral po kolenou za jejím hlasem. Sklonil hlavu, aby se vyhnul nejhustší koncentraci dýmu. Zaslzenýma očima zahlédl nahou nohu. Popadl ji. Ale cestující se změnili v lidskou odlivovou vlnu, v náhle unikající vzduch, kterým celá dnešní tragédie začala. Opřeli se do jeho klečící postavy, a než se nadál, ocitl se na jasně žlutém nouzovém skluzu. Zoufale se snažil zachytit okraje, ale nepovedlo se mu to a bezmocně se řítil po hlavě na ranvej. Ještě než dopadl, uslyšel sám sebe křičet: "Sharon!"

20

Johnu Berrymu třeštila hlava a zmocňovaly se ho záchvaty nevolnosti. Polykal žluč, která mu stoupala do hrdla. Zdálky k němu doléhal řev, výkřiky a skřípání kovu o kov. Z roztrženého čela mu po tváři stékal pramínek krve. Sebral síly, posadil se a pak si setřel krev z očí. Stačilo málo a byl by upadl do bezvědomí. Ale věděl, že musí vydržet. Kvůli sobě. Kvůli nim. Kvůli Sharon a Lindě. Donutil se zhluboka nadechnout, ale udělalo se mu ještě hůř než předtím. V hlavě měl větší prázdno. Panebože, prosím tě, pomoz mi!

Berry poznal, že byl v bezvědomí jen krátce poté, co dopadl na betonovou plochu. Straton vypadal pořád stejně, až na to, že sloupy valícího se černého dýmu pomalu skomíraly. Berry se podíval na pravé křídlo. Z míst, kudy byly vedeny přívody paliva, dosud stoupaly nepatrné chuchvalce dýmu, ale plameny už zhasly. Kolem otvoru vyrvaného v trupu stálo několik požárnických aut, která stříkala na celý vrak letadla pěnu.

Žlutý nafukovací skluz byl pořád ještě připevněn k nouzovému východu z pilotní kabiny. Berry sledoval, jak na skluz skočil jeden cestující a okamžitě začal klouzat na ranvej. Bylo vidět, že by rád zbrzdil vlastní pád, ale nešlo to. Jediné, čeho dosáhl, bylo, že se převrátil a padal hlavou napřed. Dopadl na beton levým ramenem, několik metrů roloval po přistávací ploše a zastavil se kousek od Berryho. Cestující nařikal. Pociťoval bolest, ale v obličeji se mu zračila prázdnota. Patřil k tamtěm. Berry se rozhlédl po ostatních cestujících, kteří ho obklopovali. Někteří postávali, ale většina zůstala ležet na zemi. Kolem konce skluzu zůstalo třet šest lidí a všichni až na Berryho měli poškozený mozek. Berry si uvědomil, že se řídili podvědomým instinktem, když se vrhli za ním na skluz a zachránili se před hrozícím zadušením kouřem.

Berry se zvedl na kolena. Bolest v hlavě byla nesnesitelná. Viděl, že v pilotní kabině stratonu stojí několik postav. Zřejmě se bály sjet dolů. "Sharon! Honem na skluz!" zařval Berry. Docházely mu síly. "Rychle!" Jedna z postav se vynořila ze zadní části kabiny a váhavě se přiblížila k prahu nouzového východu. Nebyla to Sharon, ale muž, Daniel McVary.

Druhý pilot opatrně vstoupil na kraj skluzu a pořád se pevně držel prahu nouzového východu. Když se pustil, padal prudce dolů. Berry konečně pochopil, proč všichni cestující padají moc rychle. Spodek skluzu se zachytil o ulomený kus materiálu a visel v příliš ostrém úhlu. McVary hrůzou roztáhl paže i nohy. Pokoušel se zpomalit pád, ale na hladkých stěnách nebylo čeho se zachytit. Berry slyšel, jak pilot křičí děsem. Jeho hlas přehlušil všechny ostatní. McVary se pokoušel zachytit jednotlivých částí gumového zábradlí, kolem kterého se prudce řítí, ale pokaždé po něm hmátl o zlomek vteřiny později, než měl. Nakonec se mu však přece podařilo pevně se zachytit jedné gumové záchytky.

"Proboha ne!" vykřikl podvědomou hrůzou Berry. Tušil, co bude následovat.

McVary se zachytil levou rukou. Prudce to s ním trhlo, ale nekontrolovaná setrvačnost byla příliš velká a pilot přepadl přes okraj skluzu. Chvilí zůstal viset ve vzduchu, pak se z výšky čtyř metrů zřítí na ranvej a zůstal tam nehybně ležet. Berry se rozhlédl, jestli mu někdo pomůže, ale nikdo si jich nevšímal. V letadle, které dosud dýmalo, zůstaly třet stovky lidí.

Záchranné čtyry se soustředily na vyproštění všech cestujících z vraku a těm, kteří byli venku, zatím nikdo nevěnoval pozornost.

Berry se odvrátil od McVaryho a soustředil se na východ z pilotní kabiny. "Sharon!" křičel. Věděl, že ho neuslyší, i kdyby ještě byla nahoře. Kolem byl strašný rámus a on byl příliš zesláblý. "Sharon!" zavolal na ni znovu, ale tentokrát se zmohl už jen na pouhý hlasitý šepot. Do očí mu vyhrkly slzy.

Berry cítil, že na něj přichází další záchvat nevolnosti. Přestával vidět a obraz stratonu se mu rozmazal. Podlomila se pod ním kolena a zhroutil se na ranvej.

Panebože, prosím tě, ať se k nim dostanou včas! Věděl, že záchranné čtyry vytahují všechny lidi ze stratonu. Kdyby tak našli Sharon i Lindu včas a dostali je na čerstvý. . .

V paměti se mu vynořila skoro zapomenutá slova - jeho vlastní slova - a nesouvislé útržky se spojovaly do nových celků . . . Dokud zůstaneme pohromadě. Nikoho k sobě nepustíme, dokud se nepřesvědčíme, kdo to vlastně je. Berry se probral a rozhlédl se kolem sebe.

Záchranné čtyry se hnaly k přední části stratonu. Každý z těchto mužů klidně může být ten hajzl, který se je pokusil zabít. Panebože! Prosím tě! Berry je nervózně pozoroval. Jdou přece po něm. Šli po něm přece hned od začátku. A teď ho měli tam, kde ho chtěli mít místo terminálu můžou použít nůž nebo pistoli. Zabijou jeho i Sharon a Lindu. V tomhle zmatku se snadno ztratí. Všechno jim projde - zprávy z terminálu, zatušování vraždy.

John Berry se zvedl na kolena. Musí najít zprávy a hlavně zjistit, kdo se je pokoušel sprovodit ze světa. Když to nezjistí, tak nezachrání ani sebe, ani Sharon a Lindu.

Vtom cosi uviděl a dostal nápad. Byl to zoufalý pokus, ale nic jiného mu nezbývalo. Musel jednat bezodkladně. Čas i jeho vlastní tělo pracovaly proti němu. Bez ohledu na bolest se začal plazit po ranveji.

Sharon. Linda.- Berry na ně myslel, když se ze sebe snažil vydolovat zbytek sil. Tušil, že může každou chvíli omdlít. Před očima mu tancovaly černé skvrny a vlastně ani nevnímal, kam se plazí. Panebože, prosím tě, dej, ať si to s těmi hajzly vyřídím!

„Pozor! Z cesty!"

Wayne Metz uskočil z cesty. Dva požárníci se hnali k letadlu a v běhu rozvíjeli hadici.

"Vybuchne to?" zařval Metz.

Požárníci si ho nevšíмали a utíkali k letadlu.

"Bože všemohoucí," šeptal si vyděšený Metz pro sebe. Pohledem přejel pokroucený trup.

Zubatý otvor v levém boku zel pouhých patnáct metrů od něho, kov na okraji díry byl potrháný, jako by byl z papíru. Z toho potrhaného otvoru se z útrob letadla začali vynořovat lidé a k nim se blížili příslušníci záchranných čet.

Metz nevěděl, co dál. Poslechl Johnsonův příkaz a běžel k levému boku stratonu, kdežto Johnson běžel k pravému. Musíš najít Berryho. A taky ty posraný papíry, prohlásil Johnson.

Ale kde ho má hledat? A jak? Má se snad pokusit dostat do pilotní kabiny? V tom kouři by to byla sebevražda.

"Sem! Semhle!"

Metz se otočil na podpatku.

Seržant Frank Davis ukazoval dvěma požárníkům, kteří se právě vynořili z vraku. "Položte je sem. Postarám se o ně."

Oba požárníci s nasazenými kyslíkovými maskami nakonec přece uslyšeli, co na ně Davis řve. Každý nesl v náručí ženu v bezvědomí. Položili obě cestující blízko Metze a hned se hnali zpátky ke stratonu.

"Pomozte mi s nima," nařídil Davis. Seržant měl modrou uniformu promočenou pěnou, kterou požárníci stříkali na celý straton. Revolver měl zapnutý v pouzdru a pouta zaklesnutá do opasku.

Ukázal na jednu ženu a sám si klekl ke druhé.

Metz se podíval na ženy ležící před ním. Obě byly ve středním věku a už skoro nedýchaly. Měly zavřené oči a bílé obličej. Ohlédl se po díře ve stratonu. Cestující, kterým se podařilo dostat ven, bloumali a klopýtali kolem dokola. Někteří se s bídou udrželi na nohou.

Poškození mozku. Metz si poprvé od chvíle, kdy si ten výraz přečetl na zprávě z terminálu, uvědomil, co ta slova znamenají. V životě neviděl hnusnější a grotesknější podívanou, ale nemohl se od ní odtrhnout.

"Tak mi sakra pomozte!" Seržant Davis se musel držet, aby nevybuchl.

"Co? Aha, promiňte."

Davis ukázal na dva muže v bezvědomí, které právě přinesli příslušníci záchranných čet.

"Tihle jsou na tom hůř než ty ženské. Musíme sebou hodit. Ukážu vám, co máte dělat."

Oba cestující byli celí potlučení, oděvy měli potřhané a jednomu se po celé paži táhl pruh odřené kůže. "Nejdřív zkontrolujem, jestli nekrvácej. Doktoři vemou do parády nejdřív ty, co nejvíc krvácej."

"O.K." Metz si klekl k Davisovi, protože ho nenapadla žádná výmluva, aby se mohl ztratit.

Davis popadl prvního muže za košili. Roztrhl ji. "Hledejte silný krvácení. Vidíte něco? Nic. Prima. At' se vo toho chudinku malýho postaraj doktoři. Jasný?"

"Jistě. Chápu." Metz byl jako v transu. Události se na něj řítily moc rychle. Kde může být Johnson?

"Tady nesou další. Hod'te sebou. Tohodle si vezte na starost vy."

"O.K." Metz se sklonil nad cestujícího, kterého právě přinesli. Obličej měl celý poškrábaný a pořezaný, ale rány mu nekrvácely. Musíš najít Berryho. A taky ty posraný zprávy. Metz natahoval ruku po košili, ale vtom uviděl, že cestujícímu mokvá pod roztrženými kalhotami tmavočervená skvrna.

"Krvácí." "Moment, já se podívám."

Metz se zvedl a rozhlédl se. Neměl tušení, co od něj Johnson očekával. Jakmile se straton dotkl země, neměl na nic čekat a měl odtud nejkratší cestou zmizet. Berry to přežije. Zprávy se taky najdou. Jestli sebou nehodí, tak ho chytí, a hezky rychle.

"Vypadá to bledě. Skočte pro nějakýho medika." "Hned ho přivedu," ujistil seržanta Metz.

Vyrazil směrem ke skupině sanitek, které parkovaly kousek za nimi. Ale Metz k sanitkám nedošel. Zahnul k přední části stratonu. Jestli narazí na Johnsona, něco mu nabulíkuje, jinak půjde rovnou za nosem až na parkoviště, kde nechal auto.

Požárníci, kteří pronikli do letadla, podávali otvorem vyrvaným v trupu raněné cestující: Metz se chtěl otočit, ale vtom mu padla do oka svítivá vesta. Oranžová. Podíval se pečlivěji. Záchranné vesty.

Metz zůstal stát. Význam toho, co spatřil, ho doslova přikoval na místo. Záchranné vesty! Dvě cestující, ležící teď na zemi v bezvědomí, byly tak rozumné, že si nasadily záchranné vesty!

Metz se k nim rozběhl. Mladá žena - letuška, jak poznal podle zbytků potřhané uniformy - držela v náručí děvče. Obě byly v bezvědomí.

Než mohl Metz cokoliv podniknout, jeden z policistů zvedl letušku.

Metz s otevřenou pusou sledoval, jak ji policista odnáší. Nemohl věřit vlastním očím - přece jen ji našel. Nikdo jiný z řad cestujících nebo posádky si nezachoval tolik rozumu, aby si vzpomněl na záchrannou vestu. Ale co teď? Johnson, kde se sakra flákáš?

Metz začal slzet. Rozkašlal se. Kolem něho se honily chuchvalce kouře. Pach pálícího se benzínu, gumy a umělých hmot ho dráždil v nose.

"Nezastavujte se. Odved'te je odsud. Táhle k sanitkám," křičel kdosi za Metzovými zády. Příslušníci záchranných čet se pustili do práce jako sehraná parta. Každý zvedl jednoho omdlelého cestujícího a odnesl ho, případně odvlékl z ohroženého prostoru. K místu, kde leželo děvčátko, mířil policista. Metz ho předběhl a sklonil se nad dívku.

"Jen ji zvedněte," nařídil policista. "Odneste ji odsud."

"Snažím se. Ale musím být opatrný. Co kdyby byla zraněná." Metz uchopil dívku pod záchrannou vestou. Zvedl ji. Oči ho pálily. "Zatracenej kouř?"

Policista začal kašlat. "Ták. Támhle." Ukázal na á místo, kam příslušníci záchranných čet odnesli letušku. "Fajn." Metz vyrazil příslušným směrem a mozek mu přitom div nepraskl horečnatým přemýšlením. Dívku sice drží pevně ve svých rukou, ale otázkou je, co s ní má dělat. Pár metrů před ním ležela letuška. A musíš najít ty posraný zprávy. Metz věděl, že mu zbývá pouhých pár vteřin, pak si pro obě ženy přijde lékař nebo zdravotní sestra.

Položil dívku na zem vedle letušky a začal jí sundávat záchrannou vestu. Nahlas co nejautoritativněji prohlásil: "Ověřuju si, jestli nekrvácí." Zvedl opatrně hlavu. Nikdo si ho nevšímal.

Když rozpínal záchrannou vestu, zavadil loktem o něco tvrdého v předním pouzdře. Byl to objemný balíček. Chvilí zápolil s tkanicí, potom vrazil ruku do pouzdra a vytáhl ukrytý předmět.

Rukavice. Zajištěné náplastí. Metz cítil srdce až v hrdle. Sklonil se co nejniž nad dívku, aby nikdo neviděl, co dělá. Ruce se mu přitom třásly jako dvě osiky. Strhat náplast byl skoro nadlidský úkol.

"Krvácí?" Metz zvedl hlavu a zakryl rukavice vlastním tělem. Stála nad ním zdravotní sestra a pozorovala dívku ležící v bezvědomí.

"Jestli krvácí? Myslím, že ne." "Víte to jistě?"

Metz měl pocit, že si ho sestra nedůvěřivě měří. Že by si něco domýšlela? "To ne, absolutně jistě to nevím. Neměl jsem dost času . . ."

"Tak se uhněte. Podívám se na ni sama."

Metz vstal. Rukavice tiskl pod paží. "Postarejte se o ni. Já se vrátím k letadlu." Než se sestra zmohla na odpověď, byl už nejméně deset metrů od ní.

Před dírou v trupu stála skupina mužů a sledovala, co se děje nahoře. Požár byl uhašen a dým se prakticky rozptýlil. Několik požárníků s kyslíkovými maskami klátícími se u boku postávalo ve skupince a snažili se popadnout dech. Všichni, kdo katastrofu přežili, byli už zřejmě vyneseni z letadla. Metz se zezadu přiblížil ke skupině, která stála nejbliž k otvoru.

"Vevnitř nic nevybuchlo, naopak něco vletělo dovnitř."

"A opačná strana trupu je vyražená ven. Vidíte? Pozná se to podle zohýbaného kovu."

Metz poslouchal, co si povídají, a přitom vytáhl zpod paždí rukavice přelepené náplastí.

Třesoucími prsty začal strhávat konec pásky. Chápal, že úvahy záchránců stratonu jsou důležité, ale budou muset počkat. Odmotal pásku, rozevřel obě azbestové rukavice a upustil je na zem. Soustředěně zkoumal baterku, která mu zůstala v ruce.

"Že by to byl meteor? Nějakej předmět z kosmu? Úlomek družice nebo něčeho podobného? Je to vůbec možný?"

"Těžko. Díra je skoro vodorovná. Spíš bych řek, že to mohla bejt nějaká střela. Přiletěla zvenku, zasáhla letadlo na levý straně a napravo zas vyletěla ven. Druhá díra je mnohem větší. Ať to bylo, co chtělo, uvnitř ta věc ztratila vejšku."

Střela? Ztratila vejšku? Co to sakra má znamenat? Metz přestal vnímat, co si povídají, a soustředil se na baterku. Odšrouboval kryt a podíval se dovnitř. Byly tam srolované papíry. Vytáhl je ven. Panebože! Jsou to ony!

Donutil se přečíst zprávu vytištěnou na vrchním papíře.

NEJBLIŽŠÍ LETIŠTĚ NA HAVAJI. NAVEĎTE LETADLO NA KURS 240 STUPŇŮ.
VEKTOR NA HAVAJ.

"Hajzl jeden!" Našel je! Metz rychle zastrčil papíry do kapsy. Ted' to bude naše tvrzení proti nedoloženému obviňování tří hysterických osob v letadle. Určitě se ze všeho dokážou s Johnsonem vyvlíknout!

"Jestli to vopravdu byla střela, tak neměla nálož, na to můžete vzít jed. Nevybuchla. Ale při nárazu musela mít pekelnou rychlost."

Metz pokýval hlavou s ostatními. Tahle informace jim možná také pomůže. Několik zachránců se oddělilo od skupiny a Metz využil příležitosti a odešel.

Namířil k přední části stratonu. Tak tedy střela. Nějaká pitomá střela. Uvědomil si, že se málem začal smát. Jestli budou mít štěstí, všechno nakonec padne na hlavu vojáků. Vláda bude mít dost starostí kvůli svému návrhu zákona a Beneficial - včetně Wayne Metze - tím jediné získá. Metz bude dokonce moct ukázat Wilfordu Parkeovi a všem debilům ze správní rady - přestože se nikdy nedozvědí, jak se věci vlastně měly - že se dovede dostat i ze slušného průšvihů.

Edward Johnson stál za pravým křídlem stratonu a pozoroval průběh záchranných prací. Celý nervózní se ptal sám sebe, proč se tu vlastně zdržuje. Čeká snad, že se záhadný John Berry objeví v díře v boku stratonu, vystoupí, dojde k němu a předá mu sestavy se zprávami? Johnson by byl nejradši práskl do bot, ale přece jen se ovládl. Nějak se ze všeho nakonec dostane.

Kde se fláká Metz? Johnson viděl, že ze záchranné akce se pomalu, ale jistě stává pěkný cirkus a John Berry se brzy změní v hvězdu, triumfující uprostřed manéže. Johnson si uvědomil, že si sám uložil nesplnitelný úkol - zadržet neznámého muže, který mu mohl mezitím uniknout z letadla nejméně deseti způsoby. Berry v tuto chvíli klidně mohl stát s policejním šéfem a vykládat mu, co se stalo.

Johnson se otočil. "Ty hajzle!" zabručel si pro sebe. Kevin Fitzgerald pomáhal necelých dvacet metrů od něho odvádět zachráněné cestující z bezprostředního okolí křídla. Jestli si na někoho musí dávat pozor, tak především na Fitzgeralda.

Přímo před Johnsonem stálo za pravým křídlem požárníkové vozidlo. Chrlilo na část vraku pěnu, která dusila poslední zbytky dýmu. Johnson viděl v životě už pěknou řádku požárů a poznal, že tenhle je v podstatě lokalizován. Nedojde k explozi, která by odklidila Berryho i nepohodlné zprávy z terminálu.

"Johnsone! Johnsone, támhle!" Byl to Fitzgerald. Johnson nereagoval, otočil se a dělal, že neslyší. Nemohl potřebovat, aby mu Fitzgerald koukal do karet. Poodešel kousek doprava a uviděl, že od pilotní kabiny visí nafukovací tísňový skluz. Do prdele! Taký ho to mohlo napadnout dřív, místo aby čuměl u díry do kabiny pro cestující. Berryho určitě napadlo, že musí co nejdřív uniknout z hořícího letadla, a Crandallová mu poradila, kde najde skluz.

Johnson se rozběhl k přední části stratonu.

"Johnsone! Krucifix! Počkej!"

Johnson se ohlédl přes rameno. Fitzgerald se za ním rozběhl a rychle ho doháněl. Johnson pochopil, že -mladšímu šéfpilotovi neuteče. Posranej Fitzgerald! Zastavil se. "Co chceš?"

"Kam jdeš?"

"Je čas na večeri. Tak se jdu sakra nadlábnout, ne!" Johnson okamžitě litoval, že si nevymyslel rozumnější výmluvu. Ale musí se Fitzgeralda za každou cenu zbavit.

"Hele," řekl mu Fitzgerald, který přešel Johnsonovu odpověď mlčením, "ti lidé jsou na tom opravdu špatně. Mnohem hůř, než jsem čekal. S tím poškozením mozku to byla pravda do písmene. Myslíš, že bysme jim mohli nějak pomoci? Něco pro ně udělat?"

Fitzgerald se díval podivně, tak nějak příliš odměřeně, a Johnson si v duchu řekl, že ta otázka je jen finta. Fitzgerald se snaží získat čas, anebo střílí naslepo: "Jak to mám vědět? Na to se musíš zeptat doktorů, a ne mě." "Co ti poradil tvůj advokátskej kámoš?"

Johnson okamžitě pochopil, jak se věci mají. Fitzgerald je podezírá, ale nemá důkazy. Je mazanej, řekl si v duchu Johnson, ale ne dost mazanej. "Ten chlápek není žádnéj advokát, Kevine. Je to pojišť'ovák. Pojišť'uje naši firmu. Jak to vypadá, pojišť'ovnu budem potřebovat jako prase drbání." Johnson se úkosem podíval po tísňovém skluzu. Právě po něm někdo jel

dolů, bohužel rychleji, než bylo zdrávo. Když už byl skoro dole, muž přepadl přes okraj, zmizel z dohledu a dopadl někam na zem.

"Kde je?" zeptal se Fitzgerald. "Nevím."

"Našel jsi někoho z těch tří, co byli v pilotní kabině?" "Ne." Na Johnsonově hlase nebylo znát sebemenší rozrušení. "Oni přijdou brzy sami za námi."

"Zkusím najít Berryho."

Johnson okamžitě pochopil, že Fitzgerald mu nastražil největší špek, jaký měl po ruce.

"Prima. Aspoň ti řekne, jak dokázal tuhle krávu posadit - já osobně v tom vidím zázrak."

Mlčky se po sobě podívali. "Hele, kapitáne, jestli ti to nebude vadit, půjdu se podívat, jak probíhá evakuace na druhý straně letadla."

Johnson odkráčel. Cestou se ohlédl. Fitzgerald za ním nešel.

Zato se zpod nosu vynořil Wayne Metz. "Kde ses sakra flákal?"

"Ede, mám je! Měla je ta holka!" "Zprávy?"

"Jo." Metz se ušklíbl. "Vším jsem si, že ty dvě ženské odnášejí z trosek. Obě byly v bezvědomí, holka i letuška."

"Jak jsi poznal . . ."

"Podle vest. Obě měly nasazenou oranžovou záchrannou vestu. A pak jsem našel zprávy."

Mám je. Tadyhle." Metz si t'ukl na kapsu. "Ted' bude naše tvrzení stát proti jejich."

"Vypadá to tak." Johnson se rozhlédl po davu, který je obklopoval. Zprávy mají a to je prima. Ale pořád ještě zbývá zbavit se Berryho. Svým svěděním by jim pořádně zatopil.

"Wayne, podívej se!" Johnson musel vši silou ztlumit hlas, aby nezařval.

"Jasně! Taky záchranná vesta!"

Oba se vrhli k muži, kterého uviděli - ležel vedle tísňového skluzu a měl na sobě svítivě oranžovou záchrannou vestu.

"To je určitě Berry!" "Vím."

Klekli si k ležícímu muži. Byl v bezvědomí a krvácel z tržných ran v obličeji a na pažích.

"Co s ním provedem?" zeptal se Metz. "Tady nemáme šanci."

Johnson se rozhlédl. Všude kolem byli lidé. Za chvíli tu budou i zdravotníci. "Máš pravdu. Musíme ho odsud dostat."

"To je nebezpečný."

"Ani ne." Johnsona napadlo východisko. "Začínaj evakuovat lidi k hlavní budově. Vidiš?"

Ukázal Metzovi, kam se má podívat.

Právě shromažďovali skupinu cestujících zachráněných z letu 52. Těm, kteří byli schopni chůze, pomáhali zdravotníci a příslušníci záchranných čet, kdežto ostatní nakládali na nemocniční vozíky.

"Skoč tam pro vozík. Hod' sebou, at' nám je někdo všechny nevyfoukne!"

"O.K." Metz se rozběhl, kam mu Johnson ukázal. Edward Johnson se podíval na Johna Berryho, ležícího mu u nohou v bezvědomí. Chudák. Dostal pěkně do těla. Začal Berryho obracet, vtom mu jeden zachráněný cestující trošku vrazil do ruky. "Nemůžete dát pozor!" napomenul ho Johnson.

"Éééch!" Cestující, muž středních let v potřhaných kalhotách a rozervané, krví prosáklé košili, se odpotácel kousek od Johnsona a pomalu klesl na kolena. Ježíšmarjá! To je cvokárna!

Cestující s poškozeným mozkiem tupě zíral na Johnsona. Jako by věděl, že Johnson odesílal zprávy, které je měly všechny zabít, a ne dovést bezpečně zpátky domů. "Zmiz!"

"Éééch!" No nic, řekl si Johnson v duchu. Škoda mluvit. Věděl, že chlap nic nechápe. Mohl se soustředit na Berryho. Johnson zvedl hlavu a spatřil, že se Metz vrací.

"Tady je ten vozík." "O. K. Pomoz mi."

Oba zvedli bezvládného muže. "Je těžkej."

"Nesmí ti upadnout. Popadni ho pořádně za vestu." Položili Berryho na nemocniční vozík a připoutali ho. "Tak, to bysme měli. Wayne, ty pojedíš s vozíkem.

Střihni to rovnou k hlavní budově." Johnson se rozhlédl. Potřeboval záminku, aby sám také mohl vyrazit k terminálu, protože dva muži tlačící jeden vozík by vpadali podezřele.

"Éééch!" Muž s poškozeným mozkiem vstal a potácel se k Johnsonovi.

Ten okamžitě pochopil, jaká příležitost se mu nabízí. Došel k cestujícimu, vzal ho kolem pasu a vedl ho k hlavní budově. "Wayne, počkej," vykřikl na Metze. "Kdo je to?"

"Copak na tom záleží?" "Jasně."

Oba šli mlčky, Metz tlačil vozík a Johnson podpíral a vedl muže s poškozeným mozkiem.

"Neměli bysme mu sundat tu vestu?" zeptal se Metz. "Co kdyby někomu došlo, o koho se jedná?"

Johnson se podíval po zástupu cestujících, který klopýtal před nimi. "Už je pozdě. Bylo by to nápadný. Nějak to dopadne."

"Co podniknem, až se dostanem do budovy?" "Máme klíč od skladiště. Do jednoho se určitě dostanem. Pak všechno vyřídíme."

Metzem to cuklo. "Hele, Ede, v životě jsem nic takového nezkoušel. Uděláš . . ."

"Uklidni se. Ty si přece nemůžeš ušpinit ctěný ručičky."

Metz nereagoval. Přidali se k nesourodé skupině nemocničních vozíků, nosítek, vlekců se cestujících a záchránců a zamířili se všemi k části hlavní budovy, která nebyla přístupná veřejnosti.

Johnson se podíval na muže ležícího v bezvědomí na vozíku. Po přední části oranžové záchranné vesty stékal nepatrný, ale vytrvalý pramínek krve, jehož barva přecházela z rudé do odporně hnědé. Johnson si uvědomoval, že toho člověka musí zabít. Nejraději by popadl nějaký těžký předmět, praštil Berryho do hlavy a položil ho zpátky k ostatním. Všichni by si mysleli, že mu náraz při přistání prorazil lebku.

"Už jsme skoro první. Neměli bysme se držet spíš někde vzadu?" Na Metzově hlase bylo znát, že se divně třese.

"Ne. Když se dostanem do budovy mezi prvními, budem ve výhodě." Johnson si v duchu říkal, že by radši oddělal deset chlapů jako Metz než jednoho Berryho. Znovu se podíval na muže připoutaného k nemocničnímu vozíku. Nejseš žádnéj posera. Kdybys musel, udělal bys totéž, co teď udělám já.

Nepravidelně seřazený zástup se šoural po stojánci. Všichni se přestali bát a zároveň jim došla energie. Pohybovali se mlčky, někteří se drželi za ruku těch, kteří šli před nimi, a jiní vybočovali z řady. Lékaři a sestry pobíhali sem a tam podél klopýtající masy a mírně postrkovali své svěřence, jako by hnali stádo dobytka.

Když první řady došly k hlavní letištní budově, z vyhlídkové terasy se ozval jásot. Přátelé a příbuzní cestujících se nahnuli k zábradlí a pátrali po svých blízkých.

"Beverley! Tady jsem!" "Tatínku!"

Johnson se odvrátil a sevřel pevněji cestujícího, kterého vedl.

"Tatínku! Jsem tady nahoře! Podívej se! Prosím!" Nikdo ze zachráněných nereagoval. Průvod šel dál směrem k budově. Někteří šli sami, jiné přivázeli na vozících nebo přinášeli na nosítkách.

"Bille! Bille, tady jsem!"

Dav čekajících příbuzných a přátel začínal pomalu chápat, že jejich blízké postihlo něco mnohem strašnějšího než smrt. Výkřiky a vítání postupně utichly. "Alice, ty mě neslyšíš?"

Na stojánci i na terase se rozhostilo přízračné ticho. Johnson a Metz se mezitím propracovali do čela celého zástupu. Prošli pod vyhlídkovou terasou a zamířili ke vchodu do budovy.

"Krucifix!" ulevil si Johnson. Deset metrů před nimi stály připravené televizní štáby s kamerami. "Horší než supi!" Johnsonovi se ani nechtělo věřit, že sám stál před týmiž

televizními pracovníky a přednesl - přesněji pokusil se přednést - veřejné prohlášení o tom, že let 52 se zřítil kamsi do Tichého oceánu.

"Kristepane, co jim teď mám říct?!" zeptal se Metz. Při pohledu na štáby s kamerami se div nezbláznil. Ztratil i ten nepatrný zbytek sebedůvěry, jaký v něm ještě zůstal.

"Klid, Wayne. Vono se to nějak vyvrbí."

"Pojď se vrátit. Najdem jinej vchod." Metz se zastavil i s vozíkem.

"Ty posranej pitomče," cedil Johnson skrz zuby s obličejem těsně u Metzova, "koukej se sebrat. Vracet se nemůžem, na to je pozdě."

"Já to nezvládnou."

"Ale zvládneš. Nemáme na vybranou."

Metz se podíval po připravených kamerách. "Běž první," zašeptal.

.. "O. K."

Metz se nehýbal z místa. Johnson udělal pár kroků. Muž, kterého podpíral, ho tížil do ramene.

"Jen klid, šéfe," řekl Johnson, aby udělal dojem. Televizní štáby už byly na doslech. "Jen klid, všechno bude zase fajn."

"Pane Johnstone!" člen televizního štábu poznal náměstka ředitele letecké společnosti a vrhl se po něm jako po vzácné kořisti.

"Prosím?" odpověděl Johnson a pomalu se sunul ke vchodu do hlavní budovy, vzdálenému nanejvýš šest metrů od televizní kamery. U vchodu za kamerou stál policista a Johnson si domyslel, že má příkaz nepouštět novináře dovnitř.

"Můžete nám prozradit, co se vlastně stalo?"

"Bez komentáře." Udělal jsem chybu. "Pár minut počkejte. Hned jsem u vás." Objektiv televizní kamery sledoval Johnsona a žurnalistu.

"Pane Johnstone, cestující zřejmě utrpěli šok. Vyjádřili se k tomu lékaři?"

"Ne." Ke vchodu do budovy zbývaly tři metry. Už jsme z toho skoro venku. Ještě pár vteřin.

"Hrozí nebezpečí, že by letadlo mohlo ještě explodovat?"

"Ne. Požár byl lokalizován." Johnson koutkem oka zahlédl, že Metz tlačí vozík kolem něho k hlavnímu vchodu. Ne tak rychle, vole. Zpomal. Nezkaz všechno na poslední chvíli! Johnson ještě zpomalil tempo, aby ho Metz mohl pořádně předjet.

"Můžete odhadnout, kolik asi lidí bylo zabito a zraněno?"

Johnson se zastavil. Podíval se televiznímu reportérovi do očí. Jako sup. Kdyby nesvítilo červené světýlko oznamující, že kamera je zapnuta a vysílá, byl by řekl od plic, co si myslí.

"Počkejte, prosím vás. Hned jsem zpátky." Metz už vyjížděl hlavním vchodem. "Potřebuju pár minut, abych se postaral o tyhle lidi."

Muž opírající se o Johnsona se zničehonic napřímil a zaklonil se trochu dozadu, jako by se najednou vzepřel muži, který ho podpíral.

"Jen klid, proboha," chlácholil ho Johnson hlasem, který měl být vypočítán na efekt, ale který zazněl přece jen příliš hlasitě.

Cestující sebou trhl dozadu tak prudce, až se ruka, kterou ho Johnson držel kolem pasu, svezla dolů. Televizní reportér obešel Johnsona a přistrčil mikrofon cestujícímu.

Kameraman otočil kameru doleva a zamířil jí přímo do potlučeného, zkrvaveného obličeje zachráněného muže.

"Pane," sypal ze sebe reportér, který věděl, že má na lidsky otřesný záběr pouhý okamžik, než Johnson stačí zasáhnout, "můžete nám říct něco o tom, co se dělo ve vašem nešťastném letadle?"

"To je hrozný!" zařval Johnson. Viděl, že Metz stojí ve vchodu do hlavní budovy.

"Prosím, pane?" opakoval reportér začátek své otázky. Johnson se k němu vrhl. "Tenhle člověk je v šoku!" Johnson začal rvát a už mu bylo jedno, co říká. Hmátl po mikrofonu, ale netrefil se. "Jste horší než supi! Nemůžete někoho nechat na pokoji . . ."

"Dost!" Johnson se obrátil na podpatku. Muž, kterého před necelou půl minutou podpíral, teď stál vzpřímeně, zcela na vlastních nohou. A právě on vykřikl to jediné slovo - přímý rozkaz, ostrý, jasný, bez jediné stopy váhání. To není možný! Edward Johnson cítil, jak mu až do morku kostí proniká hrůza.

"Co je?" Televizní reportér se obrátil tak, aby stál mezi Johnsonem a zachráněným cestujícím. Dav kolem se zastavil a ztuhl.

Metz vykřikl hlasem roztřeseným hrůzou. "Ede, zavři mu zobák! Nesmí . . ."

"Drž hubu!" Johnson odstrčil reportéra a hmátl po cestujícím.

Muž ustoupil stranou, aby se vyhnul Johnsonovi. Přitom se mu podařilo nahmátnout mikrofon. Vytrhl ho televiznímu reportérovi z ruky.

Johnsonův pohled se setkal s mužovým. Nepřítomný výraz v očích zmizel. Místo něj Johnson čelil chladnému pohledu plnému neskrývané nenávisti.

"Jsem John Berry," řekl muž do mikrofonu. "To není možný!"

"Je!" Berry postoupil o krok k Metzovi a třesoucí se rukou svíral mikrofon. Kamera sledovala každý pohyb, jaký udělal. "Jsem pilot, který přistál se stratonem! Tihle dva jsou vrazi!"

EPILOG

John Berry prošel bohatě zdobenou, kovanou branou do orientálního parku. Pomalu kráčel po cestičkách lemovaných bambusovým zábradlím, po travnatých svazích a kolem japonských javorů s červenými listy.

Šel po kamenných můstcích vedoucích přes potůčky a kameny obrostlé lišejníky, až se nakonec zastavil před kaskádou pěti rybníčků plných leknínů a zlatých rybek. Přes klidný rybníček se v dálce klenul most přání, který se svým odrazem ve vodě vytvářel dokonalý kruh. Na mostě čekala žena s dívkou.

Berry k nim zamířil a cestou mýjel fantasticky znetvořené tvary bonsají i jemné švestky a třešně. Byl klidný den a v nehybném vzduchu voněly kamélie s magnóliemi. Zapadající slunce prodlužovalo stíny kamenných luceren tyčících se nad cestičkami a vrhalo pestrobarevné skvrny do trávy mezi stromy.

John Berry přidal do kroku a přitom postřehl, že mu divoce buší srdce. Před mostem se prudce zastavil, jako by měl strach, že se mu vidina rozplyne před očima, přiblíží-li se k ní o jediný krok. Zvedl hlavu a plaše se usmál.

Sharon Crandallová ve světle modrých letních šatech a v širokém slamáku jeho úsměv opětovala. "Čekáme na tebe."

Linda Farleyová mu zamávala na pozdrav. "Už jsme si myslely, že jsi zabloudil."

Berry vstoupil na most a došel k oběma ženám. Chvilí před nimi nejistě postával, ale pak se instinktivně sehnul a políbil Lindu Farleyovou na tvář. "Jak se máš?"

Dívka kývla hlavou. "Dobře."

"To jsem rád." Napřímil se a předal jí obrovskou bonboniéru. "Tady máš. Za to, že jsi první uviděla zem."

Linda si vzala bonboniéru a usmála se. "Děkuju." "Není zač." Berry řekl Sharon: "Chtěl jsem ti taky něco přinést, ale . . ."

"Dlužíš mi oběd v New Yorku."

"Ovšem. Když jsme to zvládli a přistáli na letišti." Odmlčel se a pak dodal: "Vypadáš dobře."

Pohladila ho po tváři, ale zamračila se, když si všimla modřin a rezných ran. "Zato ty vypadáš jako po prohrané rvačce."

"Měla bys vidět tamtoho chlapa." Berry se podíval na pagodu se střechou z červených tašek, obklopenou pečlivě prořezávanou vegetací. "Je to tu nádherné."

"Určitě, říkala jsem si, že se ti tu bude líbit. Je to krásný příklad, že příroda a člověk mohou žít v harmonii."

"Chodíš sem často?"

"Vždycky, když si potřebuju něco rozmyslet." Podívala se na vlastní odraz ve vodě. "Někdy jsem sem chodívala s Barbarou Yoshirovou."

"Já . . ." Berry nevěděl, jak začít. "Já myslím, že by se jí líbilo, kdyby věděla, že jsi sem přišla a . . ."

"Pojďme se projít."

Přešli most. Prošli hájem zelených bambusů a dali se po západní cestičce. Mlčky došli až k travnatému svahu kopce. Vystoupili nahoru. Na vrcholku, kde váł mírný vánek, se Berry zastavil. Po nebi se honily bílé beránky. V dálce kroužili rackové a proudová letadla, letící ve značné výšce, kreslila své mléčně bílé stopy po tmavomodré obloze. "Dneska není mlha," řekl Berry.

"Ne." Sharon Crandallová sešla pár kroků dolů po západním svahu, sundala si klobouk a lehla si do prosluněné trávy. "Ne. Dneska není mlha. Včera touhle dobou by se nám takové počasí hodilo. Ale včera nám osud přál jiné věci."

"Máš pravdu." Berry se posadil vedle ní.

Oba mlčky pozorovali, jak Linda běží po travnatém svahu dolů k potůčku na úpatí kopce.

"Nechod' daleko," zavolala na ni Crandallová. Potom řekla Berrymu. "Chvíli je to s ní lepší a chvíli horší. Zrovna než jsi přišel, přestala brečet. Ještě si nezvykla."

"Co její matka?"

"Ta bohužel náš let nepřežila."

Berry kývl hlavou. Podle jeho názoru to tak bylo lepší. Z dlouhodobého hlediska to bude lehčí i pro Lindu. "Bude jí chvíli trvat, než si zvykne. Chce to čas."

"Jistě." Crandallová se podívala po dívce, chvíli ji pozorovala a pak řekla Berrymu: "Mluvila jsem s její babičkou."

"Co ti řekla?"

"Je to její jediná příbuzná kromě jakýchsi bratranců z Kansasu nebo odkud. Lindin otec zemřel už před léty. Babička bydlí v malém bytě v jižní části města. Zatím se Lindy ujme, ale měla strach, že by ji sama nedokázala dobře vychovat. Byla moc št'astná, když jsem jí nabídla pomoc."

"Rád bych jí taky pomoh, kdyby to bylo možné." "Jasně."

Chvíli oba mlčeli. Pak promluvil Berry: "Golden Gate Park mi v mnohém připomíná Central Park." Crandallová se usmála. "Opravdu?"

Zavřela oči, natáhla se do trávy a shodila střevíčky. "Ne že bych byla zvědavá, co je nového, ale přece jen bys mi moh říct, jak se situace vyvíjí."

Berry si prohlédl její obličej. Slunce ozařovalo její rysy úplně stejně jako v pilotní kabině stratonu a zdůrazňovalo, že má hezké lícní kosti a jemné rty. "Nového je to, že zítra ráno musíme znovu na FBI."

"To mě taky napadlo. A co dál?"

"Dneska ráno přivezli na základnu námořního letectva v Alamedě komandéra Sloana z letadlové lodě Nimitz. Náhodou našli magnetofonový záznam všeho, co si Sloan s Henningsem řekli v té kajutě. Sloan o něm zřejmě neměl tušení. Člověk by si myslel, že si lidi dneska dají na magnetofony větší pozor. Zřejmě se v elektronice moc nevyznal. Zkrátka, vojáci si mysleli, že mu dokážou nejvýš zanedbání služebních povinností nebo něco podobného. Ale když si přehráli ten záznam, obvinili ho z vraždy."

"Co ti další dva námořníci?"

"Pilot je pořád ještě pohřešován. Admirála Henningse nikde na lodi nenašli. Zřejmě skočil přes palubu. Ale námořnictvo uvádí jen nejnutnější informace. O tom, co je na pásku, se moc nešířili. Řekli mi jenom tolik, že záznam nezvratně dokazuje, že Sloan lstí a nátlakem vmanévroval admirála i pilota do účasti na pokusu o zatušování celého případu. A za všechno může od začátku Sloan. Kvůli jakési technické poruše nedostal

od řízení leteckého provozu opravené údaje o letu stratonu, který odstartoval ze San Franciska o něco později, než měl. A Sloan si prostě řekl, že jsme už příslušnou oblastí proletěli."

"Nevypadá na technicky zdatného odborníka. A co pánové Edward Johnson a Wayne Metz? Těm to přece málem klaplo, že?"

"Johnson se ke všemu přiznal. Dokonce řekl chlapům od FBI, že by to udělal znovu."

"Hajzl!" Berry přikývl. Ale v duchu chápal, alespoň částečně, proč chtěl Johnson letu 52 zabránit v návratu. Berrymu se vybavil Daniel McVary. Ironií osudu se stalo, že pro svůj zoufalý plán použil právě McVaryho. Tím, že navlékl svou záchrannou vestu druhému pilotovi ležícímu v bezvědomí na přistávací ploše, získal Berry možnost odhalit pachatele a zároveň byl pořád nablízku, aby mohl McVaryho v případě potřeby chránit.

"Daří se McVarymu nebo někomu z cestujících líp?" zeptala se Crandallová, jako by mu četla myšlenky. "Ne. Jsou na tom pořád stejně. Nikdo nemá sebemenší naději. Lékaři mi shodně řekli že poškození mozku je u všech mimo jakoukoli pochybnost trvalé." "Myslela jsem si to," řekla Crandallová tiše a pokývala hlavou.

Berry se k ní přidal. "Já taky." Vzpomněl si na podobný rozhovor, který vedl s Haroldem Steinem. Stein měl pravdu, alespoň pokud šlo o jeho vlastní rodinu. Ocítl se v beznadějně situaci. Berry cítil, že ho znovu začínají zmáhat emoce. Začínalo mu být smutno. Vytrhl hrst trávy a rozhodil ji po svahu. Donutil se myslet na jiné téma. "Metz toho zatím moc neřekl, jenom naznačil, že všechno vymyslel Johnson. Tvrdí, že nevěděl, co se vysílá terminálem, ani kam vezou McVaryho."

"Tomu moc nevěřím."

"Já dám krk za to, že věděl, kam nás posílá. A federální žalobce to ví taky. Kromě toho mu v kapse našli vytištěné zprávy z terminálu. Na člověka, který nevěděl, co se kolem něj děje, se ztraceně tužil, aby se těch papírů zmocnil."

Berry s Crandallovou chvíli pozorovali, jak se Linda prochází kolem potoka. Berry si zlehka odkašlal protože mu vyschlo v hrdle. "Dneska ráno jsem volal domů."

"Jak se všichni mají?"

"Prima." Zvedl se a pomohl vstát i Sharon. "Vsadím se, že se nemůžou dočkat, až přijdeš domů." Berry chvíli uvažoval. "Jo . . . připadalo mi to tak." Sharon Crandallová chvíli mlčela a pak se zeptala: "Proč, proč ti vlastně nepřiletěli naproti?"

"Víš, děti mají před závěrečnými zkouškami a Jennifer nesnáší letadla. V životě se mnou nikam neletěla. Na dovolenou jsme vždycky jeli lodí. A let 52 jí asi sotva pomohl překonat antipatie vůči létání."

"Podle mě by naopak měl." Sharon pozorovala racky, kteří jim přeletěli nad hlavou. "Kdy se vrátíš domů?"

"Ještě nevím jistě. Pár dní se tu budu muset zdržet. Oba budeme muset odpovídat na otázky, které nám bude klást spousta lidí. Vzal jsem si na to měsíc dovolené." Zarazil se a pak pokračoval: "Byli slušní a dovolenou mi bez řečí dali . . . ale stejně je to trošku . . . ponižující, když si o ni člověk po dvaceti létech práce musí říkat, chápeš? Zkrátka, mohli mi ji nabídnout sami, nemuseli čekat, až si o ni řeknu. A Jennifer taky mohla zařídít, aby dětem odložili zkoušky na pozdější termín, mohla si dát tři martini a přiletět sem za mnou. Moje máma, které je dvaasedmdesát a není na tom zdravotně moc dobře, ta přiletět chtěla." Berry se na chvíli odmlčel a pak dodal: "Moje žena byla nejdřív, jak se dalo čekat, samé obavy, hrozně trpěla . . . ale po deseti minutách hovoru už to bylo jako vždycky." Berry vytrhl další hrst trávy a tentokrát ji hodil do mírného větříku, který kolem nich vál. "Pár měsíců to snad bude trošku jiné . . . Budem obcházet všechny možné koktejlové dýchánky i venkovské kluby a chvíli bude hrát všem divadýlko. Pak se na všechno zapomene . . ."

Sharon Crandallová ho vzala za ruku. "Co teda chceš dělat?"

Cítil, že mu tiskne dlaň, a sám stisk opětoval. "Nevím jistě. Ale pár týdnů zůstanu tady a během té doby se budu muset rozhodnout. Někdy si říkám, že bych rád dělal pilota, ale doopravdy. Abych se tím živil. Byl to můj klukovský sen. Ale pak jsem se oženil . . . jenže na to jsem starý, už by mě k aeroliniím nepřijali."

"Mohl bys létat jinde. O tvých schopnostech přece nemůže být pochyb."

"To teda ne!" Smál se na celé kolo. "Pochybovat se dá akorát o mém přistání."

Sharon se posadila. "Dneska večer se nemusíš vracet do nemocnice, vid'?"

"Ne. Už mě propustili. Asi se ubytuju v hotelu." Podívala se mu do očí: "Ubytuj se u mě."

Mám byt na North Beach."

Dlouho upřeně hleděl do nebe. Blížilo se k nim letadlo - Straton 797 - mířící přes město k letišti. Oba si ho všimli, ale nikdo o něm neřekl jediné slovo. John Berry přemýšlel o tom, co ho čeká. Vyšetřování, poroty, soudní síně, rozhovory s novináři, televizní interview. At' chce či nechce, on i Sharon budou po nějaký čas středem pozornosti sdělovacích prostředků.

"Nedělalo by to dobrý dojem. Nějakou dobu nebudeme mít žádné soukromí. Cestou sem mi trvalo půl hodiny, než jsem se zbavil reportérů."

Pustila jeho ruku a vstala. "Musím skočit pro Lindu." Obula se a zvedla odložený slamák.

Berry stál vedle ní a položil jí ruku na rameno. "Víš, že chci . . . Pro tebe je lehčí . . ."

"Proč, prosím tě? Protože mi jde o mihn? Tobě nejde vůbec o nic. Nemáš co ztratit. Panebože, proč se my lidi sami zavíráme do vězení?" Podívala se mu do očí. "Co tě napadlo, hned jak jsi přistál? Když jsi viděl, jak dopravujou cestující do hlavní budovy? O čem jsi přemýšlel? O tom, že se nemůžeš dočkat, až budeš zpátky doma a v práci? Na to jsi myslel?"

"Ne." "Podívej se, John, já nejsem nijak zvlášť zbožná, ale mám pocit, že ti bůh dal . . . nám oběma dal příležitost . . . zkrátka pro oba je to velkej dar, co říkáš? To, že jsme se oba zachránili, přece musí mít nějaký smysl! Od okamžiku, kdy jsem vystoupila z toho kuchyňskýho výtahu, jsem věděla, že se změni celý můj život." Chvíli se na něho upřeně dívala, potom se otočila a zavolala na Lindu: "Musíme už jít, broučku." Obrátila se zpátky k Berrymu. "Zítra se určitě uvidíme. Nezlob se, jestli ti komplikuju život, ale . . . mně na tobě záleží. Doopravdy. Vidím na tobě, že jsi nešťastný." Sledovala, jak Linda běží do svahu.

"Nemůžu zapomenout na všechny kamarády, které jsem při tom letu ztratila. Nejde mi z hlavy kapitán Stuart. Byl to prima chlap. Rozumný. Připomínáš mi ho. Taký měl problémy s rodinou a nedokázal je řešit. Teď už má všechno za sebou. Ale tebe to čeká. John, rozhodni se, jak chceš sám, jenom proboha nezačíněj znova tam, kde jsi přestal."

Berrymu se na chvíli vybavili lidé, které přivezl zpátky, zachránění trosečníci, které až do smrti čeká nanejdýš pár nejzákladnějších projevů života. Jsou na tom vůbec líp než ti, kteří katastrofu nepřežili? Berry sám nevěděl. Stačí pouhé přežití, anebo má člověk od života žádat víc?

Linda vyběhla na kopec a vrhla se k nim. "Půjdem?" Sharon se na ni usmála. "Jdeme."

Vzala Lindu pod paží a vykročila dolů po svahu.

Když se blížili k úpatí kopce, Berry zavolal: "Sharon. Počkej."

Crandallová se zastavila a otočila se k Berrymu. "Co je, John?" Linda se jí křečovitě držela a obě ženy upřeně hleděly na Berryho.

John Berry udělal pár váhavých kroků směrem k nim. Pomalu scházel z kopce a přitom se šinul trošku doprava. Vtom zahlédl v dálce vysoké věže Golden Gate Bridge. Tyčily se majestátně, zalité podvečerním sluncem, a svými nehybnými traverzami rámovaly výjev, který měl Berry před sebou. A právě první pohled na věže Golden Gate Bridge znamenal počátek jejich záchrany, začátek jejich nového života.

"John?" "Můžeme dnes večer vyrazit na večeři?" "Já ne. Už mě pozval jeden starý známý."

"Zastavím se pro tebe v osm."

"On má přijít v půl deváté." "To už nebudeš doma."

Sharon se zasmála. "Víš, kde bydlím?" "Ovšem."

Zamávala mu.

Zamával jí také. John Berry si od chvíle, kdy se vrátil s letem 52, poprvé uvědomil, že přežil katastrofu, a ještě získal navíc něco, co nikdy předtím neměl.

KONEC